

4. Fonètica sintàctica

4.1. El contacte vocàlic. La vocal neutra

Quan la vocal neutra, per fonètica sintàctica, es troba en contacte amb una altra vocal, sol elidir-se de manera sistemàtica, especialment en els casos següents:

- 1) Quan la vocal neutra pertany a una forma gramatical d'ús freqüent: possessiu, demostratiu, article, indefinit, numeral, ordinal, pronom relatiu, pronom interrogatiu.
- 2) Quan la vocal neutra pertany a una forma verbal (*caçà animals, menjà esclata-sangs*).
- 3) Quan la vocal neutra forma part d'un substantiu d'ús freqüent i va seguida d'un adjectiu força usat en la llengua parlada (*nina alta*).

En el corpus analitzat, en línies generals, s'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de la vocal neutra en aquest tipus de seqüències, és a dir, els locutors han intentat acostar la pronúncia a la forma gràfica però només ho han aconseguit parcialment. Cal remarcar que el programa DE, el més informal, és el que ha presentat precisament més casos d'elisió. En els

programes 2002, ES i PA, la resolució d'aquest tret fonètic no ha vingut determinada pel tipus de fragment en què es troba inserit el mot.

Pel que fa a aquest tret, és important tenir present que a la *Proposta de l'Institut*, en aquests casos, es considera propi de l'àmbit general l'elisió de la vocal neutra:

“ És propi de l'àmbit general pronunciar en una sola síl·laba la vocal final de mot amb la vocal inicial del mot següent, tot fent-hi, o bé sinalefa, en casos com *que ho sap, qui sàpiga, algú avisa, espera uns amics*, o bé elisió d'una de les vocals en contacte, en casos com *mitj(a) hora, una (e)sperança, aquí (e)l portem, algú (e)m visita, agafa (e)l teu*. Com a norma, la vocal elidida és una a o una e àtones. Si les vocals en contacte són iguals tendeixen a reduir-se a una de sola (*que es diu, un vi immillorable, un ferro oxidat, cara amable*).” (*Proposta fonètica*: 22)

A la *Proposta ús* es recomana també elidir la vocal neutra en contacte amb una altra vocal a frontera de mot.

“ En la llengua oral, l'elisió s'ha de realitzar encara que no es representi ortogràficament amb un apòstrof: *cripta oberta* (“cript'uberta”), *casa alta* (“cas'alta”), *ministre oportú* (“ministr'oportú”), *febre alta* (“febr'alta”), *cançó alegre* (“cançó'legre”), *ferrer astut* (“ferré'stut”)...” (*Proposta ús*: 73)

D'acord amb aquestes recomanacions consider que els locutors, en aquests tipus de seqüències, haurien d'advocar per l'elisió de la vocal neutra, independentment del caràcter més o menys formal del programa analitzat.

Pel que fa a les seqüències integrades per article i nom femení començat per *i*, *u* àtona cal remarcar que en el corpus transcrit s'han donat les tres possibles solucions fonètiques, fins i tot en un mateix programa: hiat, diftongació del grup vocàlic, elisió de la vocal neutra. Ara bé, l'Institut, en aquests casos, titlla d'admissible la pèrdua del primer so vocàlic. Respecte a aquest tret, a la *Proposta ús* s'aconsella que en la llengua més formal es pronunciïn els dos sons en una mateixa síl·laba, és a dir, s'opta per la diftongació.

En darrer lloc, cal apuntar que en els programes EN, PA, DE, en alguna ocasió, s'ha mantengut la vocal neutra de la preposició *de* quan aquest element va seguit d'un mot començat per vocal. Aquesta pronúncia, però, hauria de ser evitada a qualsevol preu perquè va en contra dels hàbits fonètics catalans.

4.2. El contacte entre una consonant i una vocal

Quan una consonant oclusiva es troba en contacte amb una vocal, en posició d'enllaç fònic, sempre es realitza sorda. En canvi, les consonants fricatives i africades, quan entren en contacte amb una vocal, es realitzen sonores.

Els locutors, independentment del tipus de programa, han realitzat els enllaços entre les consonants oclusives, fricatives o africades i les vocals, d'acord amb les lleis fonètiques catalanes⁷⁹. Les seves emissions s'adiuen, per tant, amb les recomanacions de l'Institut i amb les propostes dels autors mallorquins. De fet, a la *Proposta de TVE* es titlla de defecte greu de pronúncia l'ensordiment de la fricativa alveolar final de mot, seguida de vocal.

4.3. Els grups isosil·làbics /mp/, /nt/, /nk/, /lt/

Els grups isosil·làbics *mp*, *nt*, *nk*, *lt*, en mallorquí i menorquí, conserven la segona consonant quan es troben situats en posició final absoluta de mot, és a dir, abans de pausa i quan van seguits d'un mot començat per vocal: *gent# camp#*, *molt estimats*, *sant Antoni*⁸⁰. Quan el grup consonàntic es troba en posició final de mot seguit d'un vocable que comença per consonant, l'oclusiva sempre s'elideix. Per tant, aquests parlars, en alguns contextos, conserven la

⁷⁹ Cal esmentar que, en una seqüència, *les alarmes* (2002), s'ha ensordit la fricativa alveolar final.

⁸⁰ Els dialectes que elideixen la segona consonant normalment la mantenen en aquests tipus de seqüències: *sant Antoni*, *sant Andreu*.

realització pròpia del català antic. Aquestes solucions fonètiques es donen també en alguerès i valencià. L'eivissenc, com el català del Principat, presenta elisió sistemàtica de la consonant oclusiva. La pèrdua de C2, en els dialectes que elideixen, va tenir lloc a final de l'edat mitjana i s'ha relacionat amb el fet que les dues consonants són homorgàniques. Aquesta pèrdua va començar pel plural i després s'estengué al singular.

Referent als programes analitzats, cal dir que les realitzacions dels locutors s'adiuen, generalment, amb aquesta descripció, és a dir, amb la pronúncia col·loquial. No obstant això, però, en algunes seqüències els locutors han mantingut la consonant oclusiva abans d'un segment consonàntic, pel fet que s'ha realitzat una breu pausa entre els elements que integren la seqüència. En els programes IN, TE, PA i FU, en algunes seqüències, s'ha elidit la consonant oclusiva d'aquests grups, tot i anar seguida d'element vocàlic.

Respecte a aquests grups, l'Institut, atesa la diversitat dialectal, considera propi dels registres formals tant l'elisió com el manteniment de la consonant oclusiva. A la *Proposta de TVE* es recomana que a les Illes es mantengui la consonant final d'aquests grups. Possiblement, però, no s'han tengut en compte els casos en què l'oclusiva va seguida d'un mot començat per

consonant, ja que, en aquestes seqüències, és bastant difícil articular l'oclusiva⁸¹.

4.4. Els grups de tres consonants en contacte

En primer lloc, cal apuntar que quan dues consonants es troben en posició de coda i van seguides d'un vocable començat en consonant, és a dir, seqüències integrades per C1 i C2 homosil·làbiques i C3 heterosil·làbica, es produeix l'elisió obligatòria d'un d'aquests segments consonàntics. Hi ha elisió de C2 i assimilació de C1 a C3 a les seqüències integrades per una oclusiva oral i dues consonants següents: *pocs dies* [dd], *saps que* [kk]. Si C1 és una nasal es produeix l'elisió de C2 i tractament posterior del grup integrat per C1 i C3: *gens malament* [mm]. El grup integrat pel demostratiu *aquest* i un substantiu es resol fonèticament amb l'elisió de C1 i posterior assimilació de C2 i C3: *aquest germà* [33]. En canvi, si un mot presenta tres consonants en posició implosiva, es poden donar tres solucions diferents depenent del context fonètic següent:

1) Si el mot següent comença per vocal o si el grup consonàntic es troba en posició final absoluta de mot, es produeix l'elisió de la consonant oclusiva i la resolució entre C1 i C3, és a dir, una vegada que s'ha eliminat la segona

⁸¹ De totes maneres cal remarcar que l'Institut titlla de no recomanable l'omissió de [b] de la preposició *amb* i de [t] de certs mots en contacte amb vocal inicial (*Sant Andreu, amb ell, vint hores*).

consonant, C1 s'assimila al punt d'articulació de la consonant següent: *temps i* [nz], *temps#* [nz].

2) Si el mot següent comença per consonant, els segments elidits són C2 i C3. Posteriorment, la primera consonant adopta el punt d'articulació de la consonant del mot següent: *temps valien* [ɱv], *cents d'anys* [nd].

3) Si l'aplec triconsonàntic pertany al demostratiu *aquests* i el mot següent comença per consonant, els segments que s'eliminen són les dues fricatives: *aquests porcs* [pp], *aquests nins* [nn]. Després de l'elisió es produeix la resolució entre C2 i la consonant del mot següent⁸².

Pel que fa a la resolució d'aquests grups consonàntics, cal dir que a tots els programes s'ha donat una alternança entre el manteniment de les tres consonants i l'elisió del segon segment, això sí, en el cas que les consonants en contacte pertanyin a mots diferents⁸³. Ara bé hem constatat que en els programes IN, TE, 2002 s'ha produït un domini de la primera solució, és a dir, els locutors han intentat acostar la pronúncia a la grafia, encara que això impliqui realitzar, en alguna ocasió, una petita pausa entre els dos elements que integren la

⁸² Cal assenyalar que, en aquests tres casos, el procés assimilatori es produeix en mallorquí i, en menor mesura, en menorquí.

⁸³ Quan les tres consonants es troben en posició de coda sil·làbica s'ha elidit de manera sistemàtica un dels tres segments.

seqüència⁸⁴. En canvi, en els espais DE, FU, PA s'ha donat un predomini, sobretot en el primer, de les realitzacions col·loquials. En els programes 2002, PA, ES ambdues solucions fonètiques són independents del tipus de fragment en què es troba inserit el mot. En darrer lloc, quant al programa EN, cal dir que el locutor JZ és el que ha seguit més fidelment la pronúncia col·loquial.

Respecte a aquest tret fonètic, crec que en una pronúncia estàndard s'hauria de permetre l'elisió d'un segment consonàntic, ja que, molt sovint, quan s'intenta adequar la pronúncia a la forma escrita es ralentitza el ritme de parla i, a més, a vegades es donen algunes solucions que no s'adiuen amb els hàbits fonètics catalans.

4.5. Les assimilacions

Els parlars de Mallorca i Menorca presenten una forta tendència a l'assimilació consonàntica⁸⁵. En aquests dialectes, les assimilacions agafen més extensió que en català central i, fins i tot, es donen a mots cultes⁸⁶. Segons Veny (1993:90), aquestes assimilacions tenen certa similitud amb les que es donen en occità o gascó. La consonant assimilada sempre es troba en

⁸⁴ Cal remarcar que en el programa IN s'han conservat gairebé de manera sistemàtica els tres segments consonàntics.

⁸⁵ L'eivissenc, en canvi, no acostuma a practicar aquest fenomen consonàntic.

⁸⁶ És possible, però, que el menorquí no hagi portat fins a l'extrem aquest fenomen consonàntic. De fet, s'hauria de realitzar un estudi per poder determinar en quin estat es troba actualment el procés assimilatori a l'illa de Menorca.

posició implosiva. Els fenòmens assimilatoris actuen a domini de mot i a domini de frase i es poden sistematitzar de la manera següent⁸⁷:

1) Oclusiva + oclusiva. En la parla col·loquial, la primera oclusiva s'assimila obligatòriament al punt d'articulació de la segona consonant. El resultat és una consonant geminada: *sac buit* [bb], *dissabte* [tt].

2) Oclusiva + fricativa. En aquest cas es produeix una assimilació regressiva obligatòria de lloc d'articulació. La consonant oclusiva s'assimila al punt d'articulació de la consonant fricativa adjacent: *set germans* [dʒ], *poc sucre*[ts].

3) Oclusiva + lateral / Oclusiva + nasal. En la parla col·loquial, la consonant oclusiva adquireix el punt i la manera d'articulació de la consonant lateral o nasal següent. Per tant, es produeix una assimilació obligatòria total. El resultat és una consonant geminada: *Llucmajor* [mm], *poc lliure* [ʎʎ]. Cal esmentar que el mot *setmana* sol presentar realització geminada a tot el domini lingüístic.

4) Nasal + consonant. Quan una nasal va seguida d'una altra consonant adopta sistemàticament el seu punt d'articulació: *llums* [ns], *comte* [nt]⁸⁸.

⁸⁷ Per tal de dur a terme un estudi unificat de les assimilacions, s'han inclòs en aquest apartat tant les que s'han donat a frontera de mot com les que s'han donat a domini de mot. També s'han inclòs en aquest mateix apartat els casos d'elisió d'una de les dues consonants que es troben en contacte.

⁸⁸ Pel que fa al grup integrat per nasal palatal i consonant, vegeu apartat 3.4.2.

5) Vibrant + consonant. Si la consonant vibrant va seguida de /l/, adquireix la manera d'articulació de la consonant lateral. El resultat de l'assimilació és una consonant geminada [l:]: *parlar* [l:], *perla* [l:]. La consonant vibrant també sofreix un procés d'assimilació obligatòria de lloc quan es troba en posició final d'infinitiu seguida de pronom enclític.

6) Fricativa+consonant. Quan la consonant fricativa alveolar va seguida de *b*, *g*, *v*, *m* o *n* es converteix fàcilment en [r], sobretot a la parla de la gent major (rotacisme): *mos varen* [rv], *bisbe* [rb]. Davant de [s], [z], [ʒ], [ʃ] es produeix l'africació d'aquests sons: *es cine*[ts], *es jovent*[dʒ]. En canvi, si la consonant següent és una lateral, la fricativa alveolar s'hi assimila completament: *es llum* [ʎʎ], *dos llibres* [ʎʎ].

Referent a a aquest fenomen cal dir, en primer lloc, que en els programes analitzats s'ha donat una alternança entre les pronúncies assimilades i les no assimilades, la qual cosa ens indica que els locutors han intentat acostar la pronúncia a la forma gràfica, tot i que només ho han aconseguit parcialment⁸⁹. Únicament el programa DE es distancia d'aquesta afirmació, ja que en aquest espai el locutor ha reproduït gairebé sistemàticament la pronúncia col·loquial.

⁸⁹ M'ha sorprès que en el programa IN s'hagi donat un lleuger predomini de les pronúncies assimilades.

En el programa FU, tot i que en menor mesura, també s'ha donat un predomini de les pronúncies assimilades.

En segon lloc hem de tenir present que a tots els programes, excepte a l'IN, s'ha donat algun cas de rotacisme, fenomen que, d'altra banda, es considera força vulgar. Quant al programa PA, hem de remarcar que els casos de rotacisme es troben sempre emplaçats en una entrevista.

Finalment cal apuntar que a tres programes, IN, RE, 2002 i FU, en alguna ocasió, s'ha elidit la primera consonant del grup. Ara bé, pronúncies com *col·letiu* per *col·lectiu* (IN), *direte* per *directe* (RE), *setmana* per *setmana* (2002), *projete* per *projecte* (FU) sonen estranyes a l'oient i no s'adiuen amb els hàbits fonètics catalans.

Tant a la *Proposta de l'Institut* com a les elaborades a Mallorca (*Proposta de TVE, Proposta Corbera*) es recomana evitar les assimilacions consonàntiques en els registres formals. Ara bé, crec que, abans de posar tots els processos assimilatoris dins el mateix sac, s'hauria de realitzar un estudi acurat de les assimilacions i, mitjançant un test de percepció, intentar determinar quines són les que veritablement distorsionen la paraula. A més és interessant assenyalar que l'Institut dóna prioritat a les pronúncies assimilades dels mots *setmana* i *cotna*:

“No són recomanables:

(...)

La pronunciació de la *t* ortogràfica en mots com *setmana* o *cotna*. La pronunciació recomanable és *semmana, conna*.” (*Proposta fonètica*:18)

I és que hem de tenir present que en el català de Mallorca una pronúncia com *semmana* no difereix en absolut de realitzacions com *tènnic* per *tècnic* o *odʒette* per *objecte*, ja que, en tots aquests mots, els parlants assimilen de manera sistemàtica, és a dir, es tracta de tres casos d'assimilació obligatòria.

B) ANÀLISI MORFOLÒGICA

1. Morfologia nominal

1.1. Article salat / article literari

L'article salat, propi de tot el parlar balear és una de les característiques que més crida l'atenció als parlants continentals. En aquest sentit són força significatives les paraules de Joan Veny (1993:84):

“ L'article salat representa per als forans dins la llengua el que, per exemple, l'ensaimada dins la pastisseria balear.”

Aquest article adopta diferents formes depenent del gènere, del nombre i del so inicial del mot que el segueix:

Masculí singular	<i>es</i> + consonant
	<i>s'</i> + vocal
Masculí plural	<i>es</i> + consonant
	<i>ets</i> ¹ + vocal
Femení singular	<i>sa</i> + consonant
	<i>s'</i> + vocal
Femení plural	<i>ses</i> + cons./vocal

¹ La forma masculina *ets* es va formar a partir de variants contextuals del tipus *ets joves*.

L'ús de l'article salat no és exclusiu a les Illes. En aquesta zona lingüística també es conserven les formes *el, la, els, les*. L'article literari, en general, s'empra en els casos següents:

1) Mots del lèxic religiós: *la corona, el rosari, l'altar*. Crec que l'ús dels articles *el, la*, en aquests tipus de mots, pot haver estat afavorit pel respecte que els creients guarden a tot allò que està relacionat amb l'esfera eclesiàstica. A més, hem de tenir en compte que en la litúrgia s'ha usat tradicionalment l'article literari. La crisi religiosa que es viu actualment podria ser la responsable de la substitució de l'article estàndard pel salat en aquests vocables.

2) Mots que designen éssers únics: *el dimoni, el món, el Papa*.

3) Expressions i frases fetes: *a la fresca, a l'acte, a les fosques, a la dreta*.

4) Amb les hores del dia: *la una, les deu*.

Actualment es va produint una reducció del nombre de mots usats amb l'article literari. Per raons d'economia lingüística els parlants tendeixen a unificar els paradigmes, és a dir, els regularitzen.

Quant al corpus transcrit, podem dividir els programes analitzats en cinc grups, d'acord amb l'ús que es fa de l'article:

1) IN, RE, TE. En aquests programes els locutors han fet servir exclusivament l'article literari. De totes maneres, cal esmentar que en el programa TE s'ha fet ús de l'article salat amb els refranys populars i en el

RE, en una ocasió, s'ha emprat l'article salat quan la locutora ha reproduït la parla mallorquina.

2) 2002, FU. En aquests programes s'ha emprat majoritàriament l'article literari. Ara bé, s'han escapat alguns casos d'article salat. En el programa 2002, les formes d'article salat es troben inserides, excepte en un cas, en una entrevista.

3) PA, ES. En aquests espais, tot i que globalment s'ha emprat l'article literari, en alguns fragments s'ha donat un predomini de l'article salat. En el programa ES, per exemple, ha dominat l'article illenc en els fragments que corresponen a l'entrevista realitzada per MR als aficionats que es troben al carrer. I en el cas del programa PA s'ha donat un domini de l'article salat a l'entrevista que realitza MB als dos seguidors dels equips de futbol i a les preguntes realitzades per KA a la gent del carrer.

4) EN. En aquest programa l'ús de l'article depèn del locutor. Així, s'ha constatat que la locutora CR, excepte en dues ocasions, ha emprat l'article literari. En canvi, els altres dos locutors, MR i JZ, han alternat l'article salat amb el literari, amb predomini de la primera solució.

5) DE. En aquest programa s'ha fet servir gairebé de manera sistemàtica l'article salat. De fet, només s'ha emprat l'article literari amb el nom de les hores, a la locució *val la pena*, d'acord amb el llenguatge col·loquial, i a tres seqüències: *amb el seu*, *amb la nostra*, *amb les nostres*².

² Cal remarcar que en altres ocasions la preposició *amb* ha anat seguida de l'article salat.

Podem concloure, per tant, que l'únic programa en què el locutor no ha intentat desvincular-se de la morfologia col·loquial ha estat precisament el programa DE, d'acord, amb el to més informal d'aquest espai.

Des del punt de vista estàndard l'article salat no té cabuda en els discursos de caire formal. Moll (1968:218), per exemple, considera que en el llenguatge escrit cal usar sempre l'article literari. Basa la seva defensa en quatre arguments:

1) Comprensió. Segons Moll és necessari l'ús de l'article literari perquè d'aquesta manera els catalans continentals entendran els texts elaborats per autors insulars.

2) Manteniment de la unitat idiomàtica.

3) Tradició. A les Illes, en els texts escrits, sempre s'ha emprat l'article literari.

4) L'ús de l'article literari, per part dels parlants insulars, en determinades expressions. A més, Moll recorda que a Pollença s'empra exclusivament aquest article.

Es tracta dels arguments clàssics, és a dir, dels que s'han donat sempre a l'hora de defensar l'ús de l'article literari en la llengua estàndard a les Illes Balears. Els estudiosos mallorquins ens confirmen aquesta idea, ja que es manifesten en el mateix sentit:

“ En qualsevol programa de to formal (informatius, reportatges, entrevistes, documentals, etc.) l'article usat ha d'ésser l'estàndard (el, la els, les), propi de la tradició culta a les Balears.” (*Proposta de TVE:3*)

“ La tradició a les Illes, des de 1229 fins avui en dia (amb poques vacil·lacions) ha estat d'usar l'article **el/la** en el llenguatge formal oral i escrit, i **es/sa** (amb **el/la** davant algunes paraules i en determinades expressions) en l'oral informal.” (*Model:47*)

“ Per seguir la tradició en l'ús dels articles a les Illes Balears, en els usos formals cal usar **el, la...**” (*Proposa ús: 43-44*)

De totes maneres, encara que els autors d'aquestes propostes siguin de l'opinió que *el, la* són els articles que s'han d'usar en el llenguatge formal, es demana que l'escola no proscrigui cap dels dos articles, que els integri per assegurar-ne la continuïtat de la tradició³. Pel que fa a l'article salat, a la *Proposta morfològica* s'admet en el quadre de la llengua estàndard, en registres informals. Picó (1997:43-44) defensa l'ús de l'article literari en els informatius, perquè d'acord amb l'Institut, considera correcte també emprar l'article baleàric en un discurs de caire no molt formal, com és el cas, per exemple, d'una entrevista en directe:

³ Quan en el *Model* es parla que *es/sa* són formes pròpies del llenguatge oral informal hem d'interpretar que són les formes de l'article pròpies de la llengua col·loquial.

“ Utilitzam l’article literari en tot tipus de locucions, perquè la situació sempre és formal: es tracta de textos informatius.

Però, quan es tracta de fer una entrevista en directe, és a dir, quan el locutor i l’entrevistat comparteixen simultàniament temps i espai, i no es tracta d’una situació formal, pensam que es pot admetre l’ús de l’article salat.”

Estic d’acord amb aquestes observacions i amb les recomanacions de l’Institut ja que, segons la meva opinió, no es pot bandejar l’article salat del marc de la llengua estàndard. Es tracta d’un tret diasistemàtic i, per això, s’hauria d’admetre, com a mínim, en els registres de to menys formal.

1.2. L’article amb els noms de persona

A les Illes, davant els noms de persona, s’empra l’article personal *en, na, n’*: *na Margalida, en Joan, n’Aina*. Aquest article manté el sistema medieval en totes les seves formes. Antigament *en, na* eren tractaments de respecte, però, actualment, han esdevengut simples articles personals.

A les propostes en què es fa referència a aquest aspecte (*Proposta de l’Institut, Model, Proposta ús*) es considera que l’article personal comporta un to de familiaritat i que, per tant, és totalment inadequat en texts de caràcter neutre. Picó (1997:44) comparteix també aquest criteri:

“ Pel que fa a l'article personal, tal com diu la proposta, en textos informatius no l'utilitzam, llevat de casos molt concrets, p. ex., *el rei En Jaume*, o si es tracta d'algun reportatge no informatiu en què el protagonista sigui algun personatge popularment molt conegut, per exemple, *l'amo en Miquel*, *en Bonet de ses Pipes...*”

Tenint en compte l'absència o presència d'article davant els antropònims, podem dividir els programes analitzats en tres grups:

- 1) IN, RE, EN, 2002. En aquests programes els noms de persona no han anat precedits mai d'article, atès el caràcter formal d'aquests espais⁴.
- 2) PA, FU, ES. En aquests programes s'ha produït una alternança entre l'ús i l'omissió de l'article amb els noms de persona:

PA: Fernando Marina, de Neil Simon / en Fernando Marina, en Lorenzo Sanz.

ES: Gràcies a Jordi, amb Héctor Cúper / en Jordi, a en Roa.

FU: Comentava Jordi Calleja, Nadal i Reiziger / referència en Jordi, en Miquel Soler.

Cal recordar que en el programa PA la major part dels noms que porten article es troben inserits a l'entrevista que realitza MB en els dos seguidors dels equips de futbol. Quant al programa ES cal dir que en els fragments que pertanyen a una entrevista s'ha produït una alternança entre les dues formes de l'article.

⁴ A l'espai EN s'ha emprat únicament l'article per citar el nom de la mascota *en Siulo*.

3) DE. D'acord amb la parla col·loquial, en aquest espai el presentador ha anteposat de manera sistemàtica article davant els antropònims.

Per tant, quant als noms de persona, l'ús o omisió de l'article s'ha adequat, en general, al grau de formalitat del programa. De fet, crec que en el marc de la llengua estàndard, en programes de to més informal, com un debat o una retransmissió esportiva, s'hauria de permetre l'ús de l'article amb els antropònims. El que s'hauria d'evitar, en canvi, és la barreja entre l'ús i l'omissió d'aquesta peça lèxica en un mateix programa o acte de parla formal.

1.3. Els pronoms febles davant el verb

Si els pronoms febles van davant el verb, en mallorquí i menorquí, s'empren sistemàticament les formes proclíiques no invertides: *vos pensau, mos-ho*. Aquestes variants són compartides també per altres dialectes com el rossellonès i l'alguerès. I és que les formes plenes són les més antigues en català. En eivissenc, en canvi, es mesclen les formes plenes amb les reduïdes⁵.

Pel que fa als documents prescriptius cal dir que tant Fabra (1918:&44) com Moll (1968:&190) admeten l'ús de les formes plenes davant el verb, encara que en el quadre que donen com a model només incloquin les

⁵ Vegeu Veny (1999:29).

invertides. Immediatament davant el verb, Fabra admet els pronoms *me*, *nos*, *te*, *vos*, *se*, *lo*, *los*, *ne*, si bé qualifica d'arcaics i dialectals els clítics *lo*, *los*. Moll només esmenta, com a possibles, les formes *me*, *te*, *se*, *vos*, *ne* i qualifica la variant *mos* de dialectal. Aquest autor també dóna preferència a l'ús de la forma plena *se* davant un verb començat per consonant fricativa alveolar. Quant a aquest tret morfològic, l'Institut segueix, en línies generals, el mateix criteri que els dos gramàtics, ja que considera que és admissible, en l'àmbit general, l'ús proclíctic de les formes plenes *me*, *te*, *se*, *ne* (davant consonant) i *vos*⁶. En canvi, a les propostes elaborades a Mallorca (*Proposta de TVE*, *Proposta Corbera*, *Model*, *Proposta ús*) no es dóna possibilitat d'opció, s'opta per les formes invertides. De fet, tant en el *Model* com a la *Proposta ús* es recomana que es facin servir les variants reforçades *em*, *et*, *es* en els casos en què la normativa admet tant l'ús de la forma plena com de la reforçada:

“ En uns altres pronoms la normativa admet dues opcions: l'ús de la forma plena (com antigament s'usava, darrere consonant) o forma reforçada, que és la més general en la llengua formal i, per això, recomanable: **me/em**, **te/et**, **se/es**, **ne/en** davant verb començat en consonant, i **vos/us**, davant qualsevol verb i darrere vocal (“veure-**vos**”/”veure-**us**”, “**vos** veu”/”**us** veu”).” (*Model*:66)

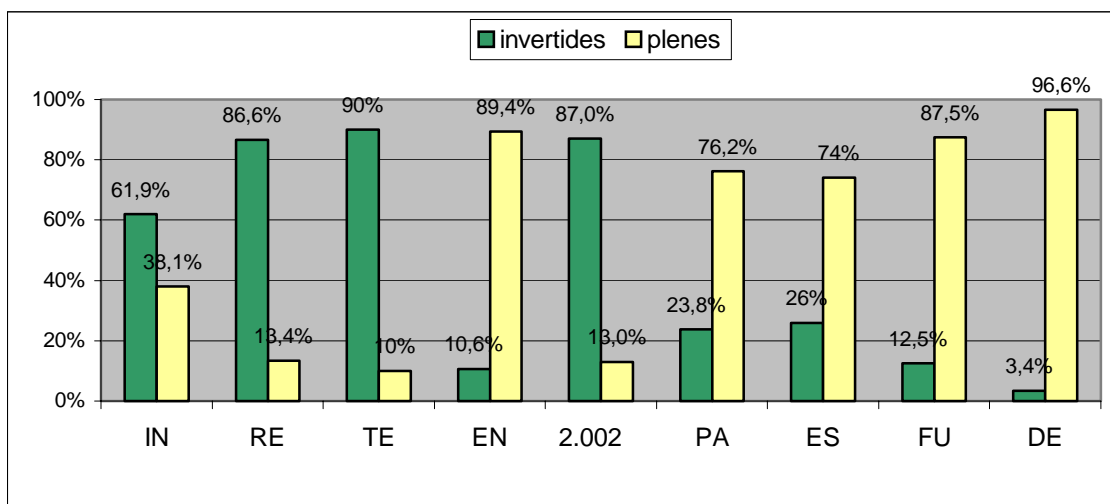
⁶ En aquest cas l'Institut parla d'àmbit general perquè, a més del balear, hi ha altres dialectes, com el rossellonès i l'alguerès, que també fan servir les formes plenes davant els verbs començats per consonant.

En el cas particular del pronom de segona persona del plural, cal remarcar que encara que Moll (1968:190), en el text escrit, doni preferència a la variant *vos*, en el quadre model esmenta només la forma *us*. En el *Model* i a la *Proposta Corbera* es recomana també que es faci servir la forma *us* davant el verb. De fet, aquest darrer autor es mostra clarament més fabrista que Fabra:

“ Igualment, també consideram que *us* és l’única forma admissible davant el verb, sola o en combinació, tot i que Fabra també admet *vos* a la mateixa nota 3) del quadro o al 47 de la Gramàtica.” (*Proposta Corbera*:7)

En el corpus analitzat s’ha produït una alternança entre l’ús de les formes plenes i les invertides, en posició proclítica, amb predomini d’una o altra solució depenent del programa⁷:

⁷ En referència al programa TE cal esmentar que no s’han comptabilitzat les seqüències *mos ve*, *mos du*, pel fet que es troben inserides en un refrany popular.

Gràfic 31. Ús de les formes plenes / invertides dels pronoms febles davant el verb.

Aquestes dades ens indiquen que, a grans trets, l'opció per una o altra forma ha vingut determinada pel grau de formalitat del programa. Així, per exemple, podem observar que en els programes més controlats s'ha produït un predomini de les variants invertides: IN, RE, 2002 i TE. En canvi, en els programes de to més informal EN, PA, ES, FU, i DE el percentatge d'ús de formes invertides ha estat sempre inferior al 30%⁸. Quant al programa 2002, cal apuntar que fins i tot en els fragments d'entrevista han dominat les formes invertides en posició proclítica. Per contra, en el programa PA, en els fragments que pertanyen a una entrevista, excepte en una ocasió, s'han emprat les formes plenes.

Ara bé, malgrat els resultats esmentats, consider que en els programes de caràcter més neutre els locutors, davant una forma verbal, haurien

⁸ Pel que fa a aquest tret, m'ha sorprès que a l'IN el percentatge d'ús de les formes invertides sigui només del 61,2% i que a les EN no arribi a l'11%.

d'advocar de manera sistemàtica per l'ús de les variants invertides i que en els programes de to més informal haurien d'optar, en canvi, per les formes plenes.

1.4. Els pronoms febles darrere el verb. Accentuació

En el català de Mallorca i Menorca, quan una forma verbal va seguida d'un pronom feble, l'accent del verb es desplaça al pronom.⁹ En referència a l'eivissenc, Veny (1999:46) assenyala que tot i que, en general, l'accent recau sobre la síl·laba verbal, no falten tampoc els casos d'accentuació pronominal¹⁰.

Quant a les propostes estàndards, l'Institut considera propi de l'àmbit retringit baleàric l'accentuació dels pronoms febles en posició enclítica. Cal assenyalar que en el *Model* també es titlla de correcta aquesta pronúncia:

“ Els pronoms febles situats en posició enclítica reben l'accent del verb i passen a ser tòpics (quan hi ha més d'un pronom, el tòpic és el darrer), a Mallorca i Menorca, on aquesta pronúncia és perfectament correcta.”
(*Model*: 65)

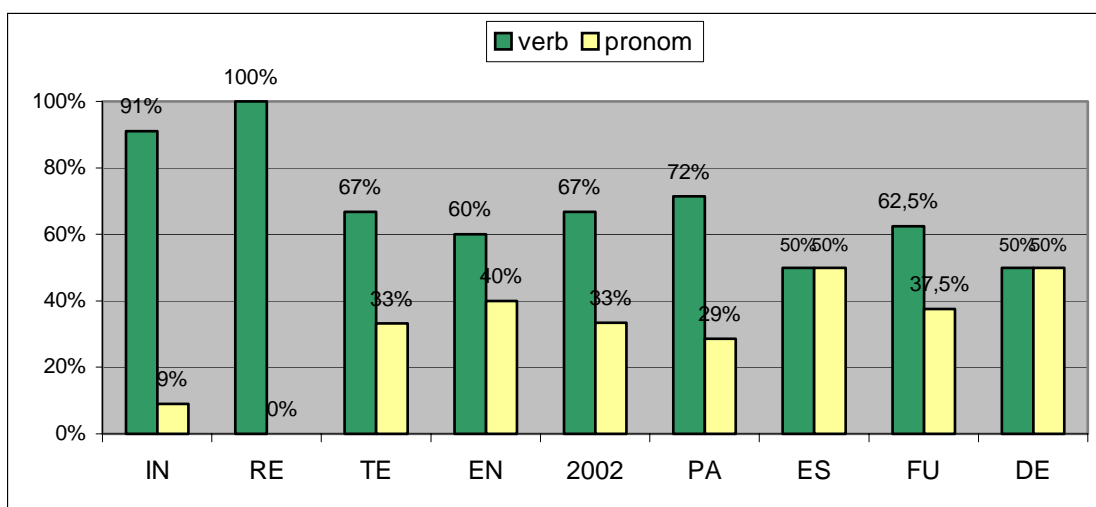
⁹ En alguns pobles de Mallorca, quan el pronom feble és *la, les*, l'accent es desplaça a la darrera síl·laba del verb. Aquest tipus d'accentuació s'explica per analogia amb formes com *agafa'l* o *tre'l*.

¹⁰ L'accentuació dels clítics és un tret compartit també pel rossellonès. Segons Veny (1993:94) aquest fenomen ens pot fer pensar en una possible influència del rossellonès en el repoblament de l'illa. Ara bé, aquest autor considera que també es podria arribar en aquests resultats de manera independent.

Referent a aquest tret, m'ha sobtat que Moll (1968:191), curiosament, qualifiqui aquest procés de dialectalisme i consideri que no es pot admetre en la pronúncia literària. De la mateixa manera, Picó (1997:45) recomana també als locutors que no accentuïn els pronoms febles en posició enclítica:

“ Sempre hem recomanat als locutors que no accentuïn els pronoms febles en posició enclítica. En primer lloc, perquè és un tret fonètic considerat excessivament col·loquial i, a més a més, no és un tret general de tot el dialecte baleàric: a les Pitiüses no accentuen els febles en posició enclítica.”

Pel que fa al corpus analitzat, cal dir que els locutors del programa RE, sistemàticament, i de l'IN, en un 91% dels casos, s'han distanciat de la morfologia col·loquial, ja que han carregat l'accent sobre l'infinitiu. A la resta de la programació s'ha produït una alternança entre les seqüències que presenten accent sobre el verb i les que l'han desplaçat al pronom, amb predomini d'una o altra solució:

Gràfic 32. Accentuació de les seqüències integrades per verb i pronom feble.

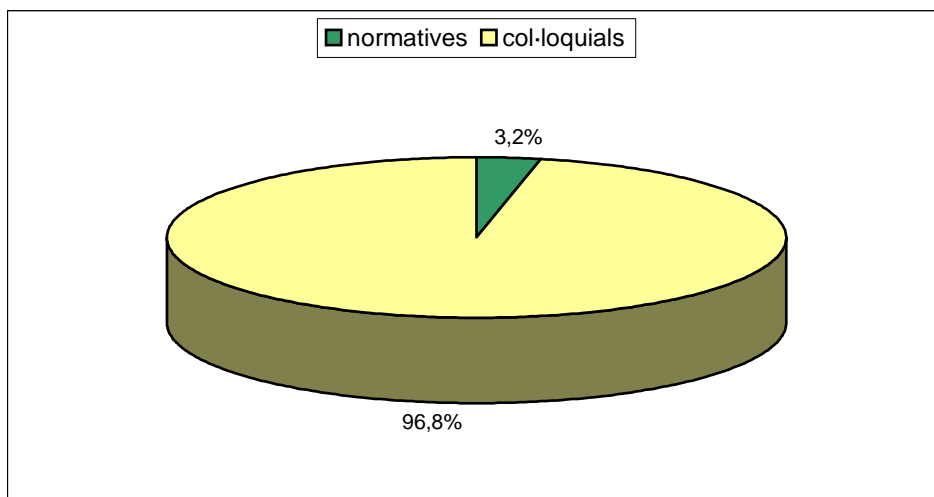
Podem observar que són precisament els programes de to més informal, DE, ES, els que han presentat més casos d'accentuació dels pronoms febles en posició enclítica. Quant a aquest tret, m'ha sorprès que en el programa FU s'hagi donat un predomini de les formes que presenten accent sobre el verb. Respecte a l'espai EN, hem de tenir present que les dues seqüències que s'han emès d'acord amb la fonètica col·loquial han estat pronunciades pel mateix locutor. En darrer lloc hem de remarcar que en els espais 2002, PA, i ES el tipus de fragment en què es troba inserit el mot no ha influït en la resolució d'aquest tret morfològic.

1.5. Els pronoms subjecte

En mallorquí i menorquí, els pronoms personals de primera i segona persona del plural són *noltros*, *voltros*. En canvi, a Eivissa, s'empren les variants amb

vocal baixa *naltros*, *valtros*¹¹. Aquestes formes són les que empren els parlants en totes les situacions lingüístiques, tant en els registres informals com en els registres formals. Són les formes que usa sistemàticament tota la població, independentment de l'edat i del nivell cultural.

Referent als programes analitzats és important tenir en compte que els locutors han optat gairebé de manera exclusiva per les variants col·loquials *noltros*, *voltros*, tant en programes més informals PA, ES i DE com en programes més controlats, IN i 2002¹². I és que només en una ocasió s'ha fet servir la forma normativa *nosaltres* (PA).

Gràfic 33. Ús de les formes pronominals *nosaltres*, *vosaltres* / *noltros*, *voltros*.

¹¹ Pel que fa a l'origen d'aquestes formes eivissenques, vegeu Veny (1999:79).

¹² En el cas de l'IN s'ha de recordar que el pronom *noltros* es troba emplaçat al final del programa, és a dir, el locutor el fa servir a l'hora d'acomiar-se de l'audiència.

Les variants col·loquials no tenen cabuda en el quadre de la llengua estàndard, ja que a la *Proposta de l'Institut*, pel que fa als pronoms forts de primera i segona persona del plural, només s'esmenten les formes generals *nosaltres*, *vosaltres*. En el *Model* es considera també que *nosaltres* i *vosaltres* són les formes pronominals que cal emprar en el llenguatge formal, pel fet que són mots que presenten una gran variació en el llenguatge col·loquial:

“ Els pronoms forts de segona i tercera persona del plural tenen com a formes generals i formals tradicionals **nosaltres** i **vosaltres** (com es pot veure a les oracions, com el Parenostre, per exemple). Aquests pronoms col·loquialment i localment han evolucionat molt, fins al punt que són de les paraules de la llengua que presenten més variació; precisament, aquesta variació és una de les raons que justifiquen l'ús de **nosaltres** i **vosaltres** en el llenguatge formal.”

(*Model*: 62)

I més envant els justifiquen a partir de la tradició:

“ El predomini absolut de **nosaltres** i **vosaltres** a la documentació i la dificultat de trobar-hi les formes col·loquials demostra el caràcter informal d'aquestes darreres, que només apareixen a escrits de gent gairebé analfabeta.” (*Model*:63)

Finalment cal dir que a la *Proposta ús* es fan les mateixes recomanacions.

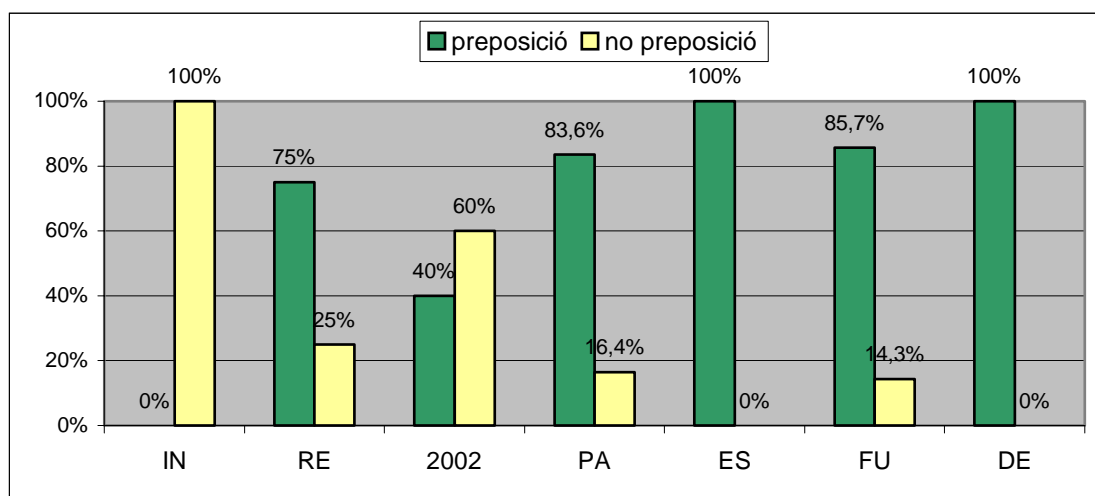
Els locutors haurien d'advocar, per tant, per les variants normatives.

1.6. Els quantificadors

Els quantificadors *molt*, *bastant*, *tant*, aplicats a un substantiu masculí, sempre regeixen la preposició *de*, açò és, l'ús d'aquesta preposició és obligatori. En canvi, quan fan referència a un nom femení es produeix una alternança entre les formes amb preposició i les formes sense preposició: *molta feina* / *molta de feina*, *tanta feina* / *tanta de feina*. S'ha comprovat (Bibiloni, 1983) que les generacions més joves tendeixen a eliminar la preposició dels quantificadors davant dels substantius femenins, possiblement per un procés d'economia lingüística.

En referència al corpus analitzat, cal dir que tot i que en general els locutors han mantengut la preposició quan el quantificador va seguit d'un mot masculí, s'han donat també alguns casos d'elisió, sobretot en el programes IN, elisió sistemàtica, RE i 2002:

Quant+nom masc.

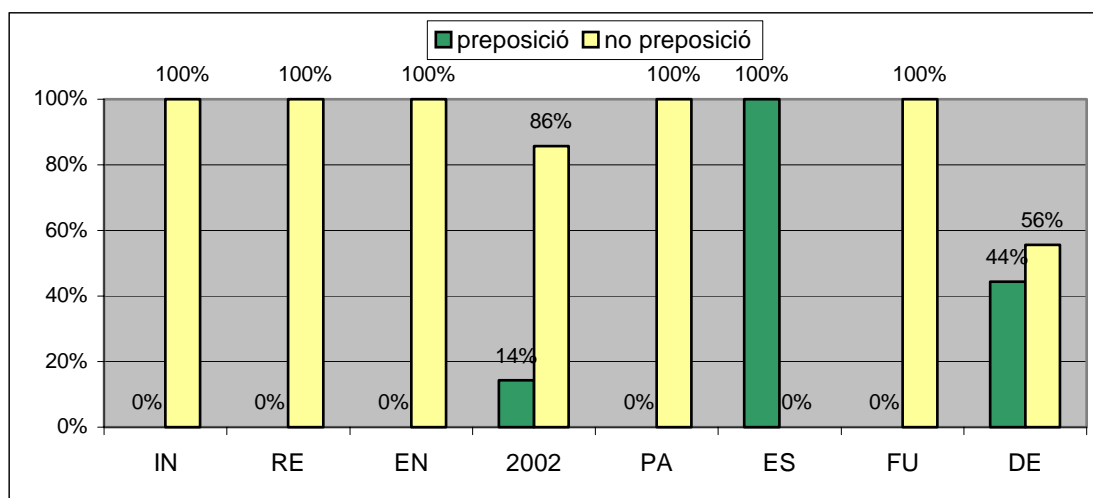
Gràfic 34. Ús dels quantificadors masculins. Presència o absència de preposició.

Aquestes dades ens indiquen, per tant, que en algunes ocasions els locutors s'han apartat de l'estructura morfològica col·loquial, perquè, possiblement influïts per la llengua de TV3, pensen que la construcció sense preposició és més correcta. De fet, són els programes de to més formal els que han presentat més casos d'elisió.

Ara bé, en el cas dels mots masculins, només les seqüències *molts anys* i *molt més mal* alternen el manteniment i l'omissió de la preposició en la parla col·loquial. I és que la caiguda de l'element prepositiu a sintagmes com *molts joves* (IN), *molts pobles* (PA), *molts secrets* (RE) sona estranya a l'oient illenc.

Ara bé, si els quantificadors van seguits d'un vocable femení, els locutors han optat majoritàriament per l'elisió de la preposició:

Quant.+nom femení

Gràfic 35. Ús dels quantificadors femenins. Presència o absència de preposició.

Constatam que només el programa ES s'ha apartat d'aquesta observació general, ja que els locutors han mantengut sistemàticament la preposició.

Quant a aquest tret, l'Institut jutja d'opcional tant l'ús de la preposició *de* amb certs quantificadors com la seva omissió. Aquesta solució és la que figura precisament a Fabra (1918:&68), a Moll (1968:&180) i, posteriorment, al *Model*. En aquestes tres darreres obres es du a terme una classificació dels quantificadors, depenent de si regeixen o no preposició. Així, per exemple, es qualifica d'opcional la preposició amb quantificadors com *molt*, *bastant*, *poc*, *més*, *menys*, *prou*, *tant*. Crec, però, que aquestes partícules esmentades no es poden posar en un mateix calaix perquè, a les Illes, zona on encara es fa cert ús de la preposició, les formes *poc*, *més*, *menys* no s'empren mai amb preposició, això sí, excepte quan van

precedides de l'indefinit *un*: *un poc de pa, un poc més de sucre*¹³. En el llistat de quantificadors Fabra (1918:68) i Moll (1968:180) inclouen també les partícules *gaire, quant*. Moll hi afegeix també la forma *que* (*que gent!*). Així com en aquest darrer cas l'ús de la preposició em sembla possible, amb la partícula *gaire*, en el català de Mallorca, és totalment impossible. Aquestes dades ens indiquen que s'hauria de dur a terme un estudi acurat dels quantificadors, per poder tenir una descripció que s'avengui amb l'ús real que en fan els parlants, encara que, des del punt de vista normatiu, com he assenyalat anteriorment, es permeti als parlants triar entre l'ús i l'omissió de la preposició, d'acord amb l'ús que se'n fa en català col·loquial i independentment de quin sigui el quantificador¹⁴.

Crec que en els actes de parla formal, pel que fa a aquest aspecte, s'haurien de reflectir les possibles solucions que es donen col·loquialment, per exemple, l'alternança entre *molta aigua* i *molta d'aigua*. D'aquesta manera, els oients s'adonarien que ambdues formes són correctes i no entrariem així en una possible reducció lingüística.

1.7. Els possessius

-Pel que fa als possessius femenins, a les Illes existeixen les formes amb labiodental (*meva, teva, seva*) i les formes amb aproximant (*meua, teua,*

¹³ L'ús de la preposició en aquestes seqüències és general i obligatori a tot el domini lingüístic.

¹⁴ Cifuentes (1999:335) atribueix la caiguda de la preposició a la influència de la llengua castellana.

seua). A Mallorca, però, les formes amb labiodental s'han acabat imposant¹⁵.

Des del punt de vista normatiu, constatarem que, encara que Fabra (1918:58) i Moll (1968:173) tenen en compte ambdós tipus de variants, en el paradigma només donen les formes amb labiodental. Fabra, a més, qualifica les variants *meua*, *teua*, *seua* de dialectals. Per la seva banda, a la *Proposta de l'Institut*, atesa la diversitat dialectal, es diu que són pròpies de l'àmbit general tant les formes amb aproximant com les formes amb labiodental. A la *Proposta Corbera*, en el *Model*, i a la *Proposta ús*, d'acord amb l'Institut, es consideren totes correctes. Es tracta, per tant, d'un cas de duplictat lexemàtica.

En el corpus enregistrat els locutors han fet servir, gairebé de manera sistemàtica, els possessius amb fricativa labiodental. I és que només en el programa DE el locutor ha alternat les pronúncies *teva/tewa*, possiblement pel fet que també les alterna en la parla col·loquial. Tant les pronúncies amb consonant labiodental com les pronúncies amb aproximant es consideren correctes des del punt de vista normatiu. A més crec que també

¹⁵ A partir de *meua*, *teua*, *seua* es varen formar les variants *meva*, *teva*, *seva*, per un procés de consonantització. Pel que fa a aquest canvi fonètic, vegeu Bibiloni (1983:66).

s'hauria de permetre la barreja d'ambdues sèries de possessius en un mateix programa o acte de parla formal.

-Cal tenir present també que encara són d'ús general els possessius dèbils davant certs noms de parentiu: *mon pare, ta mare, son pare*. De fet, els locutors han fet servir aquests possessius tant en un programa de to més informal, com és el cas del DE, com en un programa de to formal, com és el cas de l'IN.

Quant als documents prescriptius hem de dir, primerament, que Fabra (1918:&58) i Moll (1968:&173) recullen aquestes formes, però consideren preferibles els possessius forts, quan aquestes formes no van davant els noms de parentiu. De fet, en aquella època eren freqüents en la llengua escrita construccions del tipus *mos anys, mon pensament*. I és que Fabra no entenia per què alguns estudiosos, en aquests casos, donaven preferència als possessius dèbils.

Els dos lingüistes, Fabra i Moll, difereixen, però, en un punt: Fabra permet la substitució dels possessius femenins *ma, ta, sa* pels masculins *mon, ton, son* davant els noms femenins començats per vocal, en canvi, Moll qualifica aquest ús de gal·licisme i el titlla d'inadmissible.

L'Institut considera propi de l'àmbit general l'ús dels possessius àtons davant els noms de parentiu. En el *Model* i a la *Proposta ús* es titllen també

de correctes en aquest context. Ara bé, en el *Model*, pel que fa al possessiu de primera persona, en la pronúncia formal, només s'admet el pas /o/>[u] en el cas del masculí *mon*, però no en el femení *ma*¹⁶. En canvi, a la *Proposta ús* es titllen d'informals ambdós tipus de realitzacions, és a dir, tant *mun* per *mon* com *mu* per *ma*¹⁷.

1.8. Els numerals

-En el llenguatge col·loquial per anomenar els vuit primers nombres ordinals, s'empren gairebé de manera exclusiva els mots *quart*, *quint*, *sext*... En relació amb aquest punt, Moll (1968:177) fa les observacions següents:

“ Numerals ordinals són els que expressen orde. N'hi ha cinc que tenen forma pròpia: *primer*, *segon*, *tercer*, (o *terç*), *quart*, *quint*. Els altres, començant ja pel que fa cinc, es formen amb els respectius cardinals sufixats amb terminació -è, -ena (plural -ens, -enes).

Es poden usar també els ordinals *sext* (=sisè), *sèptim* (=setè), *octau* (=vuitè), *dècim* (=desè), *vigèsim* (=vintè), *trigèsim* (=trentè); però son preferibles els indicats en el paràgraf anterior.”

¹⁶ La pronúncia [mu] de *ma* no s'admet perquè es dona per analogia amb la forma [mun] de *mon*.

¹⁷ En els programes analitzats, com hem pogut comprovar, no s'han emprat els possessius de primera persona.

Aquest tractament desigual que dóna Moll a *quint* respecte a *sisè*, *setè*, *vuitè* es deu a la tradició. Fabra, en el *Diccionari general de la llengua catalana*, per exemple, parla de *Felip V*, *quint* o *cinquè*, perquè ambdues formes conviuen una al costat de l'altra, cosa que no passava amb els altres ordinals. L'Institut titlla d'admissibles, en l'àmbit general, les variants *quint*, *sext*, *sèptim*, *octau*. Tenen cabuda, per tant, en el quadre de la llengua estàndard, però només en els registres informals. En el *Model* també s'admeten, tot i que es remarca que són menys freqüents en la llengua general:

“ Els ordinals a partir de **cinquè** es fan afegint al cardinal **-è**, **-ena**, **-ens**, **-enes**, segons la manera popular tradicional i pronunciat amb vocal neutra o oberta, segons la pronúncia local (amb **e** tancada al País Valencià). Són admeses, però no tan freqüents en la llengua general, **quint**, **sext**, **sèptim**, **octau** i **dècim**.”
(*Model*:59)

Segons aquestes paraules, podem concloure que els autors d'aquesta proposta els consideren correctes en els registres controlats, ja que en el marc de la llengua estàndard no fan distinció entre formal i informal. Són més permissius que el mateix Institut. En canvi, a la *Proposta ús* les variants *quint*, *sext*, *sèptim*, *octau* ni tan sols s'esmenten:

“ Els ordinals a partir de **cinquè** es fan afegint **-è, -ena, -ens, -enes** al cardinal (pronunciat a les Balears amb vocal neutra o oberta, segons el lloc), llevat de **deu** que fa **desè**. Quan els numerals acaben en **a** o **e** àtones es perd aquesta vocal en afegir-hi la desinència (quinze quinzè, setanta setantè...).” (*Proposta ús:51*)

Referent a aquests mots és rellevant l'ús, per part dels locutors, del numeral *quint* en el programa DE i de la forma més general *sisè* a l'IN. Aquest fet ens indica que la tria d'una o altra variant ha vingut determinada pel grau de formalitat del programa.

Ara bé, crec que els ordinals *quint, sext, sèptim, octau* s'haurien de poder emprar en els registres formals, ja que no podem saber si es tracta de castellanismes o de llatinismes. M'ha semblat curiós que a l'*Informatiu balear* es faci ús de l'ordinal *sisè*, perquè Picó (1997:45) manifesta:

“ Han estat molts d'anys de fer servir els ordinals *cinquè, sisè, setè, vuitè, novè* i *desè*. Unes formes que, tot s'ha de dir, xocaven bastant amb les formes utilitzades pels parlants de les Balears, que potser per castellanisme es decanten per l'ús de *quint, sext, sèptim, octau, novè, dècim*. Tampoc no oblidem que aquestes formes (*quint, sext, sèptim, octau, novè i dècim*) deriven dels cultismes llatins; per tant, no tenim arguments gaire sòlids per rebutjar-les.”

A més, en el *Diccionari de la llengua catalana (DIEC)* les formes *sext*, *sèptim*, *octau* són tractades com a geosinònims de *sisè*, *setè*, *vuitè* i, en cap moment, se'ls titlla de populars o de vulgars.

-Quant als numerals cardinals cal dir que a Mallorca i Menorca es conserven les formes amb vocal *e*: *desset*, *devuit*, *denou*. L'eivissenc, en canvi, quant a aquestes peces lèxiques presenta duplicitat de formes, amb diferent distribució geogràfica: les variants amb *i* són pròpies del camp i les variants amb *e* de la Vila¹⁸.

En el corpus estudiat aquestes peces lèxiques han estat emeses pels locutors mallorquins, per la qual cosa han conservat la vocal *e* de manera sistemàtica i independentment del tipus de programa: RE, TE, 2002, PA, FU i DE. L'Institut considera pròpies de l'àmbit restringit baleàric les formes amb vocal *e*. Els autors mallorquins (*Model, Proposta ús*) també titllen de correctes ambdós tipus de variants: *disset/desset*, *divuit/devuit*, *dinou/denou*.

-En darrer lloc, cal apuntar que, d'acord amb la parla col·loquial, el numeral *dos* s'ha emprat sense flexió de gènere a la seqüència *dos-cents*. Ara bé, tot i que l'Institut consideri admissible l'ús invariable del cardinal *dos*, crec que en el català de Mallorca només es pot admetre aquest ús quan

¹⁸ Vegeu Veny (1999:99).

dues va seguit de *centes* o *mil* (*dos-centes*, *dos mil*). Pel que fa a aquest tret, en el *Model* i a la *Proposta ús* es recomana que en aquestes seqüències es mantengui també la distinció de gènere en aquells parlars on el cardinal 2 presenta flexió de gènere.¹⁹

1.9. Els plurals

A Mallorca i Menorca, els mots acabats en *-st*, *-sc*, *-xt* encara fan el plural afegint els morfema *-s*: *tests*, *boscs*, *pressuposts*. Aquests plurals, sense ingerència de *o* de suport, són formes pròpies del català antic²⁰. En el parlar d'Eivissa, en canvi, aquests mots construeixen el plural afegint el morfema *-os*. En aquest punt l'eivissenc es distancia, per tant, dels altres dos parlars insulars.

En referència a les dades analitzades constatam que els locutors han afegit el morfema *-s* en els mots que contenen el grup *-st* en posició final, independentment del grau de formalitat del programa: *prevists* (FU), *pressuposts* (IN, RE, EN), *imposts* (IN). De totes maneres, hem de remarcar que, avui en dia, entre els parlants illencs s'han començat a introduir els plurals en *-os*, per influència de la llengua escrita i oral de

¹⁹ Cal remarcar que en eivissenc el numeral 2 és invariable.

²⁰ En la pronúncia es perd la consonant fricativa alveolar del radical.

l'àrea del català central. Cal dir que la locutora eivissenca, d'acord amb el seu parlar, ha afegit el morfema *-os* a l'adjectiu *fosc* (RE)²¹.

Moll (1968:165), l'Institut i els autors mallorquins (*Proposta Corbera, Model, Proposta d'ús*) jutgen de correctes ambdues formes de plural. Ens trobam, per tant, davant un cas de duplicitat lexemàtica. Podem suposar que Fabra (1918:33), tot i que qualifica els plurals en *-s* d'arcaics, també els admet, ja que, com ell mateix indica, a la seva època encara s'empraven sovint a la llengua escrita. Crec que els mitjans de comunicació de Mallorca haurien de potenciar les formes sense ingerència de *-o* de suport i així, tal volta, aconseguiríem que aquest tret morfològic, present encara en el parlar d'aquesta zona lingüística, no es perdés.

Tot i que en el corpus analitzat no es registren plurals de mots acabats en *ig*, cal remarcar que els plurals en *-igs* es conserven només entre les persones majors. En aquest cas, Fabra (1918:33) dóna preferència als plurals construïts amb el morfema *-s*, és a dir, als més antics, possiblement, perquè a la seva època eren encara les formes més emprades a Barcelona²².

Pel que fa a aquests mots, Moll (1968:165) també considera correctes els

²¹ Malgrat aquestes observacions, s'ha d'apuntar que en el programa PA la locutora ha fet servir el plural *textes*, forma inadmissible des del punt de vista estàndard i creada per analogia amb els plurals acabats en *-es*.

²² Sembla que la situació és diferent a Mallorca que a Barcelona, perquè aquí els plurals que s'han conservat més i, de fet, encara es mantenen són precisament els acabats en *-sts*, *-scs*, *-xts*.

plurals en *-igs*. Aquest autor no pren en consideració la formació del plural, en aquests mots, afegint el morfema *-os*. Com en el cas anterior, a la *Proposta de l'Institut*, en el *Model* i a la *Proposta d'ús* es jutgen de propis de l'àmbit general ambdós tipus de plurals.

1.10. Canvis de gènere

En primer lloc, quant al gènere, cal apuntar que els parlants tendeixen a fer de dues terminacions els quantificadors i adjectius d'una terminació, per analogia amb les formes que tenen flexió de gènere. I és que formes com *bastanta* o *diferenta* són freqüents a tot el domini lingüístic. De fet, a dos dels programes analitzats, 2002 i FU, apareixen les formes femenines *bastantes* i *diferentes*: *diferentes empreses* (2002), *monedes diferents* (2002), *bastantes vegades* (FU), *diferents demarcacions* (FU). En els programes PA i ES, per contra, s'ha fet servir el plural *diferents* a les construccions: *ses diferents penyes* (PA), *diferents edicions* (ES).

En segon lloc, hem de tenir present que en català el gènere d'alguns noms varia a causa de la influència que exerceix la llengua castellana. Així, en el corpus analitzat apareixen cinc dels mots susceptibles d'experimentar un canvi de gènere en la parla col·loquial: *costum* (RE, PA), *senyal* (RE), *calor* (TE), *avantatges* (PA, FU), *senyal* (ES), *grip* (DE). Excepte en un

cas, *costum* (RE), els locutors han fet servir aquests mots en gènere contrari al seu²³.

Des del punt de vista normatiu no s'admeten les formes femenines *diferenta, diferentes* ni els canvis de gènere a substantius com *calor, senyal, costum, pendent...*, ocasionats per influència de la pronúncia castellana. Ara bé és important tenir present que a la *Proposta de l'Institut* es consideren admissibles les formes femenines *bastanta, bastantes*.

1.11. La contracció *ca*

L'ús de la contracció *ca* (*casa*) és general quan aquest mot va seguit d'article, de pronom possessiu o de nom propi, és a dir, quan se'n fa un ús proclític.

Els locutors, excepte en una ocasió, *casa seva* (PA), han emprat la forma abreviada *ca* davant el pronom possessiu, independentment del grau de formalitat del programa: IN, 2002, ES, DE. Tot i que les obres analitzades no fan referència a aquest fenomen, crec que aquesta contracció s'hauria d'admetre quan no es tracta d'un fet de registre, és a dir, quan s'utilitza, d'acord amb la tradició, per anomenar topònims i antropònims (*can Miquel, ca n'Oms*). Si no es tracta de topònims o antropònims, sí que

²³ En el corpus analitzat s'han registrat també alguns casos de manca de concordança: *una des pilars* (EN), *ses dues resultats* (PA).

aleshores és un fet de registre i, per tant, en el llenguatge formal hauríem de fer servir una altra construcció: *la varen dur al metge* en comptes de *la varen dur a cal metge*. Quant a les seqüències integrades per la partícula *ca* i un pronom possessiu, crec que també haurien de tenir cabuda en la llengua estàndard, ja que no es perceben com a vulgars.

2. Morfologia verbal

2.1. El present d'indicatiu

En balear la primera persona del present d'indicatiu conserva la desinència zero pròpia del català antic. Per tant, aquest parlar no ha continuat la línia evolutiva que han seguit altres dialectes, sinó que s'ha quedat estancat en el primer estadi. Cal dir que en eivissenc a vegades s'incrementa aquesta desinència amb una consonant velar²⁴. Les dues primeres persones del plural del present d'indicatiu conserven també les desinències antigues *-am*, *-au*: *estimam*, *estimau*; *anam*, *anau*. Les desinències clàssiques *-am*, *-au* s'empren en els parlars baleàrics i, parcialment, en el Pallars i a l'Alguer.

Les desinències 0, *-am*, *-au* gaudeixen de prestigi i són considerades pròpies del llenguatge formal, tant oral com escrit. Encara que en els discursos analitzats s'ha fet ús d'aquestes formes clàssiques, cal apuntar que, en una ocasió, la locutora CG, programa RE, ha construït la primera persona singular amb desinència *-o*, la qual cosa m'ha cridat l'atenció.

Fabra (1918:&71), en els paradigmes dels verbs regulars que funcionen com a model, situa les formes *port*, *portam*, *portau*, entre claudàtors.

A Moll (1968:&118), les desinències 0, *-am*, *-au* són les úniques que figuren en el paradigma. Aquest autor les considera preferents i, fins i tot,

²⁴ Vegeu Veny (1999:83).

més recomanables que les variants continentals, *-o -em, -eu*, perquè són les desinències clàssiques i més antigues en català. Es tracta de formes admeses per tots els gramàtics balears. Moll defensa, per exemple, les desinències *-am, -au*, perquè permeten mantenir la distinció entre el present d'indicatiu i el present de subjuntiu.

A la *Proposta de l'Institut*, les variants amb desinències *-o -am, -au* no apareixen en el paradigma, però es consideren pròpies de l'àmbit restringit dels parlars baleàrics. De fet, només es conjuguen les formes emprades en català oriental continental. A les propostes elaborades pels autors mallorquins (*Proposta de TVE, Proposta Corbera, Model, Proposta ús*) es jutgen també de correctes. Pel que fa a l'ús de les desinències *-am, -au* en missatges emesos fora de les Illes, en el *Model* es fa l'observació següent:

“ En els missatges de difusió normal extrabaleàrica que no es vulguin caracteritzar com a illenques es poden emprar les desinències **-em, -eu**, que s'empren fora de les Balears, procedents, per analogia, de les de la 2a conjugació.”

(*Model:73*)

Crec que els ensenyants haurien de fomentar l'ús de les desinències clàssiques a les zones lingüístiques on encara es conserven, ja que gaudeixen de prestigi social i, com acabam de veure, es consideren pròpies tant del llenguatge informal com del llenguatge formal.

2.2. El pretèrit imperfet de subjuntiu

A Mallorca i a Eivissa, el pretèrit imperfet de subjuntiu manté les formes clàssiques amb *a* (*cantassis*), com també al País Valencià (*cantaras*). A Menorca ja ha tengut lloc el canvi analògic *às, assis*>*és, essis*. Aquestes formes, usades també a Catalunya, s'han originat per analogia amb les corresponents de la segona conjugació. Moll (1990:89) assenyala que la substitució del morfemes *-às, -assis, -assin* per *-és, -essis, -essin* es va produir en primer lloc a Maó i després, a poc a poc, es va estendre entre la gent jove de Ciutadella. És possible que, actualment, les desinències amb vocal *e* siguin les formes emprades per tots els parlants menorquins.

En aquest temps verbal es produeix també una alternança entre les formes amb vocal *i* a la desinència i les formes que presenten una *e*: *passàssem, haguéssim; passàssim, haguéssim*. Ara bé, en mallorquí i menorquí, les variants amb *e* comencen a sonar antigues i es conserven majoritàriament entre parlants d'edat avançada. En eivissenc, en canvi, són més estables.

Els locutors han construït amb vocal temàtica *a* i desinència *i* l'imperfet de subjuntiu, tant en programes més controlats com en programes de to més informal: *animassin* (IN), *deixàs* (RE), *parlàs* (EN), *començàs* (FU), *revelassin* (DE)... Només la locutora menorquina ha emès aquest temps verbal amb vocal *e*, *degradessin* (RE), d'acord, com hem vist, amb el seu parlar.

En referència als documents prescriptius és important fer constar que Fabra (1918:&71) presenta les variants amb desinència *-asses* entre claudàtors i en versaletes. En canvi, la terminació *-assis*, pròpia del català central, figura en primer lloc i les formes secundàries d'aquest dialecte (*portesses*, *portéssem*) entre parèntesi²⁵. No esmenta la terminació *assis* pel fet que, de les parles perifèriques, únicament pren en consideració les formes que eren vigents en català antic. Fabra només recull les formes amb tradició escrita. Per contra, a Moll (1968:&118), pel que fa als verbs de la primera conjugació, les úniques formes que apareixen en el paradigma són les que tenen una *i* a la desinència: *cantassis*, *cantàssim*... Aquest autor assenyala, però, que també poden usar-se les terminacions més antigues amb vocal *e*: *-asses*, *-assem*. En canvi, és curiós que a *la Proposta Corbera* es doni prioritat a les terminacions amb vocal *e* (*-asses*, *-assem*). De fet, en el paradigma, no s'hi inclouen les desinències en *-assis*. A nota peu de pàgina es fa l'obsevació següent:

“ Per no inflar innecessàriament el paradigma, no hi hem inclòs les desinències en *-assis* etc., usades modernament a les Balears...” (*Proposta Corbera*)

D'altra banda, l'Institut considera pròpies de l'àmbit restringit baleàric tant la terminació *-assis* com la terminació *-asses*, si bé, en el paradigma, situa

²⁵ Hem de tenir en compte que a Fabra (1918) els parèntesis tenen un grau superior als claudàtors.

les formes amb vocal *i* en primer lloc. D'acord amb l'Institut, en el *Model*, a la *Proposta de TVE* i a la *Proposta ús* les tres sèries (*cantassis / cantasses / cantessis*) s'admeten en el llenguatge formal.

2.3. Els verbs *dir*, *dur* i els acabats en *-ure*

En balear, verbs irregulars com *dir*, *caure*, *creure*, *dur*, *fer* presenten les terminacions *-eim*, *-eis* a les dues primeres persones del plural del present d'indicatiu²⁶:

Dir	Caure	Creure
Dic	Caic	Crec
Dius	Caus	Creu
Diu	Cau	Creu
Deim	Queim	Creim
Deis	Queis	Creis
Diuen	Cauen	Creuen

Quant als documents analitzats cal apuntar que Fabra (1918:87), en els paradigmes d'aquests verbs, no recull les variants esmentades sinó que simplement constata que “el balear ha mantingut i generalitzat aquestes terminacions reduint *its*>*is*: *deim*, *deis*, formes usades sovint pels escriptors

²⁶ Pel que fa a l'origen d'aquestes formes verbals vegeu Veny (1999:84).

mallorquins”. Moll (1968:127-134), en canvi, no tracta tots aquests verbs de la mateixa manera:

- 1) Formes com *creim/creis*, *jeim/jeis*, *seim/seis*, *treim/treis*, *veim/veis* les inclou en el paradigma i, a més, les situa en primer lloc, és a dir, abans de les variants continentals *creiem/creieu*, *seiem/seieu*...
- 2) Formes com *deim/deis*, *duim/duis*, *feim/feis* les inclou en el paradigma, però les situa en segon lloc, és a dir, després de les variants continentals.
- 3) Considera no recomanables les formes *queim/queis*. En el paradigma d'aquest verb només consten les variants continentals.

Aquest tractament desigual resulta sorprenent i, a més, Moll no el justifica. De fet, l'Institut considera que les formes en *-eim*, *-eis*, a les Illes Balears, poden usar-se en els registres formals. Les tracta, per tant, de manera homogènia. D'altra banda, tot i que a *la Proposta Corbera* les terminacions *-eim*, *-eis* s'inclouen en el paradigma model, l'autor dóna preferència a les formes continentals:

“ Les formes en *-im*, *-is*, si bé quasi totes ja existeixen en el català medieval, s'usen avui en dia només a les Balears i tenen, de fet, poca tradició literària. Per això, encara que modernament tenen un ús bastant general en el llenguatge formal de les illes (per la qual cosa les hem incloses al paradigma normatiu), consideram que seria convenient no usar-les als registres estàndards més generals.” (*Proposta Corbera*: 15)

En el *Model* i a la *Proposta ús*, aquestes variants s'admeten només en l'àmbit restringit dels parlars baleàrics:

“ L'ús d'aquestes formes (**queim...**) és admissible a les Balears, però no fora. Les formes regulars, que són les generals, són les de més tradició a les Balears, per la qual cosa poden ser usades com a pròpies.” (*Model*: 83)

“ L'ús de les formes en **-eim, -eis** o **-im, -is** és adequat a les Balears, però no en missatges de difusió supradialectal encara que siguin procedents de les Illes.” (*Proposta ús*:57)

Malgrat aquestes observacions, no podem deixar de banda que formes com *deim, deis, queim, queis* són les úniques existents actualment en els parlars illencs i, com a conseqüència d'aquest fet, gaudeixen de prestigi entre la població. De fet, si ens fixam en les dades analitzades podem comprovar que els locutors han emprat sistemàticament aquestes variants baleàriques, independentment del grau de formalitat del programa, és a dir, tant en programes més formals com en programes més informals: *deim* (RE), *veim* (EN, 2002), *duim* (FU, DE)...

2.4. Els verbs incoatius

En mallorquí i menorquí els verbs incoatius afegixen l'increment *-sc* a la primera persona del present d'indicatiu, al present de subjuntiu (persones 1, 2,

3, 6), i a l'imperatiu (persones 2 i 4). A l'illa d'Eivissa es produeix, en canvi, una fluctuació entre les formes en *-sc* i les que presenten palatalització de *s* prevelar²⁷:

Mallorca, Menorca	Eivissa
Partesc	Partexc
Partesqui	Partexqui
Partesquis	Partexquis
Partesquin	Partexquin

En els textos analitzats només el locutor del programa DE ha format el present d'indicatiu del verb *repetir* amb increment *-sc*, pel fet que és el presentador que manté més fidelment les característiques de la parla col·loquial. En canvi, en els programes de to formal, IN, RE i 2002, el present d'indicatiu i de subjuntiu dels verbs *seguir*, *adquirir*, *traduir*, *construir* i *merèixer* s'ha construït amb increment *-eix*: *construeixi* (IN), *mereixin* (RE), *adquireixin*, *tradueixin*, *segueixin* (2002). I és que no podem oblidar que, tradicionalment, la població de les Illes ha cregut que l'increment *-sc* no es pot usar en els registres formals. Són poques les persones que posin per escrit formes com *construesqui*, *construesc*, *construesquin*....

²⁷ D'aquesta palatalització hi ha constància a la documentació de l'illa ja en el segle XVII (Vený, 1999:87).

Fabra (1918:&90), en el paradigma del verb *servir*, que és el que funciona com a model, col·loca les variants amb increment *-sc* entre parèntesi i en versaletes, ja que es tracta de formes vigents en la llengua antiga. Ocupen, per tant, un lloc secundari. Moll (1968:&118), en el paradigma, enregistra només les formes en *-sc*. En el present de subjuntiu, en segon lloc, afegeix també les variants en *-eix*, possiblement, perquè en aquest temps verbal, les formes pròpies del català central tenen un cert ús en mallorquí. Per aquest motiu crec que recull les variants *parteixi*, *parteixis*, *parteixi* i, en canvi, no esmenta *parteixo*.

A la *Proposta de l'Institut*, les formes amb increment *-sc*, tot i que es consideren pròpies dels parlars baleàrics, no s'esmenten en el paradigma model. Pel que fa al present de subjuntiu, cal afegir que, en el paradigma, a més de les formes *serveixi*, *serveixis*, hi figuren les variants *servisca*, *servisques*. A la *Proposta Corbera*, en el *Model* i a la *Proposta ús* les variants emprades a Mallorca s'apunten al costat també de les que duen l'increment *-eix*, però a la *Proposta de TVE*, tot i que s'admeten al costat de les formes més generals, es mostra preferència per les variants amb l'increment *-eix*. Val la pena reproduir aquesta observació:

“ Els verbs créixer, néixer i merèixer, així com els que tenen l'infinitiu acabat en -nyer presenten dues possibilitats: creixi/cresqui, neixin/nesquin, mereixés/meresqués. El mateix ocorre amb el present de subjuntiu dels verbs

incoatius de la 3a conjugació: serveixi/serveiqui. En tots aquests casos preferim la primera forma. Tot i que la segona també és correcta.” (*Proposta TVE:2*)

Quant al present de subjuntiu, cal dir que els locutors han emprat sempre la desinència amb vocal *i*. En relació amb aquest tret, Fabra (1918:&90) a més de les formes *serveixi*, *serveixis* enregistra entre claudàtors les variants antigues amb vocal *a*. Per contra, Moll (1968:118), en el paradigma, només recull les formes verbals amb vocal *i*. Respecte a les desinències d’aquest temps verbal, tot i que admet les variants amb vocal *a*, constata que ja es troben en procés de desaparició. Per això és curiós que a *la Proposta Corbera*, en el cas dels verbs incoatius, no s’incloguin en el paradigma les formes amb *i*. El seu autor considera que les variants en *-esqui* són formes relativament recents que conviuen amb les formes en *-esca*, i que al seu lloc poden ser usades aquestes, coincidint així amb l’ús majoritari valencià i evitant la diversificació morfològica excessiva. L’Institut, pel que fa a les formes amb vocal *i*, les úniques variants que inclou en el paradigma són les que es donen en català central (*serveixi*) i amb vocal *a*, les que s’empren en valencià (*servisca*). Malgrat que no les inclogui en el paradigma model, considera pròpies de l’àmbit restringit dels parlars baleàrics les formes *serveiqui*, *serveiquis*. És curiós que, en l’àmbit de les Illes, jutgin només d’admissibles, tot i que en qualsevol registre, les variants més antigues amb

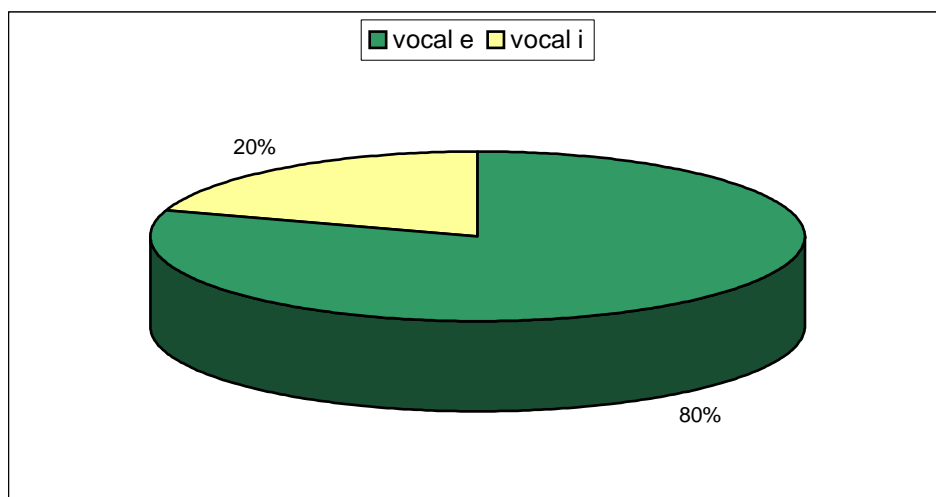
vocal *a* (*servezca, servesques*), quan aquestes mateixes formes són qualificades de pròpies en l'àmbit valencià. La postura de l'Institut s'adiu, en línies generals, amb la de Moll i és, fins i tot, més permissiva que la de Corbera. D'acord amb l'Institut, en el *Model* es jutgen de correctes tant la desinència *i* (*servequi*) com la desinència *a* (*servezca*). En aquest cas, però, ambdues formes reben la mateixa importància, ja que figuren en el paradigma. Resulta sorprenent que a la *Proposta de TVE* s'esmentin només les variants amb desinència *i*. I és que l'autor d'aquest document normalment mostra preferència per les solucions proposades per Fabra. A la *Proposta ús*, on es conjuga com a exemple el verb *merèixer*, s'esmenten només les formes amb vocal *i*.

2.5. Els verbs *tenir, venir*

En mallorquí i eivissenc els verbs *tenir i venir* apareixen conjugats amb vocal *e* en el radical a la primera persona del present d'indicatiu, en el pretèrit perfet, futur i condicional, en el participi i en els temps verbals de subjuntiu. Per tant, la vocal lexemàtica pot ser *e* tant a les formes rizotòniques com a les formes amb lexema àton.. Les variants amb *i* són totalment inusuals en aquestes illes. En menorquí, la vocal lexemàtica és *e* a les formes rizotòniques. En canvi, quan l'accent no recau sobre l'arrel és possible que s'emprin sistemàticament les variants amb *i*.

Moll (1968:145), en el paradigma dels verbs *tenir* i *venir*, conjuga amb vocal *e* les formes rizotòniques i amb *i* les formes amb lexema àton. Per tant, només té en compte el parlar menorquí. Per a un mallorquí el model d'aquest autor és difícil d'acceptar, ja que si *tenc* es pot escriure amb vocal *e*, també s'hi haurien de poder escriure formes com *tendré*, *tendria*, *tenguem*, *tengueu*. L'Institut, tot i que a nota peu de pàgina, esmenta que, en balear, en els registres formals, es poden emprar també les formes amb vocal lexemàtica *e*. Aquestes mateixes recomanacions, les trobam a la *Proposta Corbera*, al *Model* i a la *Proposta ús*. En canvi, a la *Proposta de TVE*, se segueix el mateix criteri que Moll, és a dir, s'admeten les formes tòniques dels verbs *tenir* i *venir* amb vocal *e*, però es prefereixen les formes àtones amb *i*. Aquesta preferència no deixa de ser curiosa.

D'acord amb la parla col·loquial, els locutors, excepte en el programa 2002, han conjugat amb *e* totes les formes dels verbs *tenir*, *venir* i els seus composts: *tengui* (IN), *mantengut* (TE), *sostengut* (EN), *tengut* (PA), *vengut* (DE)... Ara bé, en el 2002, les locutores ES i BP han combinat les variants amb vocal *e* i les variants amb vocal *i*, amb domini clar de les primeres:

Gràfic 36. Realització de les formes del verb *tenir* i dels seus composts.

Respecte a aquest tret morfològic, crec que en els parlars mallorquí i eivissenc s'hauria de donar prioritat a les variants amb vocal *e* i així s'aconseguiria possiblement una major identificació de l'audiència amb el model lingüístic que es rep. Consider també que el que s'hauria d'evitar precisament és la barreja de variants que s'ha donat per exemple en el 2002, és a dir, l'alternança entre les formes amb vocal lexemàtica *e* i vocal lexemàtica *i* per part d'un mateix locutor i en un mateix programa o acte de parla formal.

2.6. Els infinitius *ser*, *esser*

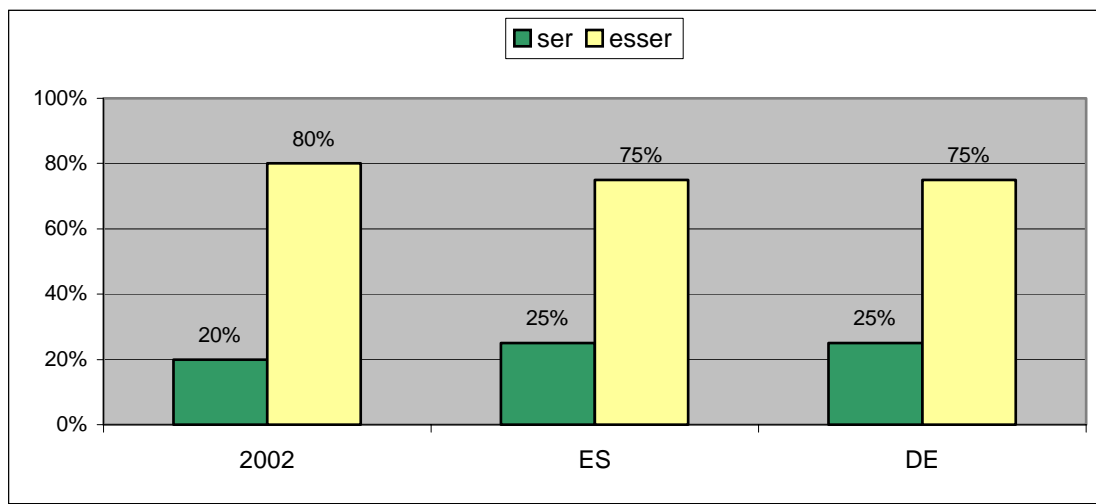
La forma d'infinitiu *ser*, general al domini lingüístic, conviu a les Illes amb la variant *esser*, creada a partir de la primera. Cal dir que en el parlar eivissenc l'infinitiu *ser* es pronuncia amb vocal tancada.

Des del punt de vista normatiu, Fabra (1918:85) i Moll (1968:137) no coincideixen pel que fa al model d'infinitiu d'aquest verb. Fabra, com és lògic, recull les variants *ésser* i *ser*, la segona entre parèntesi. Moll, en canvi, té en compte les dues formes dels parlars illencs, és a dir, *ser* i *esser*, tot i que, pel que fa a l'ordre lineal, la segona figura en primer lloc.

Pel que fa als documents orals, l'Institut, atesa la diversitat dialectal, es mostra més flexible que ambdós gramàtics i considera que les tres formes tenen cabuda en la llengua estàndard oral, *ser* i *ésser* com a pròpies de l'àmbit general i *esser* com a pròpia de l'àmbit restringit baleàric. A la *Proposta de TVE* i a la *Proposta ús* s'admet també la forma regional *esser*, al costat de les més generals, de la mateixa manera que s'admet la primera persona amb desinència zero o el subjuntiu en *-às*, *-assis*, per posar dos exemples. En canvi, seguint el criteri fabrià, a la *Proposta Corbera* ni tan sols es fa referència a l'infinitiu *esser* i, pel que fa a l'ús de *ser* i *ésser*, es dóna prioritat a la primera variant. Finalment, convé dir que en el *Model* es prioritzen també els infinitius *ser* i *ésser*, encara que es remarca que la variant *esser* es pot emprar en els registres només una mica formals:

“ En els registres més formals les formes preferibles són *ser* (la més estesa) i *ésser* (la més tradicional); la primera és la més pròxima a l'ús real de les Illes actualment. *Esser*, encara que té una certa tradició, només és acceptable en els usos només una mica formals i informals.” (*Model*:81)

En referència a les nostres dades, cal anotar que els locutors a cinc dels programes analitzats, IN, RE, TE, PA, FU, han emprat de manera exclusiva l'infinitiu *ser*. En canvi, a la resta de la programació han alternat les formes *ser* i *esser*, amb predomini d'una o altra solució:

Gràfic 37. Formes d'infinitiu *ser*, *esser*.

Pel que fa a aquest gràfic, convé remarcar que en els programes 2002 i DE totes les formes han estat pronunciades pel mateix locutor. En canvi, al programa ES la variant *ser* ha estat emesa pel locutor RP i la variant *esser* pels locutors MR i JM.

Quant a aquest tret, crec que tant en els discursos informals com en els formals es pot admetre la barreja de les variants *ser/esser* perquè, com hem vist, aquestes formes sovint alternen en la llengua col·loquial.

2.7. Les formes dels verbs *ser*, *estar*

Respecte a les formes dels verbs *ser* i *estar*, cal fer algunes remarques:

1) En la parla col·loquial les formes verbals *serà*, *estarà*, *seria*, *estaria*... alternen amb les pronúncies amb vocal *i*, *sirà*, *estirà*, *siria*, *estiria*. Tot i que en el corpus analitzat els locutors han advocat per l'ús de les primeres variants, cal subratllar que a dos programes, 2002 i PA, s'ha donat, amb major o menor freqüència, el procés de palatalització.

Ara bé, aquest canvi fonètic, motivat en aquest cas per una dissimilació vocàlica, es considera no recomanable en els actes de parla controlats.

2) Per analogia amb formes com *veim*, *veis*, *queim*, *queis* s'han originat les terminacions *-eim*, *-eis* en el verb *estar*. Bibiloni (1983) considera que la generalització de les formes amb *e*, *esteim*, *esteis*, és un procés ben recent, ja que les actuals velles generacions no empren aquestes formes verbals.

Pel que fa a aquestes variants, incorrectes des del punt de vista normatiu, en el *Model* es fa l'observació següent:

“ En els verbs irregulars, **estar** i **anar** a les Balears tenen en aquestes persones les desinències **-am**, **-au**. No és admissible de cap manera en cap registre **esteim*, **esteis*.” (Model:83)

D'acord amb aquesta recomanació, els locutors han substituït les variants col·loquials *esteim*, *esteis*, per les formes normatives *estam*, *estau*, independentment del grau de formalitat del programa. Ara bé, tot i això, en una ocasió, en el programa FU, s'ha escapat la forma *esteim*²⁸.

2.8. Els participis

A les Illes es conserven encara els participis arcaics *duit* (<DUCTU) i *fuit* (<FUGITU). Aquestes formes són les que s'han emprat precisament en els programes PA i FU. En canvi, a l'IN, programa de to més formal que els altres dos, s'ha optat per la variant continental *dut*.

Quant als verbs *establir*, *restablir* i *oferir*, gairebé a tots els programes s'ha optat pels participis més moderns en *-rt*: *establert* (IN, DE), *restablert* (IN), *ofert* (ES)²⁹. La variant en *-it*, *oferit*, només ha aparegut, en una ocasió, a l'IN. I és que la població de les Illes ha cregut tradicionalment que els participis en *-it*, emprats encara en aquest parlar, no tenen cabuda en el quadre de la llengua estàndard. Com que aquestes formes són acceptades per la normativa al costat de les més generals, crec que s'hauria de potenciar el seu ús en els actes de parla formals.

²⁸. Quant al verb *estar*, cal remarcar que en els programes IN i DE, hi figura la forma normativa *estaves* en comptes de la variant analògica **esteies*.

²⁹ En el 2002 s'ha emprat el participi *obert* en comptes de la variant incorrecta *obrit*.

2.9. Els gerundis

Les formes de gerundi presents en el corpus analitzat han estat localitzades en els programes PA, FU, DE. En els espais PA i DE els locutors han fet ús dels gerundis incorrectes *vegent* i *tenguent* en comptes de *veient* i *tenint*. En canvi, en el FU els locutors han alternat formes com *veient* o *obrint* amb gerundis en *-guent*, *volguent*, *correguent*. Aquest tret morfològic, per tant, s'ha escapat del control dels locutors, ja que hi ha hagut un domini de les solucions incorrectes.

En referència al verb *ser*, cal assenyalar que tots els locutors han advocat per l'ús del gerundi *sent* en comptes d'*essent* (RE, EN). Totes dues variants formen part de la llengua estàndard oral (*Proposta de l'Institut, Model, Proposta ús*).

2.10. El pretèrit perfet perifràstic

En mallorquí i eivissenc es conserven les formes perifràstiques antigues *vàrem*, *vàreu*, *varen*. Respecte a la tercera persona, cal dir, però, que en el parlar d'Eivissa s'alternen les variants *varen* / *van*. El menorquí, per contra, es decanta d'aquests dos parlars, ja que fa servir de manera exclusiva les formes *vam*, *vau*, *van*.

D'acord amb la parla col·loquial, en els corpus analitzat, els locutors mallorquins han emprat sistemàticament les variants *vàrem, vàreu, varen*, en canvi, les locutores menorquina i eivissenca han fet servir la forma *van*. Respecte a aquest tret morfològic, cal dir que Fabra (1918) recull les formes mallorquines al costat de les variants *vam, vau, van*. Moll (1968), per la seva banda, qualifica les variants *vàrem, vàreu, varen* de menys recomanables i, de fet, no les inclou en el paradigma que conjuga com a model. És curiós que aquest autor consideri millors les formes més modernes *vam, vau, van*. L'Institut titlla d'admissibles, en l'àmbit general, les formes *vàrem, vàreu, varen*.

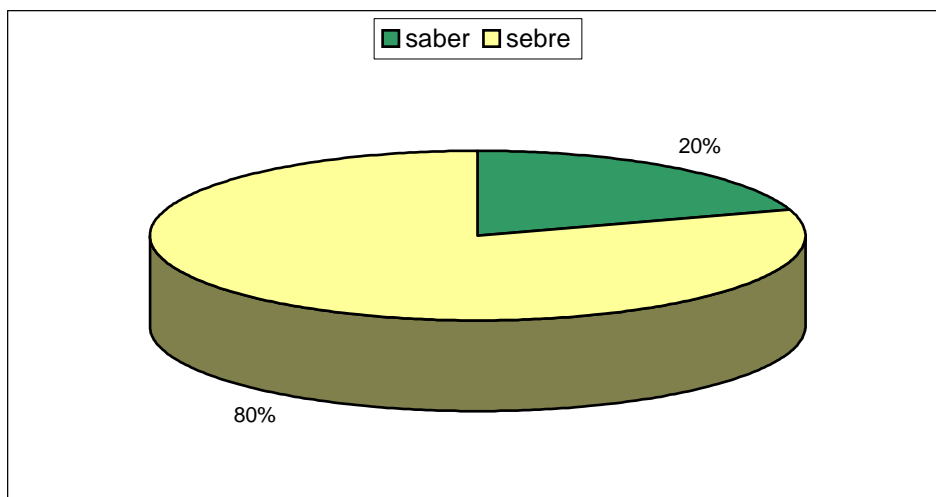
2.11. Altres formes verbals

a) En el llenguatge col·loquial, les formes del present de subjuntiu *vagi, hagi, vegi, faci* alternen amb les variants *vagui, hagi, vegui* i *fagi* o *fagui*, considerades no recomanables per l'Institut.

Respecte al corpus estudiat, cal dir que, en uns programes, 2002, TE, els locutors s'han decantat sistemàticament per les variants normatives, en canvi, en els espais IN, ES i DE han reproduït les variants col·loquials, incorrectes des del punt de vista normatiu. Finalment, cal fer constar que en

els programes PA i FU s'ha produït una alternança entre les variants *vai* / *vagi*, *hai* / *hagi*³⁰.

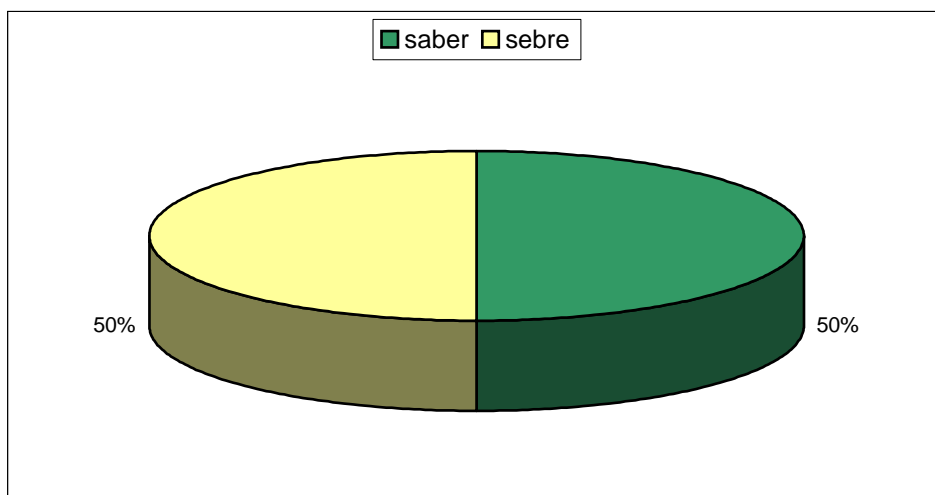
b) Quant al verb *saber*, cal dir que en la parla col·loquial es fa servir de manera sistemàtica la variant *sebre*, incorrecta des del punt de vista normatiu. I és aquesta variant la que s'ha emprat precisament a dos dels programes analitzats, FU i DE. En canvi, a la resta de la programació, IN i 2002, s'ha donat una alternança entre ambdues solucions.³¹:

Gràfic 38. Ús de les formes d'infinitiu *saber* i *sebre*. Programa 2002.

³⁰ Quant als programes IN i FU, cal recordar, però, que el locutor JC practica el canvi /ʒ/>[j] de manera sistemàtica, la qual cosa pot explicar la pronúncia *hai* en comptes de *hagi*.

³¹ En els programes FU i DE només s'ha localitzat aquest infinitiu en una ocasió.

Gràfic 39. Ús de les formes d'infinitiu *saber* i *sebre*. Programa IN.

Ara bé, la variant col·loquial *sebre* hauria de ser evitada tant en els programes de to més formal com en els més informals

c) En relació amb el verb *saber*, cal remarcar també que les formes de subjuntiu *sapi*, *sabi*, emprades força sovint en el llenguatge familiar, no haurien de transcendir en la llengua estàndard oral. Ara bé, la variant *sabi* ha estat precisament la que s'ha fet servir en un programa de formalitat elevada com és el 2002. Per contra, en el programa ES, que es caracteritza per un to més informal, el locutor MR s'ha decantat pel subjuntiu normatiu en *-iga*, és a dir, *sàpiga* en comptes de *sabi* o *sapi*.

d) Quant al verb *córrer* m'ha cridat l'atenció que els locutors, tant en el programa FU com en el RE, hagin fet servir la tercera persona del present d'indicatiu amb vocal *e* final. I és que hem de tenir present que en la parla

col·loquial s'empren les variants sense vocal de suport, és a dir, *corr*, *corrs*, que formen part del quadre de la llengua estàndard al costat de les més generals amb *e* (*Proposta de l'Institut, Model*). Respecte a aquest tret morfològic, m'ha sorprès que Moll (1968) consideri preferibles les variants *corre*, *corres*. De fet, són les úniques que dóna en el paradigma.

e) Respecte al verb *obrir*, cal apuntar que, en el corpus analitzat, s'ha fet servir la variant amb vocal *e* *obren* (IN) en comptes de la variant *obrin*, emprada en el català de Mallorca. De totes maneres, convé advertir que ambdues formes són admeses per la normativa.

A tall de conclusió intentaré en aquest apartat realitzar, primerament, una síntesi de les dades més significatives que s'han extret del buidatge i anàlisi dels diferents tipus de programes seleccionats. En segon lloc, duré a terme una relació d'aquells factors que poden haver influït en l'elecció d'una determinada pronúncia, d'una determinada forma morfològica. Seguidament remarcaré algunes de les observacions que s'han apuntat al llarg del treball i que em sembla interessant de recordar. I és que només a partir de l'anàlisi de l'ús lingüístic real i de l'estudi exhaustiu de les consideracions i recomanacions que es fan a les diferents gramàtiques i propostes prescriptives podrem elaborar una proposta d'estàndard oral viable per als parlants del català de les Illes. De fet, com molt bé assenyala Julià (2000:152) "... tot i el risc que suposa un intent de generalització, és aquest el primer pas previ a qualsevol tasca de definició d'un model lingüístic. La tasca del lingüista no comença per la prescripció sinó per la descripció".

Així, si començam en primer lloc per l'àmbit fonètic, podem dividir les solucions presents a la totalitat del corpus analitzat en els apartats següents, depenent de si s'han adequat o no a les recomanacions de l'Institut (*Proposta fonètica*):

1) Trets en què la pronúncia dels locutors s'adiu, majoritàriament o totalment, amb la que es proposa a l'estàndard preferent:

a) Vocalisme:

-Manteniment de la vocal neutra en posició tònica, d'acord amb el parlar balear. Ara bé, quant a aquest tret, cal remarcar que en la parla de la locutora eivissencina s'ha donat una alternança entre les realitzacions [ə] / [e] en aquells mots que contenen una vocal neutra procedent de E, I llatines.

-Absència de descens vocàlic /i/ >[ə]. Cal recordar, però, que la forma verbal *adquireixen*, en una ocasió, ha experimentat aquest canvi fonètic.

-Quant a les vocals posteriors, s'ha mantengut el sistema de reducció propi de cada locutor¹.

-Absència, en general, del canvi /u/ >[o] a mots com *humitat*, *muntatge*, *suport*...

¹ De totes maneres, cal remarcar que tot i que l'Institut considera estàndard el sistema vocàlic àton de cada dialecte, no té en compte el fenomen d'ascens vocàlic, propi de gran part dels pobles de Mallorca.

b) Consonantisme:

-Manteniment de l'oposició entre l'oclusiva labial i la fricativa labiodental.

No obstant això, però, cal dir que en alguns casos puntuals s'ha perdut aquesta distinció.

-Emmudiment de la vocal *i* del dígraf *ix*, d'acord amb les característiques fonètiques del català oriental (*caixa, baixa, creixement...*). Cal apuntar, però, que el mot *creixement* (DE), en una ocasió, s'ha emès amb fricativa sonora.

-Realització fricativa de les sibilants palatals en posició inicial i postconsonàntica (*xut, penjar, jugador...*).

-Manca del procés de palatalització /n/ > [ɲ] en contacte amb vocal alta (*nirvis, nirviosa*).

-Articulació o elisió de la consonant bategant situada en posició final de mot, depenent de la peça lèxica. De totes maneres, cal remarcar que en alguns mots els locutors han conservat la consonant bategant tot i elidir-la en la parla col·loquial. En són un exemple formes com *valors, devers, balears o honors*.

-Absència de metàtesi de la consonant bategant a un mot com *programa*. No obstant això, però, cal apuntar que el mot *padrí* (DE) ha experimentat aquest fenomen fonètic.

-Absència del procés de palatalització /l/>[ʎ] en contacte amb vocal alta (*milió, liberal...*). Ara bé, en els programes IN i PA s'ha donat, en una ocasió, el procés de palatalització.

-Realització del grup N'R originari amb epèntesi de consonant dental (*divendres*).

-Realització amb lateral geminada del grup *t'l* gràfic a mots com *batle, vetlar*. De totes maneres cal remarcar que, en una ocasió, la locutora NA, programa IN, ha emès aquest grup amb una sola consonant lateral.

-Manca d'epítesi de *t* en els mots plans acabats en vocal *i* (*premi, col·legi*).

c) Fonètica sintàctica:

-Manteniment o elisió de la vocal neutra en contacte amb una altra vocal (*a, e, o*) a frontera de mot.

-Realització dels enllaços entre consonant i vocal d'acord amb les lleis fonètiques catalanes.

-Realització dels grups isosil·làbics /mp/, /nt/, /nk/, /lt/ d'acord amb la pronúncia col·loquial, és a dir, amb manteniment de l'oclusiva en posició final absoluta o abans de pausa i amb elisió de l'oclusiva davant mot començat per consonant. De totes maneres, cal recordar que, en alguna ocasió, s'ha mantengut l'oclusiva davant un mot començat per consonant, pel fet que s'ha realitzat una breu pausa entre els dos elements, i s'ha elidit davant un mot començat per vocal.

2) Trets en què s'ha donat, amb major o menor mesura, una alternança entre la pronúncia col·loquial i la que figura a l'estàndard preferent²:

a) Vocalisme:

-Pronúncia [e] o [ə] de la vocal àtona *e* en aquells mots que en la parla col·loquial es realitzen generalment amb [e] (excepcions a la regla de reducció vocàlica). És important tenir present que a cap dels programes analitzats [ə] ha estat l'única solució existent en aquests casos.

²Cal assenyalar que algunes pronúncies col·loquials són titllades d'admissibles per l'Institut: supressió de la vocal neutra final dels mots esdrúixols acabats en *-ia*, ieisme històric o iodització... Altres, en canvi, són titllades de no recomanables: monoftongació dels grups àtons *qua*, *gua*, realització sorda de la sibilant sonora, realització sonora de la sibilant sorda...

-Manteniment o elisió de la vocal neutra final dels mots esdrúixols acabats en *-ia* (*història, gràcia...*). De totes maneres, s'ha constatat que aquest tret resta força controlat en els programes de to formal. En canvi, en els programes que no parteixen d'un text escrit, DE i FU, els locutors han advocat en més ocasions per la pronúncia col·loquial. Hem de tenir en compte també que els programes RE i TE han estat els únics en què la vocal neutra s'ha mantengut en el 100% dels casos.

-Afèresi de la vocal neutra en els mots d'ús freqüent (*arribar, anar, agafar...*). Quant a aquest tret, cal remarcar que només a dos dels programes analitzats, FU i DE, el manteniment de la vocal neutra, en posició inicial, no ha arribat al 90%, la qual cosa ens indica que els locutors en general s'han guiat per l'escriptura.

-Realització [ə] o [i] de la vocal neutra en els mots *caigut, seixanta...* Els vocables que han experimentat el procés de palatalització han estat el participi *caigut*, les dues vegades en què apareix, i el numeral *seixanta*, en un 81.8% dels casos.

-Presència o absència del procés d'inflexió /ə/>[o] en els mots *nostre, home, cotxe*. Cal fer constar que aquest fenomen no s'ha donat en els espais IN, RE i EN, en canvi, la pronúncia col·loquial amb vocal posterior ha estat la dominant en els programes ES, FU i DE.

-Presència o absència d'epítesi de [ə] en el pronom feble *els* seguit d'un verb començat per consonant. Aquest fenomen s'ha donat en el programa DE i, en alguna ocasió, en els espais 2002 i PA.

-Monoftongació o manteniment del diftong *ua* en els grups àtons *qua, gua* (*aigua, Pasqua...*). Excepte en el programa RE, en els programes analitzats s'ha donat una alternança en major o menor grau, entre la pronúncia col·loquial i la normativa.

b) Consonantisme:

-Realització correcta o incorrecta de les fricatives alveolars. Cal destacar que no hi ha hagut cap programa en què aquest tret s'hagi controlat totalment, és a dir, en què totes les fricatives sordes s'hagin emès sordes i totes les fricatives sonores s'hagin pronunciat sonores.

-Realització del sufix *-itzar* unes vegades amb consonant fricativa [z], i unes altres amb consonant africada [dz]. Quant a aquest tret, cal dir que només hi ha hagut dos programes, RE i EN, en què els locutors s'hagin guiat sistemàticament per la forma escrita.

-Manteniment o elisió de la consonant nasal situada en posició de coda sil·làbica formant grup amb una fricativa alveolar (*transport, instant...*). Només hi ha hagut dos programes, EN i FU, en què no s'ha donat cap cas d'elisió. Cal tenir present, però, que el programa FU consta només d'un sol mot.

-Presència o absència del fenomen de ieisme històric. En general, en els programes analitzats s'ha donat una alternança entre les pronúncies [ʎ] / [j] de la lateral procedent dels grups llatins K'L, G'L, L'Y (*ull, consell, treball...*). No obstant això, però, hi ha hagut dos programes, ES i FU, en què s'ha optat sistemàticament per la realització [j] i altres dos, RE i TE, en què els locutors s'han decantat per la realització [ʎ].

-Realització de la lateral alveolar amb o sense ressonància velar.

-Realització sorda o sonora de la terminació *-tat* (*universitat, necessitat...*). En referència a aquest tret s'ha constatat que a quatre programes, RE, TE, EN i PA, els locutors han acostat sistemàticament la pronúncia a la grafia. En canvi, a la resta de la programació s'ha produït una alternança entre les dues solucions esmentades, amb clar predomini de la realització amb dental sorda, excepte en el programa FU, en què s'ha donat un predomini de la solució col·loquial.

-Realització doble o simple de la consonant oclusiva dels grups */bl/*, */gl/* (*poble, població, regla...*). Excepte en els espais TE, 100% realització doble, i IN, 55.2% realització doble, a la resta de la programació s'ha donat un predomini clar de la realització simple d'aquests grups isosil·làbics.

-Manteniment o elisió de la consonant oclusiva formant grup consonàntic amb una fricativa alveolar (*obstacle, substituir...*). Cal apuntar que només a tres programes, IN, 2002 i FU, s'han trobat mots que contenguin aquest aplec consonàntic. Així com en els dos darrers els locutors han optat per l'elisió sistemàtica de la consonant oclusiva, en el primer s'ha donat una alternança entre ambdues solucions fonètiques.

-Epítesi de [t] en el cas de la conjunció temporal *quan*, abans de pausa o seguida d'un mot començat per vocal. Pel que fa a aquesta peça lèxica, cal assenyalar que en alguns programes, EN, PA, ES i DE la solució amb oclusiva epitètica ha estat l'única existent i que en els espais RE i FU s'ha donat una alternança entre les pronúncies *quan* / *quant*, amb predomini d'una o altra realització. Només hi ha hagut dos programes, IN i 2002, en què no s'ha donat aquest procés d'inserció.

-Realització col·loquial o normativa de la grafia *x* amb so alveolar (*exemple, experiència, màxim...*). Ara bé, cal esmentar que quan aquest segment consonàntic forma part del prefix *ex*, s'ha donat un predomini absolut de les formes col·loquials. De fet, hi ha hagut una sèrie de programes en què els locutors no han reproduït, en cap ocasió, la pronúncia normativa (*Ex+V*: RE, TE, EN, ES, FU, DE; *Ex + C*: IN, TE, EN, ES, DE). En canvi, si la grafia *x* es troba emplaçada entre dues vocals, el nombre de realitzacions normatives ha augmentat considerablement. I és que només en els espais, RE i DE, s'ha reproduït sistemàticament la pronúncia col·loquial.

c) Fonètica sintàctica³:

-Manteniment o elisió de la vocal neutra de l'article *la* seguit d'un mot femení començat per *i, u* àtona.

-Presència o absència del fenomen d'assimilació consonàntica a domini de mot o a frontera de mot (*parlar, dissabte, poc temps...*). És important remarcar que a tots els espais, amb major o menor grau, s'ha donat una alternança entre ambdues solucions, és a dir, entre la pronúncia assimilada i la no assimilada.

3) Trets en què els locutors han reproduït majoritàriament la pronúncia col·loquial:

a) Vocalisme:

-Diftongació de la vocal *o* inicial a la forma verbal *ofegar*. La variant diftongada es troba inserida precisament en el programa RE, és a dir, en un espai de formalitat elevada.

-Realització amb diftong dels grups integrats per vocal alta en posició àtona i vocal següent, quan aquests grups es troben emplaçats darrere una consonant

³ Per tal de dur a terme un estudi unificat de les assimilacions, s'han inclòs en aquest apartat tant les que s'han donat a frontera de mot com les que s'han donat a domini de mot. També s'han inclòs en aquest mateix apartat els casos d'elisió d'una de les dues consonants que es troben en contacte.

(*ciència, ocasió, condició...*). Només s'han emès amb hiat alguns dels mots que en la parla col·loquial conserven encara aquesta realització.

b) Consonantisme:

-Palatalització de la consonant fricativa alveolar del mot *seixanta*. Quant a aquest mot, cal apuntar que només en una ocasió, programa 2002, s'ha mantengut la consonant fricativa alveolar sense modificacions.

-Realització simple de la consonant nasal geminada gràfica. Excepte el mot *ennigulat*, els vocables que contenen una consonant nasal alveolar doble s'han emès amb consonant simple (*connectar, connexió, mil·lenni*).

-Metàtesi de la consonant bategant en el substantiu *padrí*, programa DE.

-Realització simple de la lateral geminada gràfica. Excepte en el substantiu *al·lot* i en els mots *col·lapsat* i *excel·lent*, en una ocasió, els vocables que contenen una lateral geminada s'han emès amb lateral simple.

-Elisió de la consonant oclusiva del mot *psicologia*.

4) Trets que no consten en el document de l'Institut i que, per contra, són presents en el corpus analitzat:

a) Vocalisme:

-Procés d'ascens vocàlic /a/>[ɛ] en posició tònica. Només a dos espais, 2002 i FU, trobam mots susceptibles d'experimentar aquest fenomen fonètic en la parla col·loquial. Ara bé, en el programa FU el mot *butxaca* s'ha realitzat d'acord amb la grafia i, en canvi, en el 2002 ha sofert una alternança entre les pronúncies [ɛ] / [a].

-Canvis de timbre de les vocals mitjanes. Cal fer constar que en alguns mots els locutors han advocat per una pronúncia diferent de la que es dona regularment en la parla de Mallorca. I és que pronúncies com *gove[e]rn*, *po[o]ble* o *do[ɔ]* sonen estranyes a l'oient. Cal subratllar que la locutora eivissenca, d'acord amb el seu parlar, ha emès amb vocal tancada mots com *resoldre*, *fortes* o *pobles*.

-Conservació de [a] en posició àtona. Aquest so, en posició àtona, s'ha conservat en el primer element dels mots compostos (*blaugrana*, *megabanc...*), en alguns vocables per influència de la pronúncia castellana (*avió*, *Atenes...*) i, en alguna ocasió, depenent de la procedència dels locutors,

en els mots *algun, sant* (*Sant Antoni, Sant Joan...*), *també, tampoc, ca*(*ca seva, ca nostra...*). Pel que fa a les seqüències integrades per infinitiu i pronom feble, en dues ocasions, s'ha mantengut la vocal [a] de l'infinitiu, tot i que l'accent verbal s'hagi desplaçat al pronom feble.

-Manca d'epèntesi de vocal neutra. Un mot com *estranger*, per exemple, no ha experimentat aquest fenomen fonètic. De totes maneres, cal remarcar que es troba inserit en el programa IN.

-Alternança entre les pronúncies [o] / [u] a mots que presenten una *o* gràfica, però que en la parla col·loquial es pronuncien amb [u], bé perquè es tracta de la pronúncia tradicional (*Joan, mon, cobert...*), bé per influència de la pronúncia castellana (*cònsol, títol...*).

-Realització oberta de la vocal *o* àtona del pronom *vostè*. Aquesta pronúncia, emesa per una locutora en el programa EN, es conserva encara a Palma.

-Realització [ə] / [o] de la vocal *e* del verb *veure* i dels seus composts. En general, en els programes analitzats, s'ha donat una alternança entre ambdues

ponúncies. I és que només a dos programes, IN i RE, la vocal neutra s'ha mantengut sense modificacions.

-Realització unes vegades amb diftong i unes altres amb hiat del grup vocàlic del mot *període*.

-Diftongació del grup vocàlic dels mots *veïnat*, *espontaneïtat* i *continuitat*.

-Elisió, en una ocasió, de la vocal *i* en els mots *serietat* i *coincideix*.

b) Consonantisme:

-Procés de labiodentalització. D'acord amb la pronúncia col·loquial alguns mots han experimentat el canvi /b/ > [v] (*biberó*, *mòbil*).

-Absència del procés de consonantització /w/ > [v], tant a formes verbals (*diuen*, *veuen*) com a frontera de mot quan aquest so entra en contacte amb una vocal (*diu el*, *mou el*).

-No addició de la consonant labiodental [v] antihiàtica entre les dues vocals d'un hiat (*a on*, *coa*). Quant a aquest tret, cal remarcar que hi ha hagut un programa, DE, que s'ha distanciat de la resta, ja que el locutor ha inserit

aquest segment consonàntic a la majoria dels casos que presenten l'esmentat fenomen d'epèntesi en la llengua col·loquial. En el programa PA, en una ocasió, s'ha donat també el fenomen d'inserció.

-Manteniment de la consonant labiodental en el substantiu *moviment*.

-Caiguda de la fricativa alveolar intervocàlica en el substantiu *rosades*. En el seu lloc s'ha inserit una consonant labiodental. No obstant això, és important tenir present que aquest mot es troba inserit en un refrany popular.

-Caiguda de la fricativa alveolar implosiva dels numerals *dos-cents, tres-cents, sis-cents*.

-Realització fricativa o africada de la sibilant palatal sonora situada en posició intervocàlica a mots que en la parla col·loquial mallorquina es pronuncien amb consonant africada: infinitius acabats en *-ejar*, mots com *llegir, roja, truja...* De totes maneres, cal remarcar que hi ha hagut dos programes, IN i PA, en què no s'ha donat aquest procés d'africació.

-Procés de vocalització /ʒ/>[j] a peces lèxiques com *vaja* o *ja*. Aquestes pronúncies amb aproximant palatal s'han donat en el programa DE.

-Pronúncia del substantiu *platja* amb consonant africada, encara que en la parla col·loquial experimenti sovint el canvi /dʒ/>[ʒ].

-Presència o absència del procés de despalatalització de la nasal palatal situada en posició preconsonàntica (*anys, enguany farem...*). En general, en els programes analitzats s'ha donat una alternança entre les pronúncies [ɲ] / [jn] de la nasal palatal, amb predomini de la solució col·loquial. Ara bé, només hi ha hagut dos programes, TE i DE, en què els locutors hagin despalatalitzat de manera sistemàtica la consonant nasal.

-Absència del procés de dissimilació de nasal a l'adverbi *només*. Malgrat aquesta observació, cal remarcar que, en una ocasió, en el programa PA, s'ha escapat la pronúncia dissimilada *domés*⁴.

-Realització simple de la consonant nasal del verb *imaginar*, RE, 2002, FU, excepte una ocasió, i DE, en un 50% dels casos. Cal dir que aquesta

⁴ Pel que fa a aquest fenomen, cal remarcar que en una ocasió, programa EN, l'adverbi *enmig* ha sofert el canvi /n/>[r], propi de la parla col·loquial.

pronúncia m'ha semblat estranya pel fet que aquest verb, en la parla col·loquial, es pronuncia normalment amb consonant doble⁵.

-Canvi /n/ > [m] en el pronom *nos* situat darrere el verb, és a dir, pronúncia *mos* per *nos*.

-Manteniment de la segona consonant bategant en el verb *prendre* i en els seus composts.

-Manteniment o elisió de la segona consonant bategant del verb *perdre*. Quant a aquest tret, hem de tenir en compte que tot i que els programes RE i ES presentin un 100% dels casos de manteniment consten només d'un sol mot.

-Epèntesi de la consonant bategant a la segona síl·laba del mot *indescriptible* (ES). Es tracta d'una errada puntual de pronúncia.

-Presència o absència del procés de despalatalització de la lateral palatal precedida de vocal *e* i seguida d'un altre segment consonàntic (*ells, dintell de...*). Cal apuntar que a quatre dels programes analitzats, RE, 2002, PA i DE,

⁵ Per contra, el locutor JM, programa ES, ha emès el substantiu *imatge* amb nasal doble. Aquesta geminació em sembla molt forçada.

s'ha donat amb major o menor freqüència aquest canvi fonètic. Ara bé, hem de tenir present que, en cap cas, les pronúncies despalatalitzades superen les que s'han emès d'acord amb la grafia.

-Manca del procés de dissimilació/ /l/ > [r] a un mot com *juliol*. Tot i que aquest fenomen es dona sovint en el llenguatge col·loquial, no ha transcendit a la parla dels locutors.

-Procés de despalatalització de la lateral per influència de la pronúncia castellana. Mots com *llegendes* o *rellotge* s'han emès, en alguna ocasió, amb lateral alveolar. En canvi, altres formes com *traslladar* o *porcellana*, que col·loquialment sofreixen el procés de despalatalització, s'han emès amb lateral palatal.

-Absència del canvi /l/ > [n] en el verb *multiplicar*.

-Realització velar o palatal de les consonants oclusives *k*, *g*. Aquest tret ha vingut determinat per la procedència dels locutors.

-Presència o absència del canvi /d/ > [r] a les formes del verb *poder*. Només hi ha hagut quatre programes, IN, RE, EN i ES en què els locutors s'hagin decantat sistemàticament per la forma escrita. A la resta de la programació s'ha donat una alternança entre les pronúncies amb consonant dental i consonant bategant.

-Manteniment o elisió de [p] del grup *mp* en posició de coda sil·làbica (*assumpció, compte...*). Cal assenyalar que la consonant oclusiva d'aquest aplec, excepte en una ocasió, en el programa IN, s'ha eliminat de manera sistemàtica.

-Presència o absència de vocalització de l'oclusiva del grup *nk* en posició final de mot seguida d'element consonàntic (*bancs, banc nou...*). En els programes analitzats, aquest aplec normalment s'ha realitzat sense modificacions. Només al programa 2002 s'ha donat aquest fenomen fonètic, en un 66.7% dels casos.

-Realització del mot *nord-oest* (TE) amb oclusiva dental sonora.

-Canvis que afecten les consonants oclusives a mots concrets. Els vocables *obertura*, *sublir* han presentat, en una ocasió, canvi de sonoritat de l'oclusiva i el mot *degut* s'ha articulat, en una ocasió, programa DE, amb consonant bilabial sonora.

c) Fonètica sintàctica:

-Resolució del contacte entre tres consonants, quan dos d'aquests segments es troben en posició de coda i van seguits d'un vocable començat per consonant. Pel que fa a aquest tret, cal remarcar que a tots els programes s'ha donat una alternança entre el manteniment de les tres consonants i l'elisió del segon segment.

A partir de les dades exposades anteriorment podem concloure que, en el pla fonètic, en línies generals els locutors han presentat alternança entre dues solucions, és a dir, tot i que han intentat acostar la pronúncia a la grafia, només ho han aconseguit parcialment, ja que amb major o menor mesura, depenent de diversos factors com el tipus de tret fonètic, el grau de formalitat del programa o fins i tot el locutor que emet el mot, s'han deixat temptar per la pronúncia col·loquial. Referent al grau de formalitat del programa podem

dividir els trets més significatius que apareixen en el corpus analitzat en dos grups⁶:

1) Trets en què es pot establir certa relació entre les solucions que s'han donat i el grau de formalitat del programa. Com veurem a continuació, els locutors dels programes de caràcter més neutre, IN, RE, del programa TE i, en força casos, del programa EN, generalment són els que han respectat en un percentatge més elevat o bé les solucions que es proposen a l'estàndard preferent o bé, si un determinat fenomen no figura en el citat document, han acostat la pronúncia a la grafia. En canvi, els programes de to més informal com DE o FU normalment han presentat un percentatge més elevat de pronúncies pròpies de la llengua col·loquial. La resta de la programació s'ha situat en línies generals entre aquests dos extrems:

a) Vocalisme:

-Mots que es consideren excepcions a la regla de reducció vocàlica⁷.

IN>	EN>	2002>	RE>	PA>	FU>	TE>	DE>	ES
68.7%	63.1%	61.3%	58.6%	51.1%	36.2%	23.6%	7.1%	4.4%
[ə] (+)								(-)

⁶ En aquesta classificació s'han deixat de banda els casos puntuals: pronúncies com *concideix* per *coincideix*, *sublir* per *suplir*, *debut* per *degut*...

⁷ Constatam que, quant a aquest tret, el programa TE, ha seguit en un nombre elevat de casos la pronúncia col·loquial. Ara bé, hem de recordar que, en el corpus d'aquest espai, apareixen deu mots que contenen el prefix *meteor-*, emès amb vocal tancada a la primera síl·laba, la qual cosa ha augmentat força el nombre de casos que presenten la solució [e].

-Terminació *-ia* en els mots esdrúixols.

TE	RE	IN>	2002>	PA>	ES>	EN>	FU>	DE>
100%	98%	95.2%	88%	82.7%	72%	66.6%	36.3%	33.3%
Mant.(+)								(-)

-Afèresi de la vocal neutra en els mots d'ús freqüent.

IN,RE>	2002>	PA>	DE>	FU
TE,EN	ES			
100%	92.8%	90%	84.6%	61.1%
Mant.(+)				(-)

-Fenomen d'inflexió /ə/>[o].

IN,RE>	PA>	2002>	ES>	FU>	DE
EN					
100%	60%	50%	42.8%	11.1%	8.3%
[ə] (+)					(-)

-Pronúncia del verb *veure* i dels seus composts.

IN>	FU>	TE>	2002>	DE>	EN>	ES>	PA
RE							
100%	85.8%	83.4%	83.3%	53.8%	50%	33.4%	25%
[ə] (+)							(-)

b) Consonantisme:

-Afegiment de [v] antihiàtica.

IN,RE>	PA>	DE
2002, ES, FU		
100%	71.4%	25%
No epèn. (+)		(-)

-Realització de les fricatives alveolars⁸.

ES>	2002>	IN>	TE>	EN>	PA>	RE>	FU>	DE
86.7%	77.1%	56.8%	54%	53.4%	52%	50%	48%	33.4%
Correc. (+)								(-)

⁸ M'ha cridat l'atenció el fet que, en aquest tret, el programa ES hagi presentat el percentatge més baix de mots emesos de manera incorrecta, i que, en canvi, en el programa RE les realitzacions incorrectes hagin arribat al 50%.

-Realització del sufix *-itzar*.

RE>	IN>	2002>	ES>	PA>	FU, DE
EN					
100%	87%	68.8%	66.7%	25%	0%
[dz] (+)					(-)

-Realització de la lateral palatal procedent dels grups llatins K'L, G'L, LY⁹.

RE>	IN>	EN>	2002>	PA>	DE>	ES,FU
TE						
100%	60.9%	60%	26.6%	20%	18.5%	0%
[ʎ] (+)						(-)

-Realització de la lateral palatal precedida de vocal *e* i seguida de segment consonàntic.

IN,TE>	RE>	2002>	PA>	DE
EN,ES				
100%	88.9%	71.5%	66.7%	50%
[eʎ] (+)				(-)

⁹ Constatam que, en aquest cas, el programa ES ha presentat realització [j] de manera sistemàtica.

-Realització de les formes del verb *perdre*.

RE>	2002	FU
ES		
100%	80%	66.7%
Mant.(+)		(-)

-La terminació *-tat*¹⁰.

RE>	2002>	IN>	FU	ES>	DE>
TE,EN					
PA					
100%	95%	91.3%	89.3%	77.7%	58.4%
[t] (+)			(-)		(-)

-Realització de les formes del verb *poder*¹¹.

IN>	2002>	FU>	TE>	PA>	DE
RE,EN					
ES					
100%	96.2%	88.3%	83.4%	45%	16.6%
[d] (+)					(-)

¹⁰ Curiosament, quant a aquest tret, el programa PA ha restat totalment controlat. En canvi, els programes 2002 i ES han presentat més casos de sonorització /t/>[d].

¹¹ Ara bé, m'ha sorprès que en aquest cas el programa TE hagi presentat més casos de canvi /d/>[r] que el programa FU i que, per contra, el programa ES s'hagi situat al costat dels espais més controlats.

-Grups integrats per consonant oclusiva i fricativa alveolar en posició de coda.

La consonant oclusiva s'ha elidit de manera sistemàtica als programes 2002 i FU i s'ha donat alternança entre manteniment i elisió al programa IN.

-Epítesi de [t] a la conjunció *quan*.

IN> 2002	RE>	FU>	EN,PA, ES,DE
100%	75%	25%	0%
No epít.(+)			(-)

-Realització del grup *nk* en posició preconsonàntica.

RE> TE	2002
100%	33.3%
No voc.(+)	(-)

c) Fonètica sintàctica:

-Resolució del contacte entre tres consonants quan dos d'aquests segments es troben en posició de coda i van seguits d'un mot començat per consonant. Pel

que fa a aquest tret, cal apuntar que en els espais de caràcter més informal, DE, FU, PA, s'ha donat un predomini de la segona solució.

2) Trets en què no es pot establir una relació entre les solucions que s'han donat i el grau de formalitat del programa:

a) Vocalisme:

-Canvi fonètic /a/>[ɛ]. Quant a aquest tret hem constatat que el mot *butxaca* ha conservat la pronúncia [a] en el programa FU i, en canvi, en alguna ocasió ha experimentat el canvi /a/>[ɛ] en el programa 2002.

-Canvis de timbre de les vocals mitjanes. Els canvis de timbre de les vocals mitjanes s'han donat tant a programes de caràcter formal, IN, RE, com a programes més informals, FU, DE.

-La vocal [a] en posició àtona. Aquest so s'ha conservat tant a vocables que es troben inserits en els programes IN o RE com a vocables que es troben emplaçats en els programes DE o FU.

-Procés de descens vocàlic /i/>[ə]. Aquest canvi fonètic només s'ha donat, i en una ocasió, en el programa 2002.

-Realització de la vocal *e* gràfica del numeral *seixanta*. Els programes IN, RE, TE, FU han presentat palatalització sistemàtica d'aquesta vocal. En canvi, a l'espai 2002, en dues ocasions, s'ha conservat la vocal neutra sense modificacions.

-Epítesi de vocal neutra en el pronom *els* situat darrere el verb. S'han localitzat casos d'epítesi de [ə] en el pronom *els*, tant al programa 2002 com als programes PA i DE.

-Canvi /o/ > [u] a mots com *títol*, *joventut*... En general s'ha donat una alternança entre les pronúncies [o] / [u], excepte, això sí, en el programa RE, en què els locutors han adaptat sistemàticament la pronúncia a la forma escrita.

-Canvi /u/ > [o]. Quant a aquest tret, els locutors s'han guiat gairebé sistemàticament per la forma escrita. Només alguns mots com *estudiar* (DE) o *puguem*, *remuntar* (PA) han experimentat aquest canvi vocàlic.

-Realització dels grups àtons *qua, gua*.

RE>	DE>	TE>	FU>	2002> PA	IN>	ES
100%	80%	77.7%	62.5%	60%	55.5%	10%
Dift. (+)						(-)

-Grups integrats per vocal dèbil i vocal forta (*condició, ciència, professió...*).

Aquestes combinacions s'han emès, excepte en casos puntuals, amb hiat, independentment del tipus de programa.

b) Consonantisme:

-Oposició oclusiva labial / fricativa labiodental. Excepte en algun cas puntual, els locutors han conservat l'oposició [b] / [v], independentment del grau de formalitat del programa.

-Absència del procés de consonantització /w/>[v]. Aquest canvi fonètic no s'ha donat a cap dels programes analitzats.

-Realització de la fricativa alveolar del numeral *seixanta*. En els programes IN, RE, TE, 2002, FU el numeral *seixanta* s'ha emès amb fricativa palatal.

Només a l'espai 2002, una de les set vegades en què apareix aquest vocable, s'ha emès amb fricativa alveolar inicial.

-Elisió sistemàtica de la fricativa alveolar implosiva dels numerals *dos-cents*, *tres-cents*, *sis-cents*, independentment del grau de formalitat del programa.

-Realització [ʒ] o [dʒ] de la sibilant palatal intervocàlica en aquells mots que presenten africació en la parla col·loquial (*roja*, *netejar*...). En el corpus analitzat, excepte als programes IN, PA i, en una ocasió, al 2002, aquests mots s'han emès amb consonant africada.

-Realització [ʃ] de la sibilant palatal sorda en posició intervocàlica. Aquesta ha estat l'única solució present en el corpus analitzat.

-Realització [ʃ], [ʒ] de les sibilants palatals en posició inicial de mot i postconsonàntica, independentment del programa.

-Grups integrats per nasal i fricativa alveolar en posició de coda.

EN>	TE>	IN>	2002>	ES>	RE>	PA
FU						
100%	66.7%	61.5%	57.2%	50%	32%	0%
Mant.(+)						(-)

-Realització de la nasal palatal en posició preconsonàntica¹².

ES>	EN>	IN>	PA>	2002>	FU>	RE>	TE, DE
46.1%	40%	33.3%	26.7%	23.8%	22.2%	11.1%	0%
[ɲ] (+)							(-)

-Realització de la nasal alveolar geminada gràfica. Només s'ha emès amb nasal geminada el mot *ennigulat*. La resta de vocables s'han emès amb consonant simple, independentment del tipus de programa en què es trobin inserits.

-Absència del procés de palatalització de la consonant nasal. El procés de canvi /n/>[ɲ] no s'ha donat a cap dels programes analitzats.

¹² Cal recordar que els locutors no han despalatalitzat aquesta consonant quan han emès una pausa entre els dos elements que integren la seqüència.

-Procés de labiodentalització /n/ > [m] en el pronom feble *nos* situat darrere verb acabat en consonant, independentment del programa.

-Elisió gairebé sistemàtica de la bategant en posició final de mot.

-Manteniment de la consonant bategant del verb *perdre* i dels seus composts de manera sistemàtica.

-Absència de metàtesi de la consonant bategant. No obstant això, però, cal apuntar que, en una ocasió, s'ha donat aquest fenomen fonètic.

-Realització simple de la lateral geminada gràfica. En general, els mots que contenen una lateral geminada gràfica s'han emès amb *l* simple, independentment del grau de formalitat del programa.

-Procés de palatalització /l/ > [ʎ] en contacte amb vocal alta. Excepte en dues ocasions no s'ha donat aquest canvi en contacte amb vocal alta. Precisament un dels dos mots que s'han emès amb lateral palatal es troba inserit en el programa IN.

-Realització dels grups isosil·làbics /bl/, /gl/ .

TE>	IN>	2002>	RE>	DE>	ES>	EN>	FU>	PA
100%	55.2%	47.1%	41.3%	40%	30.8%	22.2%	5.8%	0%
[b:l](+)								(-)

-Realització [l:] del grup *t'l* gràfic a mots com *batle*, *vetlar*. Excepte en una ocasió, programa IN, aquest grup s'ha emès amb lateral alveolar doble.

-Realització del grup N'R romànic amb epítesi de [d]. El mot *divendres* s'ha emès amb oclusiva epentètica les dues vegades en què apareix.

-Realització velar o palatal de les consonants oclusives. Aquest tret no ha vingut determinat pel grau de formalitat del programa analitzat.

-Manca d'epítesi de [t] en els mots plans acabats en *i*. A cap dels programes analitzats no s'ha donat aquest fenomen fonètic.

-Elisió de la consonant oclusiva del grup *mp* en posició de coda sil·làbica. La consonant oclusiva s'ha elidit tant a programes de caràcter neutre com a programes més informals. I és que només en un mot, programa IN, s'ha mantingut aquest segment.

-Realització de la grafia *x* amb so alveolar.

Ex+V

2002>	IN>	PA>	RE,TE, EN,ES, FU,DE
40%	33.3%	12.5%	0%
[gz] (+)			(-)

Ex+C

2002>	PA>	FU>	RE>	IN,TE,E N,ES,DE
57%	25%	19%	14%	0%
[ks] (+)				(-)

VxV

EN>	2002>	ES>	TE>	FU>	IN>	RE,DE
PA						
100%	67%	50%	30%	25%	22.2%	0%
[ks](+)						(-)

c) Fonètica sintàctica:

-Manteniment o elisió de la vocal neutra, a frontera de mot, en contacte amb un altre so vocàlic. Tot i que no es pot establir una correlació entre el grau de formalitat dels programes i la resolució d'aquest tret, pel fet que a tots els espais s'ha donat una alternança de solucions, sí que hem de tenir present, però, que els programes DE i PA han presentat un predomini de la primera solució i que els programes IN i TE han presentat, en canvi, un predomini de la segona solució.

-Realització sistemàtica dels enllaços entre consonant i vocal d'acord amb les lleis fonètiques catalanes.

-Realització dels grups isosil·làbics /mp/, /nt/, /nk/, /lt/ d'acord, gairebé sistemàticament, amb els hàbits fonètics d'aquesta zona lingüística.

-Resolució del contacte entre dues consonants. A tots els programes s'ha donat una alternança entre les pronúncies assimilades i les no assimilades. Cal remarcar que s'ha donat un predomini de la primera solució, tant a programes de caràcter informal, FU, DE, com a programes de caràcter més formal, IN, RE.

Com ja s'ha esmentat anteriorment, hi ha hagut també determinades solucions fonètiques que han vingut determinades pel locutor que emet el mot. Així, per exemple, en el programa EN, referent als mots esdrúixols acabats en *-ia*, el locutor JZ és el que ha elidit majoritàriament la vocal neutra final; en el programa PA els quinze casos de canvi /ə/>[o], que es donen en el verb *veure*, han estat practicats per la locutora MB; pel que fa a la resolució del contacte entre la vocal neutra i un altre segment vocàlic, a domini de mot, la locutora MB, programa PA, és la que ha elidit més freqüentment la vocal neutra i la locutora NA, programa RE, és la que l'ha mantenguda de manera més sistemàtica; quant a la consonant fricativa labiodental, cal dir que els mots que han sofert el canvi /v/>[b] han estat emesos pels locutors JC, LS i NA; en el programa EN la locutora CR és la que, gairebé sistemàticament, ha canviat el tret de sonoritat de les fricatives alveolars; quant al sufix *-itzar*, el locutor SV, programa 2002, ha estat el que ha practicat el canvi *itzar>zar* en més ocasions; respecte als grups integrats per nasal i fricativa alveolar, CG i SV, en el 2002, han estat els que han elidit majoritàriament el primer segment i, en canvi, JZ, al programa EN, ha estat el que l'ha mantengut en més ocasions; les locutores MB i ES són les que han emès sistemàticament la consonant lateral alveolar sense ressonància velar; les consonants oclusives *k*, *g* s'han

emès a la zona palatal o a la zona velar, depenent de la procedència del locutor...

Altres vegades ha estat precisament el tipus de mot el que ha determinat la solució adoptada pels locutors. Així, per exemple, en relació amb els esdrúixols acabats en *-ia*, el mot *gràcies* ha estat el que ha presentat, en més ocasions, elisió de la vocal neutra; el mot *quaranta*, al programa IN, és el que ha experimentat més sovint el procés de monoftongació, pel fet de tractar-se d'un numeral, expressat, majoritàriament, en xifres; finalment, s'ha comprovat que, en relació a la nasal geminada gràfica, els mots més cultes, *connectar*, *mil·lenni*, s'han emès amb consonant simple.

És important també fer constar que en els programes que combinen fragments narrats amb entrevistes, 2002, PA, ES, encara que, en línies generals, el context en què es troba inserit un mot determinat no ha influït en la solució fonètica adoptada, en alguna ocasió sí que ha resultat significatiu. Així, per exemple, el mot *gràcies* és el que ha presentat més casos d'elisió de la vocal neutra, i és que, aquest vocable, es troba inserit normalment al final d'una entrevista (2002); en el programa ES el sufix *-itzar* i la conjunció temporal *quan* han experimentat els processos propis de la parla col·loquial, és a dir, desafricació /dz/ > [z] i epítesi de [t], quan es troben emplaçats a l'entrevista

realitzada per JC als aficionats que es troben al carrer i en el programa PA els casos de rotacisme, canvi /s/ > [r], s'han donat també en aquest context fonètic.

Quant a l'àmbit morfològic, nominal i verbal, podem dividir els trets presents en el corpus analitzats en dos grups. Cal remarcar que, com en el cas de la fonètica, per dur a terme aquesta classificació s'ha tengut en compte el document de l'Institut (*Proposta morfològica*):

1) Ús de formes morfològiques que formen part de l'estàndard preferent.

Poden coincidir o no amb el col·loquial:

a) Morfologia nominal:

-Presència vs. absència d'article amb els antropònims. Cal apuntar que hi ha hagut quatre programes, IN, RE, EN i 2002, en què els noms de persona no han anat precedits mai d'article.

-Accentuació unes vegades del pronom i unes altres del verb a les seqüències integrades per verb i pronom feble. Cal remarcar que només a l'espai RE els locutors han accentuat sistemàticament el verb¹³.

¹³ És important fer constar que tant l'accentuació del verb com l'accentuació del pronom, a les seqüències integrades per verb i pronom feble, formen part de l'estàndard preferent.

-Presència vs. absència de preposició amb els quantificadors. Tot i que generalment, i d'acord amb la llengua parlada, el quantificador ha anat seguit de preposició quan acompanya un nom masculí, en alguna ocasió, els locutors l'han elidida. En canvi, quan el quantificador acompanya un nom femení, s'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de la preposició.

-Possessius femenins amb consonant labiodental (*meva, teva, seva*). Cal apuntar, però, que en el programa DE, en alguna ocasió, s'han emprat les formes amb aproximant velar (*meua, teua, seua*).

-Possessius dèbils *mon, ton, son* amb els noms de parentiu. Aquestes formes s'han emprat tant en un programa de caràcter neutre, com en un programa més informal.

-Numerals cardinals amb vocal *e* (*desset, devuit, denou*). I és que en cap dels programes analitzats no s'han fet servir les variants amb vocal *i*.

-Plurals dels mots acabats en *-st, -sc*, afegint el morfema *-s*. Cal exceptuar els mots emesos per la locutora eivissenca que, d'acord amb el seu parlar, s'han construït amb el morfema de plural *-os*.

b) Morfologia verbal:

-Present d'indicatiu amb desinències clàssiques (0, *-am*, *-au*).

-Pretèrit imperfect de subjuntiu amb vocal temàtica *a* (locutors mallorquins) i vocal temàtica *e* (locutora menorquina).

-Ús de les formes de present d'indicatiu *veim*, *duim*, *duis* en comptes de les variants continentals.

-Verbs incoatius amb increment *-sc*, programa DE, o increment *-eix*, a la resta de la programació.

-Verbs *tenir*, *venir* conjugats gairebé sistemàticament amb vocal *e*.

-Ús de les formes d'infinitiu *ser* / *esser*.

-Alternança entre les formes de participis *duit* / *dut*.

-Participis acabats en *-rt* dels verbs *establir*, *restablir*, *oferir*, excepte en un cas, en què s'ha emprat el participi acabat en *-it*.

-Present d'indicatiu amb vocal *e* a les formes del verb *córrer* (*corre* per *corr*).

Quant a les formes verbals que formen part de l'estàndard preferent, és important subratllar que s'ha produït una alternança entre les formes pròpies de l'àmbit restringit baleàric i les que són pròpies de l'àmbit general. Així, constatarem l'ús de les desinències clàssiques en el present de subjuntiu, de la vocal temàtica *a* en el pretèrit imperfet de subjuntiu, de les formes verbals *veim*, *deim*, de la vocal lexemàtica *e* a les formes dels verbs *tenir*, *venir*, excepte en dos casos, al costat, però, dels verbs incoatius amb increment *-eix*, excepte en el programa DE, de participis com *establert*, *ofert* o *dut*, de la forma verbal *corre* en comptes de *corr*. Ara bé, totes aquestes peces morfològiques, tant les que pertanyen a l'àmbit general com les que pertanyen a l'àmbit restringit, són titllades de pròpies per l'Institut¹⁴.

2) Trets en què s'ha produït una alternança entre les formes col·loquials i les que es consideren pròpies de l'estàndard preferent¹⁵:

a) Morfologia nominal:

-Alternança entre l'ús de l'article salat i el literari. Només hi ha hagut tres programes, IN, RE, TE, en què els locutors hagin fet servir exclusivament l'article literari.

¹⁴ Pel que fa a les formes verbals, cal remarcar que els locutors han emprat la variant *obren* en comptes de la variant *obrin*, considerada correcta des del punt de vista normatiu, tot i que no figuri a la *Proposta de l'Institut*.

¹⁵ Cal remarcar que algunes formes morfològiques col·loquials són titllades d'admissibles per l'Institut: article salat, formes plenes dels pronoms febles davant el verb, numerals ordinals *quart*, *quint*, *sext*... Altres formes, en canvi, són titllades de no recomanables: ús de formes verbals com *esteim* per *estam*, *veguent* per *veient*, *sebre* per *saber*...

-Alternança entre l'ús de les formes plenes i les invertides davant el verb.

Tots els programes han presentat, en major o menor grau, alternança de solucions.

-Alternança en l'ús de les dues sèries de numerals ordinals (*quint* / *sisè*). S'ha optat pel numeral *quint* en el programa DE i pel numeral *sisè* en el programa IN.

b) Morfologia verbal:

-Tot i que en general s'han emprat les formes de futur i condicional dels verbs *ser*, *estar*, amb vocal *e*, en els programes 2002 i PA, al costat d'aquestes variants, s'han fet servir les que presenten palatalització vocàlica.

-Majoritàriament els locutors s'han decantat per la variant normativa *estam*. Ara bé, en el programa FU, en una ocasió, s'ha optat per la forma col·loquial *esteim*.

-En els programes PA, FU, DE, que contenen verbs en gerundi, s'ha donat una alternança entre gerundis com *veient* o *obrint* i variants incorrectes en *-guent*, *-quent*.

-Quant al pretèrit perfet perifràstic, s'ha donat una alternança entre l'ús de les formes *vam, vau, van* (locutora menorquina) i les formes *vàrem, vàreu, varen* (locutors mallorquins i locutora eivissenca).

-Pel que fa al present de subjuntiu dels verbs *saber, anar, haver, fer* i *veure*, s'ha donat una alternança entre les formes col·loquials i les normatives¹⁶.

-En la majoria dels casos els locutors han advocat per la variant col·loquial *sebre* en comptes de la normativa *saber*, tant en el programa FU com en el 2002 o a l'IN.

-Pel que fa a les formes de present de subjuntiu del verb *saber*, s'ha donat una alternança entre les variants *sabi / sàpiga*. Curiosament la forma normativa *sàpiga* és la que s'ha emprat en el programa ES, que es caracteritza precisament per un to més informal.

En relació amb la morfologia nominal hem de tenir present també que hi ha hagut dos trets en què els locutors han advocat per les formes pròpies del llenguatge col·loquial, encara que aquestes suposin una violació de la norma.

¹⁶ Cal ressaltar que als programes IN i FU s'ha emprat la forma *hai* pel fet que el locutor JC normalment practica el canvi /ʒ/>[j].

Es tracta del pronom subjecte *noltros* en comptes de *nosaltres* i de l'ús de noms masculins com *senyal*, *costum* o del mot *diferent* en gènere femení¹⁷.

Vists aquests resultats es pot concloure que la resolució d'alguns trets morfològics nominals ha vingut determinada també pel caràcter més o menys formal del programa analitzat:

-Article salat / article literari. A programes com IN, RE, TE s'ha emprat de manera generalitzada l'article literari. En canvi, en el programa DE el locutor ha advocat gairebé sistemàticament per les variants col·loquials. A la resta de la programació s'han alternat ambdues solucions.

-Presència / absència d'article amb les noms de persona. En els espais de caràcter més formal els locutors no han emprat mai l'article, en canvi, en un programa com el DE, d'acord amb la morfologia col·loquial, els noms propis han anat sempre precedits d'aquesta peça morfològica. A la resta de la programació s'han alternat ambdues solucions.

¹⁷ Cal esmentar que els locutors s'han decantat per l'ús sistemàtic de la forma proclítica *ca* (*casa*) quan acompanya un pronom possessiu.

-Formes plenes / formes invertides dels pronoms febles en posició proclítica.¹⁸

TE>	2002>	RE>	IN>	ES>	PA>	FU>	EN>	DE
90%	87%	86.6%	61.9%	26%	23.8%	12.5%	10.6%	3.4%
Invert. (+)								(-)

-Accentuació del verb o del pronom a les seqüències integrades per verb i pronom feble¹⁹.

RE>	IN>	PA>	TE> 2002	FU>	EN>	ES, DE
100%	91%	72%	67%	62.5%	60%	50%
Acc. Verb (+)						(-)

-Presència / absència de preposició amb les quantificadors seguits d'un mot masculí. Curiosament, sobretot en els quantificadors masculins, els programes de caràcter més formal són els que han presentat més casos d'elisió de la preposició.

¹⁸ M'ha sorprès, quant a aquest tret, que l'espai EN se situï al costat dels programes DE i FU.

¹⁹ M'ha cridat l'atenció que en el FU dominin les seqüències que presenten accent sobre el verb.

Quant. + nom masculí

DE>	FU>	PA>	RE>	2002>	IN
ES					
100%	85.7%	83.6%	75%	40%	0%
Prep. (+)					(-)

Quant. + nom femení

ES>	DE>	2002>	IN,RE, EN,PA, FU
100%	44%	14%	0%
Prep.(+)			(-)

-Numerals ordinals. D'acord amb el grau de formalitat del programa, l'ordinal *quint* s'ha emprat a l'espai DE i l'ordinal *sisè* a l'IN.

En l'àmbit de la morfologia verbal hi ha hagut dos trets, increment en els verbs incoatius i participis dels verbs *dur* i *fugir*, en què els locutors s'han decantat per les variants morfològiques pròpies de la llengua col·loquial en els programes més informals: increment *-sc* (DE) / increment *-eix* (2002, RE, IN) i participi *duit* (PA, FU) / participi *dut* (IN). I és que tradicionalment s'ha

tendit a considerar que les variants continentals són més adequades en els textos de caràcter formal.

És important també esmentar que l'ús de les formes morfològiques, nominals i verbals, que suposen una desviació de la norma estàndard, no ha vingut determinat pel grau de formalitat dels programes. De fet, hem constatat, per exemple, que el pronom fort *noltros* s'ha emprat tant a l'IN com en el DE, que noms com *senyal*, *calor*, *avantatges*, *grip* s'han emprat en gènere contrari al seu tant a programes com RE o TE com a programes com FU, ES o DE, o que l'infinitiu col·loquial *sebre* s'ha fet servir tant a l'IN com en el FU.

Cal afegir que, en alguna ocasió, s'ha advocat per una o altra solució, depenent d'altres variables com el locutor que emet el mot o el tipus de context en què aquest es troba inserit. Quant als locutors, s'ha conprovat, per exemple, que en el programa EN, la locutora CR s'ha decantat per les formes de l'article literari i que, en canvi, els locutors MR i JZ han advocat majoritàriament per l'article salat; en el programa ES el locutor RP ha optat per l'infinitiu *ser* i els altres dos locutors, JM i MR, per la variant *esser*.

En els espais PA, ES i 2002 l'ús d'una solució o altra, en alguna ocasió, ha vingut determinada pel context en què es troba inserit un mot. Així, per exemple, en el programa 2002 han dominat les formes de l'article salat en el

context d'una entrevista i en el programa PA només han anat precedits d'article els noms propis inserits a l'entrevista realitzada per MB als seguidors dels equips de futbol.

Seguidament recordaré algunes de les consideracions que s'han fet al llarg del treball, tant pel que fa a l'àmbit fonètic com a l'àmbit morfològic.

En relació amb el vocalisme tònic hem d'apuntar primerament que l'Institut considera correcte el sistema fonètic propi de cada parlar, que, en el cas de les Illes, excepte en algunes zones, és de vuit fonemes, pel fet que encara es conserva la vocal neutra tònica. Ara bé, el que s'hauria de determinar és si en eivissenc, en els registres formals, es poden admetre els casos de pronúncia [e] tònica en comptes de [ə] o de [ɛ]. A més, quant a les vocals mitjanes, tant anteriors com posteriors, consider que s'hauria de recomanar als locutors que, quan no porten accent gràfic, intentin no allunyar-se de la pronúncia tradicional del seu parlar.

Respecte al vocalisme àton val la pena recordar algunes de les observacions fetes al llarg del treball. Així, pel que fa als mots que es consideren

excepcions a la regla de reducció vocàlica, s'ha constatat que a cap dels programes analitzats la vocal neutra ha estat l'única solució existent, per la qual cosa pens, d'acord amb l'Institut, que en el parlar balear la vocal [e], com a mínim, s'hauria d'admetre en els mots derivats, numerals, formes verbals amb lexema àton i acabaments en *-ec*. Ara bé, a la resta de casos, malgrat la influència que han pogut exercir les formes castellaneres, no podem deixar de banda que, des del punt de vista acústic, la vocal neutra mallorquina és un so molt tancat. A més, a partir de l'estudi de la llengua col·loquial, hem pogut comprovar que la realització [e] en posició àtona és molt productiva en el català de Mallorca.

En relació amb els mots esdrúixols acabats en *-ia* és important remarcar que les solucions que s'han donat en el corpus analitzat s'adiuen amb les recomanacions de l'Institut, ja que els locutors, en línies generals, han mantingut la vocal neutra en els programes de to més formal i l'han elidida de manera més sovint en aquells programes que no parteixen d'un text escrit (FU, DE).

Quant al vocalisme posterior, en el corpus analitzat, s'han registrat tres sistemes de reducció, depenent, en aquest cas, de la procedència geogràfica

del locutor: /o/, /ɔ/>[o] (locutors mallorquins); /o/, /ɔ/>[u] per influència d'una vocal alta situada en el mateix mot (locutors mallorquins); /o/, /ɔ/>[u] (locutores menorquina i eivissenca). Crec que aquests tres sistemes de reducció poden tenir cabuda, en la llengua estàndard, tant en registres formals com informals.

Finalment, pel que fa a les vocals posteriors, cal apuntar que, en alguns mots, s'ha practicat el canvi /o/>[u], bé per influència del corresponent vocable castellà, bé per influència del context fonètic. D'acord amb el *Model* i la *Proposta ús* crec que l'Institut hauria d'admetre en una pronúncia estàndard el pas /o/>[u] en aquells mots que tradicionalment s'han emès amb [u] en el parlar mallorquí. Es tracta de pronúncies com *mun*, *murter*, *trunyella* per *mon*, *morter*, *tronyella*.

Referent a les formes del verb *veure*, i dels seus composts, hem pogut constatar que només a dos dels programes analitzats, RE i IN, la vocal neutra s'ha mantengut sense modificacions, és a dir, sense experimentar el canvi /ə/>[o]. Cal tenir present que a la *Proposta de l'Institut* no s'admeten, en un acte de parla formal, les assimilacions fonètiques, perquè es considera que desfiguren la paraula. Ara bé, pel que fa al verb *veure*, l'Institut, a la *Proposta morfològica*, admet, en l'àmbit restringit dels parlars valencians, formes com

vore, voré, voria. Aquest fet no deixa de ser curiós. Cal recordar que en els documents elaborats a Mallorca no s'accepta aquest procés fonètic en el llenguatge formal.

En el corpus analitzat els locutors, d'acord amb la parla col·loquial, han pronunciat gairebé sempre amb diftong els grups integrats per vocal *i* àtona i una vocal següent, quan aquestes combinacions es troben situades darrere d'una consonant (*condició, gràcia, concepció...*). Per tant, d'acord amb aquestes realitzacions i tenint en compte que Fabra, l'any 1918, ja considerava tolerable la pronúncia amb diftong d'aquests tipus de combinacions, crec que actualment s'hauria d'admetre la pronúncia monosil·làbica no només en els registres informals, d'acord amb l'Institut, sinó també en els formals. Curiosament, però, a la *Proposta ús* es considera que aquests grups s'han de pronunciar en dues síl·labes.

Finalment, pel que fa al sistema vocàlic, considero que hi ha alguns processos fonètics, com els que s'esmenten a continuació, que s'haurien d'evitar en una pronúncia estàndard, tot i que alguns d'aquests fenòmens no es percebin com a vulgars i siguin practicats de manera sistemàtica per tota la població illenca: procés d'ascens vocàlic /ə/>[i]; epèntesi de vocal neutra; afèresi de vocal

neutra; fenomen d'inflexió /ə/>[o] a final de mot; procés de monoftongació
qua, gua>ko, go.

En el pla consonàntic és important recordar també algunes de les remarques que s'han fet en aquest treball. Primerament, quant a la fricativa labiodental, s'hauria d' aconsellar als locutors que mantinguessin sistemàticament l'oposició [v] / [b], pròpia del parlar balear, ja que el canvi /v/>[b], que es comença a donar sobretot a la ciutat de Palma, per la pressió que exerceix la llengua castellana, no es pot admetre en un discurs de caire formal. De fet, a la *Proposta de TVE*, de manera encertada, es titlla de defecte greu de pronúncia.

En el conjunt dels programes analitzats s'ha produït una alternança entre les realitzacions correctes i incorrectes de les fricatives alveolars. I és que, als locutors, en general, se'ls han escapat un nombre considerable de pronúncies errònies. Ara bé, d'acord amb les propostes analitzades, consider que en el marc de la llengua estàndard s'hauria de respectar el tret de sonoritat, és a dir, s'hauria d'adaptar al màxim la pronúncia a la grafia fixada.

Tot i que en el parlar balear el fenomen de canvi /s/ > [ʃ] compta amb un bon nombre de casos, aquest procés fonètic és titllat de no recomanable a la *Proposta de l'Institut*. De fet, es considera un fenomen molt col·loquial i de poc prestigi. En el corpus analitzat el mot que ha presentat palatalització gairebé sistemàtica, independentment del grau de formalitat del programa, ha estat el numeral *seixanta*. Ara bé, quant a aquest vocable, hem de tenir present que la realització palatalitzada es troba molt arrelada a tots els parlars catalans, la qual cosa fa que sigui molt difícil de substituir per la forma normativa.

Pel que fa als mots acabats en *-itzar*, en el corpus analitzat, s'ha produït una alternança entre les pronúncies africades, predominants en els programes més formals i les fricatives, dominants en els espais de caràcter més informal. Curiosament, a la *Proposta de l'Institut* s'admeten totes dues solucions, ara bé, la segona realització apareix només com a pròpia dels parlars valencians, la qual cosa no deixa de ser sorprenent.

En el parlar balear, sobretot en mallorquí i menorquí, mots com *rajada*, *truja*, *rajola*, *roja*, *llegir*, infinitius acabats en *-ejar...* es realitzen amb consonant africada [dʒ]. Ara bé, en el corpus transcrit s'ha donat una alternança entre les

pronúncies [ʒ] / [dʒ], amb predomini de la primera realització en els programes més formals, IN i RE, i de la segona realització en aquells espais que no parteixen d'un text escrit (FU, DE). Tot i que l'Institut no es pronuncia sobre aquest tret fonètic, a les propostes elaborades a Mallorca es consideren igualment vàlides ambdues realitzacions.

Els grups integrats per una consonant nasal i una fricativa, en posició de coda, han presentat alternança entre el manteniment i l'elisió de la consonant nasal, amb predomini de la segona realització, sobretot quan es tracta d'una nasal. L'Institut admet, en l'àmbit restringit dels parlars baleàrics, en els registres informals, l'elisió de la consonant oclusiva dels grups *ads-*, *abs-*, *obs-*. Ara bé, encara que aquests grups haurien de rebre un mateix tractament, hem de tenir en compte que la consonant nasal i la fricativa presenten el mateix punt d'articulació, la qual cosa fa que sigui més fàcil, des del punt de vista fonètic, el manteniment de la nasal que no el de l'oclusiva. De totes maneres, crec que s'hauria de dur a terme un estudi dels grups *cons-*, *ins-* *trans-* per poder determinar si l'elisió de la nasal es pot incloure en el quadre de la llengua estàndard, en els registres informals.

Respecte a la consonant bategant, hem pogut constatar que els locutors, independentment del grau de formalitat del programa, en alguns mots concrets han conservat la consonant bategant en posició final, tot i que en la parla col·loquial es pronúnciïn sense aquest so. Es tracta de casos d'ultracorrecció. Quant a aquest tret, crec que en l'elocució estàndard s'hauria d'adaptar la pronúncia a la que es dóna en el llenguatge informal. I és que hem de tenir present que l'Institut admet tant l'elisió com el manteniment de la bategant, d'acord, però, amb la distribució geolectal existent.

Un tret força interessant en el parlar de les Illes i que també es veu afectat per dobles solucions és la iodització. De fet, en el corpus analitzat s'ha donat una alternança entre les pronúncies [ʎ] / [j] de la lateral palatal procedent dels grups llatins K'L, G'L, LY, amb predomini absolut de la segona solució en els programes que no parteixen d'un text escrit, FU i DE. Crec que el ieisme històric hauria de tenir cabuda en el quadre de la llengua estàndard, tant en els registres formals com en els informals, perquè es tracta d'un tret genuí, que no té connotacions vulgars i que es dóna de manera sistemàtica. Cal recordar que Fabra fins i tot va proposar mantenir gràficament la distinció entre la lateral procedent dels grups L-, -LL- i la que procedia dels grups LY, K'L, G'L.

Quant a les consonants laterals, cal remarcar també que els locutors, en general, han pronunciat simple la lateral geminada gràfica. Tant a la *Proposta de l'Institut* com a les elaborades a Mallorca es considera que aquesta grafia, en una pronúncia estàndard, s'ha de realitzar sempre doble. Ara bé, crec que és important tenir present que quan un parlant, en un discurs de caire formal, intenta articular la *ela doble* en aquells mots que en el català col·loquial ja no la geminen, el resultat, generalment, és una locució forçada que sona estranya a l'oient.

Tot i que en la parla col·loquial els mots acabats en *-tat* sofreixen sovint el procés de sonorització *tat > dat*, en el corpus analitzat, independentment del tipus de programa, la solució amb dental sorda ha estat sempre la dominant. Aquest tret resta, per tant, força controlat pel fet que els locutors, d'acord amb l'Institut, han intentat acostar la pronúncia a la forma gràfica.

Encara que en el parlar mallorquí els grups isosil·làbics /bl/, /gl/ presentin realització geminada, independentment de la seva posició en relació amb l'accent del mot, en el corpus analitzat, exceptuant dos programes, la solució majoritària ha estat precisament la no geminada, la qual cosa m'ha sorprès. I és que consider que en balear la pronúncia estàndard hauria de ser la doble, ja

que la realització d'aquests grups amb una sola consonant oclusiva em sembla antinatural; s'ha originat per influència de la pronúncia castellana.

Pel que fa a la grafia *x*, amb so alveolar, s'ha constatat que els locutors han reproduït gairebé de manera sistemàtica la pronúncia col·loquial quan aquesta grafia forma part del prefix *ex*, seguit de vocal o de consonant. L'Institut considera que aquesta grafia s'hauria de pronunciar [gz] en el primer cas i [ks] en el segon i quan es troba situada entre dues vocals. Ara bé, malgrat aquesta recomanació crec que a la seqüència *ex+consonant* s'hauria de permetre, en la pronúncia estàndard, la realització [s], ja que resulta difícil pronunciar tres consonants de manera consecutiva.

En relació amb el sistema consonàntic, crec que hi ha determinats fenòmens que es donen en el llenguatge col·loquial i que no es poden admetre, però, en una pronúncia estàndard pel fet que es consideren força vulgars: inserció de [v] antihàtica, dissimilació de consonants nasals, palatalització de nasals i laterals, despalatalització de la lateral a la terminació *-ell* seguida de consonant, canvi /d/ > [r] al les formes del verb *poder*, epítesi de [t] (*premit*, *quant*), canvis consonàntics /g/ > [b], /b/ > [p], /p/ > [b], /l/ > [r], /l/ > [n]. En canvi, hi ha altres trets propis del nostre parlar (oclusives palatals, despalatalització

de la nasal en posició preconsonàntica) que haurien de tenir cabuda en el quadre de la llengua estàndard, pel fet que són pronúncies que no desfiguren la paraula.

Quant als fenòmens que es donen a frontera de mot crec que cal fer també algunes observacions. En primer lloc, referent a la resolució del contacte entre la vocal neutra i un altre segment vocàlic (*a, e, o*), consider que tant en els actes de parla informal com en els actes de parla formal s'hauria d'optar per l'elisió de la vocal neutra, quan aquesta es produeix en la pronúncia col·loquial. De fet, l'Institut, en aquest cas, considera propi de l'àmbit general l'elisió d'aquest so vocàlic. En segon lloc, respecte al fenomen d'assimilació consonàntica crec que només en els programes formals, IN, RE, 2002, els locutors haurien d'evitar aquest fenomen i que, primerament, s'hauria de realitzar un estudi acurat d'aquest procés consonàntic per tal d'esbrinar quins són els fenòmens assimilatoris que veritablement distorsionen la paraula.

En el camp de la morfologia nominal s'ha ressaltat, per exemple, l'alternança que es dona en el corpus analitzat entre l'ús de l'article salat i el literari, excepte en el programa DE en què el locutor ha optat per l'ús sistemàtic de la primera solució, i en els programes IN, RE i TE, en què s'han decantat per la

segona. Respecte a aquest tret, cal assenyalar que l'Institut considera que en els registres informals es pot emprar l'article baleàric. Estic d'acord amb aquesta recomanació, ja que pens que l'ús de l'article illenc, en el quadre de la llengua estàndard, com a mínim, s'hauria d'admetre en els discursos de caire més informal, pel fet que es tracta d'un tret diasistemàtic en aquest parlar.

Quant a les formes pronominals, en el corpus analitzat s'ha donat una alternança entre l'ús de les formes plenes i les invertides en posició proclítica, amb predomini d'una o altra solució depenent del grau de formalitat del programa. Ara bé, ni tan sols en un text de caràcter neutre, com per exemple un informatiu, s'ha controlat aquest tret morfològic.

Consider que els locutors haurien d'optar per l'ús de les formes invertides en els programes de caràcter més formal i de les plenes en els més informals. De fet, hem de recordar que l'Institut segueix, en línies generals, aquest criteri, és a dir, titlla d'admissible en l'àmbit general l'ús proclític de les formes plenes.

Referent a les seqüències integrades per verb i pronom, m'ha cridat l'atenció que els locutors hagin intentat carregar l'accent sobre el verb, pel fet que l'Institut considera propi de l'àmbit restringit dels parlars baleàrics l'accentuació dels pronoms febles en posició enclítica i en el *Model* es titlla també de correcta aquesta pronúncia. Cal tenir present, però, que Picó

(1997:45) recomana no accentuar els pronoms febles en aquesta posició perquè, segons l'autora, "... es tracta d'un tret fonètic excessivament local i, a més a més, no és un tret general a tot el dialecte baleàric: a les Pitiüses no accentuen els febles en posició enclítica."

En relació amb els numerals, a la *Proposta de l'Institut*, les variants *quint*, *sext*, *sèptim*, *octau* s'admeten en l'àmbit restringit dels parlars baleàrics. D'acord amb aquesta recomanació, en el corpus analitzat s'ha emprat l'ordinal *quint* en el programa DE i l'ordinal *sisè* en el programa IN. De totes maneres, quant a aquest aspecte morfològic, cal assenyalar que Picó (1997:45) va encara més enllà quan afirma que "... tampoc no oblidem que aquestes formes (*quint*, *sext*, *sèptim*, *novè* i *dècim*) deriven dels cultismes llatins; per tant, no tenim arguments gaire sòlids per rebutjar-les." Estic d'acord amb aquesta observació i per això crec que els ordinals *quint*, *sext*, *sèptim*, *octau* haurien de tenir cabuda en el quadre de la llengua estàndard, tant en els discursos formals com en els informals.

En el camp de la morfologia verbal, en primer lloc, m'ha cridat l'atenció que, quant als verbs *veure*, *dur*, independentment del grau de formalitat del programa, s'hagin emprat de manera encertada les formes pròpies del

llenguatge col·loquial, *veim*, *duis*, pel fet que en els documents elaborats a les Illes, o bé es dóna preferència a les variants continentals (*Proposta Corbera*) o bé s'admeten només aquestes formes en l'àmbit dels parlars baleàrics (*Model*, *Proposta ús*). De totes maneres hem de tenir en compte que les variants en *-eim*, *-eis*, a les Illes Balears, poden usar-se en els registres formals.

D'acord amb el català de Mallorca, excepte en dos casos, els locutors han conjugat amb vocal lexemàtica *e* les formes dels verbs *tenir*, *venir*. De fet, tant a la *Proposta de l'Institut* com a les elaborades a Mallorca (*Proposta Corbera*, *Model*, *Proposta ús*) es considera que les variants amb vocal *e* es poden emprar en els registres formals. M'ha cridat l'atenció, però, que a la *Proposta de TVE* s'admetin les formes tòniques dels verbs *tenir* i *venir* amb vocal *e*, però es preferesquin les formes àtones amb *i*.

Quant als verbs incoatius, s'ha constatat que en els discursos analitzats, excepte en el programa DE, s'han construït amb increment *-eix*, tot i que a la *Proposta de l'Institut* les formes amb increment *-sc* es titllin de pròpies dels parlars baleàrics. I és que tradicionalment la població de les Illes ha tendit a considerar que les variants continentals són més adequades en els textos de

caràcter formal. De fet, a *la Proposta de TVE* es mostra preferència per les variants amb l'increment *-eix*.

En darrer lloc, i pel que fa a la valoració global del model de llengua a cada un dels programes analitzats, podem concloure que en els espais IN, RE, TE i, força sovint en el programa EN, els locutors han intentat cenyir-se a les solucions fonètiques i morfològiques que es proposen a l'estàndard preferent, tot i que, amb més o menys freqüència, s'han localitzat casos de desviacions de la norma. En canvi, els espais FU i DE, atès el seu caràcter més informal, han presentat molts de punts en comú amb el registre col·loquial, sobretot el programa DE; hem de tenir en compte que es tracta de discursos no preparats. La resta de la programació s'ha caracteritzat sobretot per l'alternança de solucions, és a dir, tot i que els locutors han intentat ajustar-se als patrons estàndards, s'han escapat, força sovint, realitzacions pròpies del llenguatge col·loquial, sobretot en l'àmbit fonètic.

Ara bé, consider que tant en els programes que no parteixen d'un text escrit, DE, FU, com en els programes de caràcter informal, PA, EN, hi podrien tenir cabuda totes aquelles pronúncies o formes morfològiques que l'Institut qualifica d'admissibles i, independentment del tipus de programa, crec que s'hauria d'evitar la barreja de solucions de registres diferents. I és que dita

alternança ve provocada, moltes vegades, per una manca de control lingüístic per part dels locutors.

D'altra banda, crec que els responsables dels mitjans de comunicació haurien de potenciar l'ús d'aquelles variants territorials que l'Institut considera pròpies de l'àmbit restringit dels parlars baleàrics, perquè només d'aquesta manera s'aconseguirà la identificació del receptor amb el model lingüístic difós.

1. OBJECTIUS

Les taules que figuren a continuació presenten, de manera esquemàtica, la informació extreta de l'anàlisi dels programes estudiats. L'objectiu és comparar els trets fonètics i morfològics propis del català de Mallorca, i que consten en el corpus enregistrat, amb les recomanacions que realitza l'Institut d'Estudis Catalans en els fascicles *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. I Fonètica* i *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. II Morfologia*.

D'acord amb les necessitats de l'estudi s'han elaborat dos tipus de taules:

1) Taules dels programes analitzats. En aquest apartat es presenta un resum de la resolució dels trets fonètics i morfològics analitzats a cada un dels programes que ha estat objecte d'estudi d'aquest treball (1. IN; 2.RE; 3. TE; 4. EN; 5. 2002; 6. PA; 7. ES; 8. FU; 9. DE).

A la primera columna s'assenyalen els fenòmens estudiats i a les restants es fan les observacions pertinents, d'acord amb els criteris que s'esmenten a continuació:

-Adequació estàndard preferent. Les observacions s'assenyalen en aquesta columna quan hi ha coincidència entre les realitzacions dels locutors i les que recomana l'Institut, és a dir, quan els locutors s'han adequat a les propostes estàndards. Pel que fa als trets que disposen de dades numèriques, cal remarcar que s'han situat en aquesta columna els casos en què el percentatge de la solució estàndard és igual o superior al 90%.

-No adequació estàndard preferent. Les observacions s'assenyalen en aquesta columna quan no hi ha coincidència entre les realitzacions dels locutors i les que recomana l'Institut, és a dir, quan els locutors no s'han adequat a les propostes estàndards.

Pel que fa als trets que disposen de dades numèriques, s'han situat en aquesta columna els casos en què el percentatge de la solució col·loquial és igual o superior al 90%.

-Alternança de solucions. Les observacions s'assenyalen en aquesta columna quan es produeix una alternança entre les realitzacions pròpies del parlar col·loquial i les que recomana l'Institut.

Quant als trets que disposen de dades numèriques, s'han situat en aquesta columna els casos en què el percentatge d'una de les solucions és inferior al 90%.

-IEC no es pronuncia. Aquesta columna s'ha afegit només a l'anàlisi del sistema fonètic, tant vocàlic com consonàntic, perquè, quant a la pronúncia, s'han localitzat alguns trets propis del català de Mallorca que l'Institut no té en compte.

2) Taules dels trets analitzats. En aquest apartat, el que es pretén és comparar la resolució dels trets fonètics i morfològics estudiats a cada un dels programes analitzats. Ara bé, en aquestes taules només s'han fet constar els trets que figuren en els documents de l'Institut.

Quant a la distribució dels programes, s'ha fet servir la nomenclatura següent:

-Adequació estàndard preferent. En aquesta columna se situen els programes en els quals el tret fonètic o morfològic pres en consideració s'ha adequat a les recomanacions de l'Institut.

-No adequació estàndard preferent. En aquesta columna se situen els programes en els quals el tret fonètic o morfològic pres en consideració no s'ha adequat a les recomanacions de l'Institut.

-Alternança de solucions. Les observacions s'assenyalen en aquesta columna quan es produeix una alternança entre les realitzacions pròpies del parlar col·loquial i les que recomana l'Institut.

2. TAULES DELS PROGRAMES ANALITZATS

A) ANÀLISI FONÈTICA

INFORMATIU

1. El sistema vocàlic

1.1. Vocals en posició tònica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Neutra tònica	Els locutors han conservat de manera sistemàtica la vocal neutra tònica.			
Canvi /a/>[ɛ]	---	---	---	---
Canvis de timbre				En aquest programa s'han donat força canvis de timbre de les vocals mitjanes, tant a mots que no porten accent gràfic (<i>lleï, penya</i>) com a mots que porten accent gràfic (<i>església</i>).

1.2. Vocals en posició àtona

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Vocal <i>a</i> en posició àtona				S'han constatat alguns casos de manteniment de [a] en posició àtona. Aquest so s'ha mantengut a mots com <i>càntabres</i> o <i>Atenes</i> , en els mots <i>sant</i> , <i>també</i> , en alguna ocasió, i a la seqüència <i>entrar-hi</i> , encara que s'hagi carregat l'accent al pronom feble.
Excepcions regla de reducció			Quant a les excepcions a la regla de reducció, s'ha produït una alternança entre les pronúncies [ə] / [e], amb predomini clar de la primera solució.	
Terminació <i>-ia</i>. Mots esdrúixols	Gairebé de manera sistemàtica s'ha mantengut la vocal neutra dels mots esdrúixols acabats en <i>-ia</i> , <i>-ies</i> .			
Afèresi vocal neutra	Mots d'ús freqüent com			

	<i>acabar, haver</i> o <i>arribar</i> no han presentat elisió de la vocal neutra inicial.			
Descens /i/>[ə]	No s'ha donat aquest canvi fonètic.			
Palatalització /ə/>[i]			Respecte a aquest canvi, cal dir que les formes <i>decidir, medeix</i> s'han articulat amb vocal neutra. En canvi, els mots <i>seixanta, estius</i> han sofert el procés de palatalització.	
Procés d'inflexió /ə/>[o]	No s'ha donat aquest procés d'inflexió vocàlica.			
Inserció de vocal neutra				
a)Epèntesi de vocal neutra				El mot <i>estranger</i> s'ha articulat sense epèntesi de vocal neutra.
b)Epítesi de vocal neutra	---	---	---	---
Sistema de reducció vocals posteriors	Els fonemes /o/, /ɔ/, en posició àtona, s'han reduït a [o].			El locutor CM ha practicat el canvi /o/>[u] en els mots <i>mallorquí, mallorquina, confiança</i> .
Canvis /o/>[u], /u/>[o]				
a)Canvi /o/>[u]				Pel que fa a mots com <i>obert, complicat, títol, joventut</i> , s'ha donat una

				alternança entre les pronúncies [o] / [u].
b)Canvi /u/>[o]	No s'ha donat aquest canvi fonètic.			
Altres canvis	---	---	---	---

2. Diftongs i hiats

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Grups <i>qua, gua</i>			Respecte als grups <i>qua, gua</i> àtons, s'ha produït una alternança entre el manteniment del diftong i la seva monoftongació, amb lleuger predomini de la primera solució.	
Verb <i>veure</i>				El verb <i>veure</i> ha mantengut la vocal neutra sense modificacions, tant en posició tònica com en posició àtona.
Comb. vocàliques a domini de mot				
a)Dèbil+forta		Els grups integrats per vocal dèbil i vocal forta s'han emès amb diftong, excepte a mots com <i>canviar, actuar, aviat</i> , que en la		

		parla col·loquial mantenen el hiat.		
b) Forta+dèbil Dèbil+dèbil				El mot <i>veinat</i> , d'acord amb la parla col·loquial, s'ha pronunciat amb diftong.

3. El sistema consonàntic

3.1. Fricativa labiodental sonora

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDAR PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDAR PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Oposició <i>b/v</i>	Tot i que gairebé de manera sistemàtica s'ha mantengut l'oposició entre aquests dos fonemes, cal dir que també s'han donat alguns casos de canvi /v/>[b].			
Canvi /w/>[v]				No s'ha donat aquest canvi fonètic. De fet, formes verbals com <i>viuen</i> o <i>creuen</i> s'han pronunciat amb consonant aproximant.
Afegiment [v] antihiàtica				No s'ha donat cap cas d'epèntesi de [v].
Altres canvis	---	---	---	---

3.2. Fricatives i africades alveolars

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Oposició sonora/sorda			Respecte als mots que poden presentar discrepància de sonoritat, en aquest programa s'ha produït una alternança entre les pronúncies correctes i les incorrectes, amb predomini de les primeres.	
Palatalització /s/>[ʃ]		Cal apuntar que el numeral <i>seixanta</i> s'ha emès amb fricativa palatal inicial.		
Terminació -itzar			Respecte al sufix <i>-itzar</i> , s'ha donat una alternança entre les pronúncies amb fricativa i les pronúncies amb africada, amb predomini clar de la segona realització ¹ .	
Caiguda s interv.	---	---	---	---

¹ En aquest espai un 87% dels mots s'han emès amb consonant africada.

Altres canvis				D'acord amb la parla col·loquial s'ha elidit la fricativa alveolar implosiva dels numerals <i>dos-cents, tres-cents</i> .
----------------------	--	--	--	---

3.3. Fricatives i africades palatals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Palatal sonora intervocàlica				Els mots <i>roja</i> i <i>planejaments</i> s'han articulat d'acord amb la grafia.
Palatal sorda intervocàlica	El dígraf <i>ix</i> s'ha articulat [ʃ].			
Palatals en posició inicial i postcon.				En aquesta posició els fonemes palatals /ʒ/, /ʃ/ s'han realitzat fricatiu.
Altres canvis				El substantiu <i>platja</i> s'ha pronunciat d'acord amb la grafia.

3.4. Nasals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Grups integrats per nasal i fricativa alveolar			Quant als mots integrats per nasal i fricativa alveolar, s'ha	

			produït una alternança entre el manteniment i l'elisió de la nasal, això sí, amb predomini de la primera solució.	
Nasal palatal precons.				En general els locutors han despalatalitzat la nasal palatal situada en posició preconsonàntica. Tot i això, però, s'ha mantingut sense modificacions a la seqüència <i>any que ve</i> , cinc de les set vegades en què apareix i també en aquells casos en què s'ha realitzat una pausa entre els dos elements que integren la seqüència.
Dissimilació de nasals				L'adverbi <i>només</i> s'ha emès amb nasal inicial les cinc vegades en què apareix.
Nasal alveolar en contacte vocal alta	---	---	---	---
Nasal alveolar geminada	---	---	---	---
Altres canvis	---	---	---	---

3.5. Bategant

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Bategant final de mot	Gairebé de manera sistemàtica s'ha elidit la bategant en posició final de mot. Tot i això, cal apuntar que s'ha mantengut en una sèrie de mots, en uns casos perquè es manté en la parla col·loquial i en uns altres per influència de l'escriptura.			
Bategant interior de mot				Els verbs <i>prendre</i> i <i>reprendre</i> no han presentat elisió de la bategant.
Metàtesi bategant	---	---	---	---
Altres canvis	---	---	---	---

3.6. Laterals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Iodització			Quant als mots que presenten una lateral procedent dels grups K'L, G'L, LY, s'ha donat una alternança entre les pronúncies amb lateral i les pronúncies amb aproximant, amb predomini, però, de la primera solució.	
Despalatalit. lateral palatal				No s'ha donat cap cas de despalatalització de la lateral del grup <i>-ell</i> en posició preconsonàntica
Lateral geminada			Excepte en dues ocasions, <i>col·lapsat</i> i <i>al·lot</i> , els locutors han emès simple la lateral geminada, fins i tot a un mot com <i>col·legi</i> , que presenta realització geminada en la parla col·loquial.	
Palatalització lateral alveolar	Només en una ocasió, mot <i>milió</i> , s'ha escapat la			

	pronúncia amb lateral palatal.			
El procés de dissimilació de la lateral	---	---	---	---
Altres canvis				<p>*El mot <i>multiplicar</i> no ha sofert el canvi /l/>[n] propi del col·loquial.</p> <p>*El mot <i>traslladar</i> s'ha emès amb lateral palatal totes les vegades en què apareix.</p> <p>*Cal remarcar que els locutors JM i NA, en alguns mots, han emès la lateral alveolar sense ressonància velar.</p>

3.7. Oclusives

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Terminació -tat	En aquest espai s'ha donat un predomini absolut de les pronúncies amb dental sorda.			
Grups isosil·làbics /bl/ /gl/			Quant als grups /bl/, /gl/ s'ha produït una alternança entre	

			les realitzacions simple i geminada, amb lleuger predomini de la segona solució.	
Oclusives palatals				Les locutores BP i NA han articulat les oclusives /k/, /g/ a la zona palatal, en posició final de mot i davant de les vocals /i/, /e/, /a/, /ɛ/, /ə/.
Canvi /d/ > [r]. Verb <i>poder</i>				Totes les formes del verb <i>poder</i> s'han articulat amb oclusiva.
Grups integrats oclusiva i fricativa			Quant a aquests grups consonàntics, s'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de l'oclusiva, amb lleuger predomini de la segona solució.	
Grup N'R romànic	Aquest grup s'ha articulat amb epèntesi de consonant dental.			
Grups llatins T'L, D'L, J'L, LY			El mot <i>batlessa</i> s'ha articulat una ocasió amb lateral geminada i una altra amb una sola consonant lateral.	
Afegiment dental final de mot				

a)Mots plans	No s'ha donat cap cas d'epítesi de [t] en els mots plans.			
b)Conjunció <i>quan</i>	No s'ha afegit la dental sorda a la conjunció <i>quan</i> , encara que aquesta peça lèxica vagi seguida d'un element vocàlic.			
Grup <i>mp</i>. Posició de coda sil·làbica				Quant als mots que presenten el grup <i>mp</i> en posició de coda, en general s'ha elidit la consonant oclusiva. De fet, només en una ocasió s'ha mantengut el grup sense modificacions.
Grup <i>-nk</i> precons.				
Altres canvis	--	---	---	---

3.8. Grafia *x* amb so alveolar

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Ex+V			S'ha donat una alternança entre les pronúncies col·loquials i les normatives, amb un predomini de les primeres.	
Ex+C		Els locutors han advocat de manera		

		sistemàtica per la pronúncia col·loquial.		
VxV			S'ha donat una alternança entre les pronúncies col·loquials i les normatives, amb un predomini de les primeres.	

3.9. Els fonemes castellans /θ/, /x/

Mots com *Martínez*, *Gómez*, *Rojas* han conservat aquests fonemes castellans.

4. Fonètica sintàctica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Contacte vocàlic			S'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de la vocal neutra a frontera de mot, amb un predomini absolut, però, de la primera solució.	
Contacte entre consonant i vocal	Els locutors han realitzat els contactes entre consonants i vocals, a frontera de mot, d'acord amb les lleis fonètiques catalanes.			
Grups isosil·làbics /mp/, /nk/, /lt/, /nt/	Quant a la resolució d'aquests grups consonàntics,			

	cal apuntar que els locutors, gairebé de manera sistemàtica, han seguit la parla col·loquial.			
Contacte entre tres consonants				En aquest programa, en general, s'ha tendit a conservar els tres segments consonàntics, quan el tercer pertany a un mot diferent
Les assimilacions²			En aquest espai s'ha produït una alternança entre les formes assimilades i les no assimilades, amb lleuger predomini de la primera solució.	

² Per tal de dur a terme un estudi unificat de les assimilacions, s'han inclòs en aquest apartat tant les que s'han donat a frontera de mot com les que s'han donat a domini de mot. També s'han inclòs en aquest mateix apartat els casos d'elisió d'una de les dues consonants que es troben en contacte.

REPORT

1. El sistema vocàlic

1.1. Vocals en posició tònica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Neutra tònica	Els locutors mallorquins i la locutora menorquina han mantengut la vocal neutra tònica. En canvi, en la parla de la locutora eivissenca s'ha produït una alternança entre les pronúncies [e] / [ə] en aquells mots que presenten una vocal anterior en posició tònica, procedent de E, I llatines.			
Canvi /a/>[ɛ]	---	---	---	---
Canvis de timbre				Ha estat precisament en la parla de la locutora eivissenca on s'han donat més fluctuacions de timbre de les vocals mitjanes.

1.2. Vocals en posició àtona

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Vocal <i>a</i> en posició àtona				La locutora eivissenca ha mantengut la vocal [a] àtona en els mots <i>també</i> , <i>sant</i> i <i>algun</i> , d'acord amb el seu parlar.
Excepcions regla de reducció			Quant a les excepcions a la regla de reducció vocàlica, s'ha produït una alternança entre les pronúncies [ə] / [e], amb predomini de la primera realització.	
Terminació <i>-ia</i>. Mots esdrúixols	S'ha conservat la vocal neutra final dels mots esdrúixols acabats en <i>-ia</i> .			
Afèresi de vocal neutra	No s'ha donat cap cas d'afèresi de la vocal neutra en els mots d'ús freqüent.			
Descens /i/>[ə]	---	---	---	---
Palatalització /ə/>[i]			El numeral <i>seixanta</i> ha experimentat el canvi /ə/>[i], en canvi, el verb <i>encaixar</i> ha mantengut la vocal neutra	

			sense modificacions.	
Procés d'inflexió /ə/>[o]	No s'ha produït el procés d'inflexió /ə/>[o].			
Inserció de vocal neutra				
a)Epèntesi de vocal neutra	---	---	---	---
b)Epítesi de vocal neutra		No s'ha produït l'epítesi de vocal neutra al pronom feble <i>els</i> .		
Sistema de reducció vocals posteriors	Els locutors mallorquins han reduït a [o] els fonemes /o/, /ɔ/ en posició àtona. En canvi, les locutores menorquina i eivissenca els han reduït a [u].			
Canvis /o/>[u], /u/>[o]				
a)Canvi /o/>[u]				No hi ha hagut cap mot que hagi experimentat aquest canvi fonètic.
b)Canvi /u/>[o]	---	---	---	---
Altres canvis		El mot <i>ofegar</i> ha experimentat diftongació de la vocal inicial.		

2. Diftongs i hiats

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Grups <i>qua, gua</i>	No s'ha donat cap cas de monoftongació d'aquests grups en posició àtona.			
Verb <i>veure</i>				El verb <i>veure</i> ha mantengut la vocal neutra sense modificacions.
Comb. vocàliques a domini de mot				
a) Dèbil+forta		Els grups integrats per vocal dèbil i vocal forta s'han emès en general amb diftong. S'exceptuen mots com <i>ritual, desviat, aviat</i> , que col·loquialment encara mantenen el hiat.		
b) Forta+dèbil Dèbil+dèbil				El mot <i>veïnat</i> s'ha emès amb diftongació del grup vocàlic.

3. El sistema consonàntic

3.1. Fricativa labiodental sonora

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Oposició b/v	S'ha mantengut l'oposició entre l'oclusiva i la labiodental. Només s'ha donat un cas de canvi /v/>[b].			
Canvi /w/>[v]				No s'ha produït aquest canvi fonètic.
Afegiment [v] antihiàtica				No s'ha registrat cap cas d'afegiment de [v] antihiàtica.
Altres canvis				El mot <i>moviment</i> no ha presentat elisió de la consonant aproximant.

3.2. Fricatives i africades alveolars

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Oposició sonora/sorda			Quant a les fricatives alveolars, s'ha donat una alternança entre les pronúncies correctes i les incorrectes.	
Palatalització /s/>[ʃ]		El numeral <i>seixanta</i> ha experimentat el		

		canvi /s/>[ʃ].		
Terminació -itzar	Aquest grup consonàntic s'ha articulat d'acord amb la grafia totes les vegades en què apareix.			
Caiguda s interv.	---	---	---	---
Altres canvis				D'acord amb la parla col·loquial s'ha elidit la consonant fricativa alveolar dels numerals <i>dos-cents, tres-cents, sis-cents</i> .

3.3. Fricatives i africades palatals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Palatal sonora intervocàlica				Respecte a la fricativa palatal sonora intervocàlica, cal dir que el mot <i>manejà</i> , d'acord amb la pronúncia col·loquial, s'ha articulat amb africada palatal. En canvi el mot <i>neteja</i> , emès per la locutora menorquina, ha conservat la fricativa sonora intervocàlica.
Palatal sorda intervocàlica	El dígraf <i>ix</i> s'ha articulat [ʃ].			

Palatals en posició inicial i postcon.				En aquestes posicions els fonemes palatals /ʒ/, /ʃ/ s'han realitzat fricatiu.
Altres canvis				El mot <i>platja</i> s'ha emès amb africada, és a dir, d'acord amb la grafia.

3.4. Nasals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Grups integrats per nasal i fricativa alveolar			Quant als grups integrats per nasal i fricativa alveolar, s'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de la nasal, amb predomini clar de la segona solució.	
Nasal palatal precon.				La nasal palatal en posició preconsonàntica ha sofert gairebé de manera sistemàtica el procés de despalatalització . Cal dir, però, que en tres ocasions s'ha emès sense modificacions, bé perquè s'ha realitzat una

				pausa entre els dos elements, bé perquè el mot ha estat emès per la locutora eivissenca.
Dissimilació de nasals				No s'ha donat cap cas de dissimilació d'una consonant nasal.
Nasal alveolar en contacte vocal alta	---	---	---	---
Nasal alveolar geminada		L'únic mot que presenta nasal geminada gràfica s'ha emès amb consonant simple.		
Altres canvis				*El pronom feble <i>nos</i> , situat darrere el verb, ha sofert el canvi /n/ > [m]. *La locutora menorquina ha emès amb nasal simple el verb <i>imaginar</i> .

3.5. Bategant

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Bategant final de mot	La bategant final només s'ha mantengut a les seqüències integrades per infinitiu i pronom feble i a			

	quatre vocables, d'acord amb la pronúncia col·loquial.			
Bategant interior de mot				El verb <i>perdre</i> , tot i que només apareix en una ocasió, no ha presentat elisió de la consonant bategant.
Metàtesi bategant	---	---	---	---
Altres canvis	---	---	---	---

3.6. Laterals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Iodització			La lateral palatal procedent dels grups llatins K'L, G'L, LY s'ha articulat [ʎ] ³ .	
Despalatalització lateral palatal				La lateral palatal del grup <i>-ell</i> preconsonàntic, excepte en un cas, s'ha articulat palatal.
Lateral geminada		La lateral geminada gràfica s'ha pronunciat simple les tres vegades en què apareix.		
Palatalització	No hi ha hagut			

³ Cal apuntar, però, que la locutora eivissenca, en els dos mots que ella pronuncia ha mantengut la realització [j].

lateral alveolar	cap mot que hagi sofert aquest procés de palatalització.			
El procés de dissimilació de la lateral	---	---	---	---
Altres canvis				<p>*La lateral palatal dels mots <i>traslladar</i> i <i>porcellana</i> no ha sofert modificacions. En canvi, la locutora eivissenca ha articulat el mot <i>llegendes</i> unes vegades amb lateral alveolar i unes altres amb lateral palatal.</p> <p>*La locutora NA, en alguns mots, ha pronunciat la consonant lateral sense ressonància velar.</p>

3.7. Oclusives

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Terminació -tat	Els mots acabats en <i>-tat</i> no han sofert el procés de sonorització <i>tat > dat</i> .			
Grups isosil·làbics /bl/			Els grups isosil·làbics han	

/gl/			presentat alternança entre les realitzacions simple i geminada.	
Oclusives palatals				Les locutores BP i NA han articulat les oclusives /k/, /g/ a la zona palatal, en posició final de mot i davant de les vocals /i/, /e/, /a/, /ɛ/, /ə/.
Canvi /d/>[r]. Verb <i>poder</i>				La consonant oclusiva del verb <i>poder</i> no ha sofert el canvi /d/>[r].
Grups integrats oclusiva i fricativa	---	---	---	---
Grup N'R romànic	---	---	---	---
Grups llatins T'L, D'L, J'L, LY	---	---	---	---
Afegiment dental final de mot				
a)Mots plans	---	---	---	---
b)Conjunció <i>quan</i>			La conjunció <i>quan</i> , en una ocasió, s'ha emès amb inserció de consonant dental.	
Grup <i>mp</i>. Posició de coda sil·làbica	---	---	---	---
Grup <i>-nk</i> precons.				El grup <i>-nk</i> , situat en posició preconsonàntica no ha sofert el

				procés de vocalització.
Altres canvis				El mot <i>obertura</i> ha sofert el canvi /b/>[p].

3.8. Grafia *x* amb so alveolar

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Ex+V		Els locutors han reproduït de manera sistemàtica la pronúncia col·loquial.		
Ex+C			S'ha donat una alternança entre la solució col·loquial i la normativa, amb predomini de la primera solució ⁴ .	
VxV		Els locutors han reproduït de manera sistemàtica la pronúncia col·loquial.		

3.9. Els fonemes castellans /θ/, /x/

⁴ En aquest programa un 86% dels mots han estat emesos d'acord amb la parla col·loquial.

4. Fonètica sintàctica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Contacte vocàlic	Pel que fa a les seqüències integrades per article i nom femení començat per <i>i</i> , <i>u</i> àtona, els locutors han conservat la vocal neutra de l'article.		En aquest programa s'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de la vocal neutra.	
Contacte entre consonant i vocal	Els locutors han realitzat els contactes entre consonants i vocals, a frontera de mot, d'acord amb les lleis fonètiques catalanes.			
Grups isosil·làbics /mp/, /nk/, /lt/, /nt/	Els locutors gairebé de manera sistemàtica han reproduït la pronúncia col·loquial.			
Contacte entre tres consonants				En aquest espai s'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió dels tres segments consonàntics en posició de coda.
Les assimilacions			Quant al contacte consonàntic, s'ha produït una alternança entre les formes	Cal apuntar que en aquest espai s'han donat alguns casos d'elisió de la primera de les

			assimilades i les no assimilades.	dues consonants en contacte.
--	--	--	--------------------------------------	---------------------------------

TEMPS

1. El sistema vocàlic

1.1. Vocals en posició tònica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Neutra tònica	Els locutors han mantengut la vocal neutra en posició tònica.			
Canvi /a/>[ɛ]	---	---	---	---
Canvis de timbre				No s'han donat canvis de timbre de les vocals mitjanes. Quant als mots que porten accent gràfic, cal dir que s'ha acostat la pronúncia a la grafia.

1.2. Vocals en posició àtona

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Vocal <i>a</i> en posició àtona				L'indefinit <i>algun</i> ha conservat la [a] en posició àtona tres de les quatre vegades en què apareix.
Excepcions regla de reducció			Quant als mots que es consideren excepcions a la	

			regla de reducció, s'ha donat una alternança entre les pronúncies [ə] / [e] amb predomini de la segona realització ⁵ .	
Terminació -ia. Mots esdrúixols	Els mots esdrúixols acabats en <i>-ia</i> han conservat la vocal neutra final.			
Afèresi de vocal neutra	Mots d'ús freqüent com <i>anar</i> o <i>arribar</i> han conservat sistemàticament la vocal neutra inicial.			
Descens /i/>[ə]	No hi ha hagut cap mot que hagi sofert aquest procés de descens vocàlic.			
Palatalització /ə/>[i]		El numeral <i>seixanta</i> ha experimentat aquest procés de palatalització, és a dir, s'ha emès d'acord amb la grafia.		
Procés d'inflexió /ə/>[o]	---	---	---	---
Inserció de vocal neutra				
a)Epèntesi de vocal neutra	---	---	---	---
b)Epítesi de vocal neutra	---	---	---	---
Sistema de				Els locutors han

⁵ En aquest espai un 76.4% dels mots han conservat la vocal [e] en posició àtona.

reducció vocals posteriors				practicat el procés d'inflexió /o/>[u] a mots tradicionals com <i>sortir</i> , <i>pogut</i> , <i>sofrir</i> ⁶ .
Canvis /o/>[u]; /u/>[o]			D'acord amb el parlar tradicional els mots <i>cobert</i> i <i>obert</i> han experimentat el canvi /o/>[u]. En canvi, els vocables <i>muntanya</i> , <i>humitat</i> s'han emès d'acord amb la grafia.	
a)Canvi /o/>[u]				Pel que fa a mots com <i>calorós</i> o <i>cobert</i> s'ha donat una alternança entre les pronúncies [o] / [u].
b)Canvi /u/>[o]	No s'ha donat aquest canvi fonètic.			
Altres canvis	---	---	---	---

2. Diftongs i hiats

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Grups <i>qua</i>, <i>gua</i>			Quant als grups àtons <i>qua</i> , <i>gua</i> , s'ha produït una alternança entre el manteniment del diftong i la	

⁶ Pel que fa al locutor CM, vegeu programa IN.

			seva monoftongació, amb predomini de la primera solució ⁷ .	
Verb <i>veure</i>				Excepte en una ocasió, totes les formes del verb <i>veure</i> han mantengut la vocal neutra sense modificacions.
Comb. vocàliques a domini de mot				
a)Dèbil+forta		Els grups vocàlics integrats per vocal dèbil i vocal forta s'han emès amb diftong. Ara bé, d'acord amb la parla col·loquial, han conservat la pronúncia amb hiat formes com <i>aviat</i> , <i>clarianes...</i>		
b)Forta+dèbil Dèbil+dèbil	---	---	---	---

⁷ En aquest espai un 77.7% dels mots han conservat els grups àtons *qua*, *gua*.

3. Els sistema consonàntic

3.1. Fricativa labiodental sonora

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Oposició b/v	S'ha mantengut sistemàticament l'oposició entre la consonant oclusiva i la labiodental.			
Canvi /w/>[v]				No s'ha donat cap cas de canvi /w/>[v]. Els locutors han acostat la pronúncia a la forma gràfica.
Afegiment [v] antihiàtica				El mot <i>rosades</i> , d'acord amb la parla col·loquial, s'ha emès amb elisió de la fricativa i inserció en el seu lloc de la consonant labiodental. Ara bé, aquest mot es troba inserit en un refrany.
Altres canvis	---	---	---	---

3.2. Fricatives i africades alveolars

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Oposició sonora/sorda			Quant als mots que solen presentar canvi	

			de sonoritat de les fricatives alveolars, s'ha produït una alternança entre les realitzacions correctes i les incorrectes.	
Palatalització <i>/s/ > [ʃ]</i>		El numeral <i>seixanta</i> s'ha articulat amb palatal incial, d'acord amb la pronúncia col·loquial.		
Terminació <i>-itzar</i>	---	---	---	---
Caiguda s interv.				El mot <i>rosades</i> ha sofert la caiguda de la fricativa alveolar. Cal recordar, però, que aquest mot es troba inserit en un refrany popular.
Altres canvis				El locutor, d'acord amb la parla col·loquial, ha elidit la fricativa alveolar implosiva del numeral <i>tres-cents</i> .

3.3. Fricatives i africades palatals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Palatal sonora intervocàlica				D'acord amb la llengua col·loquial, el

				mot <i>pujos</i> ha experimentat el procés d'africació i posterior ensordiment de la consonant fricativa.
Palatal sorda intervocàlica	El dígraf <i>ix</i> s'ha articulat [ʃ].			
Palatals en posició inicial i postcon.				En aquesta posició els fonemes palatals /ʒ/, /ʃ/ s'han realitzat fricatiu.
Altres canvis				El mot <i>platja</i> s'ha emès d'acord amb la grafia, és a dir, amb consonant africada.

3.4. Nasals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Grups integrats per nasal i fricativa alveolar			Quant als grups integrats per nasal i fricativa alveolar, s'ha produït una alternança entre el manteniment i l'elisió de la nasal, amb predomini de la primera solució.	
Nasal palatal precon.				La nasal palatal, situada en posició preconsonàntica ha sofert, de manera

				sistemàtica, el procés de despalatalització.
Dissimilació de nasals				L'adverbi <i>només</i> s'ha articulat amb nasal inicial.
Nasal alveolar en contacte vocal alta	---	---	---	---
Nasal alveolar geminada			Excepte en una ocasió, la nasal geminada gràfica del mot <i>ennigulat</i> s'ha pronunciat doble ⁸ .	
Altres canvis	---	---	---	---

3.5. Bategant

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Bategant final de mot	La bategant en posició final s'ha conservat només en el mot <i>devers</i> , per influència de l'escriptura, i en el mot <i>corners</i> , pel fet que també es manté en la parla col·loquial.			
Bategant interior de mot	---	---	---	---
Metàtesi bategant	---	---	---	---
Altres canvis	---	---	---	---

⁸ Aquest programa presenta un 87% de realitzacions amb nasal doble.

3.6. Laterals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Iodització	La lateral palatal procedent dels grups llatins K'L, G'L, LY s'ha articulat sistemàticament [ʎ].			
Despalatalit. lateral palatal				La consonant lateral del grup <i>-ell</i> preconsonàntic no ha sofert el procés de despalatalització.
Lateral geminada			Els mots que contenen una lateral geminada s'han emès, excepte en un cas, amb lateral simple ⁹ .	
Palatalització lateral alveolar	---	---	---	---
El procés de dissimilació de la lateral	---	---	---	---
Altres canvis				La lateral alveolar s'ha emès sistemàticament amb ressonància velar.

⁹ Aquest programa presenta un 75% dels casos emesos amb lateral simple.

3.7. Oclusives

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Terminació -tat	Tots els mots acabats en <i>-tat</i> s'han articulat d'acord amb la grafia.			
Grups isosil·làbics /bl/ /gl/	El grup /bl/ ha presentat realització doble de la consonant oclusiva les dues vegades en què apareix.			
Oclusives palatals				Els fonemes oclusius /k/, /g/ s'han articulat a la zona velar.
Canvi /d/ > [r]. Verb <i>poder</i>				El verb <i>poder</i> , en general, s'ha emès amb oclusiva. En una ocasió, però, s'ha escapat la pronúncia amb consonant bategant.
Grups integrats oclusiva i fricativa	---	---	---	---
Grups N'R romànic	El grup N'R romànic s'ha articulat amb consonant dental epentètica.			
Grups llatins T'L, D'L, J'L, LY	---	---	---	---
Afegiment				

dental final de mot				
a)Mots plans	---	---	---	---
b)Conjunció <i>quan</i>	---	---	---	---
Grup <i>mp.</i> Posició de coda sil·làbica	---	---	---	---
Grup <i>-nk</i> precons.				El grup <i>-nk</i> preconsonàntic no ha sofert el procés de despalatalització cap de les dues vegades en què apareix.
Altres canvis	---	---	---	---

3.8. Grafia *x* amb so alveolar

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Ex+V		L'únic mot que apareix en el corpus s'ha articulat d'acord amb la fonètica col·loquial.		
Ex+C		La grafia <i>x</i> s'ha pronunciat [s] totes les vegades en què apareix.		
VxV			En aquest cas s'ha donat una alternança entre la pronúncia col·loquial i la normativa, amb predomini, però, de la primera solució.	

3.9. Els fonemes castellans /θ/, /x/

4. Fonètica sintàctica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Contacte vocàlic		Cal apuntar que la vocal neutra de l'article s'ha elidit quan acompanya un nom femení començat per <i>i</i> , <i>u</i> àtona.	S'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de la vocal neutra en contacte amb una altra vocal, amb predomini de la primera solució.	
Contacte entre consonant i vocal	Els contactes entre consonant i vocal s'han realitzat de manera sistemàtica d'acord amb les lleis fonètiques catalanes.			
Grups isosil·làbics /mp/, /nk/, /lt/, /nt/	En general s'han reproduït les formes pròpies de la parla col·loquial. En algunes seqüències, però, s'ha mantengut la consonant oclusiva tot i anar seguida d'un segment consonàntic, pel fet que s'ha realitzat una breu pausa entre			

	els dos elements que integren la seqüència.			
Contacte entre tres consonants	Els locutors han realitzat els contactes entre consonants i vocals, a frontera de mot, d'acord amb les lleis fonètiques catalanes.			En aquest programa, en general, s'ha tendit a conservar els tres segments consonàntics quan el tercer pertany a un mot diferent.
Les assimilacions			Pel que fa a les consonants en contacte, s'ha produït una alternança entre les pronúncies assimilades i les no assimilades.	

ENTREVISTES

1. El sistema vocàlic

1.1. Vocals en posició tònica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Neutra tònica	S'ha mantengut la vocal neutra en posició tònica.			
Canvi /a/>[ɛ]	---	---	---	---
Canvis de timbre				En general no s'han donat canvis de timbre de les vocals mitjanes. Només el numeral <i>cent</i> s'ha emès amb vocal neutra en comptes de tancada.

1.2. Vocals en posició àtona

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Vocal <i>a</i> en posició àtona				No s'ha donat cap cas de conservació de [a] en posició àtona.
Excepcions regla de reducció			Respecte als mots que es consideren excepcions a la regla de reducció, s'ha	

			donat una alternança entre les pronúncies [ə]/[e] amb predomini de la primera solució.	
Terminació -ia. Mots esdrúixols			Quant als mots esdrúixols acabats en -ia, s'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de la neutra, amb predomini de la primera realització.	
Afèresi vocal neutra	No s'ha donat cap cas d'afèresi a mots d'ús freqüent com <i>anar</i> o <i>arribar</i> .			
Descens /i/>[ə]	---	---	---	---
Palatalització /ə/>[i]	---	---	---	---
Procés d'inflexió /ə/>[o]	No s'ha donat aquest procés d'inflexió vocàlica. De totes maneres cal tenir en compte que el corpus consta només d'un mot susceptible d'experimentar aquest canvi fonètic.			
Inserció de vocal neutra				
a)Epèntesi de neutra	---	---	---	---
b)Epítesi de neutra	---	---	---	---
Sistema de reducció vocals	Els fonemes /o/,			

posteriors	/ɔ/, en posició àtona, s'han reduït a [o].			
Canvis /o/>[u]; /u/>[o]				
a)Canvi /o/>[u]				Les formes verbals complir, <i>cobrir</i> , <i>recollir</i> s'han emès amb [u]. En canvi, el mot <i>Consolat</i> no ha experimentat aquest canvi fonètic.
b)Canvi /u/>[o]	No s'ha donat aquest canvi fonètic.			
Altres canvis				Els locutors MR i CR, en alguna ocasió, han emès amb [ɔ] el pronom <i>vostè</i> .

2. Diftongs i hiats

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Grups <i>qua</i>, <i>gua</i>	L'únic mot que conté el grup àton <i>qua</i> s'ha emès amb diftong.			
Verb <i>veure</i>				Quant al verb <i>veure</i> , s'ha produït una alternança entre les realitzacions [ə] / [o]. Cal remarcar, però, que el corpus consta només de dos mots.

Comb. vocàliques a domini de mot				
a)Dèbil+forta		Els grups vocàlics integrats per vocal dèbil i vocal forta s'han emès amb diftong, excepte mots com <i>actual</i> o <i>maniobra</i> , que en la parla col·loquial mantenen el hiat.		D'acord amb la parla col·loquial, el mot <i>període</i> s'ha emès amb diftong.
b)Forta+dèbil Dèbil+dèbil	---	---	---	---

3. El sistema consonàtic

3.1. Fricativa labiodental sonora

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Oposició b/v	Els locutors han mantengut de manera sistemàtica l'oposició entre l'oclusiva i la fricativa labiodental.			
Canvi /w/>[v]				No s'ha donat el procés de consonantització /w/>[v].
Afegiment [v] antihiàtica	---	---	---	---
Altres canvis	---	---	---	---

3.2. Fricatives i africades alveolars

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Oposició sonora/sorda			Referent al tret de sonoritat de les fricatives alveolars, cal dir que s'ha produït una alternança entre les realitzacions correctes i les incorrectes. De totes maneres hem de tenir present que els mots que no s'han pronunciat d'acord amb la grafia han estat emesos per la mateixa locutora.	
Palatalització /s/>[ʃ]	---	---	---	---
Terminació -itzar	Respecte al sufix <i>-itzar</i> , cal apuntar que no s'ha donat el canvi /dz/>[z].			
Caiguda s interv.	---	---	---	---
Altres canvis	---	---	---	---

3.3. Fricatives i africades palatals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Palatal sonora				D'acord amb la

intervocàlica				parla col·loquial, el mot <i>plantejar</i> s'ha emès amb consonant africada.
Palatal sorda intervocàlica	El dígraf <i>-ix</i> s'ha articulat [ʃ].			
Palatals en posició inicial i postcon.				En aquesta posició els fonemes palatals /ʒ/, /ʃ/ s'han realitzat fricatiu.
Altres canvis	---	---	---	---

3.4. Nasals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Grups integrats per nasal i fricativa alveolar	Els grups integrats per nasal i fricativa alveolar han conservat sistemàticament la consonant nasal.			
Nasal palatal precons.				S'ha donat una alternança entre el manteniment d'aquest so i la seva despalatalització, amb un lleuger predomini de la segona realització.
Dissimilació de nasals				L'adverbi <i>enmig</i> ha sofert el procés de dissimilació/n/>

				[r], propi de la parla col·loquial.
Nasal alveolar en contacte vocal alta	---	---	---	---
Nasal alveolar geminada	---	---	---	---
Altres canvis				El pronom feble <i>nos</i> , situat darrere verb acabat en consonant, ha sofert el canvi /n/>[m].

3.5. Bategant

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Bategant final de mot	La consonant bategant en posició final de mot s'ha elidit de manera sistemàtica.			
Bategant interior de mot	--	---	---	---
Metàtesi bategant	---	---	---	---
Altres canvis	---	---	---	---

3.6. Laterals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Iodització			Quant a la lateral palatal procedent dels grups K'L, G'L, LY, s'ha donat	

			una alternança entre les pronúncies [ʎ] / [j] amb un lleuger predomini de la primera solució.	
Despalatalit. lateral palatal				La lateral palatal de la terminació <i>-ell</i> , en posició preconsonàntica no ha sofert el procés de despalatalització.
Lateral geminada		Els locutors han pronunciat simple la lateral geminada gràfica.		
Palatalització lateral alveolar	Cal apuntar que no s'ha donat aquest procés de palatalització . De fet, mots com <i>legislatura</i> o <i>legitimitat</i> s'han emès amb consonant lateral.			
El procés de dissimilació de la lateral	---	---	---	---
Altres canvis	---	---	---	La lateral alveolar s'ha articulat sistemàticament a la zona velar.

3.7. Oclusives

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Terminació -tat	Respecte a la terminació -tat, cal dir que no s'ha donat el procés de sonorització <i>tat > dat</i> .			
Grups isosil·làbics /bl/ /gl/			El grup /bl/ ha presentat alternança entre les realitzacions simple i geminada, amb predomini de la primera solució.	
Oclusives palatals				Els fonemes oclusius /k/, /g/ s'han articulat a la zona velar.
Canvi /d/ > [r]. Verb <i>poder</i>				Totes les formes del verb <i>poder</i> s'han articulat amb consonant oclusiva.
Grups integrats oclusiva i fricativa	---	---	---	---
Grup N'R romànic	---	---	---	---
Grups llatins T'L, D'L, J'L, LY	El grup gràfic <i>tl</i> s'ha articulat amb lateral geminada.			
Afegiment dental final de mot				
a) Mots plans	---	---	---	---
b) Conjunció <i>quan</i>		La conjunció <i>quan</i> ha presentat		

		inserció de la consonant dental, quan va seguida d'element vocàlic.		
Grup <i>mp</i>. Posició de coda sil·làbica	---	---	---	---
Grup <i>-nk</i> precons.	---	---	---	---
Altres canvis	---	---	---	---

3.8. Grafia *x* amb so alveolar

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDAR PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDAR PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Ex+V		S'ha reproduït de manera sistemàtica la pronúncia col·loquial.		
Ex+C		S'ha reproduït de manera sistemàtica la pronúncia col·loquial.		
VxV	Si aquesta grafia es troba emplaçada entre dues vocals, s'ha pronunciat d'acord amb la normativa.			

3.9. Els fonemes castellans /θ/, /x/

4. Fonètica sintàctica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Contacte vocàlic			<p>*S'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de la vocal neutra en contacte amb un altre segment vocàlic.</p> <p>*Pel que fa a les seqüències integrades per article i nom femení començat per <i>i</i>, <i>u</i> àtona s'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de la vocal neutra de l'article, amb predomini de la primera solució.</p>	En dues ocasions s'ha conservat la vocal de la preposició <i>de</i> davant un nom començat en vocal.
Contacte entre consonant i vocal	Els locutors han realitzat els contactes entre consonants i vocals, a frontera de mot, d'acord amb les lleis fonètiques catalanes.			
Grups isosil·làbics /mp/, /nk/, /lt/, /nt/	En general, els locutors han reproduït la pronúncia col·loquial. Ara bé, en alguna ocasió s'ha conservat			

	l'oclusiva quan va seguida de consonant, pel fet que s'ha efectuat una pausa entre els dos elements que integren la seqüència.			
Contacte entre tres consonants			En aquest programa s'ha donat una alternança entre el manteniment dels tres segments consonàntics en posició de coda i l'elisió d'un d'aquests. En general, quan s'han mantengut els tres segments és perquè s'ha realitzat una breu pausa entre els dos elements que integren la seqüència.	
Les assimilacions			Respecte a aquest fenomen, cal apuntar que s'ha donat una alternança entre les formes assimilades i les no assimilades. En algunes ocasions s'ha reproduït també el fenomen col·loquial del rotacisme.	

2002

1. El sistema vocàlic

1.1. Vocals en posició tònica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Neutra tònica	Els locutors han conservat de manera sistemàtica la vocal neutra en posició tònica			
Canvi /a/>[ɛ]				En aquest programa apareixen dos mots susceptibles d'experimentar el canvi /a/>[ɛ], <i>xarxa</i> i <i>butxaca</i> . El primer s'ha emès sistemàticament d'acord amb la grafia. En canvi, quant al substantiu <i>butxaca</i> , s'ha produït una alternança entre les realitzacions [a] / [ɛ].
Canvis de timbre				S'han donat alguns canvis de timbre de les vocals mitjanes. Així, per exemple, mots com <i>aparells</i> <i>govern</i> , <i>còctel</i> o <i>rècord</i> s'han

				emès amb vocal tancada.
--	--	--	--	-------------------------

1.2. Vocals en posició àtona

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Vocal <i>a</i> en posició àtona				La vocal [a] en posició àtona s'ha conservat a la partícula proclítica <i>ca</i> , en els mots <i>megabancs</i> i <i>xampany</i> i, en alguna ocasió, a l'adverbi <i>també</i> i a l'indefinit <i>algun</i> .
Excepcions regla de reducció			Quant als mots que es consideren excepcions a la regla de reducció, s'ha produït una alternança entre les pronúncies [ə] / [e], amb predomini de la primera realització.	
Terminació <i>-ia</i>. Mots esdrúixols			Els mots esdrúixols acabats en <i>-ia</i> han mantengut, excepte en dues ocasions, la vocal neutra final ¹⁰ .	
Afèresi vocal neutra	Mots d'ús freqüent com			

¹⁰ La vocal neutra s'ha conservat en un 88% dels casos.

	<i>acabar</i> o <i>arribar</i> han mantengut la vocal neutra inicial.			
Descens /i/>[ə]		La forma verbal <i>adquireixen</i> ha sofert el procés de descens vocàlic /i/>[ə].		
Palatalització /ə/>[i]			Quant als mots susceptibles d'experimentar el canvi /ə/>[i], s'ha donat una alternança entre les pronúncies amb vocal neutra i amb vocal alta. Ara bé, ha estat precisament el numeral <i>seixanta</i> el que s'ha emès amb vocal [i] cinc de les set vegades que apareix.	
Procés d'inflexió /ə/>[o]			Respecte al procés d'inflexió vocàlica, cal dir que en aquest programa s'ha produït una alternança entre les pronúncies [ə] / [o].	
Inserció de vocal neutra				
a)Epèntesi de neutra	---	---	---	---
b)Epítesi de neutra			En una ocasió s'ha afegit la vocal neutra al pronom <i>els</i> seguit d'un verb	

			començat per consonant	
Sistema de reducció vocals posteriors	Els fonemes /o/, /ɔ/, en posició àtona, s'han reduït a [o].			
Canvis /o/>[u]; /u/>[o]				
a)Canvi /o/>[u]				D'acord amb la fonètica col·loquial mots com <i>obert</i> , en una ocasió, o <i>descobrir</i> han experimentat el pas /o/>[u]. En canvi, formes com <i>sorgit</i> o <i>Consolat</i> s'han articulat d'acord amb la grafia.
b)Canvi /u/>[o]	No s'ha donat aquest canvi fonètic.			
Altres canvis	---	---	---	---

2. Diftongs i hiats

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Grups <i>qua, gua</i>			En aquest espai s'ha donat una alternança entre el manteniment i la monoftongació d'aquests grups vocàlics.	
Verb <i>veure</i>				Respecte al verb <i>veure</i> , cal apuntar que s'ha donat una alternança entre les pronúncies

				[ə] / [o], amb un predomini absolut de la primera solució.
Comb. vocàliques a domini de mot				
a) Dèbil+forta		<p>*Els grups integrats per vocal dèbil i vocal forta s'han emès en general amb diftong. Tot i això, però, mots com <i>avió</i>, <i>estalviar</i>, <i>actual</i>, d'acord amb la pronúncia col·loquial, han mantengut el hiat. Respecte al verb <i>canviar</i>, cal dir que s'ha donat una alternança entre les pronúncies amb hiat i les pronúncies amb diftong.</p> <p>*El mot <i>períodes</i> s'ha emès una vegada d'acord amb la forma escrita i l'altra amb diftong.</p>		
b) Forta+dèbil Dèbil+dèbil				En una ocasió s'ha elidit, per defecte de pronúncia, la vocal <i>i</i> del mot <i>coincideix</i> .

3. El sistema consonàntic

3.1. Fricativa labiodental sonora

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Oposició b/v	Tot i que s'ha mantengut l'oposició entre l'oclusiva i la fricativa labiodental, en diverses ocasions s'ha practicat el canvi /v/>[b]. Tots aquests casos han estat emesos per la mateixa locutora.			
Canvi /w/>[v]				No s'ha donat cap cas de canvi /w/>[v].
Afegiment [v] antihiàtica				No s'ha donat cap cas d'inserció de la consonant labiodental.
Altres canvis	---	---	---	---

3.2. Fricatives i africades alveolars

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Oposició sonora/sorda			Respecte a les fricatives alveolars, s'ha produït una alternança entre	

			les pronúncies correctes i les incorrectes, amb predomini absolut de les primeres ¹¹ .	
Palatalització /s/>[ʃ]		El numeral <i>seixanta</i> , excepte en una ocasió, ha sofert el canvi /s/>[ʃ].		
Terminació <i>-itzar</i>			Quant a l'aplec <i>-itzar</i> , s'ha produït una alternança entre el manteniment i l'elisió de la dental, amb predomini clar de la primera solució.	
Caiguda s interv.	---	---	---	---
Altres canvis				D'acord amb la parla col·loquial s'ha elidit la fricativa alveolar dels numerals <i>dos-cents, tres-cents, sis-cents</i> .

3.3. Fricatives i africades palatals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Palatal sonora intervocàlica				Respecte als mots que col·loquialment experimenten el canvi /ʒ/>[dʒ], en aquest espai

¹¹ En aquest programa un 77.1% dels mots s'han articulat d'acord amb la grafia.

				s'ha produït una alternança entre la realització fricativa i l'africada.
Palatal sorda intervocàlica	El dígraf <i>-ix</i> s'ha articulat [ʃ].			
Palatals en posició inicial i postcon.				En aquesta posició els fonemes palatals /ʒ/, /ʃ/ s'han realitzat fricatius.
Altres canvis	---	---	---	---

3.4. Nasals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Grups integrats per nasal i fricativa alveolar			Pel que fa als grups integrats per nasal i fricativa alveolar en posició de coda, s'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de la nasal.	
Nasal palatal precon.				La nasal palatal situada en posició preconsonàntica ha sofert el procés de despalatalització, excepte quan es troba a frontera de mot i s'ha realitzat una breu pausa entre els dos

				elements que integren la seqüència.
Dissimilació de nasals				No s'ha donat cap cas de dissimilació de la consonant nasal.
Nasal alveolar en contacte vocal alta				El mot <i>nirviós</i> s'ha pronunciat amb nasal alveolar, és a dir, no s'ha produït el procés de palatalització de la consonant nasal.
Nasal alveolar geminada		La nasal gràfica dels mots <i>mil·lenni</i> i <i>connectar</i> s'ha emès simple.		
Altres canvis				*El pronom feble <i>nos</i> , situat darrere el verb, ha sofert el canvi /n/>[m]. *Totes les formes del verb <i>imaginar</i> , distanciant-se del col·loquial, s'han pronunciat amb [m] simple.

3.5. Bategant

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Bategant final de mot	En aquest espai s'han donat			

	alguns casos de conservació de la bategant, bé perquè també es manté en el col·loquial, bé per influència de l'escriptura.			
Bategant interior de mot				Els verbs <i>perdre</i> i <i>aprendre</i> , excepte en una ocasió, han mantengut la consonant bategant.
Metàtesi bategant	---	---	---	---
Altres canvis	---	---	---	---

3.6. Laterals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Iodització			Respecte a la lateral palatal procedent dels grups K'L, G'L, LY, s'ha donat una alternança entre les pronúncies amb lateral i les pronúncies amb aproximant, amb clar predomini de les segones.	
Despalatalit. lateral palatal				Tot i que la lateral palatal de la terminació <i>-ell</i> s'ha realitzat generalment sense

				modificacions, s'han donat també dos casos de canvi /ʎ/>[j].
Lateral geminada		La lateral geminada gràfica s'ha realitzat simple totes les vegades en què apareix.		
Palatalització lateral alveolar	No hi ha hagut cap mot que hagi sofert aquest procés de palatalització.			
El procés de dissimilació de la lateral				El mot <i>juliol</i> , distanciant-se de la pronúncia col·loquial, no ha experimentat el canvi /l/>[r].
El procés de dissimilació de la lateral	---	---	---	---
Altres canvis				La locutora ES ha articulat la lateral alveolar sense ressonància velar. La locutora NA, en alguns mots, també ha pronunciat aquesta consonant d'acord amb la fonètica castellana.

3.7. Oclusives

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Terminació -tat	Els mots acabats en <i>-tat</i> s'han articulat, gairebé de manera sistemàtica, amb dental sorda ¹² .			
Grups isosil·làbics /bl/ /gl/			Pel que fa als grups /bl/, /gl/ s'ha produït una alternança entre les pronúncies simples i les geminades, amb predomini de la primera solució.	
Oclusives palatals				Les locutores BP i NA han articulat les oclusives /k/, /g/ a la zona palatal, en posició final de mot i davant de les vocals /i/, /e/, /a/, /ɛ/, /ə/.
Canvi /d/ > [r]. Verb <i>poder</i>				Excepte en una ocasió, el verb <i>poder</i> s'ha articulat amb consonant oclusiva dental.
Grups integrats oclusiva i fricativa		Els grups integrats per oclusiva i fricativa alveolar han presentat elisió		

¹² En aquest programa un 95% dels casos s'han emès amb dental sorda.

		sistemàtica de la consonant oclusiva.		
Grup N'R romànic	---	---	---	---
Grups llatins T'L, D'L, J'L, LY	---	---	---	---
Afegiment dental final de mot				
a) Mots plans	---	---	---	---
b) Conjunció <i>quan</i>				No s'ha inserit la dental [t] a la conjunció <i>quan</i> , encara que vagi seguida d'element vocàlic.
Grup <i>mp</i>. Posició de coda sil·làbica				El grup <i>mp</i> ha presentat elisió sistemàtica de la consonant oclusiva.
Grup <i>-nk</i> precons.				Respecte a aquest grup, cal dir que s'ha donat una alternança entre el manteniment i la vocalització de l'oclusiva, amb predomini clar de la segona solució.
Altres canvis	---	---	---	---

3.8. Grafia *x* amb so alveolar

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Ex+V			S'ha donat una alternança entre les solucions	

			col·loquials i les recomanades per la normativa, amb lleuger predomini de les primeres.	
Ex+C			S'ha donat una alternança entre les solucions col·loquials i les recomanades per la normativa, amb lleuger predomini de les segones.	
VxV			S'ha donat una alternança entre les solucions col·loquials i les recomanades per la normativa ¹³ .	

3.9. Els fonemes castellans /θ/, /x/

4. Fonètica sintàctica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Contacte vocàlic			*S'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de la vocal neutra en contacte amb un altre segment vocàlic. Aquest fenomen és	

¹³ M'ha cridat l'atenció el fet que en aquest programa s'hagin donat força casos de pronúncies normatives.

			<p>independent del tipus de fragment en què es troba inserit el mot.</p> <p>*Pel que fa a les seqüències integrades per article i nom femení començat per <i>i</i>, <i>u</i> àtona s'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de la vocal neutra, amb predomini de la primera solució.</p>	
Contacte entre consonant i vocal	<p>Excepte en una ocasió, els contactes entre consonant i vocal s'han realitzat d'acord amb les lleis fonètiques catalanes.</p>			
Grups isosil·làbics /mp/, /nk/, /lt/, /nt/	<p>En general s'han reproduït les formes pròpies de la parla col·loquial. En algunes seqüències, però, s'ha mantengut la consonant oclusiva tot i anar seguida d'un segment consonàntic, pel fet que s'ha realitzat una</p>			

	breu pausa entre els dos elements que integren la seqüència.			
Contacte entre tres consonants	Els locutors han realitzat els contactes entre consonants i vocals, a frontera de mot, d'acord amb les lleis fonètiques catalanes.			S'ha donat una alternança entre el manteniment dels tres segments i l'elisió d'un d'aquests, amb predomini de la primera solució.
Les assimilacions			Els locutors han alternat les pronúncies assimilades amb les no assimilades. Ara bé, aquest fenomen no ha vingut determinat pel tipus de fragment en què es troba inserit el mot. Cal remarcar que s'han donat també alguns casos de rotacisme.	En alguns mots s'ha eliminat la primera de les dues consonants que es troben en contacte.

PANORÀMIC

1. El sistema vocàlic

1.1. Vocals en posició tònica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Neutra tònica	Els locutors han mantengut la vocal neutra en posició tònica.			
Canvi /a/>[ɛ]	---	---	---	---
Canvis de timbre.	Cal apuntar que, respecte a les vocals mitjanes, s'han donat força canvis de timbre.			

1.2. Vocals en posició àtona

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Vocal <i>a</i> en posició àtona				En alguna ocasió, una locutora ha conservat la vocal [a] àtona en els mots <i>també</i> i <i>algun</i> .
Excepcions regla de reducció			Quant a les excepcions a la regla de reducció, s'ha produït una alternança entre les pronúncies [ə]/ [e] .	

Terminació -ia. Mots esdrúixols			Tot i que en general els mots esdrúixols acabats en <i>-ia</i> han conservat la vocal neutra, en alguna ocasió s'ha escapat la pronúncia col·loquial ¹⁴ .	
Afèresi vocal neutra	Mots d'ús freqüent com <i>arribar</i> , <i>acabar</i> o <i>anar</i> han conservat en general la vocal neutra inicial.			
Descens /i/>[ə]	---	---	---	---
Palatalització /ə/>[i]	No s'ha donat aquest procés de palatalització vocàlica.			
Procés d'inflexió /ə/>[o]			Quant a aquest procés d'inflexió, s'ha produït una alternança entre les realitzacions [ə] / [o], amb un lleuger predomini de la primera solució.	
Inserció de vocal neutra				
a)Epèntesi de neutra	---	---	---	---
b)Epítesi de neutra		El pronom <i>els</i> , situat davant un verb començat en consonant, en una ocasió, ha sofert epítesi de la vocal neutra.		
Sistema de	Els fonemes /o/,			

¹⁴ En aquest programa un 82.7% dels casos han mantengut la vocal neutra.

reducció vocals posteriors	/ɔ/, en posició àtona, s'han reduït a [o].			
Canvis /o/>[u]; /u/>[o]				
a)Canvi /o/>[u]				No s'ha donat aquest canvi fonètic.
b)Canvi /u/>[o]			S'ha donat una alternança entre les realitzacions [o] / [u] a mots com <i>municipal</i> , <i>suport</i> , <i>puguem</i> , <i>remuntar...</i>	
Altres canvis	---	---	---	---

2. Diftongs i hiats

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Grups <i>qua</i>, <i>gua</i>			Respecte als grups <i>qua</i> , <i>gua</i> àtons, s'ha produït una alternança entre el manteniment del diftong i la monoftongació, amb un predomini de la primera solució.	
Verb <i>veure</i>				Quant a les formes del verb <i>veure</i> hem constatat que s'ha produït una alternança entre les pronúncies [ə] / [o], amb predomini clar de la segona realització.

Comb. vocàliques a domini de mot				
a)Dèbil+forta		Els grups vocàlics integrats per vocal dèbil i vocal forta s'han emès generalment amb diftong. Fins i tot el verb <i>canviar</i> ha presentat gairebé sempre diftongació. Ara bé, cal fer constar que s'ha conservat la pronúncia amb hiat a mots com <i>habitual</i> , <i>puntuals...</i>		
b)Forta+dèbil Dèbil+dèbil	---	---	---	---

3. El sistema consonàntic

3.1. Fricativa labiodental sonora

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Oposició b/v	Els locutors han mantengut de manera sistemàtica l'oposició entre l'oclusiva i la fricativa labiodental.			
Canvi /w/>[v]				No s'ha donat cap cas de canvi /w/>[v].

Afegiment [v] antihiàtica				Tot i que en general no s'ha produït l'epèntesi de [v] antihiàtica, en una seqüència s'ha escapat la pronúncia col·loquial amb consonant labiodental.
Altres canvis				El numeral <i>sis-cents</i> ha presentat elisió de [s] implósiva.

3.2. Fricatives i africades alveolars

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Oposició sonora/sorda			Quant a la realització de les fricatives alveolars, s'ha donat una alternança entre les realitzacions correctes i les incorrectes amb predomini de les segones.	
Palatalització /s/>[ʃ]	---	---	---	---
Terminació <i>-itzar</i>			Excepte en una ocasió, els mots que contenen el sufix <i>-itzar</i> s'han emès d'acord amb la grafia ¹⁵ .	
Caiguda <i>s</i>	---	---	---	---

¹⁵ En aquest espai el 75% dels mots s'han emès amb africada alveolar.

interv.				
Altres canvis	---	---	---	---

3.3. Fricatives i africades palatals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Palatal sonora intervocàlica				En aquest programa el mot <i>golejat</i> s'ha pronunciat d'acord amb la grafia.
Palatal sorda intervocàlica	El dígraf <i>-ix</i> s'ha articulat [ʃ].			
Palatals en posició inicial i postcon.				En aquesta posició els fonemes palatals /ʒ/, /ʃ/ s'han realitzat fricatius.
Altres canvis	---	---	---	---

3.4. Nasals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Grups integrats per nasal i fricativa alveolar		L'únic mot que presenta un grup integrat per nasal i fricativa alveolar s'ha emès amb elisió de la consonant nasal.		
Nasal palatal precon.				Respecte a la nasal palatal situada en posició

				preconsonàntica s'ha produït una alternança entre les pronúncies palatalitzades i les despalatalitzades, amb predomini clar de la segona solució.
Dissimilació de nasals				En una ocasió l'adverbi <i>només</i> ha sofert el procés de dissimilació /n/ > [d].
Nasal alveolar en contacte vocal alta	L'adjectiu <i>nirviosos</i> no ha experimentat el procés de palatalització /n/ > [ɲ].	---	---	---
Nasal alveolar geminada	---	---	---	---
Altres canvis				*El pronom feble <i>nos</i> , situat darrere un verb acabat en consonant, ha sofert el canvi /n/ > [m]. *El mot <i>imatges</i> s'ha emès amb una sola consonant nasal, d'acord amb la pronúncia col·loquial.

3.5. Bategant

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Bategant final de mot	La bategant final s'ha mantengut en els noms <i>Rumors, far</i> , encara que en la parla col·loquial presentin caiguda d'aquest so.			
Bategant interior de mot	---	---	---	---
Metàtesi bategant	---	---	---	---
Altres canvis	---	---	---	---

3.6. Laterals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Iodització			En general la lateral procedent dels grups K'L, G'L, LY s'ha pronunciat [j] ¹⁶ .	
Despalatalit. lateral palatal				El grup <i>-ell</i> situat en posició preconsonàntica s'ha articulat gairebé sempre amb lateral palatal. Tot i això, en una ocasió, ha experimentat el

¹⁶ En aquest espai un 80% dels casos s'han emès amb [j].

				procés de despalatalització.
Lateral geminada			La lateral geminada només s'ha pronunciat doble en els mots <i>al·lot</i> , <i>al·lota</i> . La resta dels vocables s'han articulat amb [l] simple.	
Palatalització lateral alveolar			Un dels tres mots que contenen una lateral alveolar seguida de vocal ha experimentat el procés de palatalització /l/ > [ʎ].	
El procés de dissimilació de la lateral	---	---	---	---
Altres canvis				Les locutores MB i ES han articulat la lateral alveolar sense ressonància velar, és a dir, d'acord amb la fonètica castellana.

3.7. Oclusives

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Terminació -tat	Els mots acabats en <i>-tat</i> s'han emès de manera sistemàtica amb dental sorda.			
Grups isosil·làbics /bl/ /gl/		Els grups isosil·làbics /bl/, /gl/ s'han pronunciat sistemàticament amb una sola consonant oclusiva.		
Oclusives palatals				Les locutores MB i KA han palatalitzat els fonemes /k/, /g/, en posició final de mot i davant de les vocals /i/, /e/, /a/, /ɛ/, /ə/.
Canvi /d/ > [r]. Verb <i>poder</i>				Quant al verb <i>poder</i> , s'ha produït una alternança entre el manteniment de l'oclusiva i la seva conversió en bategant, amb un predomini de la segona solució.
Grups integrats oclusiva i fricativa	---	---	---	---
Grups N'R romànic	---	---	---	---
Grups llatins	El grup gràfic <i>tl</i>			

T'L, D'L, J'L, LY	s'ha emès amb lateral geminada de manera sistemàtica.			
Afegiment dental final de mot				
a)Mots plans	No s'ha donat cap cas d'epítesi de dental en els mots plans acabats en <i>i</i> .			
b)Conjunció <i>quan</i>	La conjunció <i>quan</i> s'ha emès totes les vegades en què apareix sense inserció de la consonant dental.			
Grup <i>mp</i>. Posició de coda sil·làbica				El grup <i>mp</i> , situat en posició de coda, ha presentat elisió de l'oclusiva les dues vegades que apareix.
Grup <i>-nk</i> precon.	---	---	---	---
Altres canvis	El mot <i>baguls</i> no ha presentat elisió de la consonant velar.			

3.8. Grafia *x* amb so alveolar

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Ex+V			S'ha donat una alternança entre la pronúncia	

			col·loquial i la normativa ¹⁷ .	
Ex+C			S'ha donat una alternança entre la pronúncia col·loquial i la normativa ¹⁸ .	
VxV	Quan aquesta grafia es troba situada entre dues vocals, s'ha reproduït la pronúncia normativa.			

3.9. Els fonemes castellans /θ/, /x/

Mots com *Ginés* o *Hernández* han conservat aquests fonemes castellans.

4. Fonètica sintàctica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Contacte vocàlic			*Pel que fa a aquest tret, s'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de la vocal neutra en contacte amb un altre segment vocàlic, amb un cert predomini de la segona solució. *Pel que fa a les seqüències integrades per article i nom	En alguna ocasió s'ha conservat la vocal neutra de la preposició <i>de</i> , tot i anar seguida d'un mot començat per vocal.

¹⁷ En aquest espai un 87.5% dels casos s'han emès d'acord amb la fonètica col·loquial.

¹⁸ En aquest espai un 75% dels casos s'han emès d'acord amb la fonètica col·loquial.

			femení començat per <i>i</i> , <i>u</i> àtona s'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de la vocal neutra.	
Contacte entre consonant i vocal	Els locutors han realitzat els contactes entre consonants i vocals, a frontera de mot, d'acord amb les lleis fonètiques catalanes.			
Grups isosil·làbics /mp/, /nk/, /lt/, /nt/	En general s'han reproduït les formes pròpies de la parla col·loquial. En algunes seqüències, però, s'ha mantengut la consonant oclusiva tot i anar seguida d'un segment consonàntic, pel fet que s'ha realitzat una breu pausa entre els dos elements que integren la seqüència.			
Contacte entre tres consonants				A frontera de mot, en aquest espai, s'ha donat una alternança entre el manteniment dels tres segments en contacte i

				l'elisió d'un d'aquests segments, amb cert predomini de la segona solució.
Les assimilacions			En aquest espai s'ha donat una alternança entre les formes assimilades i les no assimilades. Cal apuntar també que s'han donat alguns casos de rotacisme.	En una ocasió, la locutora ha elidit la primera de les dues consonants en contacte.

PROGRAMA ESPECIAL

1. El sistema vocàlic

1.1. Vocals en posició tònica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Neutra tònica	Els locutors han mantengut la vocal neutra en posició tònica.			
Canvi /a/>[ɛ]	---	---	---	---
Canvis de timbre				Excepte en dues ocasions, <i>penya</i> i <i>quilòmetres</i> , els locutors han pronunciat correctament les vocals mitjanes, tant anteriors com posteriors.

1.2. Vocals en posició àtona

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Vocal <i>a</i> en posició àtona				La vocal [a] àtona s'ha conservat en alguna ocasió a l'adverbi <i>també</i> i en algun mot, <i>UEFA</i> , <i>subcampió</i> , per influència de la pronúncia castellana.
Excepcions regla de	Excepte en una ocasió, els mots			

reducció	que es consideren excepcions a la regla de reducció s'han pronunciat amb vocal neutra. Aquest tret fonètic resta, per tant, controlat.			
Terminació -ia. Mots esdrúixols			Respecte als mots esdrúixols acabats en <i>-ia</i> s'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de la vocal neutra, amb predomini clar de la primera solució.	
Àferesi vocal neutra	Excepte en un cas, els mots d'ús freqüent com <i>haver</i> o <i>arribar</i> han conservat la vocal neutra inicial.			
Descens /i/>[ə]	---	----	---	---
Palatalització /ə/>[i]			El procés de palatalització ha afectat el mot <i>caigut</i> . En canvi, formes com <i>gegant</i> , <i>decidir</i> o <i>aixecar</i> s'han emès amb vocal neutra.	
Procés d'inflexió /ə/>[o]			Quant als mots <i>home</i> , <i>nostre</i> s'ha donat una alternança entre el manteniment de la vocal	

			neutra final i la seva conversió en [o], amb predomini de la segona solució.	
Inserció de vocal neutra				
a)Epèntesi de neutra	---	---	---	---
b)Epítesi de neutra	---	---	---	---
Sistema de reducció vocals posteriors	Els fonemes /o/, /ɔ/, en posició àtona, s'han reduït a [o].			
Canvis /o/>[u]; /u/>[o]				
a)Canvi /o/>[u]				Només ha experimentat aquest canvi fonètic l'antropònim <i>Joan</i> .
b)Canvi /u/>[o]	No s'ha donat aquest canvi fonètic.			
Altres canvis	---	---	---	---

2. Diftongs i hiats

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Grups <i>qua, gua</i>		Els grups <i>qua, gua</i> àtons, excepte en una ocasió, han presentat el procés de monoftongació.		
Verb <i>veure</i>				Quant al verb <i>veure</i> , cal dir que s'ha donat una alternança entre les

				realitzacions [ə] / [o], amb un lleuger predomini de la segona solució.
Comb. vocàliques a domini de mot				
a)Dèbil+forta		Els grups integrats per vocal dèbil i vocal forta s'han emès amb diftong. Només alguns mots com <i>campió</i> , <i>continuar</i> han conservat la realització amb hiat.		
b)Forta+dèbil Dèbil+dèbil				En una ocasió s'ha elidit la vocal <i>i</i> del grup vocàlic en el mot <i>serietat</i> .

3. El sistema consonàntic

3.1. Fricativa labiodental sonora

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Oposició b/v	S'ha conservat l'oposició entre l'oclusiva i la labiodental. Només el mot <i>mòbil</i> ha presentat el canvi /b/>[v].			
Canvi /w/>[v]				No s'ha donat aquest canvi fonètic.

Afegiment [v] antihlàtica				En cap de les seqüències que apareixen en aquest programa s'ha inserit la labiodental a l'adverbi <i>on</i> .
Altres canvis	---	---	---	---

3.2. Fricatives i africades alveolars

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Oposició sonora/sorda			Quant al tret de sonoritat, les fricatives alveolars s'han realitzat, excepte en dues ocasions, d'acord amb la forma escrita ¹⁹ .	
Palatalització /s/ > [ʃ]	---	---	---	---
Terminació -itzar			Respecte al sufix <i>-itzar</i> , s'ha produït una alternança entre les pronúncies fricativa i africada, amb lleuger predomini de la primera solució. El corpus consta només de tres mots.	
Caiguda s interv.	---	---	---	---

¹⁹ En aquest programa un 86.7% dels mots han presentat realització correcta de les fricatives alveolars.

Altres canvis				D'acord amb la parla col·loquial s'ha elidit la fricativa alveolar implosiva del numeral <i>dos-cents</i> .
----------------------	--	--	--	---

3.3. Fricatives i africades palatals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Palatal sonora intervocàlica	---	---	---	---
Palatal sorda intervocàlica	El dígraf <i>-ix</i> s'ha articulat [ʃ].			
Palatals en posició inicial i postcon.				En aquesta posició els fonemes palatals /ʒ/, /ʃ/ s'han realitzat fricatiu.
Altres canvis	---	---	---	---

3.4. Nasals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Grups integrats per nasal i fricativa alveolar			Quant als grups integrats per nasal i fricativa alveolar s'ha produït una alternança entre el manteniment i l'elisió de la nasal, amb predomini de la segona solució.	

Nasal palatal precons.				Respecte a la nasal palatal preconsonàntica s'ha donat una alternança entre el manteniment de la nasal i la seva despalatalització. La nasal palatal s'ha mantengut sense modificacions quan s'ha realitzat una pausa entre els dos mots que integren la seqüència.
Dissimilació de nasals	---	---	---	---
Nasal alveolar en contacte vocal alta	---	---	---	---
Nasal alveolar geminada		La nasal gràfica del mot <i>connexió</i> s'ha realitzat simple totes les vegades que apareix.		
Altres canvis				Curiosament el mot <i>imatges</i> ha presentat duplicació de la consonant nasal quan ha estat emès pel locutor JM.

3.5. Bategant

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Bategant final de mot	La consonant bategant, en posició final, només s'ha conservat, d'acord amb la parla col·loquial, en el mot <i>futur</i> .			
Bategant interior de mot				El verb <i>perdre</i> , tot i que només apareix en una ocasió, ha conservat les dues consonants bategants.
Metàtesi bategant	---	---	---	---
Altres canvis				El mot <i>indescriptible</i> ha presentat epèntesi de la bategant després de l'oclusiva. Es tracta d'una errada puntual de pronúncia.

3.6. Laterals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Iodització		Respecte a aquest fenomen és important tenir present que, en aquest		

		espai, la iodització ha estat la pronúncia sistemàtica.		
Despalatalit. lateral palatal				La lateral de la terminació <i>-ell</i> s'ha emès sistemàticament sense modificacions.
Lateral geminada			La lateral geminada, excepte en el substantiu <i>al·lotes</i> , s'ha pronunciat simple ²⁰ .	
Palatalització lateral alveolar	No s'ha donat cap cas de palatalització de la lateral alveolar en contacte amb vocal alta.			
El procés de dissimilació de la lateral	---	---	---	---
Altres canvis				El locutor JM, en alguns mots, ha emès la lateral alveolar sense ressonància velar.

²⁰ En aquest programa un 83.4% dels mots que presenten una lateral geminada gràfica s'han emès amb lateral simple.

3.7. Oclusives

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Terminació -tat			Respecte a la terminació <i>tat</i> , s'ha produït una alternança entre les pronúncies <i>tat/dat</i> , amb predomini clar de la primera realització ²¹ .	
Grups isosil·làbics /bl/ /gl/			Quant als grups /bl/, /gl/, s'ha donat una alternança entre les pronúncies simple i geminada, amb domini de la primera solució.	
Oclusives palatals				Els fonemes oclusius /k/, /g/ s'han articulats a la zona velar.
Canvi /d/ > [r]. Verb <i>poder</i>				Totes les formes del verb <i>poder</i> s'han emès amb oclusiva dental.
Grups integrats oclusiva i fricativa	---	---	---	---
Grup N'R romànic	---	---	---	---
Grups llatins T'L, D'L, J'L, LY	---	---	---	---
Afegiment dental final de mot				
a) Mots plans	---	---	---	---

²¹ En aquest espai un 77.7% dels mots s'han emès amb dental sorda.

b) Conjunció <i>quan</i>		La conjunció <i>quan</i> ha presentat epítesi de dental quan va seguida d'element vocàlic.		
Grup <i>mp</i>. Posició de coda sil·làbica	---	---	---	---
Grup <i>nk</i> precons.	---	---	---	---
Altres canvis	---	---	---	---

3.8. Grafia *x* amb so alveolar

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Ex+V		Els locutors han reproduït de manera sistemàtica la pronúncia col·loquial.		
Ex+C		Els locutors han reproduït de manera sistemàtica la pronúncia col·loquial.		
VxV			En canvi, quan aquesta grafia es troba emplaçada entre vocals s'ha produït una alternança entre les solucions col·loquials i les normatives.	

3.9. Els fonemes castellans /θ/, /x/

Mots com *Calleja* o *Marcelino* han conservat aquests fonemes castellans.

4. Fonètica sintàctica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Contacte vocàlic			<p>*S'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de la vocal neutra en contacte amb un altre segment vocàlic. Aquest fenomen és independent del tipus de fragment en què es troba inserit el mot.</p> <p>*S'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de la vocal neutra de l'article quan aquesta peça lèxica va seguida d'un mot femení començat per <i>i</i>, <i>u</i> àtona.</p>	
Contacte entre consonant i vocal	Els locutors han realitzat els contactes entre consonants i vocals, a frontera de mot, d'acord amb les lleis fonètiques catalanes.			
Grups	En general			

isosil·làbics /mp/, /nk/, /lt/, /nt/	s'han reproduït les formes pròpies de la parla col·loquial. En algunes seqüències, però, s'ha mantengut la consonant oclusiva tot i anar seguida d'un segment consonàntic, pel fet que s'ha realitzat una breu pausa entre els dos elements que integren la seqüència.			
Contacte entre tres consonants			S'ha donat una alternança entre el manteniment dels tres segments consonàntics i l'elisió d'un d'aquests.	
Les assimilacions			S'ha produït una alternança entre les formes assimilades i les no assimilades. En aquest espai s'han donat també alguns casos de rotacisme.	En alguna ocasió s'ha elidit la primera de les dues consonants que es troben en contacte.

FUTBOL

1. El sistema vocàlic

1.1. Vocals en posició tònica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Neutra tònica	Els locutors han conservat la vocal neutra en posició tònica			
Canvi /a/>[ɛ]				El mot <i>butxaca</i> ha mantengut la vocal tònica sense modificacions, és a dir, no ha experimentat el procés d'ascens vocàlic.
Canvis de timbre				Només s'ha donat un canvi de timbre de les vocals mitjanes. Es tracta del mot <i>treta</i> , emès amb vocal neutra en comptes de tancada.

1.2. Vocals en posició àtona

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Vocal <i>a</i> en posició àtona				La vocal mitjana baixa s'ha conservat força sovint a

				l'adverbi <i>també</i> i, en alguna ocasió, en els mots <i>tampoc</i> i <i>blaugrana</i> .
Excepcions regla de reducció			Quant als mots que es consideren excepcions a la regla de reducció, s'ha produït una alternança entre les pronúncies [ə] / [e], amb clar predomini de la segona solució.	
Terminació -ia. Mots esdrúixols			Respecte als mots esdrúixols acabats en <i>-ia</i> , s'ha produït una alternança entre el manteniment i l'elisió de la neutra final, amb predomini de la segona solució, és a dir, de l'elisió.	
Afèresi vocal neutra			Pel que fa als mots d'ús freqüent com <i>arribar</i> o <i>haver</i> , s'ha produït una alternança entre el manteniment i l'elisió de la neutra, amb predomini de la primera solució, és a dir, del manteniment.	
Descens /i/>[ə]	---	---	---	---
Palatalització /ə/>[i]			Només el numeral <i>seixanta</i> ha	

			sofert aquest procés de palatalització. La resta de mots, <i>decidir</i> , <i>queixar</i> , s'han emès amb vocal neutra.	
Procés d'inflexió /ə/>[o]			Respecte al substantiu <i>home</i> , s'ha donat una alternança entre les realitzacions [ə] / [o], amb predomini gairebé absolut de la segona solució ²² .	
Inserció de vocal neutra				
a)Epèntesi de neutra	---	---	---	---
b)Epítesi de neutra	---	---	---	---
Sistema de reducció vocals posteriors	Els fonemes /o/, /ɔ/, en posició àtona, s'han reduït a [o].			
Canvis /o/>[u]; /u/>[o]				
a)Canvi /o/>[u]				En aquest espai els antropònims <i>Joan</i> , <i>Josep</i> s'han articulat amb [u]. En canvi, el nom <i>joventut</i> s'ha emès amb [o]. Quant al mot <i>Roger</i> , m'ha cridat l'atenció l'alternança entre les realitzacions [o]

²² Cal apuntar que en un 86% dels casos aquest mot ha experimentat el procés d'inflexió.

				/ [u].
b)Canvi /u/>[o]	---	---	---	---
Altres canvis	---	---	---	---

2. Diftongs i hiats

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Grups <i>qua, gua</i>			Els grups <i>qua, gua</i> àtons s'han emès unes vegades amb diftong i unes altres han experimentat el procés de monoftongació. Ara bé, la solució dominant ha estat la primera.	
Verb <i>veure</i>				Excepte en una ocasió, el verb <i>veure</i> ha mantengut la vocal neutra sense modificacions.
Comb. vocàliques a domini de mot				
a)Dèbil+forta		Els grups integrats per vocal dèbil i vocal forta s'han emès amb diftong. Ara bé, mots com <i>canviar, actuar, enviar</i> , d'acord amb la parla col·loquial, han conservat la pronúncia amb		

		hiat.		
b) Forta+dèbil Dèbil+dèbil				D'acord amb la parla col·loquial el mot <i>continuitat</i> s'ha emès amb diftong.

3. El sistema consonàntic

3.1. Fricativa labiodental sonora

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Oposició b/v	S'ha conservat l'oposició entre l'oclusiva labial i la fricativa labiodental. Només un locutor, en dues ocasions, ha efectuat el canvi /b/>[v].			
Canvi /w/>[v]				No s'ha produït aquest canvi fonètic.
Afegiment [v] antihiàtica				No s'ha donat cap cas d'afegiment de [v] antihiàtica.
Altres canvis				El substantiu <i>moviment</i> no ha presentat elisió de la labiodental intervocàlica.

3.2. Fricatives i africades alveolars

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Oposició sonora/sorda			Respecte a les fricatives alveolars, hem constatat que s'ha donat una alternança entre les realitzacions correctes i les incorrectes.	
Palatalització /s/>[ʃ]		L'únic mot susceptible d'experimentar aquest canvi, numeral <i>seixanta</i> , s'ha pronunciat amb palatal inicial.		
Terminació -itzar		El sufix <i>-itzar</i> ha experimentat de manera sistemàtica el procés de desafricació.		
Caiguda s interv.	---	---	---	---
Altres canvis	---	---	---	---

3.3. Fricatives i africades palatals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Palatal sonora intervocàlica				Formes verbals com <i>sortejar</i> , <i>corregir</i> , <i>planejar</i> s'han pronunciat sistemàticament amb consonant

				africada.
Palatal sorda intervocàlica	El dígraf <i>ix</i> s'ha articulat [ʃ].			
Palatals en posició inicial i postcon.				En aquesta posició els fonemes palatals /ʒ/, /ʃ/ s'han realitzat fricatius.
Altres canvis	---	---	---	---

3.4. Nasals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Grups integrats per nasal i fricativa alveolar	L'únic mot que conté un grup integrat per nasal i fricativa alveolar ha conservat la consonant nasal.			
Nasal palatal precons.				El fonema nasal palatal, en posició preconsonàntica, en general ha experimentat el procés de despalatalització. Només quan s'ha realitzat una breu pausa entre els dos elements que integren la seqüència s'ha conservat la nasal sense modificacions.
Dissimilació de nasals				No s'ha donat cap cas de canvi /n/ > [d].
Nasal alveolar	---	---	---	---

en contacte vocal alta				
Nasal alveolar geminada	---	---	---	---
Altres canvis				Les formes del verb <i>imaginar</i> , excepte en una ocasió, s'han articulat amb consonant simple, tot i que col·loquialment dupliquen la nasal.

3.5. Bategant

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Bategant final de mot	La bategant final s'ha elidit de manera sistemàtica.			
Bategant interior de mot				Quant al verb <i>perdre</i> , s'ha produït una alternança entre les formes que han mantengut la segona bategant i les que l'han elidida, amb predomini de la primera solució.
Metàtesi bategant	---	---	---	---
Altres canvis	---	---	---	---

3.6. Laterals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Iodització		La lateral procedent dels grups K'L, G'L, LY s'ha realitzat [j] de manera sistemàtica.		
Despalatalit. lateral palatal				La lateral de la terminació <i>-ell</i> , en posició preconsonàntica, s'ha realitzat [j]. Ara bé, hem de tenir present que el locutor que ha emès aquestes solucions no sap articular la lateral palatal.
Lateral geminada			La lateral geminada gràfica, excepte en el mot <i>al·lot</i> , s'ha pronunciat simple ²³ .	
Palatalització lateral alveolar	No s'ha donat el procés de palatalització de la lateral alveolar.			

²³ Cal remarcar que en aquest programa un 86% dels mots que presenten una lateral geminada, s'han pronunciat amb consonant simple.

El procés de dissimilació de la lateral	---	---	---	---
Altres canvis				<p>*El mot <i>rellotge</i> s'ha emès, en una ocasió, amb lateral alveolar.</p> <p>*La lateral alveolar s'ha articulat amb ressonància velar.</p>

3.7. Oclusives

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Terminació -tat			Pel que fa a la terminació <i>-tat</i> , s'ha produït una alternança entre les pronúncies <i>tat/dat</i> , amb predomini absolut de la primera solució ²⁴ .	
Grups isosil·làbics /bl/ /gl/		Gairebé de manera sistemàtica el grup <i>bl</i> gràfic, s'ha realitzat amb oclusiva simple.		
Oclusives palatals				Els fonemes /k/, /g/ s'han articulat a la zona velar.
Canvi /d/ > [r]. Verb <i>poder</i>				Les formes del verb <i>poder</i> han conservat

²⁴ Cal apuntar que un 89.3% dels mots que contenen aquesta terminació s'han articulat amb dental sorda.

				generalment la consonant oclusiva sense modificacions. Tot i això, però, s'han escapat dues pronúncies amb consonant bategant.
Grups integrats oclusiva i fricativa		Els grups integrats per oclusiva i fricativa alveolar han presentat elisió sistemàtica de la consonant oclusiva.		
Grup N'R romànic	---	---	---	---
Grups llatins T'L, D'L, J'L, LY	---	---	---	---
Afegiment dental final de mot				
a)Mots plans	---	---	---	---
b)Conjunció <i>quan</i>			Excepte en una ocasió, la conjunció <i>quan</i> ha presentat epítesi de la consonant dental quan va seguida d'element vocàlic.	
Grup <i>mp</i>. Posició de coda sil·làbica				El grup <i>mp</i> , en posició de coda, ha presentat elisió sistemàtica de la consonant oclusiva.
Grup <i>-nk</i> precon.	---	---	---	---

Altres canvis				El mot <i>suplir</i> , en una ocasió, s'ha articulat amb oclusiva sonora.
----------------------	--	--	--	---

3.8. Grafia x amb so alveolar

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Ex+V		Els locutors, en aquest context, han reproduït de manera sistemàtica la pronúncia col·loquial.		
Ex+C			S'ha donat una alternança entre les pronúncies col·loquials i les normatives, amb domini absolut de les primeres ²⁵ .	
VxV			S'ha donat una alternança entre les pronúncies col·loquials i les normatives, amb domini de les primeres ²⁶ .	

3.9. Els fonemes castellans /θ/, /x/

Mots com *Díaz*, *César* o *Calleja* han conservat aquests fonemes castellans.

²⁵ En aquest espai un 81.2% dels casos s'han emès d'acord amb la parla col·loquial.

²⁶ En aquest espai un 75% dels casos s'han emès d'acord amb la parla col·loquial.

4. Fonètica sintàctica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Contacte vocàlic			S'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de la vocal neutra a frontera de mot.	
Contacte entre consonant i vocal	Els contactes entre consonant i vocal s'han realitzat de manera sistemàtica d'acord amb les lleis fonètiques catalanes.			
Grups isosil·làbics /mp/, /nk/, /lt/, /nt/	En general s'han reproduït les formes pròpies de la parla col·loquial. En algunes seqüències, però, s'ha mantengut la consonant oclusiva tot i anar seguida d'un segment consonàntic, pel fet que s'ha realitzat una breu pausa entre els dos elements que integren la seqüència. En algun mot, de manera excepcional, s'ha mantengut la consonant			

	oclusiva abans de vocal o de pausa.			
Contacte entre tres consonants	Els locutors han realitzat els contactes entre consonants i vocals, a frontera de mot, d'acord amb les lleis fonètiques catalanes.		El contacte entre tres consonants, a frontera de mot, s'ha resolt generalment amb l'elisió d'un dels tres segments.	
Les assimilacions		S'ha donat una alternança entre les pronúncies assimilades i les no assimilades, amb predomini clar de les primeres. Cal remarcar també que s'han donat alguns casos de rotacisme.		Hem constatat que en dues ocasions s'ha elidit la primera de les dues consonants en contacte.

DEBAT

1. El sistema vocàlic

1.1. Vocals en posició tònica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Neutra tònica	El locutor ha mantengut la vocal neutra en posició tònica.			
Canvi /a/>[ɛ]	---	---	---	---
Canvis de timbre				En aquest programa només s'ha donat un cas de canvi de timbre de les vocals mitjanes. Es tracta del mot <i>xòfer</i> .

1.2. Vocals en posició àtona

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Vocal <i>a</i> en posició àtona				La vocal <i>a</i> en posició àtona s'ha conservat a la partícula proclítica <i>ca</i> , a l'adverbi <i>també</i> , en una ocasió, i en una combinació d'infinitiu i pronom, tot i que l'accent s'hagi desplaçat

				al pronom feble. Curiosament, el mot <i>balear</i> també ha conservat la vocal [a] a la primera síl·laba.
Excepcions regla de reducció		Els mots que es consideren excepcions a la regla de reducció s'han pronunciat, excepte en un cas, amb vocal tancada.		
Terminació -ia. Mots esdrúixols			Pel que fa als mots esdrúixols acabats en -ia, s'ha produït una alternança entre el manteniment i l'elisió de la vocal neutra, amb predomini clar de la segona solució.	
Afèresi vocal neutra			Tot i que generalment s'ha mantengut la vocal neutra dels mots <i>acabar, anar o arribar</i> , en dues ocasions s'ha elidit aquest so vocàlic ²⁷ .	
Descens /i/>[ə]	---	---	---	---
Palatalització /ə/>[i]	---	---	---	---
Procés d'inflexió /ə/>[o]		Mots com <i>home</i> o <i>nostre</i> han experimentat gairebé sistemàticament		

²⁷ En aquest espai, la vocal neutra s'ha mantengut en un 84.6% dels casos.

		aquest procés d'inflexió vocàlica.		
Inserció de vocal neutra				
a)Epèntesi de neutra	---	---	---	---
b)Epítesi de neutra		El pronom <i>els</i> , situat davant un verb començat per consonant, ha sofert l'epítesi de vocal neutra.		
Sstema de reducció vocals posteriors	Els fonemes /o/, /ɔ/, en posició àtona, s'han reduït a [o].			
Canvis /o/>[u]; /u/>[o]				
a)Canvi /o/>[u]	---	---	---	---
b)Canvi /u/>[o]		Excepte en una ocasió, el verb <i>estudiar</i> ha sofert aquest canvi fonètic.		
Altres canvis	---	---	---	---

2. Diftongs i hiats

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Grups <i>qua, gua</i>			Respecte als grups <i>qua, gua</i> àtons s'ha produït una alternança entre el manteniment del diftong i la seva monoftongació, amb predomini de la primera solució.	

Verb <i>veure</i>				Quant al verb <i>veure</i> , cal dir que s'ha produït una alternança entre les formes que mantenen la vocal neutra de la primera síl·laba i les que l'han transformada en [o], amb lleuger predomini de la primera realització.
Comb. vocàliques a domini de mot				
a) Dèbil+forta		Les combinacions integrades per vocal dèbil i vocal forta s'han emès generalment amb diftong. Quant al verb <i>canviar</i> , cal dir que s'ha produït una alternança entre les pronúncies amb hiat i les pronúncies amb diftong. D'acord amb la parla col·loquial, s'ha conservat el hiat a formes com <i>estudiar</i> , <i>actuar</i> ...		
b) Forta+dèbil Dèbil+dèbil				D'acord amb la parla col·loquial el mot <i>espontaneïtat</i> s'ha emès amb

				diftong.
--	--	--	--	----------

3. El sistema consonàntic

3.1. Fricativa labiodental sonora

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Oposició b/v	S'ha mantengut l'oposició entre l'oclusiva labial i la fricativa labiodental. Ara bé, cal apuntar que el mot <i>biberons</i> ha experimentat el canvi /b/>[v].			
Canvi /w/>[v]				No s'ha donat el canvi /w/>[v].
Afegiment [v] antihiàtica				En general s'ha inserit la labiodental [v] abans de l'adverbi <i>on</i> .
Altres canvis	---	---	---	---

3.2. Fricatives i africades alveolars

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Oposició sonora/sorda			Respecte a l'oposició sonora/sorda, cal dir que s'ha produït una alternança entre les pronúncies correctes i les incorrectes, amb	

			predomini de les segones.	
Palatalització /s/>[ʃ]	---	---	---	---
Terminació -itzar		Tots els mots que contenen el sufix <i>-itzar</i> han sofert el procés de desafricació - /dz/>[z].		
Caiguda s interv.	---	---	---	---
Altres canvis	---	---	---	---

3.3. Fricatives i africades palatals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Palatal sonora intervocàlica				D'acord amb la parla col·loquial, el mot <i>maneja</i> s'ha articulat amb africada intervocàlica.
Palatal sorda intervocàlica	El dígraf <i>-ix</i> s'ha articulat [ʃ].			
Palatals en posició inicial i postcon.				En aquesta posició els fonemes palatals /ʒ/, /ʃ/ s'han realitzat fricativus. Cal apuntar que en una ocasió el locutor ha articulat el mot <i>creixement</i> amb fricativa sonora. Es tracta d'una errada puntual de pronúncia.

Altres canvis				Els mots <i>vaja</i> i <i>ja</i> , en una ocasió, han experimentat el canvi /ʒ/>[j].
----------------------	--	--	--	--

3.4. Nasals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Grups integrats per nasal i fricativa alveolar	--	---	---	---
Nasal palatal precon.				La nasal palatal en posició preconsonàntica ha experimentat sistemàticament el procés de despalatalització.
Dissimilació de nasals	---	---	---	---
Nasal alveolar en contacte vocal alta				L'adjectiu <i>nirviosa</i> no ha experimentat aquest procés de palatalització. De fet, en la parla col·loquial s'alternen les pronúncies amb nasal alveolar i amb nasal palatal.
Nasal alveolar geminada	---	---	---	---
Altres canvis				La forma verbal <i>imaginar</i> s'ha articulat unes vegades amb nasal simple i

				unes altres amb nasal doble.
--	--	--	--	------------------------------

3.5. Bategant

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Bategant final de mot	La bategant final s'ha mantengut en els mots <i>màster</i> i <i>xòfer</i> , d'acord amb el col·loquial, i en els plurals <i>balears</i> , <i>militars</i> , per influència de la forma escrita.			
Bategant interior de mot	---	---	---	---
Metàtesi bategant		Cal apuntar que el mot <i>padrí</i> s'ha pronunciat amb metàtesi de la bategant, és a dir, <i>pradí</i> .		
Altres canvis	---	---	---	---

3.6. Laterals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Iodització			Quant a la lateral palatal procedent dels grups llatins K'L, G'L, LY s'ha donat una alternança entre	

			les realitzacions [j] / [ʎ], amb predomini clar de la primera solució ²⁸ .	
Despalatalit. lateral palatal				Respecte al grup final <i>-ell</i> , en posició preconsonàntica, s'ha produït una alternança entre les realitzacions [ʎ] / [j].
Lateral geminada			Respecte a la lateral geminada gràfica, s'ha produït una alternança entre les pronúncies amb <i>l</i> simple i amb <i>l</i> doble. Els mots <i>al·lot</i> , <i>al·lota</i> són els que s'han emès amb consonant geminada.	
Palatalització lateral alveolar	---	---	---	---
El procés de dissimilació de la lateral	---	---	---	---
Altres canvis				La lateral alveolar s'ha articulat amb ressonància velar.

²⁸ En aquest espai un 81.5% dels mots s'han emès amb [j].

3.7. Oclusives

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Terminació -tat			En aquest espai s'ha produït una alternança entre les terminacions <i>tat/dat</i> , amb lleuger predomini de la primera solució.	
Grups isosil·làbics /bl/ /gl/			Malgrat l'existència d'un nombre reduït de mots, hem comprovat que s'ha produït una alternança entre la pronúncia simple i la geminada d'aquests grups consonàntics, amb un lleuger predomini de la segona realització.	
Oclusives palatals				El locutor d'aquest programa ha palatalitzat els fonemes /k/, /g/, en posició final de mot i davant de les vocals /i/, /e/, /a/, /ɛ/, /ə/.
Canvi /d/ > [r]. Verb <i>poder</i>				Excepte en una ocasió, el locutor ha pronunciat amb consonant bategant les formes del verb

				<i>poder</i> . No ha acostat, per tant, la pronúncia a la grafia.
Grups integrats oclusiva i fricativa	---	---	---	---
Grup N'R romànic	---	---	---	---
Grups llatins T'L, D'L, J'L, LY	---	---	--	---
Afegiment dental final de mot				
a)Mots plans				No s'ha inserit la consonant dental al substantiu <i>premi</i> . De fet, es tractaria d'un fenomen molt vulgar.
b)Conjunció <i>quan</i>		De manera sistemàtica s'ha afegit la consonant dental a la conjunció <i>quan</i> , si va seguida de vocal o de pausa.		
Grup <i>mp</i>. Posició de coda sil·làbica	---	---	---	---
Grup <i>-nk</i> precons.	---	---	---	---

Altres canvis				<p>*Els mots <i>psicòloga</i> i <i>psicologia</i> s'han emès, d'acord amb la llengua parlada, sense oclusiva inicial.</p> <p>*El mot <i>degut</i> ha experimentat el canvi /g/>[b]. Aquest procés es considera força vulgar.</p>
----------------------	--	--	--	---

3.8. Grafia x amb so alveolar

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Ex+V		El locutor ha reproduït de manera sistemàtica la pronúncia col·loquial.		
Ex+C		El locutor ha reproduït de manera sistemàtica la pronúncia col·loquial.		
VxV		El locutor ha reproduït de manera sistemàtica la pronúncia col·loquial.		

3.9. Els fonemes castellans /θ/, /x/

Un mot com *Calzas* ha conservat el fonema interdental.

4. Fonètica sintàctica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNAN. DE SOLUCIONS	IEC NO ES PRONUNCIA
Contacte vocàlic		El locutor ha elidit la vocal neutra de l'article quan va seguit d'un nom femení començat per <i>i</i> , <i>u</i> àtona.	Pel que fa a les vocals en contacte, hem constatat que s'ha donat una alternança entre el manteniment i l'elisió de la vocal neutra, amb predomini absolut, però, de la segona solució.	En alguns casos s'ha mantengut la vocal de la preposició <i>de</i> , tot i que aquesta peça lèxica vagi seguida d'un mot començat per vocal.
Contacte entre consonant i vocal	Els locutors han realitzat els contactes entre consonants i vocals, a frontera de mot, d'acord amb les lleis fonètiques catalanes.			
Grups isosil·làbics /mp/, /nk/, /lt/, /nt/	En general s'han reproduït les formes pròpies de la parla col·loquial. En algunes seqüències, però, s'ha mantengut la consonant oclusiva tot i anar seguida d'un segment consonàntic, pel fet que s'ha realitzat una breu pausa entre els dos elements			

	que integren la seqüència.			
Contacte entre tres consonants				Quant als grups de tres consonants, el locutor generalment ha advocat per la pronúncia col·loquial, és a dir, per l'elisió d'un d'aquests segments.
Les assimilacions		En aquest espai el locutor ha reproduït gairebé de manera sistemàtica el fenomen assimilatori. Cal remarcar també que s'han donat força casos de rotacisme.		

B) ANÀLISI MORFOLÒGICA

INFORMATIU

1. Morfologia nominal

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDAR PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDAR PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Article salat/literari	En aquest programa s'ha emprat de manera sistemàtica l'article literari.		
Article amb els noms de persona	Els locutors no han fet servir mai article amb els noms de persona.		
Pronoms febles davant el verb			Quan els pronoms febles es troben situats davant el verb, s'ha produït una alternança entre l'ús de les formes invertides i les plenes, amb predomini de les primeres.
Pronoms febles darrere el verb	Respecte a les seqüències integrades per infinitiu i pronom feble, cal dir que els locutors, excepte en una ocasió, han carregat l'accent sobre la forma verbal.		
Pronoms subjecte		Quant al pronom de primera persona del plural, cal destacar que s'ha emprat la variant col·loquial <i>noltros</i> en comptes de <i>nosaltres</i> .	
Quantificadors	Curiosament el		

	quantificador <i>molt</i> , tant si va acompanyat d'un nom masculí com femení no ha anat mai seguit de preposició.		
Possessius	*S'han emprat sistemàticament les formes dels possessius femenins amb consonant labiodental. *D'acord amb la parla col·loquial, els locutors han emprat els possessius àtons davant els noms de parentiu <i>pare, mare</i> .		
Numerals	Respecte als ordinals, cal destacar l'ús de la forma <i>sisè</i> en comptes de la variant <i>sext</i> .		
Plurals	El plural dels mots acabats en <i>-st</i> s'ha construït afegint el morfema <i>-s</i> (<i>pressuposts, impostos</i>)		
Canvis de gènere	---	---	---
La contracció <i>ca</i>			S'ha emprat la forma abreviada <i>ca</i> , davant els pronoms possessius.

2. Morfologia verbal¹

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Present d'indicatiu	Els locutors han emprat de manera sistemàtica la desinència <i>-am</i> a la primera persona del plural del present d'indicatiu.		
Pretèrit imperfet de subjuntiu	D'acord amb la parla col·loquial, l'imperfet de subjuntiu s'ha construït amb vocal temàtica <i>a</i> i desinència <i>i</i> .		
Verbs <i>dir, dur</i> i acabats en <i>-ure</i>	---	---	---
Verbs incoatius	El present de subjuntiu del verb incoatiu <i>construir</i> s'ha format amb l'increment <i>-eix</i> en comptes de l'increment <i>-sc</i> , propi del parlar col·loquial. No reproducció col·loquial		
Verbs <i>tenir, venir</i>	Els locutors han conjugat amb vocal lexemàtica <i>e</i> el verb <i>tenir</i> i els seus composts.		
Infinitius <i>ser, esser</i>	En aquest programa s'ha emprat de manera sistemàtica l'infinitiu <i>ser</i> .		
Verbs <i>ser, estar</i>	*Respecte al futur i condicional del verb		

¹ Quan els locutors han optat per un tret no propi del parlar mallorquí s'ha fet constar amb l'anotació **No reproducció col·loquial**.

	<p><i>ser</i>, no s'ha donat cap cas de palatalització /ə/>[i].</p> <p>*Quant al verb <i>estar</i>, s'ha emprat la variant normativa <i>estava</i> en comptes de la col·loquial <i>esteia</i>.</p>		
Participis	<p>Quant als participis, m'ha cridat l'atenció que els locutors s'hagin decantat per les variants <i>dut</i>, <i>establert</i>, <i>restablert</i> en comptes de <i>duit</i>, <i>establit</i>, <i>restablit</i>, pròpies de la parla col·loquial. Ara bé, cal remarcar que, al costat d'aquestes formes, s'ha fet servir també el participi <i>oferit</i>.</p> <p>No reproducció col·loquial</p>		
Gerundis	---	---	---
Pretèrit perfet perifràstic		Els locutors han advocat per la variant perifràstica <i>varen</i> en comptes de la continental <i>van</i> .	
Altres formes verbals²		*El locutor JC ha pronunciat <i>hai</i> la forma de subjuntiu <i>hagi³</i>	*En una ocasió s'ha fet servir l'infinitiu col·loquial <i>sebre</i> en comptes de la variant normativa <i>saber</i> .

² Tot i que el verb *obrir* no apareix en el document de l'Institut, cal remarcar que els locutors s'han decantat per la variant amb vocal *e* *obren* en comptes de la variant *obrin*.

³ Hem de recordar que aquest locutor no sap articular la fricativa palatal sonora.

REPORT

1. Morfologia nominal

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Article salat/literari	Els locutors han emprat de manera sistemàtica l'article literari.		
Article amb els noms de persona	No s'ha emprat article amb els noms de persona.		
Pronoms febles davant el verb			Excepte en dues ocasions, els locutors han fet servir les formes invertides dels pronoms febles en posició proclítica ⁴ .
Pronoms febles darrere el verb	Respecte a les seqüències integrades per infinitiu i pronom feble, cal dir que de manera sistemàtica s'ha carregat l'accent sobre la forma verbal.		
Pronoms subjecte	---	---	---
Quantificadors	Excepte en una ocasió, el quantificador <i>molt</i> s'ha acompanyat de preposició quan va seguit d'un nom masculí. En canvi, no s'ha inserit l'element prepositiu si el nom que segueix és femení.		
Possessius	Les formes		

⁴ En aquest programa s'han emprat les variants invertides dels pronoms febles en posició proclítica en un 86.7% dels casos.

	femenines dels pronoms possessius s'han articulat amb consonant labiodental totes les vegades que apareixen.		
Numerals	S'ha fet servir el numeral <i>devuit</i> , amb vocal <i>e</i> , en comptes de la variant <i>divuit</i> .		
Plurals	Hem constatat que la locutora mallorquina, d'acord amb el seu parlar, ha construït el plural del mot <i>pressupost</i> amb el morfema <i>-s</i> . En canvi, l'eivissenca ha construït el plural de l'adjectiu <i>fosc</i> amb el morfema <i>-os</i> .		
Canvis de gènere			Referent al gènere, cal destacar que el mot <i>costum</i> s'ha emprat correctament en gènere masculí. En canvi, per influència de la pronúncia castellana, el mot <i>senyal</i> s'ha acompanyat del determinant femení <i>una</i> .
La contracció <i>ca</i>	---	---	---

2. Morfologia verbal

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Present d'indicatiu	<p>M'ha cridat l'atenció que en aquest programa una locutora hagi construït la primera persona del present d'indicatiu amb desinència zero. En canvi, la resta dels locutors han conjugat amb desinència-<i>am</i> la primera persona del plural d'aquest temps verbal.</p> <p>En un cas, no reproducció col·loquial</p>		
Pretèrit imperfet de subjuntiu	<p>D'acord amb la parla col·loquial, la locutora mallorquina ha construït l'imperfet de subjuntiu amb vocal temàtica <i>a</i> (<i>deixàs</i>) i la menorquina amb vocal temàtica <i>e</i> (<i>degradessin</i>).</p>		
Verbs <i>dir, dur</i> i acabats en <i>-ure</i>	<p>Referent al verb <i>dir</i>, s'ha emprat la forma <i>deim</i> en comptes de la continental <i>diem</i>.</p>		
Verbs incoatius	<p>El present de subjuntiu del verb <i>merèixer</i> s'ha construït amb increment <i>-eix</i>, tot i que en mallorquí s'empra l'increment <i>-sc</i>.</p>		

	No reproducció col·loquial.		
Verbs <i>tenir, venir</i>	El verb <i>tenir</i> i els seus composts s'han conjugat amb vocal lexemàtica <i>e</i> .		
Infinitius <i>ser, esser</i>	Els locutors han optat per la forma d'infinitiu <i>ser</i> en comptes d' <i>esser</i> o <i>ésser</i> .		
Verbs <i>ser, estar</i>	La forma de futur <i>serà</i> , no ha experimentat el procés de palatalització, és a dir, s'ha pronunciat amb vocal neutra a la primera síl·laba.		
Participis	---	---	---
Gerundis	Quant als gerundis, s'ha optat per la forma <i>sent</i> en comptes d' <i>essent</i> .		
Pretèrit perfet perifràstic			Pel que fa al pretèrit perifràstic, s'ha donat una alternança entre les formes <i>varen</i> i <i>van</i> , d'acord amb l'ús col·loquial de cada una de les illes. Així, la locutora mallorquina s'ha decantat per la primera variant i la menorquina i l'eivissenca per la segona.
Altres formes verbals	Quant al verb <i>córrer</i> , s'ha optat per la variant <i>corre</i> en comptes de <i>corr</i> , tot i que la segona forma sigui correcta des del punt de vista normatiu.		

	No reproducció col·loquial		
--	---------------------------------------	--	--

TEMPS

1. Morfologia nominal

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Article salat/literari	Excepte quan s'ha reproduït un refrany popular, els locutors han emprat l'article literari.		
Article amb els noms de persona	---	---	---
Pronoms febles davant el verb			Tot i que en posició proclítica s'ha produït una alternança entre l'ús de les formes plenes i les invertides, s'ha donat un predomini clar de les segones.
Pronoms febles darrere el verb	En referència a les seqüències integrades per infinitiu i pronom feble, cal dir que, en una ocasió, els locutors han carregat l'accent sobre el pronom feble.		
Pronoms subjecte	---	---	---
Quantificadors	---	---	---
Possessius	S'han emprat les formes femenines dels pronoms possessius amb consonant labiodental.		
Numerals	D'acord amb el parlar de Mallorca, s'ha emprat la forma <i>devuit</i> en comptes de la variant <i>divuit</i> .		
Plurals	---	---	---
Canvis de gènere		Per influència de la	

		llengua castellana el mot <i>calor</i> s'ha emprat erròniament en gènere masculí.	
La contracció <i>ca</i>	---	---	---

2. Morfologia verbal

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Present d'indicatiu	La primera persona del plural del present d'indicatiu s'ha construït amb desinència <i>-am</i> .		
Pretèrit imperfect de subjuntiu	---	---	---
Verbs <i>dir, dur</i> i acabats en <i>-ure</i>	Respecte als verbs <i>veure</i> i <i>dir</i> , hem constatat que s'han fet servir les formes <i>veim, deim</i> en comptes de les variants continentals <i>veiem, diem</i> .		
Verbs incoatiu	---	---	---
Verbs <i>tenir, venir</i>	Els verbs <i>tenir</i> i <i>venir</i> s'han conjugat de manera sistemàtica amb vocal lexemàtica <i>e</i> .		
Infinitius <i>ser, esser</i>	S'ha fet servir la forma d'infinitiu <i>ser</i> en comptes d' <i>esser</i> o <i>ésser</i> .		
Verbs <i>ser, estar</i>	Les formes de futur i condicional dels verbs <i>ser</i> i <i>estar</i> no han sofert el procés de palatalització / θ />[i], és a dir, s'han pronunciat d'acord amb la forma escrita.		
Participis	---	---	---

Gerundis	---	---	---
Pretèrit perfet perifràstic		S'ha emprat la forma perifràstica <i>varen</i> en comptes de la continental <i>van</i> .	
Altres formes verbals	Respecte al present de subjuntiu dels verbs <i>fer, haver, anar, veure</i> cal destacar que els locutors s'han decantat per les formes normatives <i>faci, hagi, vagi, vegin</i> .		

ENTREVISTES

1. Morfologia nominal

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Article salat/literari			En aquest espai s'ha produït una alternança entre l'ús de l'article salat i el literari. Els locutors MR i JZ han emprat majoritàriament l'article salat. En canvi, CR, excepte en dues ocasions, ha fet servir l'article literari.
Article amb els noms de persona	Els locutors no han anteposat l'article personal en els noms propis. De fet, els personatges entrevistats pertanyen al sector polític.		
Pronoms febles davant el verb			Excepte en dues ocasions, els locutors han fet servir les formes plenes davant els verbs ⁵ .
Pronoms febles darrere el verb			Referent a les seqüències integrades per infinitiu i pronom feble, en aquest programa s'ha produït una alternança entre l'accentuació de la forma verbal i la del pronom, amb un

⁵ En aquest espai, les formes plenes dels febles en posició proclítica s'han fet servir en un 89.4% dels casos.

			lleuger predomini de la primera solució.
Pronoms subjecte	---	---	---
Quantificadors	El quantificador <i>moltes</i> s'ha emprat sistemàticament sense preposició. Ara bé, en aquest programa no s'han localitzat quantificadors que acompanyin un nom masculí.		
Possessius	Respecte als possessius femenins, cal dir que s'han emprat sistemàticament les formes amb consonant labiodental.		
Numerals	---	---	---
Plurals	Els plurals dels mots acabats en <i>-st</i> s'han construït sistemàticament afegint el morfema <i>-s</i> .		
Canvis de gènere	No s'han donat canvis de gènere. Simplement hi ha hagut una falta de concordança, explicable per una improvisació per part de la locutora.		
La contracció <i>ca</i>	---	---	---

2. Morfologia verbal

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Present d'indicatiu	S'han fet servir les desinències clàssiques 0 a la primera persona del singular i <i>-am</i> , <i>-au</i> a la primera i segona persona del plural.		
Pretèrit imperfet de subjuntiu	Aquest temps verbal s'ha construït sistemàticament amb vocal temàtica <i>a</i> i desinència <i>i</i> .		
Verbs <i>dir</i>, <i>dur</i> i acabats en <i>-ure</i>	Quant al verb <i>veure</i> , s'ha emprat la forma <i>veim</i> , pròpia del parlar balear.		
Verbs incoatius	---	---	---
Verbs <i>tenir</i>, <i>venir</i>	Els verbs <i>tenir</i> i <i>venir</i> s'han construït amb vocal lexemàtica <i>e</i> .		
Infinitius <i>ser</i>, <i>esser</i>			
Verbs <i>ser</i>, <i>estar</i>	*Les formes de futur del verb <i>ser</i> no han sofert el procés de palatalització /ə/>[i]. *Respecte al present d'indicatiu del verb <i>estar</i> , cal apuntar que s'ha emprat la forma normativa <i>estam</i> en comptes d' <i>esteim</i> .		
Participis	---	---	---
Gerundis	Respecte al verb <i>ser</i> , cal dir que els locutors han fet servir la forma <i>sent</i> , és a dir, sense vocal inicial.		

Pretèrit perfet perifràstic		En aquest espai s'ha emprat la forma perifràstica <i>varen</i> , pròpia del parlar mallorquí.	
Altres formes verbals	---	---	---

1. Morfologia nominal

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Article salat/literari			Tot i que en aquest programa s'ha fet servir gairebé de manera sistemàtica l'article literari, s'han escapat alguns casos d'article salat, sobretot a les entrevistes.
Article amb els noms de persona	No s'ha emprat article personal amb els noms de persona.		
Pronoms febles davant el verb			Els locutors, gairebé de manera sistemàtica, han emprat les formes invertides dels pronoms febles davant el verb. Així i tot, però, s'han escapat alguns casos de formes plenes en aquesta posició ⁶ .
Pronoms febles darrere el verb		.	Quant a les seqüències integrades per verb i pronom feble, s'ha produït una alternança entre les que presenten l'accent sobre el verb i aquelles en què s'ha desplaçat al pronom, amb un domini clar, però, de les primeres.
Pronoms subjecte		Pel que fa als	

⁶ Les formes invertides s'han emprat en un 87% dels casos en posició proclítica.

		pronoms subjecte, s'ha emprat sistemàticament la variant <i>noltros</i> en comptes de <i>nosaltres</i>	
Quantificadors	En aquest espai, quan el quantificador <i>molt</i> va acompanyat d'un nom masculí, s'ha produït una alternança entre l'ús i l'omissió de la preposició. En canvi, si va acompanyat d'un nom femení, en general no s'ha emprat la preposició.		
Possessius	Els possessius femenins s'han articulat sistemàticament amb consonant labiodental		
Numerals	Els locutors han emprat els numerals propis de Mallorca <i>desset, denou</i> , en comptes de les variants amb vocal <i>i</i> .		S'ha emprat el numeral <i>dos</i> , amb gènere masculí, a la seqüència <i>dos-centes</i> .
Plurals		El mot <i>diferent</i> s'ha flexionat les dues vegades que acompanya un nom femení en forma femenina plural.	
Canvis de gènere	---	---	---
La contracció <i>ca</i>			S'ha emprat la forma abreviada <i>ca</i> , davant els pronoms possessius.

2. Morfologia verbal

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Present d'indicatiu	Respecte a aquest temps verbal cal apuntar que els locutors han emprat les desinències clàssiques, zero a la primera persona del singular i <i>-am</i> a la primera del plural.		
Pretèrit imperfect de subjuntiu	D'acord amb la parla col·loquial, el pretèrit imperfect s'ha construït amb vocal temàtica <i>a</i> i desinència <i>i</i> .		
Verbs <i>dir, dur</i> i acabats en <i>-ure</i>	Respecte al verb <i>veure</i> , s'ha emprat la variant <i>veim</i> en comptes de la continental <i>veiem</i> .		
Verbs incoatius	Curiosament els locutors han construït el present de subjuntiu dels verbs incoatius amb increment <i>-eix</i> . No reproducció col·loquial		
Verbs <i>tenir, venir</i>			Respecte als verbs <i>tenir, venir</i> , s'ha produït una alternança entre les formes amb vocal lexemàtica <i>e</i> i amb vocal lexemàtica <i>i</i> , amb clar predomini de les primeres.
Infinitius <i>ser, esser</i>	.		Excepte en una ocasió, els locutors

			han emprat la forma d'infinitiu <i>ser</i> ⁷ .
Verbs <i>ser, estar</i>		Els locutors han emprat la forma normativa <i>estam</i> en comptes de la col·loquial <i>esteim</i> .	Les formes de futur i condicional dels verbs <i>ser, estar</i> s'han conjugat majoritàriament amb vocal <i>e</i> . Així i tot, però, s'ha donat un cas de canvi /ə/>[i].
Participis	Quant als participis, cal dir que s'ha optat per la forma normativa <i>obert</i> en comptes del castellanisme <i>obrit</i> .		
Gerundis	---	---	---
Pretèrit perfet perifràstic		S'ha emprat la forma perifràstica <i>varen</i> en comptes de la continental <i>van</i> .	
Altres formes verbals	*Respecte als verbs <i>haver, anar, fer</i> , els locutors han emprat les formes de present de subjuntiu <i>hagi, vagi, faci</i> en comptes de les col·loquials <i>hagui, vagui, fagui</i> .	*Excepte en una ocasió, els locutors han emprat la forma d'infinitiu col·loquial <i>sebre</i> en comptes de <i>saber</i> . *Quant al verb <i>saber</i> , cal apuntar que s'ha escapat la forma col·loquial <i>sabi</i> en comptes de <i>sàpiga</i> .	

⁷ La forma d'infinitiu *ser* s'ha emprat en un 75% dels casos.

PANORÀMIC

1. Morfologia nominal

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Article salat/literari			En aquest espai s'ha donat una alternança entre l'ús de l'article salat i el literari. Ara bé, és important fer constar que s'ha donat un domini de l'article illenc a l'entrevista que es realitza als dos seguidors dels equips de futbol i a la que es realitza a la gent del carrer.
Article amb els noms de persona	Amb els noms propis s'ha donat una alternança entre l'ús i l'omissió de l'article. S'han acompanyat d'article sobretot aquells noms que es troben inserits en una entrevista.		
Pronoms febles davant el verb			En referència als pronoms febles situats en posició proclítica, s'ha donat una alternança entre l'ús de les formes plenes i les invertides, amb predomini clar de les primeres. En general les formes plenes s'han emprat en el

			context d'una entrevista ⁸ .
Pronoms febles darrere el verb			Quant a les seqüències integrades per infinitiu i pronom feble, s'ha donat una alternança entre els casos en què l'accent s'ha carregat sobre la forma verbal i aquells en què s'ha carregat sobre el pronom, amb domini de la primera solució.
Pronoms subjecte			Excepte en una ocasió, s'han emprat les formes col·loquials <i>noltros</i> , <i>voltros</i> ⁹ .
Quantificadors	Excepte en una ocasió, el quantificador <i>molt</i> ha anat seguit de preposició quan acompanya un nom masculí. En canvi, si acompanya un nom femení s'ha omès sistemàticament l'element prepositiu.		
Possessius	S'han fet servir les formes femenines amb consonant labiodental.		
Numerals	La locutora s'ha decantat pel numeral <i>desset</i> , amb vocal <i>e</i> , en comptes de la variant <i>disset</i> .		
Plurals	El mot <i>diferents</i> s'ha fet servir correctament en	D'acord amb la morfologia col·loquial s'ha	

⁸ En aquest espai les formes plenes s'han emprat en un 76.2% dels casos.

⁹ Les variants *noltros*, *voltros* s'han emprat en un 88.9% dels casos.

	forma masculina plural tot i que acompanyi un mot femení.	emprat la forma de plural <i>textes</i> , incorrecta des del punt de vista normatiu.	
Canvis de gènere		*Per influència de la llengua castellana, els noms <i>avantages</i> i <i>costum</i> s'han emprat en gènere femení. *Quant al gènere, cal dir també que s'ha donat una manca de concordança.	
La contracció <i>ca</i>			S'ha emprat la forma abreviada <i>ca</i> , davant els pronoms possessius.

2. Morfologia verbal

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Present d'indicatiu	Les dues primeres persones del plural del present s'han construït amb les desinències clàssiques <i>-am</i> , <i>-au</i> .		
Pretèrit imperfect de subjuntiu	---	---	---
Verbs <i>dir</i>, <i>dur</i> i acabats en <i>-ure</i>	Quant al verb <i>veure</i> , hem observat que la locutora s'ha decantat per les variants <i>veim</i> , <i>veis</i> .		
Verbs incoatius	---	---	---
Verbs <i>tenir</i>, <i>venir</i>	Els verbs <i>tenir</i> i <i>venir</i> s'han conjugat amb vocal lexemàtica <i>e</i> totes les vegades que apareixen.		
Infinitius <i>ser</i>, <i>esser</i>	Els locutors han		

	optat per l'infinitiu <i>ser</i> en comptes de les variants <i>esser</i> o <i>ésser</i> .		
Verbs <i>ser, estar</i>	Podem constatar que els locutors han optat per les variants normatives <i>estam, estau</i> en comptes de les col·loquials <i>esteim, esteis</i> .		Les formes de futur i condicional dels verbs <i>ser</i> i <i>estar</i> , excepte en una ocasió, s'han emès amb vocal neutra a la primera síl·laba, és a dir, no han sofert el procés de palatalització.
Participis	En aquest programa s'ha emprat el participi <i>duit</i> en comptes de la variant continental <i>dut</i> .		
Gerundis	Respecte al verb <i>ser</i> , cal apuntar que s'ha optat pel gerundi <i>sent</i> en comptes de la variant <i>essent</i> .	Quant als gerundis convé assenyalar que s'ha emprat la variant <i>vegent</i> en comptes de la normativa <i>veient</i> .	
Preterit perfet perifràstic		D'acord amb la parla col·loquial, s'han emprat les variants perifràstiques <i>vares, varen</i> en comptes de les formes <i>vas, van</i> .	
Altres formes verbals			Quant al present de subjuntiu del verb <i>anar</i> , cal remarcar que s'ha produït una alternança entre l'ús de les formes <i>vai / vagi</i> .

PROGRAMA ESPECIAL

1. Morfologia nominal

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Article salat/literari			Tot i que en general els locutors han emprat l'article literari s'han trobat força casos d'article salat, inserits a les entrevistes que realitza un locutor als aficionats del carrer.
Article amb els noms de persona	En general els antropònims no han anat precedits d'article. Tot i això, però, en algunes ocasions s'ha anteposat l'article en aquests noms.		
Pronoms febles davant el verb			En aquest programa s'ha produït una alternança entre l'ús de les formes plenes i invertides davant el verb, amb un clar predomini de les primeres. Les formes plenes són les úniques que s'han fet servir a les entrevistes realitzades als aficionats que es troben al carrer.
Pronoms febles darrere el verb			Quant a les seqüències integrades per verb i pronom feble, s'ha donat una alternança entre les que han

			mantengut l'accent sobre el verb i aquelles en què s'ha desplaçat a la forma pronominal.
Pronoms subjecte		S'han emprat únicament les variants col·loquials <i>noltros, voltros</i> . De totes maneres cal recordar que, excepte un cas, aquestes formes es troben inserides a l'entrevista que es realitza als aficionats.	
Quantificadors	Tant si el quantificador <i>molt</i> acompanya un nom masculí com femení s'ha emprat sempre seguit de preposició.		
Possessius	Respecte als possessius femenins, cal dir que s'han fet servir sempre les formes amb consonant labiodental.		
Numerals	---	---	---
Plurals		Tot i que en una ocasió s'ha escapat el plural femení <i>diferentes</i> , el locutor, conscient de la seva errada, ha rectificat de forma immediata.	
Canvis de gènere		Per influència de la pronúncia castellana el mot <i>senyal</i> s'ha emprat en gènere femení.	
La contracció <i>ca</i>			S'ha emprat la forma abreviada <i>ca</i> , davant els pronoms

			possessius.
--	--	--	-------------

2. Morfologia verbal

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Present d'indicatiu	Aquest temps verbal s'ha construït amb les desinències clàssiques, zero a la primera persona del singular i <i>-am</i> , <i>-au</i> a les dues primeres persones del plural.		
Pretèrit imperfet de subjuntiu	D'acord amb la parla mallorquina, els locutors han construït el pretèrit imperfet amb vocal temàtica <i>a</i> .		
Verbs <i>dir</i>, <i>dur</i> i acabats en <i>-ure</i>	En referència als verbs <i>veure</i> , <i>dir</i> , cal apuntar que s'han emprat les variants <i>veim</i> , <i>deim</i> , pròpies de la parla col·loquial.		
Verbs incoatius	---	---	---
Verbs <i>tenir</i>, <i>venir</i>	Les formes del verb <i>tenir</i> s'han conjugat amb vocal lexemàtica <i>e</i> .		
Infinitius <i>ser</i>, <i>esser</i>			En aquest programa, excepte en una ocasió, s'ha emprat la forma d'infinitiu <i>esser</i> , és a dir, amb vocal inicial ¹⁰ .
Verbs <i>ser</i>, <i>estar</i>	*Quant a les formes de futur i condicional del verb <i>ser</i> , cal esmentar que no s'ha donat		

¹⁰ La forma d'infinitiu *esser* s'ha emprat en un 80% dels casos.

	<p>cap cas de palatalització /ə/>[i].</p> <p>*S'ha optat per la variant normativa <i>estam</i> en comptes de la col·loquial <i>esteim</i>.</p>		
Participis	<p>M'ha cridat l'atenció el fet que els locutors s'hagin decantat pel participi <i>ofert</i> en comptes de la variant <i>oferit</i>, pròpia de la parla col·loquial.</p> <p>No reproducció col·loquial</p>		
Gerundis	---	---	---
Pretèrit perfet perifràstic	---	---	---
Altres formes verbals	<p>*Respecte al present de subjuntiu del verb <i>fer</i> cal assenyalar que s'ha emprat la forma <i>fagin</i> en comptes de la normativa <i>facin</i>.</p> <p>*Quant al verb <i>saber</i>, pel que fa a aquest mateix temps, s'ha emprat la variant normativa <i>sàpiga</i> en comptes de la col·loquial <i>sabin</i>.</p>		

FUTBOL

1. Morfologia nominal

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Article salat/literari			Tot i que en general els locutors han fet servir l'article literari s'han escapat algunes formes d'article salat.
Article amb els noms de persona	En general els antropònims no han anat acompanyats d'article. Tot i això, però, en sis ocasions s'ha escapat l'article personal davant aquest tipus de noms.		
Pronoms febles davant el verb			Tot i que majoritàriament s'han emprat les formes plenes en posició proclítica, en tres ocasions s'han fet servir les variants invertides ¹¹ .
Pronoms febles darrere el verb			Quant a les seqüències integrades per infinitiu i pronom, s'ha produït una alternança entre les seqüències que presenten l'accent sobre el verb i aquelles en què l'accent verbal s'ha desplaçat al pronom feble, amb predomini de la

¹¹ Les formes plenes en posició proclítica s'han emprat en un 87.5% dels casos.

			primera solució.
Pronoms subjecte	---	---	---
Quantificadors	El quantificador <i>molt</i> s'ha emprat sistemàticament seguit de preposició quan acompanya un nom masculí. En canvi, si acompanya un nom femení no s'ha inserit en cap ocasió l'element prepositiu.		
Possessius	Els possessius femenins s'han emès amb consonant labiodental.		
Numerals	En referència als cardinals, cal esmentar que s'ha emprat la variant <i>devuit</i> en comptes de <i>divuit</i> .		
Plurals	El plural dels mots acabats en <i>-st</i> s'ha construït afegint el morfema <i>-s</i> .	D'acord amb la morfologia col·loquial, s'ha emprat la forma femenina plural <i>bastantes</i> .	
Canvis de gènere		El mot <i>avantatge</i> s'ha emprat erròniament en gènere femení.	
La contracció <i>ca</i>	---	---	---

2. Morfologia verbal

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Present d'indicatiu	S'han fet servir les desinències clàssiques 0 a la primera persona del singular i <i>-am, -au</i> a la primera i segona persona del plural.		
Pretèrit imperfet de subjuntiu	Aquest temps verbal s'ha construït amb vocal temàtica <i>a</i> .		
Verbs <i>dir, dur</i> i acabats en <i>-ure</i>	Pel que fa als verbs <i>veure, dur, creure</i> , els locutors han emprat les variants <i>veim, duim, creim</i> , pròpies del parlar illenc.		
Verbs incoatius	---	---	---
Verbs <i>tenir, venir</i>	Totes les formes del verb <i>tenir</i> s'han conjugat amb vocal lexemàtica <i>e</i> .		
Infinitius <i>ser, esser</i>	S'ha fet servir la forma d'infinitiu <i>ser</i> en comptes de les variants <i>ésser</i> o <i>esser</i> .		
Verbs <i>ser, estar</i>	Les formes de futur i condicional del verb <i>ser</i> no han experimentat el procés de palatalització /ə/>[i].		Tot i que en general s'ha emprat la variant <i>estam</i> , en una ocasió s'ha escapat la forma col·loquial <i>esteim</i> , inadmissible en el quadre de la llengua estàndard.
Participis	S'han emprat els participis arcaics <i>duit, fuit</i> , propis del parlar mallorquí.		
Gerundis			En aquest programa s'ha produït una

			alternança entre l'ús de formes correctes com <i>veient</i> o <i>obrint</i> i l'ús de gerundis acabats en <i>-guent</i> , incorrectes des del punt de vista normatiu.
Pretèrit perfet perifràstic		D'acord amb la parla col·loquial els locutors s'han decantat per l'ús de les formes perifràstiques <i>vàrem, varen</i> .	
Altres formes verbals	Tot i que la tercera persona del present d'indicatiu <i>corr</i> és correcta des del punt de vista normatiu, en aquest programa s'han decantat per l'ús de la variant continental <i>corre</i> . No reproducció col·loquial	S'ha emprat la variant col·loquial <i>sebre</i> en comptes de la normativa <i>saber</i> .	Quant al verb <i>haver</i> , cal remarcar que s'ha donat una alternança entre les formes <i>hagi, hai</i> . Ara bé, aquesta darrera forma ha estat emesa per un locutor que té dificultats a l'hora d'articular la fricativa palatal sonora.

DEBAT

1. Morfologia nominal

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Article salat/literari		Excepte en uns quants casos puntuals, el locutor d'aquest programa ha emprat l'article salat.	
Article amb els noms de persona	S'han anteposat de manera sistemàtica els articles <i>en, na</i> davant els noms de persona.		
Pronoms febles davant el verb		Excepte en una ocasió, s'han fet servir les formes plenes dels febles davant el verb.	
Pronoms febles darrere el verb			Respecte a les seqüències integrades per forma verbal i pronom feble, s'ha produït una alternança entre les seqüències que presenten l'accent sobre el pronom i aquelles en què l'accent verbal s'ha desplaçat al pronom feble.
Pronoms subjecte		S'han emprat de manera sistemàtica les variants col·loquials <i>noltros, voltros</i> .	
Quantificadors	D'acord amb l'ús col·loquial, el quantificador <i>molt</i> ha anat seguit sempre de		

	preposició quan acompanya un nom masculí i s'ha produït una alternança entre l'ús i l'omissió de la preposició quan el nom que segueix és femení.		
Possessius	S'han emprat els possessius <i>ton, son</i> davant els noms <i>pare, mare</i> .		El locutor ha alternat les formes dels possessius femenins amb consonant labiodental amb les formes amb consonant aproximant.
Numerals	*D'acord amb la parla col·loquial, s'ha emprat el numeral <i>devuit</i> , és a dir, amb vocal <i>e</i> . *D'acord amb la parla col·loquial s'ha fet servir l'ordinal <i>quint</i> en comptes de <i>cinquè</i> .		
Plurals	---	---	---
Canvis de gènere	---	D'acord amb la parla col·loquial, el substantiu <i>grip</i> s'ha flexionat en gènere femení.	---
La contracció <i>ca</i>			S'ha emprat la forma abreviada <i>ca</i> , davant els pronoms possessius.

2. Morfologia verbal

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Present d'indicatiu	S'han fet servir les desinències clàssiques 0 a la primera persona del singular i <i>am</i> , <i>au</i> a la primera i segona persona del plural.		
Pretèrit imperfet de subjuntiu	Aquest temps verbal s'ha construït sistemàticament amb vocal temàtica <i>a</i> i desinència <i>i</i> .		
Verbs <i>dir</i>, <i>dur</i> i acabats en <i>-ure</i>	En referència als verbs <i>fer</i> , <i>creure</i> , <i>dur</i> cal dir que s'han emprat les formes pròpies del parlar balear <i>feim</i> , <i>creis</i> , <i>duim</i> .		
Verbs incoatius	La primera persona del present d'indicatiu del verb <i>repetir</i> s'ha construït amb increment <i>-sc</i> .		
Verbs <i>tenir</i>, <i>venir</i>	Els verbs <i>tenir</i> , <i>venir</i> i els seus composts s'han conjugat amb vocal lexemàtica <i>e</i> .		
Infinitius <i>ser</i>, <i>esser</i>			Respecte a aquestes formes cal dir que el locutor ha alternat les variants <i>ser</i> , <i>esser</i> , ambdues emprades en el parlar mallorquí.
Verbs <i>ser</i>, <i>estar</i>	D'acord amb les recomanacions normatives el locutor ha emprat les formes <i>estam</i> , <i>estaves</i> en comptes d' <i>esteim</i> , <i>esteies</i> .		

Participis	Curiosament, pel que fa als participis, s'ha constatat l'ús de la variant <i>establerta</i> en comptes de la variant <i>establida</i> , pròpia del llenguatge col·loquial i correcta des del punt de vista normatiu.		
Gerundis		S'ha fet servir la forma de gerundi <i>tenguent</i> .	
Pretèrit perfet perifràstic		S'ha advocat per l'ús de les formes perifràstiques <i>vàrem, vàreu, varen</i> en comptes de les variants continentals <i>vam, vau, van</i> .	
Altres formes verbals		<p>*Respecte al verb <i>haver</i>, cal dir que s'ha optat per l'ús de les variants col·loquials <i>hagui, haguís</i> en comptes de les normatives <i>hagi, hakis</i>.</p> <p>*S'ha emprat l'infinitiu col·loquial <i>sebre</i> en comptes de la variant normativa <i>saber</i>.</p>	

3. TAULES DELS TRETOS ANALITZATS

A) ANÀLISI FONÈTICA

1. El sistema vocàlic

1.1. Vocals en posició tònica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Neutra tònica	IN, RE, TE, EN, 2002, PA, ES, FU, DE		

1.2. Vocals en posició àtona

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Excepcions regla de reducció	ES	DE	IN, RE, TE, EN, 2002, PA, FU
Terminació <i>-ia</i> . Mots esdrúixols	IN, RE, TE		EN, 2002, PA, ES, FU, DE
Àferesi vocal neutra	IN, RE, TE, EN, 2002, PA, ES		FU, DE
Descens /i/>[ə]	IN, TE	2002	
Palatalització /ə/>[i]	PA	TE	IN, RE, 2002, ES, FU
Procés d'inflexió /ə/>[o]	IN, RE, EN	DE	2002, PA, ES, FU

Epítesi vocal neutra	RE	DE	2002, PA
Sistema de reducció vocals posteriors	IN, RE, TE, EN, 2002, PA, ES, FU, DE		
Canvis /o/>[u]; /u/>[o]	IN, TE, EN, 2002, ES	DE	PA
Diftongació /o/>[əw].Verb <i>ofegar</i>		RE	

2. Diftongs i hiats

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Grups <i>qua, gua</i>	RE, EN	ES	IN, TE, 2002, PA, FU, DE
Combinacions vocàliques		IN, RE, TE, EN, 2002, PA, ES, FU, DE	

3. El sistema consonàntic

3.1. Fricativa labiodental sonora

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Oposició <i>b/v</i>	IN, RE, TE, EN, 2002, PA, ES, FU,		

	DE		
--	----	--	--

3.2. Fricatives i africades alveolars

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Oposició sonora/sorda			IN, RE, TE, EN, 2002, PA, ES, FU, DE
Palatalització /s/>[ʃ]		IN, RE, TE, 2002, FU	
Terminació -itzar	RE, EN	FU, DE	IN, 2002, PA, ES

3.3. Fricatives i africades palatals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Palatal sorda intervocàlica	IN, RE, TE, EN, 2002, PA, ES, FU, DE		
Palatals en posició inicial i postcon.	IN, RE, TE, EN, 2002, PA, ES, FU, DE		

3.4. Nasals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Grups integrats per nasal i fricativa alveolar	EN, FU	PA	IN, RE, TE, 2002, ES
Nasal alveolar geminada		RE, 2002, ES	TE

3.5. Bategant

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Bategant final de mot	IN, RE, TE, EN, 2002, PA, ES, FU, DE		
Metàtesi bategant		DE	

3.6. Laterals

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Iodització	TE	ES, FU	IN, RE, EN, 2002, PA, DE
Lateral geminada gràfica		RE, EN, 2002	IN, TE, PA, ES, FU, DE
Palatalització lateral alveolar	IN, RE, EN, 2002, ES, FU		PA

3.7. Oclusives

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Terminació -tat	IN, RE, TE, EN, 2002, PA		ES, FU, DE
Grups isosil·làbics /bl/ /gl/	TE	PA, FU	IN, RE, EN, 2002, ES, DE
Grups integrats oclusiva i fricativa		2002, FU	IN
Grup N'R romànic	IN, TE		
Grups llatins T'L, D'L, J'L, LY	EN, PA		IN
Afegiment dental final de mot			
a) Mots plans	IN, PA, DE		
b) Conjunció quan	IN, 2002, PA, DE,	EN, ES	RE, FU

3.8. Grafia x

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Ex+V		RE, TE, EN, ES, FU, DE	IN, 2002, PA
Ex+C		IN, TE, EN, ES, DE	RE, 2002, PA, FU
V+x+V	EN, PA	RE, DE	IN, TE, 2002, ES, FU

4. Fonètica sintàctica

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUAC. ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Contacte vocàlic			IN, RE, TE, EN, 2002, PA, ES, FU, DE
Contacte entre consonant i vocal			IN, RE, TE, EN, 2002, PA, ES, FU, DE
Grups /mp/, /nk/, /lt/, /nt/			IN, RE, TE, EN, 2002, PA, ES, FU, DE
Assimilacions			IN, RE, TE, EN, 2002, PA, ES, FU, DE

B) ANÀLISI MORFOLÒGICA

1. Morfologia nominal

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Article salat/literari	IN, RE, TE	DE	EN, 2002, PA, ES, FU
Article amb els noms de persona	IN, RE, TE, EN, 2002, PA, ES, FU, DE		
Pronoms febles davant el verb		DE	IN, RE, TE, EN, 2002, ES, FU
Pronoms febles darrere el verb	IN, RE, TE		EN, 2002, PA, ES, FU, DE
Pronoms subjecte		IN, 2002, ES, DE	PA
Quantificadors	IN, RE, EN, 2002, PA, ES, FU, DE		
Possessius			
a) Formes femenines	IN, RE, TE, EN, 2002, PA, ES, FU, DE		
b) Possessius àtons	IN, DE		
Numerals			
a) Numerals cardinals	RE, TE, 2002, PA, FU, DE		
b) Numerals ordinals	IN	DE	
Plurals	IN, RE, EN, FU	2002, ES, FU	PA
Canvis de gènere	EN	TE, PA, ES, FU, DE	RE

2. Morfologia verbal

TRET	ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	NO ADEQUACIÓ ESTÀNDARD PREFERENT	ALTERNANÇA DE SOLUCIONS
Present d'indicatiu	IN, RE, TE, EN, 2002, PA, ES, FU, DE		
Pretèrit imperfet de subjuntiu	IN, RE, EN, 2002, ES, FU, DE		
Verbs <i>dir, dur</i> i acabats en <i>-ure</i>	RE, TE, EN, 2002, PA, ES, FU, DE		
Verbs incoatius	IN, RE, 2002, DE		
Verbs <i>tenir, venir</i>	N, RE, TE, EN, 2002, PA, ES, FU, DE		
Infinitius <i>ser, esser</i>	IN, RE, TE, 2002, PA, ES, FU, DE		
Verbs <i>ser, estar</i> (formes palatalitzades)	IN, RE, TE, EN, ES, FU		2002, PA
Verb <i>estar</i> (formes <i>estam/esteim</i>)	EN, 2002, PA, ES, DE		FU
Participis	IN, 2002, PA, ES, FU, DE		
Gerundis	RE, EN,	DE	PA, FU
Pretèrit perfet perifràstic		IN, TE, EN, 2002, PA, FU, DE	RE
Altres formes verbals			
a) Present de subjuntiu verbs <i>fer,</i>	TE, 2002	IN, DE	PA, ES, FU

<i>haver, veure</i>			
b) Present de subjunctiu verb <i>saber</i>	ES	2002	
c) Infinitiu <i>saber</i>		FU, DE	IN, 2002
d) Forma <i>corre</i>	RE, FU		

INFORMATIU

1 **JM.** La Comunitat Autònoma gestiona des d'ahir tot el sistema
2 d'educació no universitari. Cent quaranta mil alumnes i sis
3 mil professors i treballadors de l'ensenyament públic depenen
4 de la Conselleria d'Educació del Govern balear.

5 Amb l'any nou, han pujat els preus de les benzines i dels
6 serveis de correus. El consum domèstic d'electricitat baixa
7 les tarifes en un tres coma cinc per cent. El Govern central
8 continua mantenint com a objectiu econòmic el control de
9 la inflació i de la despesa pública.

10 Els patges dels Reis d'Orient, XXX i Blancaflor, han explicat
11 avui dematí els detalls de l'arribada de Ses Majestats el
12 pròxim dilluns horabaixa. Cent persones prendran part en la
13 cavalcada, que comptarà amb vint-i-tres carrosses,
14 nou comparses i cinc bandes de música.

15 Héctor Cúper aprofità el dia de Cap d'Any per fer el
16 primer entrenament d'enguany, tot pensant en el partit d'Anoeta
17 contra la Reial Societat. L'equip basc, que és tercer de la
18 classificació, travessa un bon moment de joc, al igual que
19 el Reial Mallorca.

20 **RP.** Senyors, senyores. Bon dia a to[u]thom i bon any[jn] nou. Com mana
21 la tradició pe[e]riodística, els[z] mitjans[z] de comunicació hem volgut[k]
22 conèixe[ə]r e[ə]ls[s] primers infant[0]s[z] nascuts al 1998.

23 **CM.** Aquesta[ə] é[ə]s[z] la primera mallo[u]rquina del 98. Va néixe[ə]r
24 a[ə] la una qua[ko]ranta-cinc[0] de la matinada de Cap[d] d'Any. Nom
25 Mari Áng[x]eles i va pe[e]sar tres[s] quilo[o]s set-cents[z] gram[n]s.
26 So[o]n pare i sa mare v[v]iu[w]en i treball[j]en a Alcúdi[j]a[ə], en el
27 sec[t]tor de l'hoteleria. El naixement[t] estava previst[t] per mitjans[z] de
28 gener, però se va[a] a[ə]nticipar quan j[ɟ]a tenia preparat el sopar de
29 Cap[d] d'Any[ŋ]. La mare[ə] é[ə]s cambrera i el pare[ə] é[ə]s cuiner. Fa
30 quinze[0] a[a]ny[jn]s[s] que viu[w]en a Mallorca i j[ɟ]a tenen un fill[j]
31 mallo[u]rquí de vuit any[jn]s.

32 [...]

33 **RP.** L'educació dels[s] qua[ko]ranta mil alum[m]ne[s[z] no universitaris de
34 les Illes[z] Balears ha passat a ser des[z] d'avui competència[ə] del
35 Govern[m] bale[e]ar. Del consell[ʎ]er d'Educació, Manuel Ferrer, en
36 depenen a partir d'ara més[z] de sis[z] mil professors i treball[j]adors de
37 l'ensenyament[t]. A la vegada, avui, desapareix, ad[m]ministrativament[t],
38 la Direc[k]ció Provincial d'Educació. El Consell[ʎ] de Govern, primer de

39 l'any[ŋ], ha[a] a[ə]cordat un paquet de mesures per fe[e]r à[a]gil i
40 efec[t]tiva la tran[0]sferència[ə] d'Educaci[j]ó.

41 Am[n]b[0] la tran[0]sferència[ə] dels[s] sis mil treball[j]adors de
42 l'ensenyament[0] no universitari, el Govern[m] bale[e]ar ha duplicat el seu
43 personal. El consell[λ]e[e]r a[ə]ssegura que[ə] e[ə]l canvi de titularit[t]at
44 no provocarà retard[0]s en el pagament[0] de les[z] nòmines. Am[n]b[0]
45 l'assum[n]p[0]ció de les competèncie[ə]s educatives, el Govern[m] vol
46 que[ə] e[ə]l contingut de l'ensenyança sigui més arrelat a les[z] Bale[e]ars
47 i s'intensifiqui la normalitz[dz]ació l[1]ingüística, però[ɔ] e[ə]ls
48 alum[m]nes no ve[ə]uran un canv[v]i brusc.

49 [...]

50 **RP.** Avui, el consell[λ]er d'Educació ha presentat al Govern un paquet de
51 mesures per XXX el rodatge de les tran[0]sferèncie[0]s en un termini de
52 cent[0] dies.

53 [...]

54 **RP.** El consell[λ]er vol que pares i professors ta[a]mbé participin en el
55 diss[s]eny ' d'aques[0]t[n] nou model educatiu.

56 [...]

57 **RP.** Els[z] tres[z] direc[t]tors generals[z] de la Consell[λ]eria d'Educació
58 assumiran conjuntament[0] les funcions en les quals, avui, ha ce[ə]ssat

59 Francesc[g] Romero, fins ara direc[t]tor provincial d'Educació. El
60 press[s]upost[0] d'enguany, per la nova competència[ə], és[z] de
61 qua[ko]ranta-un mil[l]ions[z] de pessetes.

62 [...]

63 **SV.** El Consell[j] de Govern ha trac[t]tat avui els[s] temes d'educació de
64 manera pràc[t]ticamen[m]t[0] monogràfica. No[o] o[o]b[0]stant[t] això, a
65 la conferènci[j]a[ə] de prem[m]sa ta[a]mbé ha comparegut el consell[j]er
66 de Sanit[t]at, Francesc[k] Fiol, per donar com[m]p[0]te de l'aprov[v]ació
67 d'un decret sobre[ə] i[i]nformació de seveis[z] mortuoris i funeraris.

68 [...]

69 **SV.** I en un altre[ə] o[o]rde de coses, ja fora del Consell[j] de Govern, el
70 portaveu, Manuel Ferrer, s'ha referit a l'aeroport[0] de Son Santjo[u]an,
71 respec[t]te a la necessit[t]at d'una tercera pista. Manuel Ferrer, ha dit[t] que
72 les[z] Direc[t]trius Territorials[z] del Govern no l'havien prevista, perquè
73 creu[w]en que no farà falta, perquè ni l'aeroport[0] ni Mallorca no
74 pod[d]en créixer més[z] durant[t] els e[i]stius.

75 **RP.** L'Ajuntament[0] de Sa[a]nt[0] Jo[u]sep ha realitz[dz]at una[ə:]
76 e[0]nquesta telefònica[ə] a[ə]ls habitants[z] del municipi, per conèixer
77 què[ə] e[ə]n pensen de la polèmica cre[e]ada sobre la[0] u[u]bicació del
78 nou i[i]n[n]stitut de Sa[a]nt[t] Agustí. Els[z] resultats[z] de l'enquesta

79 demostren que la majoria de veï[j]nats[z] volen que[ə] e[ə]l centre[ə] e[ə]s
80 con[0]strueixi al costat de les escoles.

81 [...]

82 **RP.** Els[z] grans[z] magatzems i hipe[ə]rme[ə]rcats[z] volen o[o]brir més
83 fe[ə]stius duran[m]t[0] 1998. Així ho[u] han fet sabe[ə]r a[ə]l
84 Gover[r]n[m] bale[e]ar, que, no ob[0]stant[t], s'ha decantat[p] per l'opinió
85 majoritària[ə] del sec[t]tor del comerç. D'aquí a quatre[ə] a[a]ny[jn]s, la
86 Comunit[t]at Autònoma tendrà competència[ə] plena per a regular els[z]
87 dies[z] d'o[o]bertura del comerç.

88 **SV.** 1998 ha començat amb[0] polèmica sobre[ə:] e[0]ls horaris del
89 comerç. L'associació que[ə] a[ə]grupa els[z] grans[z] magatzems i
90 hipe[e]rme[e]rcats, ANGED, ha protestat[t] per[r] l'orde del Govern[n]
91 sobre[ə:] e[0]ls[s] fe[ə]stius en què podr[dr]an o[u]brir. Una protesta que
92 se centra espe[ə]cíficament[t] en el pròx[ts]im mes[z] de desembre.

93 [...]

94 **SV.** Segons el portaveu de les[z] grans empreses distribuïdores, el
95 Gover[0]n[m] fa que la normativa torni enrere, en ll[j]oc d'avançar cap a la
96 ll[j]ibert[t]at total d'horaris que, te[e]òricament[t], ha de ser possibl[b:l]e al
97 2001. Segons AGEDECO, l'Associació Patronal del Petit i Mitjà Comerç, i
98 la pròpia PIMECO, els horaris i fe[ə]stius de 1998 s'han establ[bl]ert[0]

99 segons el parer majoritari. El petit[k] comerç recorda, ademés, que a
100 l'any[jn] 2001 no hi haurà ll[j]ibertat d'horaris, sinó que la Comunitat
101 Autònoma tindrà competència[ə] plena per regular[r]-los.

102 **LS.** Quant[t] als[s] preus, el gener s'ha iniciat, com ja és costum, amb[b]
103 increment[0] de preus a determinats[s] produc[k]tes. És el cas[z] de les[z]
104 be[e]nzines, que, des[z] de la matinada del primer dia de l'any, han
105 pogut[p] pujar fins a un u coma cin[m]c[0] per cent[t] a causa dels[z] nous
106 impostos. També han pujat els[s] serveis[z] de correus. Un segell valdrà
107 tres pessetes[z] més[z] de mitjana. I les assegurances. Per contra, l'any[jn]
108 nou ha dut la rebaixa de les tarifes elèc[k]triques, que[ə] ha[a]n de
109 permetre[ə] a[ə]ls[0] ciutadans estalvis fins un tres coma cin[m]c[0] per
110 cent[t] en la fac[k]tura de l'elec[k]tricit[at]. Tot això en un any[jn] que el
111 Govern[n] central continua mantenint[0] com a principal ob[d]jec[tiu]
112 econòmic el control de la[ə] inflació i de la despesa públ[bl]ica. El motiu
113 no és altre que la convergència[ə] a[ə]mb[b] Europa, perquè[ə]
114 e[ə]nguanys, a primer de maig, s'ha de de[ə]cidir quins[s] seran els estats[0]
115 que formaran la moneda única[ə] e[ə]n la primera fas[z]e[e]. Ningú no
116 dub[ta], a hores[z] d'ara, que[ə] E[ə]spanya hi serà des[z] del primer
117 moment[t].

118 **RP.** El senador per Bale[e]ars, Manuel J[x]aen Palac[Θ]ios,
119 s'entrevistarà[a] a[Θ]m[n]b[0] les autorit[t]ats[0] de l'estat de Florida[Θ],
120 als Estats Units, per evitar la mort[0] de J[x]uan J[x]osé Martínez[Θ], un
121 jove[Θ] e[Θ]spanyol condem[0]nat a morir a la cadira elèc[0]trica, acusat
122 d'assassinat en primer grau. Jaen Palac[Θ]ios vol mov[v]ilitz[dz]a[a]r a[Θ]
123 la comunit[t]at hispana de Miami i ajuda[a]r a[Θ] la família[Θ] Martínez[Θ]
124 a demostrar la[Θ] i[i]nn[n]ocència[Θ] del seu fill[Λ], que va ser declarat[t]
125 culpabl[bl]e, a pe[e]sar de la manca de proves i dels[z] dub[t]tes[z]
126 raonabl[bl]es sobre la seva culpabilit[t]at.

127 **LS.** L'agenda d'aquestes festes, dedicada[Θ] a[Θ]ls[0] més petits[z] de la
128 casa, comença[Θ] a[Θ]mb[b] un bet[l]lem. Vos[z] recomanam el que s'ha
129 mu[u]ntat en el col·l[ll]egi de la Salle d'Alaior.

130 Avui divend[d]res, a les[z] nou i mitja del vespre i a l'esglé[Θ]sia[Θ] de Cas
131 Concos des Cavaller, a Felanitx, concert[0] de Biel Majoral.

132 A[Θ] E[0]ivissa, els[z] dies dos, tres i quatre de gener, de sis a nou del
133 vespre, es[z] reco[u]lliran juguetes al passeig[j] de Vara de Rei. És una[Θ]
134 i[i]niciativa de la Creu Roj[3]a d'Eivissa.

135 Diumenge, a les[z] dotze del mig[3]dia, concert[0] de la Banda de la[ə]
136 U[u]nió Musical del barri palmes[z]à de Son Cladera de Palma, al cine[e]
137 Odeón.
138 En el Mu[u]nicipal de Palma, *La princesa[ə] e[ə]mbruixada*, de Gabriel
139 Janer Manila, a càrre[ə]c[k] del Te[e]atre de Bunyola.
140 En el Te[e]atre del Mar de Palma, la Companyia Teatre de la Sargantana
141 representa fins[z] dia quatre de gener, *El viatge de n'Andreu Santandreu a*
142 *la recerca del perfum que fa tornar guapo*.
143 Te[e]atre a Binissalem. Avui a les[z] nou i mitja del vespre *Els tres[z]*
144 *lladres[z] màgic[k]s d'Orient[t]*, en el Mu[u]nicipal.
145 La pista d'aventures continua o[u]berta en el Polígon de Llevant[0] de
146 Palma. Pista d'aventures en el Polígon Industrial de Maó, en el pav[v]elló
147 de SEBIME, fins[0] dia 4 de gener.
148 Mús[z]ica. Els al·l[!:]ots i al·l[!:]otes d'Eivissa tenen una cita a Can
149 Ventosa. Dissab[b]te a les[z] nou i mitja del vespre, ac[t]tua Lucrecia.
150 Diumenge, a les[z] dotze i mitja i a la bibl[b:l]ioteca de Can Torró
151 d'Alcúdia[ə], espec[t]tacle de Màgia amb[b] el mag[k] Sim[m] Salabín.
152 **RP.** Encara[ə] e[ə]ns[s] trobam am[n]b[0] dies[z] de mitja festa, on els[s]
153 polític[k]s compareixen davant[t] els[z] mitjans informatius[0] per a
154 dirigir[r]-se als infant[0]s. Avui, la regidora de Cultura de l'Ajuntament[0]

155 de Palma ha presentat els[s] patges[z] dels[z] Reis[z] d'Orient[t], que dia
156 cinc[0] seran rebuts al port[0] de Palma, am[n]b[0] tots els honor[r]s,
157 inclosos foc[t]s artificials i sirenes[z] de vaixell[λ]s.

158 [...]

159 **RP.** El Mallorca comença l'any i reprèn diumenge la Lliga amb[b] un partit
160 difícil a[ə] A[a]noeta. I dimecres un altre compromís, possibl[bl]ement[t]
161 encara més co[o]mplicat, el partit de tornada de la Copa del Rei contra las
162 Palmas.

163 **CM.** Aquesta[ə] é[ə]s[z] la primera xerrada de l'any[η] ' d'Héc[t]tor
164 Cúper am[n]b[0] la plantilla. Era[ə] a[ə]hir, dia de Cap[d] d'Any, i
165 l'entrenador els[z] va cita[a]r a[ə] mig[d]dia, seguramen[m]t[0] perquè no
166 fessin llarg el vespre[ə:] a[0]nterior. Els entrenament[0]s han seguit avui i
167 n'hi tornarà a[ə] ha[0]ver demà.

168 El rival de diumenge és[z] la Reial Societ[t]at i el partit se juga a
169 Ano[o]eta. La Reial travessa un bon[m] moment[t], però[ɔ] e[ə]l Mallorca
170 ta[ə]mbé. Els[z] jugadors tenen co[u]nfiança[ə] e[ə]n l'any[jn] que
171 comença.

172 [...]

173 **CM.** El bras[z]iler Palinha encara[ə] e[ə]ntrena[ə] a[ə]mb[b] el Mallorca
174 perquè[ə] e[ə]ncara no sap[k] quan firmarà[a] a[ə]mb[b] el Flamengo.

175 Amb[b] el partit de la Reial, de diumenge, se tancarà la primera volta de la
176 Lliga.

177 **RP.** I com dèiem, el Mallorca dimecres té un altre compromís[z] difícil, el
178 de la Unión Deportiva las Palmas. Recordem que la Reial Societ[d]at
179 n[n]omés ha cedit dos punt[0]s[z] dins Anoeta i que[ə] é[ə]s el tercer de la
180 compe[ə]tició.

181 **RP.** Ara repassam ràpidament[t] els[s] titulars d'aquest[p] primer
182 informatiu de l'any[jn] 98.

183 [...]

184 **RP.** Més[z] notíci[j]e[ə]s de l'actualit[t]at, més[z] notícia[ə]s[z] de la
185 nostra Comunit[t]at Autònoma, avui a les[z] vuit, com cada dia per la
186 dos[z] de Televisió[o:] E[0]spanyola, a la segona edició de l'*Informatiu*
187 *bale[e]ar*. Noltros tornarem demà, millor dit, tornarem dilluns. Bon[n]
188 cap[d] de set[m]mana. Gràcie[0]s per la vostra[ə] a[0]tenció i adéu.

189 [...]

190 **NA.** Bon[m] vespre. Una[ə] e[ə]spe[ə]c[t]acula[a]r a[ə]varia de
191 l'artèria[ə] de ponent[t] ha de[e]ixat sense sub[m]ministrament[0]
192 d'aigua[gwə] tota la z[z]ona de Gènova, Sa[ə]nt[t] Agustí, Bonanova,
193 Illetes i Calvià. Durant[0] tot[1] lo dia tèc[n]nic[t]s[z] d'Emaya hi han fet[f]
194 feina i de[z] de fa una[0] ho[ɔ]ra, aprox[ts]imadament[t], s'ha començat a

195 restabl[b:l]ir el servei. Aquest és el primer titular[r] d'un sumari, que tot
196 seguit[v] vos presentam.

197 **NA.** Una[ə] a[ə]varia a l'artèria[ə] de ponent[0] de[e]ixa sense
198 sub[m]ministrament[0] d'aigua[gwə] els[z] veï[j]nats[0] de la z[z]ona de
199 Calvi[i]à i part[0] de Palma. Tèc[n]nic[t]s[z] d'Emaya hi han fet[f] feina tot
200 el dia i ara comença[ə] a[ə] normalitz[dz]ar[r]-se el servei.

201 El Consell[λ] Insular de Mallorca aprov[v]a[ə] e[ə]l Pla General
202 d'Ordenació Urbana de Palma que redueix[ɜ] les possibilit[at]s[z] de
203 creixement[0] de la ciut[t]at. El PGOU se ratificarà dimecres en el ple del
204 Consell[λ].

205 L'Obra Cultural Bale[e]ar celebra la nit de la cultura i lliura[ə] e[ə]ls[s]
206 Premis 31 de desembre. La Fundació Pilar i Jo[u]an Miró celebra[ə]
207 a[ə]vui el seu sisè[ə] a[ə]niversari, amb[b] important[0]s ex[s]posicions.

208 El Reial Mallorca rep[b] demà[a] e[ə]l Ràc[θ]ing en el darrer partit de
209 l'any. L'equip[d] de Cúper n[n]omés[z] necessita[ə] u[u]n punt[t] ' per
210 encetar l'any[jn] nou com a líde[e]r[r] de primera divisió.

211 **NA.** La tuberia que[ə] ha[a] e[ə]sclatat aquesta nit[t] passada ja s'ha
212 sub[0]stituït i a hores d'ara[ə] e[ə]l sub[m]ministrament[0] s'ha

213 restabl[bl]ert[0] tot i que el servei no que[e]darà normalitz[dz]at del tot[t] ‘
214 fins[z] d’aquí[i] a[ə] unes hores.

215 **BP.** Els[z] veï[j]nats[z] de Sa[ə]nt[t] Agustí, Bonanova, Cala Major i
216 Gènova s’han que[e]dat avui sense[0] aigua[go] potabl[b:l]e
217 pràc[k]ticament[t] ‘ durant[0] tot[d] lo dia. Una tuberia[ə] ha[a] rebentat
218 devers les quatre de la nit i Emaya ha tall[ʎ]at el sub[m]ministrament[0]
219 d’aigua[gwə] a la z[z]ona per pod[d]er-ho arregl[g:l]ar.

220 [...]

221 **BP.** La tuberia[ə] e[ə]stà[a] a[ə] uns[0] sis[z] metres[z] davall terra i
222 l’avaría ha[a:] e[0]stat bona de localitz[dz]ar. Els[s] treball[ʎ]adors
223 d’Emaya han romput el tub i l’han canvi[i]at per un altre. Emaya se n’ha
224 adonat de l’avaría[ə] a[ə] l’artèria[ə] de ponent[t], pel fet[t] que[ə:] e[0]s
225 perdia molta d’aigua[go], devers dos[0]-cen[m]t[0]s[0] vuitanta litres per
226 segon. Llavors s’ha tall[j]at el sub[m]ministrament[t] i han començat[l]
227 les tasques de localitz[dz]ació i ex[s]cavació a la z[z]ona. Els[z] veï[j]nats
228 afec[t]tats han col·l[il:]ap[p]sat[d] la centraleta d’Emaya per demana[a:]r
229 e[0]x[s]plicaci[j]ons[s] per la manca d’aigua[guə].

230 En aquests[z] moments, el sub[m]ministrament[0] d’aigua[gwə] se
231 comença[ə] a[ə] normalitz[dz]ar. De totes[z] maneres, la press[s]ió de
232 l’aigua[gwə] no serà normal fins[z] d’aquí a unes hores. Tèc[n]nic[t]s

233 d'Emaya han dit que de[e]ixaran destapat el lloc[k] de l'avaria fins[z]
234 dilluns, per pod[d]er-ho ob[t]servar.

235 **NA.** I continuam amb[b] una notícia[ə] de darrera[0] ho[ɔ]ra, perquè[ə]
236 e[ə]ls[z] germans[z] J[x]o[u]aquín i Domingo Vidal han estat declarats[s] ‘
237 culpabl[bl]es d'assassinat i de robatori am[ɱ]b[0] força de la venedora de
238 cupons[z] de Cap[d]depera, Maria Nicolau. Així ho ha decre[ə]tat per
239 majoria[ə] e[ə]l jurat[p] popular fa n[n]omés[z] dues hores, i s'han
240 mostrat[t] contraris a la possibilit[at] d'un indult[0] dels[z] germans. El
241 judici contra[ə] e[ə]ls[0] germans[0] Vidal s'ha celebrat durant[0] tota[ə]
242 a[ə]questa set[m]mana a l'Audiència[ə] de Palma. Per emetre[ə] e[ə]l
243 veredic[t]te el jurat s'ha bas[z]at en les proves pe[ə]ricials[s] ‘ dels[s]
244 forense[ə]s i de la policia i en les[z] declaracions[s] ‘ de testimonis. El
245 fiscal ha sol·l[ic]itat[v] vint[t] any[jn]s[z] de presó per a cada un dels[z]
246 dos[z] germans[0] Vidal Avellaneda pel delic[t]te d'assassinat, quatre
247 any[jn]s més[z] de presó a Domingo pel robatori ja que[ə] é[ə]s
248 re[ə]incident[t] i tres per J[x]o[u]aquín. A més, hauran de pagar una
249 indem[n]nització de vin[m]t[0] mil[l]ions[z] de pessetes pels[0] cin[ɱ]c[0]
250 fill[ɫ]s[z] de la víc[t]tima. Recordem que[ə] e[ə]l cos[z] de Maria Nicolau
251 va[a] a[ə]parèixer calcinat i amordass[s]at entre[ə] e[ə]ls[0] fem[n]s, en un

252 abocador de Cap[d]depera[ə] e[ə]l setembre del 96. La venedora de cupons
253 havia desaparegut de ca[ə] seva un nou de setembre, el mateix[3] dia que la
254 varen assassinar.

255 **NA.** I continuam amb[b] altres qüesti[j]ons. A Calvi[i]à continua la
256 polèmica sobre la[ə] i[i]nvestigaci[j]ó del presum[n]p[0]te control de
257 l'equip[d] de govern[n] del cens[z] mu[u]nicipal. Les[d] sospites provenen
258 d'un document[0] que s'atribueix a l'equip[b] de la bat[0]less[s]a Margarita
259 Náj[x]era, on se proposen polítiques de control del cens am[n]b[0]
260 l'ob[d]jec[t]iu d'evitar l'aug[0]ment[0] del vot de l'oposició. El
261 document[t] es coneix[j] popularment[0] com a Maquiav[b]el perquè
262 s'entén que proposa mesure[z] maquiav[b]èl·l[i]ques per manteni[i]r e[ə]l
263 poder.

264 **JC.** La cre[e]ació de la Comiss[z]i[j]ó va se[ə]r a[ə]prov[b]ada en plenari
265 però ara la polèmica[ə] ha[a] tornat a so[o]rgir perquè la mateixa
266 bat[l]less[z]a, Margarita Náj[x]era, la presidirà.

267 [...]

268 **JC.** I[j] e[ə]l que ta[ə]mbé critica l'oposició[o] é[ə]s el fet que la reunió de
269 la Comiss[z]i[j]ó s'hag[j]i ajornat[d] ja dues[z] vegades.

270 [...]

271 **JC.** Náj[x]era[a] a[ə]ssegura que[e] e[0]lla presideix[ɜ] la Comiss[z]ió
272 d'Investigació perquè[ə:] é[0]s informativa i reconeix[ʃ] que[ə] e[ə]ls[z]
273 més interessats en demostrar l'honorabilit[t]at de l'equip[b] de govern és
274 ella mateixa.

275 [...]

276 **JC.** En principi, la Comiss[z]ió té previst enllesti[i]r e[ə]ls[0] seus
277 informe[e]s dia trenta-u de g[j]ener.

278 **NA.** El Consell[ʎ] Insular ha donat[d] llum verda[ə] a[ə]l Pla General
279 d'Ordenació Urbana de Palma. El PGOU redueix[ɜ] les possibilit[t]ats[0]
280 de creixement[0] de la pobl[bl]ació i suposa[ə] u[u]na reduc[k]ció de
281 prop[d] de tres[0]-centes he[ə]c[t]tàre[e]es de sòl urbanitz[dz]abl[bl]e. Ara
282 n[n]omés falta que[ə] e[ə]l ratifiqui el ple del Consell[ʎ] de Mallorca,
283 dimecres que ve.

284 **BP.** La revisió del Pla aprov[v]at pel consell[ʎ] inicial redueix[ɜ] les
285 possibilit[t]ats[0] de creixement[0] de la pobl[b:l]ació respec[t]te del
286 projec[t]te presentat[t] per l'Ajuntament[0] de Palma[ə] e[ə]n trenta-
287 cin[m]c[0] mil habitants, a[ə]tura catorze[ə] u[u]rbanitz[dz]acions i catorze
288 parce[ə]l·l[1]acions en sòl rústic.

289 [...]

290 **BP.** El Pla s'ha aprovat amb els vots favorables de l'equip
291 de govern, el vot en contra d'Esquerra Unida i l'abstenció del
292 Partit Popular.

293 [...]

294 **BP.** El PGOU serà ratificat a la sessió plenària del Consell del
295 pròxim dimecres.

296 **NA.** I a partir d'ara fins a Menorca perquè l'antic quart d'es
297 Mercadal passarà a ser propietat municipal, després que el
298 Ministeri de Defensa hagi acceptat la seva venda a l'Ajuntament.

299 [...]

300 **NA.** L'any 98 ha estat molt bo pels joves empresaris,
301 que animats per les bones perspectives econòmiques s'han
302 decidit a crear la seva pròpia empresa. Tot i això, aquestes
303 col·lectives continuen reclamant que s'agilitzi la burocràcia i
304 es donin més facilitats de finançament.

305 **JR.** L'important creixement econòmic que ha enregistrat
306 enguany ' la Comunitat Balear ha fet que molts joves
307 s'animassin a crear la seva pròpia empresa. Segons l'informe
308 ISPALING, Balears va ser la comunitat que més va créixer, amb
309 un augment del cinc coma set per cent, gairebé dos

310 pun[m]t[0]s[0] per damunt[0] de la mitjana nacional. N[n]omés el País
311 B[b]asc a[ə]consegueix[f] segui[i]r e[ə]l rit[m]me de les ill[j]es, amb[b] un
312 creixement[0] ll[j]eugerament[0] superio[o]r a[ə]ls[0] cin[m]c[0] punts.

313 [...]

314 **JR.** Tot i això, alguns ex[s]perts a[ə]ssenyalen que[ə] e[ə]l cicle
315 ex[s]pansiu de l'economia ha tocat sòtil enguany. De fet, l'informe[ə]
316 ISPALING preveu[əw] creixement[0]s[z] més[z] moderats a les[z] Balears
317 al ll[j]arg[0] dels[s] pròx[ts]im[n]s dos any[jn]s. Fins i tot, al 2.000,
318 l'economia ill[j]enca podr[dr]ia créixer per davall[j] de la mitjana nacional
319 amb[b] un dos coma sis per cent[t]. Sense deixar[r]-se enll[j]uarnar per[r]
320 la bonança[ə] e[ə]conòmica, l'Associació Joves Empres[z]aris demana que
321 s'agilitz[s]i la burocràcia[0] i es[z] donin més facilit[ats] de
322 finançament[t], dos ob[0]stacles que de vegades pod[d]en ser
323 insalvabl[bl]es per aquell[j]s joves que de[ə]cideixen mu[u]ntar la seva
324 pròpia[ə] e[ə]mpresa.

325 **NA.** Par[r]lam ara dels odontòle[ə]g[k]s, que són notíci[j]a[ə] perquè[ə]
326 u[u]na sentència[ə] del Tribunal Suprem reconeix[f] que no tenen
327 obl[b:l]igació, tal i com feien fins ara, de registrar[r]-se[ə] a[ə]l Col·l[ll]egi
328 de Metges i al d'Odontòle[ə]g[k]s; una sentència[ə] molt[0] ben rebuda per

329 aques[0]t[k] col·l[1]ec[0]tiu. Però[ɔ:] e[0]l que[ə:] e[0]ls hi continua
330 pre[e]ocupant[t] és[z] l'ex[t]cés d'odontòle[ə]g[k]s que hi ha, que[ə]
331 u[u]nit a la l[1]iberalitz[dz]ació de tarifes, està provocant[t] una guerra de
332 preus, que, segons ell[ʎ]s, baixa la qua[kwə]lit[t]at del seu servei.

333 **BP.** Segons[z] l'Organitz[dz]ació Mundial de la Salut, per garantir una
334 bona salut bucodental, hi ha d'haver un dentista per cada tres[z] mil
335 cinc[0]-cent[0]s habitants. A les Bale[e]ar[r]s la proporció és[z] d'un per
336 cada dos[z] mil dos[0]-cents. I aquest ex[t]cés, afegit a la
337 l[1]iberalitz[dz]ació de tarifes, ha provocat una guerra de preus en el
338 sec[t]tor. Des[z] del Col·l[1]egi es[z] veu[əw] am[m]b[0] pre[ə]ocupació la
339 proliferació de les anomenades ma[a]croclíniques de[ə]ntals.

340 [...]

341 **BP.** Dels[0] tres[0]-cent[0]s[s] qua[ko]ranta-tres odontòle[ə]g[k]s
342 col·l[1]egiats a les[z] Bale[e]ars, un qua[ko]ranta-cin[m]c[0] per cent[0] són
343 estrangers, entre[ə] e[ə]ls[s] que destaquen els argentins, els[z] dominicans
344 i els alemany[jn]s. La proporció dels[z] germànics ha pujat
345 espe[ə]c[t]tacularment[t] en poc[t] tem[n]p[0]s. Fa set any[jn]s eren tres i
346 avui són trenta-dos. I aug[0]menten ta[ə]mbé els[s] seus[s] client[0]s,
347 perquè[ə] e[ə]ls[s] preus a[ə] A[ə]lemanya són més alts.

348 [...]

349 **BP.** La probl[b:l]emàtica de les illes[z] no[o] é[ə]s aïllada. Un recen[n]t[0]
350 Congrés[z] Mundial d'Odontologia va concloure[ə] a[ə]m[n]b[0] la
351 necessit[t]at d'ex[dz]igir númerus claus[z]us a les facultats i limitar
352 l'entrada[ə] a[ə]ls estrangers.

353 [...]

354 **BP.** Am[n]b[0] tot, hi ha qui reconeix aspec[t]tes positius d'aquest ex[t]cés
355 d'odontòle[ə]g[k]s com és[z] la possibilit[t]at d'espe[ə]cialitz[dz]ar[r]-se.
356 És el cas[z] d'aquesta clínica de[ə]ntal in[ŋ]fantil, on els[z] nins aprenen a
357 cuidar[r]-se les[z] dent[0]s[z] jugant[t].

358 **NA.** La Fundació Pilar i Jo[u]an Miró de Mallorca celebra[ə] a[ə]vui el seu
359 sisè[ə] a[ə]niversari am[n]b[0] dues importants ex[s]posicions i l'estrena
360 d'una plana[ə] a[ə] internet. La Fundació continua feal a l'ob[b]jec[t]tiu
361 que la va impulsar: el foment[t] i la difus[z]ió del coneixement[t] artístic.

362 **BP.** L'aniversari s'ha celebrat am[n]b[0] la[ə] i[j]nauguració de dues
363 ex[s]posicions i am[n]b[0] la[0] in[n]stal·l[1]ació de l'escultura *Maternité*
364 de Jo[u]an Miró, al pati de la Fundació.

365 [...]

366 **BP.** Abans[z] de l'informalis[z]me, Art espanyol (?) mil nou-cent[0]s[s]
367 qua[ko]ranta-mil nou-cent[0]s qua[ko]ranta-vuit és una mostra de pintura i
368 escultura d'important[0]s artistes d'aquesta[0] è[ɛ]poca com Tàpies,

369 Couchard, Palaz[θ]uelo o Ferrant[t], entre d'altres. Art que té un vincle[θ]

370 e[θ]spe[θ]cial am[n]b[0] Jo[u]an Miró.

371 [...]

372 **BP.** *En el taller de Miró* és el títo[o]l de l'ex[s]posició de R. Navarro. És

373 una mostra de fotografies que Navarro ha fet a partir de la seva tasca[θ]

374 e[θ]n els[s] tallers de la Fundació.

375 [...]

376 **BP.** La Fundació Pilar i Jo[u]an Miró de Mallorca està ta[θ]mbé a partir

377 d'avui a les pàgines[z] d'internet.

378 **NA.** L'Obra Cultural Bale[e]ar va celebra[a]r a[θ]hir vespre la Nit de la

379 Cultura amb[b] el lliurament[0] dels[s] Premis 31 de desembre. Va ser un

380 ac[k]te fe[θ]stiu, on hi va ha[θ]ver música, intervencions[z] dels[z]

381 guar[gwər]donats i moltes cares conegudes.

382 **JC.** El ca[θ]ntautor mallorquí Tomeu Pe[e]nya va ser l'encarregat

383 d'encetar un ac[t]te[θ] e[θ]n el que s'hi varen veu[θw]re moltes cares

384 conegudes[z] de l'àmbit[p] polític i cultural. El lliurament[0] dels[s] Premis

385 31 d'octubre va ser una festa que va[a] a[θ]lternar la música amb[b] els[s]

386 cops[s] d'afec[t]te, com[n] les paraules de Cúpe[e]r, Jo[u]sep Meli[i]à i

387 els[z] reportatges[z] de la trajectòria[θ] de l'Obra Cultural Bale[e]ar.

388 En total varen ser vuit[g] guardons, entre ell[j]s el premi Bartomeu
389 Rosselló Porcell als[z] Joves per la llengua[gwə], el premi Gabriel Alomar
390 al Grup[t] Serra per[r] la Gran Enciclopèdia[ə] de Mallorca i el premi
391 Francesc[g] de Borja Moll a l'editorial Nura de Menorca. Ta[ə]mbé va ser
392 guardonat Jaume Va[ə]llcorba per[r] l'obra *El català de llengua[gwə] del*
393 *pobl[bl]e a llengua[gwə] naci[j]jonal* i l'Associació Sollerica de Cultura
394 Popular.

395 L'ac[k]te va[a] a[ə]caba[a]r a[ə]mb[b] el cant[0] de la Balanguera.

396 **NA.** El Reial Mallorca vol a[ə]cabar l'any amb[b] una victòria[ə] sobre[ə]
397 e[ə]l Ràc[s]ing[0] de Santander en el partit de demà[a] a[ə] l'estadi
398 Lluís[d] Sitjar. L'equip a[ə]rriba sense les[z]ions a les festes i espera
399 mantenir la primera plaça de la Lliga.

400 **JC.** El Reial Mallorca tancarà demà davant[t] el Ràc[s]ing el millor any[jn]
401 de la seva[ə] hi[i]stòria[ə]. Dotze mesos que[0] ha[a]n servit[p] per a que
402 l'equip[d] de Cúper sigui conegut arre[ε]u del món. N[n]omés un punt[0]
403 separa[ə:] e[0]ls[z] mallorquinistes[z] de rebre el 99 com a líde[e]r[r]s de
404 primera. El Ll[1]luís[d] Sitjar, un estadi que j[ɜ]a[a] ha[a] vis[0]t[k] caure
405 grans[z] de la Lliga[ə] a[ə]questa te[ə]mporada, serà e[ə]l darre[e]r
406 e[ə]s[t]cenari de la progressió d'una plantilla sense por a les altures. Les

407 estadístiques diu[w]en que[ə:] e[0]l campi[j]ó d'hivern ho[u] és sovint[0]
408 del campi[j]onat, però Cúper tre[ə]pitja[ə:] a[0]mb[b] els[s] peus a terra.

409 [...]

410 **JC.** El rival de demà no[o] é[ə]s un contrincant[0] còmode. El Ràc[s]ing[0]
411 de Santand[e]r, que prepara Nando Yosu, és un modest[t] consolidat a la
412 primera divisió, que, com el Mallorca, posa per damunt[t] el bloc[g] de les
413 individualit[t]ats. Els[s] cànta[a]bres[s] són l'únic conjun[n]t[0] que no va
414 falla[a]r a[ə] la darrera jornada de la Copa del Rei. Són a prop[d] de les[s]
415 z[s]ones de perill de la classificació però ta[ə]mbé són un conjunt[0]
416 disciplinat[t] que defensa[ə] a[ə]mb[0] molt[0]s home[ə]s i té un
417 co[o]ntraatac perillós.

418 [...]

419 **JC.** Un nombrós[z] grup[d] d'aficionats[s] s'ha acostat avui dematí als[s]
420 cam[m]p[0]s d'entrenament[0] de Son Bibiloni, per presenciar
421 l'entrenament[0] de l'equip[d] de Cúpe[e]r. L'afició s'acosta[ə] a[ə] mida
422 que passen les[z] jornades a un equip[p] que no coneix encara fins on a[ə]r
423 riben les[s] seves possibilit[t]ats. Am[n]b[0] Cúper al ca[a]p[b]davant[t], el
424 Mallorca[ə] e[ə]spera continuar fent[0] renou a primera.

425 **NA.** I mentre[ə] e[ə]l Mallorca[ə] e[ə]spera demà gua[gwə]nyar, el
426 Mallorca B ha perdut avui en el cam[n]p[0] del Mèrida per dos[z] go[ɔ]ls a

427 z[z]ero. I passam ara a una bona notícia[ə]. Ahir la nedadora mallorquina
428 Ana María Domínguez[θ] va a[ə]conseguir una me[ə]dalla de bronze al
429 Campi[j]onat d'Espanya de Nataci[j]ó que es[z] disputa[ə] a[ə] Sabadell.
430 Aquesta[ə] é[ə]s[z] la segona me[ə]dalla que[ə] ob[t]té el[ə] Club
431 Universí[i]ada 99.

432 **JC.** La nedadora mallorquina del Club Universí[i]ada Palma 99 ha
433 a[ə]conseguit[d] la segona me[e]dalla per a les Bale[e]ars als[s]
434 Campi[j]onats[0] d'Espanya de Natació que es[z] disputen a Sabadell.
435 Domínguez[θ] va ser tercera[0] a[ə] la prova de vuit[0]-cen[m]t[0]s[0]
436 metres[z] lliures, amb[b] un tem[n]p[0]s[0] de vuit[m] minuts, cinquanta
437 segons i setanta-nou centès[s]imes, que suposa[ə] u[u]n nou rè[ε]cord[0]
438 de Bale[e]ars.

439 La nedadora mallorquina va progressa[a]r e[ə]spe[ə]c[t]acula[a]rment[t]
440 en els[z] darrers quatre-cen[m]t[0]s[0] metres[z] d'una prova dominada
441 des[z] del seu[w] inici per la catalana Maria Àngels Ba[a]rdina. Aquesta
442 me[e]dalla de bronze s'ha d'afeg[j]ir a l'aconseguida dij[j]ous per Dani
443 Vidal a la prova dels[z] mil cinc[0]-cent[0]s[0] metres[z] lliures. Els[z] dos
444 nedadors del Club XXX Palma 99 han a[ə]conseguit ta[ə]mbé rebaixar
445 els[z] dos anteriors rè[e]cords autonòmic[k]s.

446 **NA.** Par[r]lam ara de bàsque[e]t, perquè d'aquí a mitja[0] ho[ɔ]ra[ə] e[ə]l
447 Menorca Bàsque[e]t disputarà les[s] se[e]mifinals[z] de la Copa
448 Príncipe[ə]p[d] d'Astúries que s'està celebrant[t] a Alacant[t]. L'equip[b] de
449 José Luis Oliveti va supe[ə]ra[a]r a[ə]hir el poderós Breogan, un dels[s]
450 favorits al títol i vol continua[a]r e[ə]n una compe[ə]tició que[ə]
451 a[ə]plega els[z] millors de la Lliga LEB. Hem de recordar que[ə] e[ə]l
452 Ciutat d'Inca va ser sotscampió d'aquesta Copa Príncipe[ə]p d'Astúries i
453 que[ə] e[ə]l conjunt[0] maonès pot[r] repetir l'èx[ks]it enguany. El
454 Menorca Bàsque[e]t és un dels[s] conjunts que[ə] e[ə]n millor forma ha[a]
455 a[ə]cabat[d] la primera volta, tot i patir les[z]ions importants. Si
456 gual[ɣwa]nyen avui el Te[e]ne[e]rife[e], els[z] menorquins[z] jugaran demà
457 la final.

458 **NA.** Arribam al final però e[ə]ncara tenim tem[m]p[0]s[s] per repassar
459 les[z] notícies[z] més important[0]s[z] de la jornada.

460 [...]

461 **NA.** És tot. Tornarem demà[a] a[ə] les[t] set i mitja[ə] a[ə]mb[b] una nova
462 edició de l'*Informatiu bale[e]ar*. Gràcie[ə]s per[r] la vostra[ə] a[ə]tenció i
463 fins[z] demà.

464 [...]

465 **CR.** Bon dia. El Consell[j] de Mallorca ha donat[d] llum verda[ə] a[ə]vui
466 a[ə] tres temes de gran tran[0]scendència[i]a[ə] per l'illa: els[s]
467 press[0]upost[0]s[z] de la[ə] i[i]n[n]stitució, el Pla General d' Ordenació
468 Urbana de Palma i el Pla Territorial. Quant[0] al Pla General de Palma, es
469 tanca un llarg[0] procés que s'arrossegav[v]a des[z] de principis dels[z] 90.
470 Al Pla Territorial, li caldrà[a] e[ə]ncara[ə] e[ə]l vist-i-plau del
471 Govern[r]n[m] perquè pugui servir com a guia per[r] l'elaboració de les[z]
472 Direcc[0]ions d'Ordenació del Territori. Entram en detalls[s] tot seguit.
473 Abans, però, el sumari.

474 **CR.** El Consell[j] de Mallorca ha aprov[v]at en plenari el press[0]upost[0]
475 de l'any[η] que ve, que puja[ə] a[ə] més[z] de quinze mil mil[l]ions[z] de
476 pessetes. També[e] ha[a] a[ə]prov[v]at el Pla General de Palma i el Pla
477 Territorial de Mallorca.

478 Les[z] Direcc[0]ions d'Ordenació del Territori preveu[w]en un sostre de
479 pobl[bl]ació de dos[z] mil[l]ions[z] de persones a les[z] Bale[e]ars. Ara
480 mateix, els[0] plans[0] generals[0] de tots els[z] mu[u]nicipis, permetrien
481 un creixement[0] de fins a quatre mil[l]ions.

482 El president[0] del Govern[n] qualifica[ə] e[ə]l 98 com un any
483 històric per[r] la Comunit[0]at Autònoma, en el brindis[z] de Nadal que[ə]
484 ha[a] oferit avui. Jaume Matas[z] destaca[ə] e[ə]l reconeixement[0] de

485 la[ə] i[i]nsularit[t]at[p] per part[0] de l'ad[m]ministració central i
486 l'aprov[v]ació del règim espe[e]cial per a Bale[e]ars.

487 Roser Vives, am[n]b[0] n[n]omés catorze[ə] a[0]ny[jn]s, es converteix en
488 la nedadora[ə] a[ə]mb[0] més futur[r] de les illes. En els[0] passats[s]
489 Campi[j]onats[z] d'Espanya Ab[t]soluts[z] va a[ə]conseguir u[u]na
490 me[e]dalla de bronze als[s] quatre-cent[0]s estils.

491 **CR.** El ple del Consell[j] de Mallorca ha a[ə]provat avui els[s]
492 press[uz]upos[0]t[d]s[z] d'aquesta[ə] i[i]n[n]stitució per a l'any ' que ve,
493 que seran de quinze mil mil[l]ions[z] de pessetes. A més, la in[n]stitució
494 autonòmica[ə] i[i]nsular ha[a] a[ə]provat ta[ə]mbé la revisió del Pla
495 General de Palma i els[s] criteris del Pla Territorial de Mallorca.

496 **MR.** Els[0] press[s]upos[0]t[d]s[z] del Consell[λ] Insular de Mallorca han
497 estat[k] criticats am[n]b[0] duresa per[r] l'oposici[j]ó. El Partit[p] Popular
498 considera que són continu[u]ïstes i elec[k]toralistes i per això ha presentat
499 una[ə:] e[0]smena[ə] a[ə] la totalit[t]at[t] que[0] ha[a:] e[0]stat[r] rebutjada
500 per[r] la resta de grup[p]s. Els[s] populars han fet esment[t] espe[e]cial
501 als[s] press[s]upos[0]t[d]s[z] de l'Àre[e]a d'Ac[k]ció Social, que creu[w]en
502 que no co[u]mpleixen amb[b] els ob[d]jec[t]ius[s] que s'ha fix[ts]at[l]
503 la[ə] i[i]n[n]stitució i a més[s] són controlats[s] pel consell[λ]er socialista,
504 Dami[i]à Pons, que[0] ha[a:] e[0]stat dues[z] vegades[z] reprov[v]at[t] pel

505 ple. Esquerra[0] U[u]nida ha introduï[i]t una[ə:] e[0]smena als[s]
506 press[us]upos[0]t[ts]s per fomentar la participació ciutadana i finalment[t]
507 ha donat el seu vot favorabl[bl]e als[s] com[m]p[0]tes[z] del Consell[Λ],
508 que seran, l'any[η] que ve, de quinze mil mil[l]ions[z] de pessetes.
509 Pel que fa[a] a[ə] la revisió del Pla General de Palma, el ple ta[ə]mbé li ha
510 donat su[u]port, amb[b] els[z] vots a favor de PSOE, PSM i UM,
511 l'ab[p]stenció dels[s] populars i el vot en contra d'Esquerra[0] U[u]nida.
512 El Pla General de Palma surt[t] endavant[t] amb[b] a[ə]lgunes[z]
513 modificacions i la reduc[k]ció de més[z] de trenta-cin[m]c[0] mil habitants.
514 El Pla Territorial de Mallorca ha rebut els[z] vots a favor de PSOE, PSM,
515 UM i EU i el vot en contra del Partit[p] Popular. Aquest[k]s[0] criteris[s]
516 seran remesos al Govern[m] perquè els[s] tengui en com[m]p[0]te a l'hora
517 d'elaborar les[z] Direc[t]trius[z] d'Ordenació del Territori, les[z] DOT.
518 **CR.** Prec[z]isament[t] aquestes[z] Direc[t]trius[z] d'Ordenació Territorial,
519 que[ə:] e[0]l Govern[m] bale[ear] vol aprov[v]ar el mes que ve,
520 preveu[w]en que les Illes[z] Balears puguin a[ə]rriba[a]r a[ə] tenir dos[z]
521 mil[l]ions[z] d'habitants. En aques[0]t[d]s[z] moments, els[s] plans
522 urbanístic[t]s vigent[0]s permetrien incrementa[a]r a[0]ques[0]t[n] nombre
523 fins al dobl[b:l]e, és a dir, sobrepassa[a]r e[ə]ls[s] quatre mil[l]ions.

524 Així ho ha fet sobre[ə] e[ə]l consell[ʎ]er de Medi Ambien[t] i Ordenació
525 de Territori, després[z] de presentar l'esborrany ' de les[z] Direc[t]tius[z]
526 d'Ordenació Territorial.

527 **SV.** El consell[j]er de Medi Ambient[t] i Ordenació del Territori ha fet[k]
528 conèixer que[ə:] e[0]l Gover[0]n[m] vol limita[a]r e[ə]l so[o]stre de
529 pobl[b:l]ació de les[z] Bale[e]ars entorn[n] dels[z] dos mil[l]ions[z] de
530 persones, una x[s]ifra que[ə] i[i]nclou tant[t] el nombre d'habitant[0]s[s]
531 com les places turístiques[z] disponibl[b:l]es. El passat estiu, la
532 pobl[b:l]ació de les ill[j]es supe[e]rà e[ə]l mil[l]ió quatre-centes[z] mil, és a
533 dir, que[ə:] e[0]s preve[ə]u un marge de creixemen[n]t[0] que permet
534 incrementar la press[s]ió demogràfica[ə] a[ə]c[t]tu[u]al en un vint[t]-i-
535 cin[m]c[0] per cent[t].

536 Aques[0]t so[o]stre figura[ə] a[ə] l'esborrany[jn] de Direc[t]trius[s]
537 Territorials[s] que[ə] a[0]hir va[a] a[ə]nalitz[z]a[a]r e[ə]l Consell[j] de
538 Govern i que s'ha previs[s]t[t] pugui ser aprov[v]at per[r] l'ex[3]ecutiu el
539 mes[z] de gener que ve. El Govern[m] vol que[ə] e[ə]l projec[t]te sigui al
540 Parlamen[m]t[0] bale[e]ar o que[ə:] e[0]stigui a punt[0] d'entra[a]r-hi quan
541 el presenti a la cimera europea d'A[a]tenes sobre des[s]envolupament[0]
542 sostenibl[b:l]e, am[n]b[0] la pretenció d'ob[t]tenir finançament[0] de la[ə]

543 U[u]nió Europea per a projec[t]tes[z] de reconversió urbana i de
544 conservació del medi ambient[t].

545 Miquel Ramis ha destacat[k] que[ə:] e[0]l so[o]stre de dos[z] mil[l]ions[z]
546 d'habitants, tot i que sembl[bl]i elevat, suposa una reduc[t]ció a la meitat
547 del so[o]stre que permeten les[z] normes urbanístiques que vigeixen a les
548 ill[j]es en aques[0]t[m]s[0] moments. Abans[z] de les[z] moratòrie[ə]s, la
549 pobl[b:l]ació de les[z] Bale[e]ars podr[dr]ia créixer fins a sobrepassa[a]r
550 e[ə]ls[s] quatre mil[l]ions[z] d'habitants. Segons el consell[j]er, les[z]
551 Direc[t]tius[s] pretenen a[ə]costa[a]r e[ə]l so[o]stre de pobl[b:l]ació a la
552 capacitat de càrre[e]ga que tenen les ill[j]es, és a dir, als[s] seus[z]
553 recursos[z] naturals i a la confortabilitat de la pobl[b:l]ació ac[t]tu[u]al.
554 En qualsevol cas, el consell[j]er ha[a] a[ə]dvertit[t] que la[ə] i[j]niciativa
555 de desclassifica[a]r e[ə]l sòl urbanitz[dz]abl[b:l]e correspondrà[a] a[ə]ls[z]
556 mu[u]nicipis i que les[z] Direc[t]trius fix[ts]en en deu[w] any[jn]s el
557 termini d'adop[t]tació dels[s] planej[ɜ]amen[n]t[0]s[s] per establ[b:l]ir,
558 definitivament[t], el nou so[ɔ]stre de pobl[b:l]ació.

559 **CR.** El nombre d'hotels[s] que[ə] a[0]llarguen la te[ə]mporada o que[0]
560 o[ɔ]bren tot[d] l'hivern[m] va registrar l'any[jm] passat un
561 espe[ə]c[t]tacular creixement[t], però[ɔ] e[ə]nguanɣ s'ha estabilitz[dz]at

562 entorn al trenta per cent[t]. No ob[p]stant[t], l'ocupació ha[a]
563 e[ə]x[s]perimentat un lleuger increment[t].

564 **SV.** Segons[z] les[z] dades[z] de l'oficina de seguiment[0] de l'ocupació de
565 la Consell[j]eria de Turis[z]me, els hotels o[u]berts durant[t] el mes[z] de
566 novembre varen registra[a]r u[u]na mitjana d'ocupació del setanta per
567 cent[t] a Mall[j]orca, un setanta-sis per cent[t] a[ə] E[0]ivissa i
568 percentatges inferiors tant[t] a Menorca com a Formentera. En totes les
569 ill[j]es s'ha ex[s]perimentat un increment[0] que[ə:] e[0]s correspon
570 amb[b] un major nombre de passatgers pels aeroports, tot i que[ə:] e[0]n el
571 cas[z] de Mall[j]orca s'ha de par[r]lar d'una ll[j]eugera dis[z]minució dels
572 establ[b:l]iments que[0] ha[a]n de[ə]cidit all[j]argar la te[ə]mporada[ə]
573 o[ɔ] no tancar durant[0] l'hivern. L'any[jm] passat va o[o]bri[i]r e[ə]l
574 trenta-tres coma cin[m]c[0] per cent[0] de la planta[ə] ho[o]telera
575 mall[j]orquina, mentres que[ə:] e[0]nguany[η] ' n[n]omés ho ha fet un
576 trenta-u per cent[t]. Tot i això, el percentatge[ə] é[ə]s[z] molt[0]
577 superio[o]r a[ə]l que registren[m] Menorca i Eivissa, on els hotels[s]
578 que[ə:] e[0]s mantenen ac[t]tius no sobrepassa[ə] e[ə]l sis per cent[t]. Per
579 z[z]ones, la platj[dʒ]a de Palma i Calvi[i]à, sobretot[p] Peguera són les
580 que[0] ha[a]n tengut[m] més ac[t]tivit[d]at turística durant[0] la tardor, així
581 com[n] cala Mill[j]or i Poll[j]ença.

582 **CR.** L'Ajuntament[0] de Ciutadella invertirà l'any[jn] que ve e[ə]n la
583 pobl[bl]ació tres[0]-cent[0]s[z] m[m]il[l]ions[z] de pessetes. Sumats
584 aques[0]t[d]s[0] dobl[b:l]er[0]s a[ə]ls[s] provinent[0]s del Pla Mirall[Λ],
585 sig[ʒ]nificaran un total de nou-cent[0]s[z] mil[l]ions[z] d'inversió,
586 destinats a millorar les infraestruc[t]ures del pobl[bl]e i embe[ə]llir[r]-ne
587 a[ə]lgunes z[z]ones. L'Ajuntament[0] de Ciutadella[ə] ha[a] a[ə]prov[v]at
588 aquesta set[m]mana, amb[b] els[z] vo[ɔ]ts en contra de l'oposici[j]ó, els[s]
589 press[s]upos[0]t[d]s[z] mu[u]nicipals[s] per a 1999.

590 [...]

591 **CR.** En un any, el mu[u]nicipi de Sa[ə]nta Eulàl[r]i[j]a[ə] d'Eivissa[ə]
592 ha[a] mul[l]tiplicat[p] per dos el volum[n] de vidre reco[o]ll[0]it de forma
593 selec[t]tiva per al seu reciclatge. L'Ajuntament[t] ha de[ə]cidit adherir[r]-
594 se[ə] a[ə]l conveni que promou[w] el Gover[r]n[m] bale[e]ar a les illes, per
595 sub[v]vencionar el tras[z]ll[Λ]at dels[z] materials[s] que pod[d]en ser
596 reciclats a la pe[e]nínsula. Aquesta set[m]mana ta[ə]mbé l'Ajuntament[0]
597 de Sa[ə]nt[0] Jo[u]sep ha de[ə]cidit[l] la seva participació en la mateixa
598 iniciativa.

599 [...]

600 **CR.** El menorquí, Jo[u]an Rita[ə], é[ə]s el nou president[0] de
601 l'organitz[dz]ació ecologista, GOB, de Balears. Així ho ha de[ə]cidit
602 l'assembl[bl]ea[ə] a[ə]nual d'aquesta[ə] e[ə]ntit[t]at, que se celebrava[ə]
603 a[ə]hir vespre. Rita, que sub[0]stitueix[f] Pere Tomàs a la presidència[ə],
604 continu[w]arà[a] a[ə]m[n]b[0] l'o[0]bertura de noves[z] delegacions[z] del
605 GOB, a la part[0] forana de Mallorca.

606 **LS.** L'assembl[bl]ea[ə] a[ə]nual del GOB analitz[dz]à les ac[t]tivit[t]ats[z]
607 realitz[dz]ades enguany i aprov[b]à[a] e[ə]l resum econòmic, que[0] ha[a]
608 tengut un supe[ə]ràvit de qua[kwa]si un mili[ʎ]ó de pessetes i la creació de
609 més[z] de dos[0]-cent[0]s[s] socis. Jo[u]an Rita[ə], en aquesta nova[ə]
610 e[ə]tapa, vol potenciar la tasca[ə] i[i]nvestigadora del GOB i els estudis[z]
611 de la natura.

612 [...]

613 **LS.** Així mateix, el nou president[0] del GOB ha dit[t] que
614 l'organitz[dz]ació[o] e[ə]cologista continu[w]arà[a] a[ə]m[n]b[0] la tasca
615 re[ə]ivindicativa, perquè la societ[t]at[b] bale[e]ar demana[ə] u[u]n
616 canv[b]i de política[ə] u[w]rbanística. Jo[u]an Rita, nou president[0] del
617 GOB a Mallorca, continuarà[a] e[ə]n el càrre[ə]c[d] de president[t]
618 inte[ə]rinsular.

619 **CR.** El Parlamen[m]t[0] balear ha[a] a[ə]prov[v]at els[s]
620 press[z]upos[0]t[d]s[z] de l'any[ŋ] que ve, aquesta nit[p] passada,
621 després[z] de dos[z] dies[z] de debats intensos. El projec[t]te de llei va
622 rebre[ə] e[ə]l su[u]port[0] dels[0] diputats[z] del Partit[p] Popular i els[z]
623 vo[ɔ]ts en contra de l'oposició. Durant[t] el debat s'han aprov[v]at una
624 vint[ə]na d'es[z]menes dels[z] diferent[0]s[z] grup[p]s de l'oposició.
625 L'any[ŋ] que ve, la Comunit[t]at Autònoma disposarà de cent[0] trenta-
626 quatre mil mil[l]ions[z] de pessetes, un onze per cen[m]t[0] més que[ə]
627 e[ə]nguany. La consell[ʎ]eria amb[0] més press[z]upost és[z] la
628 d'Educació i Cultura, que, després[z] de rebre les tran[n]sferèncie[ə]s,
629 tindrà cinquanta-quatre mil mil[l]ions[z] de pessetes.

630 **CR.** El sindicat Comiss[z]ions Obreres ha[a] a[ə]nunciat[d] la
631 convocatòria[ə] d'una vaga entre[ə:] e[0]l personal de les companyies
632 aère[e]e[ə]s Spain Air, Air Europa, Futura i LTE. La protesta, que
633 s'iniciaria[ə:] e[0]l dia dos[z] de gener i, fins al dia vuit, pretén
634 a[ə]conseguir més estabilit[t]at en els[s] contrac[k]tes dels[s]
635 treball[j]adors de l'aviació privada, però ta[ə]mbé els[s] pilots[z] de Viva
636 Air amenacen, ara[ə], a[ə]mb[b] una vaga.

637 **MR.** Els[s] pilots[z] de Viva Air han de[ə]cidit[f] fe[e]r u[u]na vaga per
638 defensa[a]r e[ə]ls[s] seus[0] drets[z] laborals, davant[0] la pròx[ks]ima[ə]
639 i[i]ncorporació[o] a[ə] I[i]bèria del personal de la companyia. Com[n] se
640 sap, Ibèria ha a[ə]nunciat[t] que tancarà la seva filial, Viva Air, el
641 pròx[ks]im[ŋ] vint[t]-i-nou de març.

642 Ibèria ha a[ə]ssegurat el manteniment[0] dels[z] lloc[d]s[z] de feina però
643 no n'ha garantit[n] ni la categoria laboral ni el lloc[d] de residència[ə].
644 Els[s] pilots[s] protesten perquè se'ls rebaixarà[a] e[ə]n l'escalafó.

645 La dec[z]is[s]ió de fer vaga va ser presa pel col·l[ll]ectiu de pilots[z] de
646 Viva Air, ex[t]cep[t]ció feta dels afiliats al sindicat SEPLA, que no hi
647 participa.

648 El comitè[ɛ] d'empresa de Viva Air responsabilitz[dz]a[ə] a[ə]quest[t]
649 sindicat de pilots i la pròpia[ə] I[i]bèria del tancament[0] de la companyia.

650 La patronal de la seguret[at] privada i els[s] sindicats[s] Comiss[s]ions
651 Obreres, UGT i US[s]O han a[ə]rribat a un acord[0] per desconvocar la
652 vaga que[ə:] e[0]stava prevista per aquestes festes. El concens,
653 a[ə]conseguit després[z] de llargues reunions, preveu[əw] la retirada dels
654 ex[s]pedients[z] d'acomiadament[t] i de sancions[s] que l'empresa
655 Tra[a]blisa[a] havia[0] o[u]bert a dotze treball[ʎ]adors. L'acord[0]

656 preve[ə]u que[ə] a[ə] la primera quinzena del mes[z] de gener es[r]
657 reprendr[r]an les converses per negociar[a] u[u]n nou con[m]veni pel
658 sec[t]tor, dins[z] de l'acord a[ə]rribat a nivell estatal.

659 **CR.** ODMS, antic[m] membre del comando X d'ETA, que[ə] e[ə]s
660 trobava[ə] a[ə] la presó de Palma co[u]mplin[n]t[0] condem[m]na, ha[a:]
661 e[0]stat tras[z]ll[λ]adat avui a València[ə]. Allà[a] ha[a] i[i]ngressat a la
662 presó de Valencia Penados, on el Consell[λ] de Ministres[z] de la
663 set[m]mana passada va de[ə]cidir el seu tras[z]ll[λ]at. En aques[0]t[d]s[z]
664 moment[0]s[z] n[n]omés un dels[s] tres e[ə]tarres que hi[i] ha[ə]via[ə]
665 a[ə] la presó de Palma continua[ə] e[ə]n aques[0]t centre pe[ə]nitenciari.
666 Es trac[t]ta de PJEI, pertanyent[t] al comando Eibar, que
667 previsibl[bl]ement[0] serà tras[z]ll[λ]adat el cap[b] de set[m]mana[ə] a[ə]l
668 pe[ə]nal de Castelló.

669 El tercer membre d'ETA, ACP, que va[a] a[ə]ssistir a una vista a
670 l'Audiència[ə] Nacional la set[m]mana passada, j[3]a no s'espera que
671 torni[i] a[ə] la presó de Palma, j[3]a que[e] e[0]ra previst[t] el seu
672 tras[z]ll[λ]at a la presó de Valencia Penados.

673 **CR.** I una de les[t] satisfac[t]cions[z] dels[s] passats[s] Campi[j]onats[s]
674 d'Espanya de Natació va ser la me[ə]dalla de bronze[ə] a[ə]conseguida

675 per[r] la jove mallorquina, Roser Vives. L'esportista té, segons el seu[w]
676 entrenador, Fernando Gómez[θ] Reino, totes[z] les carac[t]terístiques per
677 ser una recordwoman d'alt[0] nivell[λ] compe[θ]titiu, primer per[r] la seva
678 capacitat i sobretot[t] per[r] la progress[s]ió que[θ:] e[0]stà
679 demostrant[t]. Coneguem, però, un poc[g] més[z] de prop[b] Roser Vives.

680 **RP.** Té catorze[θ] a[0]ny[jn]s, me[θ]deix un metre setanta-sis[s]
681 centímetres i pesa s[j]e[i]ixanta-dos quilos. Fa tercer d'ES[s]O a Mata de
682 Jonc[k]. Li[i] a[θ]gradaria fer la carrera d'INEF i se[θ]r e[θ]ntrenadora de
683 natació.

684 [...]

685 **CR.** La[θ] i[j]matge de Nostra Senyora de Gràcia[θ], in[n]stal·l[1]ada fa
686 més[z] de tres[0]-cent[0]s any[jn]s al Portal de la Capella de Gràcia[θ], en
687 el barri de sa Gerreria de Palma, es[z] restaurarà[a] a[θ]vi[i]at. La[θ]
688 i[j]matge, és una talla[θ] e[θ]n fusta, del segle XVII. Un cop[b] restaurada,
689 per iniciativa d'ARCA, es tras[z]ll[λ]adarà[a] a[θ]l seu lloc originari: una
690 de les capelletes[z] de l'esglé[θ]sia[θ] de Nostra Senyora de Gràcia[θ].

691 **LS.** Ahir horabaixa, am[n]b[0] l'ajuda dels[z] bombers de Palma i de
692 personal mu[n]icipal, la[θ] i[j]matge de la Verge[θ] e[θ]s va davallar,
693 am[n]b[0] no poques dificultats, del dintell[λ] de la porta. Després[z] va ser

694 tras[z]ll[λ]adada[ə] a[ə]l taller, on ha de ser restaurada. La[ə] i[j]matge,
695 am[b] el pas[z] del tem[m]p[0]s, mé[z] de tres[0]-cent[0]s any[jn]s a la
696 intempèrie[ə], està molt[0] deteriorada. La restauradora, Mabel de
697 Roj[x]as, serà la responsabl[bl]e de la recupe[ə]ració de la talla.

698 [...]

699 **LS.** L'esglé[ə]sia[ə] de Nostra Senyora de Gràcia[ə] va se[ə]r
700 e[ə]dificada[ə] e[ə]n el segl[g:l]e XV i el portal s'atribueix a l'arquitect[te]
701 Guill[λ]em Sagrera. La figura de fusta[ə] e[ə]s con[0]struí l'any[jm] 1621,
702 per encàrre[ə]c[g] de la confraria de la parròquia[ə] i va romandre dins[z]
703 l'esglé[ə]si[j]a[ə] fins[z] l'any[η] '1621, que[ə:] e[0]s va di[i]pos[s]ita[a]r
704 a[ə]l dintell[λ] de la porta. Com que la[ə] i[j]matge[ə] e[e]ra més[z]
705 grossa, li a[ə]curssaren les cames. Segons els arxius[z] del Convent[0] dels
706 Agustins[z] de Mallorca, un segl[g:l]e després, la figura va ser repintada
707 amb[0] motiu de la be[e]atificació de Catalina Tomàs. Segons[z]
708 l'Ajuntament[0] de Palma, la recupe[ə]ració d'aquest[t] patrimoni
709 artístic[r] rel[l]igiós és el símbol del que serà la remodelació del barri de sa
710 Gerreria de Palma.

711 [...]

712 **LS.** Segons els[s] Pares Agustins[z] de Mallorca, al portal de
713 l'esglé[ə]sia[ə], s'hi posarà[a] u[u]na rèplica de l'original de la Mare de
714 Déu de Gràcia[ə].

715 **CR.** I[j] a[ə]vui mig[ɜ]dia s'ha inaugurat a la Llonja de Palma una[ə]
716 e[ə]x[s]posició sobre[ə:] e[0]l Renaixement[t] i el Barroc. És una
717 selec[t]ció d'obres que pertanyen al Museu Nacional d'Art[0] de
718 Catalunya. La mostra, l'ha inaugurada[ə] e[ə]l presiden[m]t[0] Matas i
719 els[s] consell[ʎ]ers de Cultura de les[z] Balears i de Catalunya.

720 [...]

721 **CR.** Poc[d] després, el president[0] del Govern oferia, com cada any[ŋ],
722 per aquestes dates, una copa als[z] mitjans[z] de comunicació, en el qual ha
723 fet un brindis per des[s]itjar bones festes a tots els[z] ciutadans. Segons el
724 presiden[m]t[0] Matas, enguany ha[a:] e[0]stat importan[m]t[0] perquè s'ha
725 aprov[v]at la reforma de l'estatut amb[b] un ample concens, però
726 sobretot[t] per l'aprov[v]ació de règim espe[e]cial .

727 De cara[ə] a[ə] l'any[ŋ] que ve, el president[t] ha e[ə]x[s]plicitat[t] que
728 queden sis[z] mesos de fer feina per a aprov[v]ar la Lle[e]i general del
729 turis[z]me al Parlament[t] i les[z] Direc[t]trius[z] d'Ordenació del Territori.
730 Als[z] Reis, els ha demana[t] pau i solidarit[t]at.

731 [...]

732 **CR.** Les corals infantils i juvenils[z] de Jo[u]ventuds[z] Musicals, l'Orfeó i
733 la Coral Universitària[ə] celebraren ahir vespre, a l'Auditori[n] de
734 Palma, el tradicional concert[0] de Nadal. Els[z] nins[z] de la coral infantil
735 de les[d] Jo[u]ventuds[z] Musicals, d'entre tres i onze any[jn]s,
736 completaren am[n]b[0] cant[0]s[z] l'es[s]ce[ə]nificació de *Bet[1]lem*, una
737 rondall[j]a nadalenca.

738 [...]

739 **CR.** Aquestes veus posen el punt[t] i final a un informatiu en el que[ə]
740 he[ə]m recoll[0]it el que[0] ha[a] passat aquest[0]t dimecres. El més
741 important[t] és en aquest[0]t[t]s[s] titulars.

742 **CR.** És tot. Demà tindrè[m] més[z] notícia[ə]s[z] de les[z] Bale[e]ars a la
743 primera[ə] e[ə]dici[j]ó de l'*Informatiu*. Com sempre[ə] a[ə] les[z] dues
744 per[r] la primera de Televisió[o:] E[0]spanyola. Fins[z] demà.

REPORT

1 **BP.** Bon[m] vespre . Els[s] ‘ tres[r] reportatges que veu[əw]rem avui a
2 *Report[t]* ‘ tenen una, podr[dr]íem dir, conn[n]ex[ts]ió[o:] [0]entre[0]
3 e[e]ll[λ]s, perquè tot[t]s[0] tres fan referència[ə] d’una manera o d’una[ə:]
4 a[0]ltra[ə] a[ə]l passat i[i] e[ə]voquen als[0] record[0]s i a la fantasia. Avui
5 sentirem la màgia que desprenen les que ‘ un dia varen ser les[d]
6 juguetes[z] dels[z] nostre[ə]s padrins[s], quan eren infants, juguetes que[0]
7 a[a]ra tenen un racó en el museu de sa Pobl[b:l]a. A[ə] E[0]ivissa de cada
8 dia prenen més força les[λ] llegendes i[j] e[ə]ls personatges mitològic[t]s i
9 aques[0]t serà el tema del segon reportatge d’avui. Però, primer de tot,
10 retrocedim, ni més[z] ni manco que tres[z] mil any[jn]s i ens[0] situam a
11 la[ə] pre[e]història[ə] menorquina. I és que les treball[λ]es dels any[jn]s
12 no[o]ranta-cinc[k] i no[o]ranta-sis de les coves des Càrritx i des Muss[z]ol
13 varen suposar una passa dec[z]is[s]iva[ə] e[ə]n la recerca de la
14 pre[e]història[ə] de l’illa. Aquesta set[m]mana s’han inaugurat en el
15 mus[z]eu del Bastió de sa Font[t] ‘ de Ciutadella, una[ə] e[ə]x[s]posició
16 que servirà[a] a[ə]ls[z] menorquins, perquè coneguin el patrimoni
17 ide[e]ològic i social dels[0] seus avan[m]t[0]passats.

18 **ME.** Quan els e[ə]spe[ə]le[e]ò[c]le[ə]g[k]s Pedro Arnau i Jo[u]sep
19 Màrquez[ə] van desco[u]brir al febrer de mil nou-cent[0]s[z] no[u]ranta-

20 cinc[k], qua[kwa]si bé per casualit[t]at ‘ un petit[t] fo[u]rat a la paret de
21 roca del barranc[0] d’Algendar, no po[u]d[di]en im[m]aginar[r]-se la
22 tran[0]s[0]cendència[ə] d’aquella tro[u]ball[ʎ]a. El petit fo[u]rat es[z] va
23 co[u]nverti[i]r e[ə]n una gran cova ple[ə]na de restes pre[e]històriques i
24 n[n]o[u]més un any[jn] després Arnau es[z] va despe[ə]njar per un
25 pe[ə]nyal al nord[0] de Ciutadella i va[a] a[ə]nar a parar a un nou
26 jaciment[t] ex[k]cep[pcio]u]nal. Les coves des Càrritx i des[z] Muss[s]ol
27 són una nova co[u]ncep[pcio] de la pre[e]història[ə] a[ə] Menorca.

28 [...]

29 **ME.** No e[ə]ntram a la cova des Càrritx[t]f] sinó al Mus[z]eu Mu[u]nicipal
30 des[z] Bastió de sa Font[0] de Ciutadella. Durant[t] unsz meso[u]s el Bastió
31 aco[u]ll[ʎ]irà les tro[u]ball[ʎ]es més ex[t]cep[pcionals]z] de la
32 pre[e]història[ə] de Menorca, en una[ə] e[ə]x[ks]posició que vol do[u]nar
33 a co[u]nè[ə]ixe[ə:]r a[0]ls[z] meno[u]rquins el patrimoni ide[e]ològic i
34 so[u]cial dels[0] seus avan[m]t[0]passats. Al mil sis[0]-cent[0]s abans[z] de
35 la nostra[ə] e[era] les coves des Càrritx i des[z] Muss[s]ol van tenir
36 funcions[0] co[u]ncretes i molt[t] impo[u]rtant[0]s, que[ə] e[0]s van
37 perllou]ngar al llarg[0] dels any[jn]s.

38 [...]

39 **ME.** Els[z] meno[u]rquin[n]s[z] del mil sis[0]-cent[0]s[z] abans[z] de la
40 nostra[ə] e[e]ra vivien en po[u]bl[bl]ats[0] sedentaris i[j] e[ə]mpraven les
41 coves com a lloc[g]s rituals[z] d'enterrament[t]. A dues coves de tan difícil
42 ac[k]cés, una, en la pare[ə]t d'un barranc[k] i l'altra[ə] e[ə]n un pe[ə]nyal
43 de cinquanta metres[t] sobre la mar hi[i] van tras[z]ll[ʎ]adar cadàve[ə]r[r]s,
44 animals, fustes i estris feixuc[k]s.

45 [...]

46 **ME.** En general, les peces tro[u]bades es Càrritx i es[z] Muss[s]ol estaven
47 molt[0] ben co[u]nservades, fins i tot les[z] de fusta, però[ɔ] a[0]ixí i tot
48 han requerit un pro[u]cés[z] de co[u]nso[u]lidació, nete[ə]j[ʒ]a i
49 restauració que[ə:] e[0]n el cas de les[0] ceràmiques s'ha culminat amb[b]
50 un trencaclosques de milers de peces per enca[ə]ixar.

51 Per les[z] mans[s] ' de Noel Cibert, hi[i] han passat totes i cadascuna de
52 les peces que[ə] a[0]vui es pod[d]en admira[a]r a[ə]l Bastió, inclos[z]es
53 les[z] dues talles de fusta tro[u]bades a la cova des[z] Muss[s]ol, que[ə]
54 ha[a]n aportat una vis[z]ió molt[0] nova i so[u]rprenent[t] ' dels[z]
55 meno[u]rquins pre[e]històric[g]s i que van necessitar un trac[k]tament[0]
56 de xo[o]c, per evitar que[ə] e[ə]s degrade[e]ssin en so[u]rtir de la cova, la
57 fusta[ə] ha[ə]via so[o]breviscut tres[z] mil any[jn]s.

58 [...]

59 **ME.** Entre[ə] e[ə]l mil quatre-cent[0]s i el vuit[0]-cent[0]s un grup humà
60 co[u]ncret va[a] e[ə]nterrar els[0] seus[z] mort[0]s[s] sempre[ə:] a[0]l
61 mateix[ɜ] lloc, emprant[t] uns[0] ritu[u]als, que gràcie[ə]s a les
62 tro[u]ball[ʎ]es des Càrritx, co[u]neixe[ə]m perfec[k]tament[t].

63 [...]

64 **BP.** La mitologia i les creences populars sobre[ə] ésser[r]s màgic[k]s són
65 element[0]s comuns[z] de la majoria de pobl[b:l]es i cultures. Moltes
66 vegades, les[ʎ] llegendes volen ser una[ə:] e[0]x[s]plicació a[ə] tot allò
67 que[ə:] e[0]n principi no[o:] e[0]n té. A les Pitiüses ara totes aquestes
68 històrie[ə]s fantàstiques i misterioses són de cada vegada més, un reclam
69 l[l]iterari, un món que desco[o]brim ara mateix[ɜ] en aques[0]t[r]
70 reportatge.

71 **EI.** Lloc[k]s fosco[u]s, embl[bl]e[ə]màtic[k]s i plens[z] d'histò[ɔ]rie[ə]s a
72 vegades no massa científiques, són part[0] de la cultura i la tradició pitiüsa,
73 una tradició que té molt[0] a[ə]rrelades[z] la mito[u]logia i les[z]
74 ll[l]legendes creades al seu vo[u]ltant[0]. Són éssers fantàstic[k]s, espais[z]
75 malaïts, que s'han co[u]nvertit en font[0] d'in[n]s[s]piració l[l]iterària[ə].
76 Tot[t] perquè[ə:] e[0]l seu misteri no quedi en l'o[u]bl[bl]it.

77 [...]

78 **EI.** Fa any[ŋ]s[ʃ] que[ə:] e[0]ls[0] llibres de ro[u]ndall[j]es de Jo[u]an
79 Castelló Guasch van recupe[ə]rar per a les Pitiüses una de les part[0]s
80 més[z] desco[u]negudes de la seva[ə] histò[o]ria[ə] i tradició. Una vida
81 marcada per les creences i la possibil[bl]e[ə] e[0]x[kz]istència[ə] d'èsser[rs
82 mitològic[g]s a mig[tʃ] camí entre la realit[t]at i la fantasia, que van[n]
83 crear, sobretot al camp[0] eivisse[ə]n[n]c[0], al món de les cases
84 page[ə]ses, antigues i aïllades, tot un seguit d'histò[o]rie[ə]s curioses,
85 que[ə] a[0]vui encara no han perdut[l] la seva vigència[ə] i de les que se'n
86 torna[ə] a[ə] par[r]lar.

87 [...]

88 **EI.** Són tres els[0] perso[u]natges mito[u]lògic[k]s que[0] o[u]cupen el
89 protagonis[z]me de les histò[o]rie[ə]s d'Eivissa. Fameliars, barrugue[ets] i
90 fo[u]lle[e]t[d]s[s] co[u]mpartiren amb[b] els[s] page[e]so[u]s de
91 l'è[ɛ]po[u]ca[ə] e[ə]l pro[u]tagonis[z]me de la vida diària[ə]. Mites[s]
92 que[ə:] e[0]s[z] lligaven a[ə] a[ə]fers quo[ku]tidians, com la fe[ə]ina al
93 camp[0], la co[u]n[n]struc[k]ció de cases, sènie[0]s o pare[ets]. Eren els[z]
94 més co[u]neguts, però[ɔ:] e[0]ls estudios[z]o[u]s de la mito[u]lo[u]gia
95 pitiüsa par[r]len ta[a]mbé d'altres ésser[r]s, po[u]tse[er] una mica més[z]
96 do[u]lent[0]s.

97 [...]

98 **EI.** Marià Torres ha publ[bl]icat[t] fa poc un recull[λ] de tots els
99 personatges que conformen la mito[u]lo[u]gia[θ] e[θ]ivissenca. Les
100 publ[bl]icacions[s] sobre la màgia, lligada[θ] a[θ] e[θ]strany[jn]s ésser[r]s
101 són de cada vegada més freqüents. Són histò[o]rie[θ]s, mites, que tenen el
102 seu[w] o[u]rige[θ]n ta[a]mbé[e] e[θ]n una funció didàc[k]tica, sobretot,
103 quan es fe[θ]ia fosc[k].

104 Po[u]d[d]e[e]m remu[u]nta[a]r[r]-n[m]o[u]s a l'èpo[u]ca de la cultura
105 cèltica per tro[u]ba[a]r a[0]ntecedent[0]s[z] de la mito[u]lo[u]gia de l'illa.
106 Amb[0] el tem[m]p[0]s[s], d'una manera o[w] altra, la presència[θ] dels[s]
107 fameliars, dels[z] barrugue[e]t[d]s[z] ha[a] a[0]nat lligada[θ] a[θ]
108 l'esglé[e]sia[θ]. A[θ]magats en campanaris, en fo[o]rtes pare[e]t[d]s[z] de
109 murada o en lloc[k]s[s] fosco[u]s i tranquils la XXX d'Eivissa
110 co[u]nserva[θ] e[θ]ncara[θ] a[0]vui a[a]lguns[z] dels[s] poc[g]s documents
111 escrits[s] que[θ] e[θ]s conserven a l'illa, relacionats amb[b] el món de la
112 mito[u]lo[u]gia.

113 XXX una histò[o]ria[θ] de bruixes, de capellans i de sant[0]s o[u]ficis,
114 aspec[k]tes en un principi tan a[θ]llunyats aparei[θ]xen units[s] creant[0]

115 tot un seguit d'histò[o]rie[ə]s, més o meny[ŋ]s[ɜ] divertides, més o
116 meny[ŋ]s[ɜ] reals, però[ɔ:] a[0]mb[0] un desconegut de fons.

117 [...]

118 **EI.** Una nit tan màgica, com la nit de Sa[a]nt[0] Jo[u]an, marcada pel foc i
119 les tradicions, és po[u]tse[e]r l'ex[kz]emple més clar[r] de tota la tradició
120 que[ə] hi[j] ha[a] a[ə]l darrere de la mito[u]logia pitiüsa. Nit de joc[k]s, de
121 conjur[r]s i de fidelit[t]at a una mito[u]lo[u]gia que tot i el tem[m]p[0]s[z]
122 no vol desaparè[ə]ixer.

123 [...]

124 **EI.** Histò[o]rie[ə]s[z] màgiques que tenen a veu[əw]re amb[0] mites i
125 dimonis, amb[0] misteris que n[n]ingú sap[b] r[r]eso[o]ldre. Es Pon[ŋ]t[0]
126 Vell[j] de Sa[a]nta[ə:] E[0]ulària[ə], co[u]n[n]struït[t] pel diabl[bl]e o
127 els[z] misteris que[ə:] e[0]nvolten es[z] Vedrà, tan marcat[t] per[r]
128 ll[l]legendes de desaparicions, de cercles màgic[k]s o fe[ə]nòme[ə]ns[s]
129 pa[ə]ra[ə]no[u]rmals. Es pe[e]nya-segats[z] de la Mo[o]la i[j] a[a]ltres són
130 ex[gz]emples de la part[t] ‘ més[z] ne[ə]gra d'aque[ə]sta[0]
131 hi[i]stò[o]ria[ə], tan lligada als[s] costums eivisse[e]nc[k]s[s]. N'hi ha,
132 però, altres ex[gz]emples.

133 [...]

134 **EI.** Ésser[r]s, espais, o[u]bjec[k]tes formen aquesta ll[Λ]legenda màgica
135 sobre les illes, que[ə] e[ə]ncara avui continua. I é[e]s que cada vegada més,
136 la gent[0] s'interessa per aques[0]t tipus de temes, que són, per a[a]lguns,
137 fet[d]s intrac[0]tabl[bl]es.

138 [...]

139 **EI.** Tenim la Mediterrània[ə] com a nex[ks]e d'unió amb[b] altres
140 po[o]bl[bl]es. La mito[u]logia creada[ə] a[ə] l'illa é[ə]s po[u]tse[e]r una de
141 les[z] mostres d'identit[t]at més carac[k]terístiques[z] de la vida[ə] a[ə]
142 E[0]ivissa i[j] a[ə] Fo[u]rmentera.

143 **BP.** I[j] e[ə]ls[s] que co[o]neixerem ara no són personatges[z] mític[t]s[z]
144 ni fantàstic[t]s, però sí que[0] ha[a]n estat i són encara[ə:] e[0]ls
145 protagonistes[z] de molt[0]s[0] de som[m]n[n]is i sobretot de molt[0]s[0]
146 de joc[t]s. Ens[z] referim a les[d] juguetes, aques[0]t[t]s[z] ob[d]jec[t]tes
147 que no n[n]omés[z] distreu[w]en sinó que ta[ə]mbé influeixen en
148 l'educació i al mateix[j] tem[n]p[0]s[z] es converteixen en un referent[0]
149 cultural. En el darrer reportatge d'avui ' a[ə]nam fins a sa Pobl[b:l]a, al
150 mus[z]eu de ca[a]n Planes, que[ə:] é[0]s on hi[i] trobam un del[l]s[s]
151 tres[z] museus[z] de la jogueta que[ə] hi[j] ha[a] ' a[ə:] E[0]spanya.

152 **NA.** Soldats, ba[ə]ldufes, pepes, cuinetes, trompetes, cotxe[ə]s, pilots...

153 I[i] a[ə]ixí fins a quatre mil juguetes, testimonis ‘ de milers[z]

154 d’històrie[ə]s i de joc[t]s, que[ə] ha[a]n sobreviscut a l’obl[bl]it. I totes, en

155 un únic espai, en el museu de la jugueta de ca[a]n Planes, de sa Pobl[bl]a.

156 Anton Boix[tʃ] ‘ va comença[a]r a[ə] col·l[ll]ec[k]cionar juguetes[z]

157 l’any[jm] mil nou-cent[0]s[0] setanta-set i en n[n]omés[z] vint[t]-i-dos[z]

158 any[jn]s n’ha[a] a[0]juntat quatre mil. Tantes, que des[z] de fa uns[z]

159 mesos[z] la seva[ə] a[ə]fició i la[ə] i[i]niciativa de l’Ajuntament[0] de sa

160 Pobl[bl]a ha fet que Mallorca sigui el tercer lloc[d] d’Espanya que té un

161 mus[z]eu de la jugueta, després[z] de Figueres, a Girona, i Ibi, a[ə]

162 A[ə]lacant[t].

163 [...]

164 **NA.** Així va co[o]mençar el seu v[b]ici, tot i que ell[ʎ] mateix[ʒ]

165 reconeix[ʃ] que no s’havia proposat[d] mai esdevenir un

166 col·l[ll]ec[k]cionista de juguetes. A partir d’aquell[ʎ] dia va que[ə]dar

167 encisat i durant[t] aques[0]t[d]s any[jn]s ha buidat[m] moltes[z] botigues.

168 [...]

169 **NA.** En aques[0]t[d]s[z] mesos, per ca[a]n Planes, ja[a] hi[j] ha[a]n

170 passat[m] milers[z] de persones, que[ə] ha[a]n pogut[d] redesco[o]brir

171 antic[k]s company[jn]s[z] de batalles i cò[ɔ]mplice[ə]s mut[t]s[s] ‘ de

172 molt[0]s[0] secrets[s] confi[i]ats, convençuts ‘ de la fidelit[t]at d’una pepa
173 o d’un soldat.

174 [...]

175 **NA.** Les[d] juguetes[s] són tantes que no[o] hi[j] caben totes i s’hauran de
176 tornar. Ara[ə], e[ə]x[s]posades, n’hi ha vuit[0]-centes i entre[ə] e[e]lles, la
177 més antiga de la col·l[1]ec[k]ció, aquesta pepa amb[b] el cap[b] de
178 porcell[ʎ]ana i[i] e[ə]ls ull[ʎ]s[z] de vidre que té, ni més[z] ni manco que
179 cent[0]-nou any[jn]s. Les[d] juguetes més[z] modernes són aques[0]t[d]s[z]
180 robo[0]t[d]s[z] del[l]s any[jn]s noranta. Entre[ə] uns i[i] a[a]ltres hi[i] ha[a]
181 una variet[t]at de te[ə]màtiques. Juguetes per fer sonar, per a[ə]rrossegar,
182 per fer riure o per senzillament[t] a[ə]batre els cap[p]s[s] ‘ a cop[b]s[z] de
183 pilota. Ta[ə]mbé hi[j] ha[a] juguetes per fer teatre i per fer titelles. Hi[i]
184 ha[a] animals i fins i tot una[ə] e[ə]scola de monges.

185 [...]

186 **NA.**Contempla[a]nt[0]-les es pod[d]en recorda[a]r
187 e[ə]s[z]deveniment[0]s[s] ‘ polític[t]s, mo[u]v[v]iment[0]s artístic[d]s o
188 desco[0]briment[0]s[0] científic[t]s. I[j] és que les[d] juguetes són
189 testimonis[z] muts[s] ‘ d’una[ə] è[ɛ]poca[ə] i[j] e[ə]l reflex[ks] ‘ de tot.

190 [...]

191 **NA.** Però com el mateix[ɜ] Boix[tʃ] ‘ reconeix, la jugueta més estimada no
192 surt[0] gairebé mai de la taula de diss[s]eny[ɲ] ‘ del fabricant[t], sinó més
193 avi[i]at del cervell[ʎ] de l’infant[t], capaç[z] de convertir en joc,
194 qual[kwal]sevol moment[t], qual[kwal]sevol cosa i qual[kwal]sevol lloc.
195 Les[d] juguetes són ta[ə]mbé testimonis[z] de maneres[z] de jugar.

196 [...]

197 **NA.** Als[z] grans, els[s] permet recordar i als[s] petits[s] ‘ contemplar
198 les[d] juguetes[z] de les que n[n]omés[z] n’han sentit a par[r]lar. Dins el
199 mus[z]eu de ca[a]n Planes hi[i] ha, donc[0]s, una[ə] història[ə] per
200 redesco[o]brir i[j] en la memòria[ə] ‘ donar mov[v]iment[t] a les[d]
201 joguines que[ə] a[a]ra ja descansen de tant[0]s[0] joc[t]s. I[j] é[ə]s que com
202 diu l’escrip[p]tor Fernando Pessoa, no hi[j] ha[a] imperi que valgui
203 tan[n]t[0] com perquè[ə] e[ə]s trenqui la pepa d’una nina, no hi[j] ha[a]
204 ideals[s] que mereixin el sacrifici d’un tren de jugueta.

205 [...]

206 **BP.** I[j] entre fantasies, idò, vos[z] deim adéu. Gràcie[ə]s per[r] la
207 vostra[ə] a[ə]tenció i fins un altre.

208 [...]

209 **JZ.** Bon[m] vespre[ə] a[ə] to[u]thom. *Report[t]* es[r] retroba am[n]b[0]
210 l’audiència[ə] de la dos[z] de Televisió[o:] E[0]spanyola[ə] a[0] les[z]

211 Balears després[z] del parèntes[z]i e[ə]stiu[w]enc[k]. I reprenem la feina
212 amb[b] un reportatge que[ə:] e[0]ns[z] recorda com era la xa[a]rxa de
213 tran[n]sport[0]s entre[ə:] e[0]ls[s] pobl[b:l]es de Mallorca i Palma. Una
214 xa[a]rxa de recaders que continua viva[ə] e[ə]ncara[ə] a[ə] pe[e]sar de la
215 modernitz[dz]ació ‘de les empres[z]es ‘ de tran[n]sport[t]. Veu[əw]rem els
216 ex[dʒ]emples[z] de dues agèncie[ə]s[z] de tran[n]sport[0] de sa Pobl[b:l]a i
217 de Felanitx.

218 **CG.** És una pràc[k]tica molt[0] popular, amb[b] a[ə]rrels[z] de vuitanta
219 any[jn]s a Mallorca. Un tràfic con[0]stant[t] i diari entre Palma i[j] e[ə]ls
220 pobl[bl]es de l’illa. Un tran[0]sport[0] convencional[l] que s’ha
221 a[0]dap[t]at al tem[n]p[0]s[s]. Una forma de comunicació que, des[z] de
222 les antigues agèncie[ə]s i passen[m]t[0] pels[z] recaders, conserva la
223 fiabilit[t]at i la confiança de sempre. Un negoci que[0] ha[a] passat de pares
224 a fill[ʎ]s. Una forma de tran[0]sport[t] que combina nou[w] i vell[ʎ]
225 tem[n]p[0]s i que, pel seu volum de mercaderia, és encara[0]
226 i[i]mpres[t]cindibl[bl]e per a les comunicacions a Mallorca.

227 Aquí fa cinquanta any[jn]s era ca[a]n Parrús, l’única[ə] a[ə]gència[ə] de sa
228 Pobl[bl]a, quan ‘ les agèncie[ə]s[s] ‘ eren tot un món en els[0] pobl[bl]es.
229 Un centre[ə] ne[ə]uràlgic[k] ‘ de comunicació per on passaven

230 mercaderies, encàrre[ə]c[ɡ]s i missatge. Un punt[t] ‘ d’enllaç entre[ə:]
231 e[0]ls[0] pobl[bl]es i la resta de Mallorca. Ca[a]n Parrús continua com a
232 l’única agència[ə] de tran[0]sport[t] ‘ de sa Pobl[bl]a. És[r] mostra de la
233 que[ə] hi[j] havia[ə] a cada pobl[bl]e de l’illa, una xa[a]rxa de comunicació
234 datada fa mig[t] ‘ segl[gl]e.

235 [...]

236 **CG.** En el cas[z] de Felanitx, l’agència[ə] ‘ de trenta-set any[jn]s és[z] de
237 la família[ə] Veny. L’obrí l’espòs[z] de Mag[d]dalena[0] O[o]brador i[j]
238 a[a]ra[ə:] e[0]n responen el[l]s[0] seus[s] fill[ʎ]s. Recordo quan ‘
239 qua[kwa]si tota la mercaderia que trans[s]itava per Mallorca passava per
240 les agèncie[ə]s[z] del[l]s[0] pobl[bl]es.

241 [...]

242 **CG.** A Palma, Mag[d]dalena[0] O[o]brador gua[gwə]rdava[ə:] e[0]l
243 magatzem de l’agència[ə] Veny. Després[s] ‘ va ser ‘ recadera, conduint[t]
244 ‘ la seva furgoneta. Eren any[jn]s de molta feina per a les agèncie[ə]s. Un
245 conduc[t]te[0] i[i]mpres[t]cindibl[bl]e[ə] e[ə]ntre la pagesia i la ciut[t]at i
246 no sol[l]s[s] pel tran[0]s[s]port[t] ‘ de mercaderies.

247 [...]

248 **CG.** Fa trenta cinc[k] any[jn]s que[ə:] e[0]s creà el Centro de Recaderos,
249 am[n]b[0] seu prop[b] del carre[e]r A[ə]ragó de Palma. Sis any[jn]s
250 després es tras[z]ll[λ]adà[a] a[ə]l polígon de son Castelló. Era quan ‘ cada
251 agència[ə] de pobl[bl]e, cada recader tran[0]sportista gestionava[ə:] e[0]l
252 seu negoci familiar. D’aquell[λ] centre[ə] e[ə]n queda l’estruc[t]tura que
253 s’ha[a] a[ə]dap[t]at al tem[n]p[0]s ac[t]tu[ual], quan qua[kwa]si totes[z] les
254 empreses come[ə]rcials i les agèncie[ə]s[z] marítimes tenen tran[0]sport[t]
255 propi. Ara s’ha tran[0]sformat en Tersa, Terminal Mallorca de
256 Mercaderies, i molt[0]s[0] dels[0] recaders tran[0]sportistes antic[t]s, s’hi
257 ha organitz[dz]at en cooperativa. Continua sent[t] el servei espargit[t] per
258 tot[t] Mallorca, quan[t] ‘ am[m]b[0] meny[jn]s ve[ə]hicles i te[ə]lè[e]fons,
259 la comunicació dels[s] pobl[bl]es am[m]b[0] Palma[ə] e[e]ra, sobretot[t],
260 per carretera, de quan cada missatger tenia trac[0]te direc[0]te[ə]
261 a[ə]m[n]b[0] cada client[t], un costum que[ə:] e[0]ncara[0] a[a]ra
262 mantenen a[ə]lguns us[z]uaris.

263 [...]

264 **CG.** Tersa té vint[t]-i-quatre delegacions a Mallorca, que[ə] a[0] la
265 vegada[ə] e[ə]n tenen d’altres a la z[z]ona que controlen, una[ə:]
266 e[0]struc[t]tura am[n]b[0] ruta de tran[0]sport[t] ‘ per a tota l’illa. Un servei

267 que recull[λ] el que no[o] e[ə]s fa amb[b] el tran[0]sport[t] ‘ convencional i
268 que conserva la tradició del missatge, l’encàrre[ə]c i la remesa
269 personalitz[dz]ats. Amb[b] una flota d’uns[0] vuitanta ve[ə]hicles,
270 de[e]vuit treballa[λ]dors ad[m]ministratius i uns[z] vint[t]-i-un
271 tran[0]sportistes autònoms[z] de les agèncie[ə]s i tran[0]sport[0]s[z] dels[s]
272 pobl[bl]es, l’any[jm] passat[d] maneja[dʒ]à vint[t]-i-quatre mil cinc[0]-
273 centes[t] s[ʃ]e[i]ixanta tones[z] de mercaderia am[ŋ]b[0] vint[t]-i-quatre
274 mil ex[s]pe[ə]dicions, un volum[n] de tran[0]sport[0]s[s] que dóna la
275 mesura d’aques[0]t tràfic, en el qual confien mil cen[n]t[0] cases
276 come[ə]rcials[z] de Palma per repartir la seva mercaderia[ə] a[ə]ls[s]
277 pobl[bl]es[z] de Mallorca.

278 [...]

279 **CG.** I am[m]b[0] més o meny[jn]s[z] rèdits, continua[ə] a[0]questa
280 singular comunicació per les carreteres[z] de Mallorca. Té la mateixa[ə]
281 o[ɔ] similar xa[a]rxa de recaders tran[0]sportistes[z] de fa vint[t]-i-nou
282 any[jn]s. Té la mateixa seu de[ə:] e[0]n fa trenta-cinc[k], un sistema de
283 tran[0]sport[t] alternatiu que, amb[b] els[s] canvis propis[z] de
284 l’evoluc[z]ió[o] e[0]conòmic[o]social de Mallorca rut[t]lla[ə] a[ə] tota

285 l'illa a l'ex[s]periència[ə] i confiança que confiaren les agèncie[ə]s
286 tradicionals[z] d'antany.

287 **JZ.** Ara[ə] he[ə]m de recordar uns[s] fets[z] molt[0] més[z]
288 desagradabl[b:l]es. D'aquí[i] a[ə] dos[z] dies, dilluns[0] que ve farà deu[w]
289 any[jn]s de les inundacions[z] de la comarca de lle[ə]vant[0] de Mallorca.
290 A un ample territori, des[z] de Campos fins a Sa[ə]nt Llorenç l'aigua[gwə]
291 va de[e]ixar un rastre de destruc[k]ció que no respec[k]tà ni carreteres, ni
292 cases, ni cotxe[ə]s, ni barques, ni platg[dʒ]es, ni vides humanes. A
293 moltes[z] bandes, com a Manacor, dos[z] l[l]ustres[z] després[s] ' no s'ha
294 fet[t] res per evitar que torni[j] a[ə] venir una torrentada. L'anunciat
295 des[z]viament[0] del torrent[0] de sa Cabana, que passa ben pel mig[dʒ] de
296 la ciut[t]at, continua sense dur[r]-se[ə] a[0] terme. Els ex[s]pert[d]s afirmen
297 que torrentades d'aques[0]t tipus es[r] repeteixen cíclicament[t] a l'illa.

298 **BP.** Varen ploure més[z] de dos[0]-cent[0]s[z] litres per metre
299 qua[kwə]drat en poques hores. Fins i tot hi[i] ha[a] me[ə]te[ə]oròle[ə]g[t]s
300 que diu[w]en que[ə:] e[0]n varen caure quatre-cent[0]s[s], però[ɔ] é[ə]s
301 una dada que no po[o]gueren confirma[a]r e[0]ls[0] pluviòme[ə]tres. Dia
302 sis[z] de setembre de mil nou-cent[0]s[0] vuitanta-nou, dillun[n]s[s] farà
303 deu[w] any[jn]s, se va viure[ə] a[ə] Mallorca[ə] u[u]na de les

304 inundacions[z] més important[0]s[z] d'aques[0]t segl[g:l]e. L'aigua[gwə]
305 de pluja crea i reconeix els[s] camins[0] que[0] ha[a] de trans[s]itar per
306 a[ə]rribar a la mar. Poc[g] li importa si l'home[ə] ha con[n]struït edificis o
307 carreteres damunt[t] els[z] llit[d]s[z] del[l]s[0] torrent[0]s[s].

308 [...]

309 **BP.** Cap a les[z] nou del dematí d'aquell[ʎ] sis[z] de setembre començà[a]
310 a[ə] ploure al lle[e]vant[0] de Mallorca. A mitjan dematí, des[z] de
311 Campos fins a Sa[ə]nt[0] Llorenç[z] des Cardassar, tota la franja del litoral
312 es[z] va veu[əw]re[ə] i[i]nundada per una torrentada d'aigua[gwə], que
313 tardà set[m]manes en eixuga[a]r[r]-se. Es Trenc[k], es[t] Salobrar de
314 Campos, Portocolom, Portopetro, cala Santanyí, s'Estany[ɲ] ' d'en Mas,
315 Manacor, Portocristo, s'Illot i un llarg[k] e[ə]tcè[ɛ]te[ə]ra de
316 pobl[b:l]acions[z] mallo[o]rquines[z] mai no o[0]bl[b:l]idaran el que va
317 passar. La xa[a]rxa de carreteres[z] va que[e]dar destrossada, nombrosos[z]
318 vaixell[ʎ]s[z] varen naufragar sense sortir del port[t] i la mar va canvi[i]ar
319 durant[t] uns[z] dies el color blau pel color del fang[k]. Cases inundades,
320 cotxe[ə]s destrossats, platg[dʒ]es que desaparegueren, camp[0]s a[ə]negats
321 i tres treball[ʎ]adors mort[0]s[z] a l'hotel el Corso, de Portocolom, va
322 se[ə]r e[ə]l tràgic[g] balan[n]ç[s] ' d'unes inundacions[s] que provocaren
323 trenta mil mil[l]ions[z] de pèrdues.

324 Un torrent és una corren[m̃]t[0] fluvial on l'aigua[ɡwə] no corre[ə] d'una
325 manera permanent[t], ta[ə]mbé s'anomenen rieres, rambl[b:l]es o
326 barran[n]c[k]s[s]. Els[s] torrent[0]s[z] mallorquins[0] no són com els[0]
327 rius[z] de la pe[e]nínsula. Són rius[z] me[e]diterranis que s'adap[p]ten al
328 nostre[ə] clima. L'estiu[w] aquí sol ser sec i per tant[t] els[s] torrent[0]s
329 estan eixuts. Quan[m] plou circulen les correnties. Les condicions[z]
330 naturals[z] dels[s] torrent[0]s haurien de provocar un jaç ampli[i]
331 a[ə]m[n]b[0] capacitat gran de tran[0]sport[0] d'aigua[ɡwə] i de pedres,
332 arena o graves. L'ac[k]ció de l'home[ə], però, ha pertorbat[d] l'estat[d]
333 natural dels[s] torrent[0]s[s]. Molt[0] sovint[t] hem volgut[t] canalitz[dz]ar
334 les[t] seves aigües[ɡwəs] tancan[n]t[0]-los amb[0] paret[d]s[z] o
335 e[ə]difica[a]nt[t]-hi a[ə]l damunt[t].

336 [...]

337 **BP.** Les inundacions[z] del vuitanta-nou varen tenir les pitjors
338 conseqüèncie[ə]s a Portocolom. A l'hotel el Corso tres treball[λ]adors
339 moriren o[əw]fegats, quan la torrentada[ə] i[i]nundà[a] e[ə]ls[z] baixos[z]
340 de l'edifici[i] a[ə]mb[0] poc[t]s[0] segons. Els[z] bombers tardaren hores
341 en treure tota l'aigua[ɡwə] dels[z] locals. L'hotel, sense llicència[ə]
342 d'o[ob]ertura[ə] ' e[ə]stava[ə] i[j] e[ə]stà con[n]struït damunt[t] el llit
343 del torrent[t]. Avui s'han fet obres[z] menors i s'ha des[z]vi[i]at el

344 torrent[0] dues[z] vegades. Realmen[m]t[0] però, l'hotel continua[ə] on era
345 i el torrent[t] ' ta[ə]mbé.

346 A Manacor no[o] hi[j] va[a] ha[0]ver desgràcie[ə]s personals[s], perquè
347 s'ona, com ho[əw] a[0]nomenen els[z] manacorins[s] ' va ser de dia.
348 [...]

349 **BP.** No é[ə]s per casualit[t]at[t] que l'avinguda des Torrent de Manacor
350 tengui aques[0]t[n] nom. De fet el torrent[0] de sa Cabana passa per davall
351 dels[s] carrers de la ciut[t]at, o millor dit, Manacor e[ə]stà[a] a[ə]
352 damunt[t] el torrent[t]. La revinguda de fa deu[w] any[jn]s inundà bona
353 part[0] de la ciut[t]at. La força de l'aigua[gwə] a[ə]rrambà tot el que
354 trobà[a] a[0]l seu pas. A[ə]lguns[z] dels[0] veï[əj]nats[s] que[0] ho[u]
355 visqueren, ho[u] recorden tot i que tenen por que torni[j] a[ə] passar.
356 [...]

357 **BP.** Aquesta por que tenen els[z] manacorins[z] no[o] é[ə]s[z] gratuïta. I[j]
358 é[ə]s que la del vuitanta-nou no va ser la primera torrentada que patia
359 Manacor. L'any[ŋ] ' mil vuit-cent[0]s[0] cinquanta[ə] i[j] e[ə]l mil nou-
360 cent[0]s[s] trenta-dos hi[i] va[a] ha[0]ve[ə]r i[i]nundacions important[0]s.
361 D'aquell[ʎ] desastre fins i tot se'n feren targetes. L'any[ŋ] ' mil nou-
362 cen[m]t[0]s[0] vuitanta-nou, però, un assentament[t] urbà molt[0] més[z]

363 gran damunt[t] el torrent[t], fa que les conseqüèncie[ə]s siguin més[z]
364 greus[z] i[j] e[ə]ls[s] fets[z] demostraven que s'havia de trobar soluc[z]ió.
365 Ja de tot d'una[ə:] e[0]s va par[r]lar de la possibilit[at de des[z]vi[i]a[a]r
366 e[ə]l torrent[0] de sa Cabana fora del casc urbà de la ciut[t]at. No era
367 l'única[ə:] a[0]lternativa, però[ɔ] é[ə]s[z] la que va[a] a[0]prov[v]ar
368 l'Ajuntamen[m]t[0] manacorí.
369 [...]
370 **BP.** Però[ɔ] a[ə] pe[e]sar del tem[m]p[0]s[s] tran[n]s[s]corregut, els[s]
371 plànols, els[s] press[s]upos[0]ts i les alternatives continuen estudia[a]nt[t]-
372 se i[j] a[ə]quest és el probl[b:l]ema més[z] greu, el tem[m]p[0]s[s] passa i
373 no passa res.
374 [...]
375 **BP.** A Portocristo ta[ə]mbé[e:] e[0]s[z] varen viure moment[0]s[z] difícils
376 en el vuitanta-nou. La gran quan[kwən]tit[at d'aigua[gwə] que duia[ə]
377 e[ə]l torrent[0]de na Llebrona va desborda[a:]r e[0]s[z] riu[w]et i va passar
378 per damunt[0] de la carretera incomunicant[0] durant[0] dies[z] les[z] dues
379 part[0]s[z] del port[t]. Moltes[z] barques es[z] varen perdr[r]e[ə] i[j] e[ə]ls
380 cotxe[ə]s aparegueren dins[z] la mar.
381 [...]

382 **BP.** A poc[t]s[s] quilò[ɔ]me[e]tres de Portocristo, a la z[z]ona turística de
383 s'illot, el torren[ɲ]t[0] va torna[a]r a[0] comparèixer i va provocar
384 dstrosses que s'estimaren en uns[s] tres[0]-cent[0]s[z] mil[l]ions[z] de
385 pessetes. Aquí s'op[p]tà per la con[n]struc[t]ció d'un pont[t] elevat que
386 de[e]ixàs pas al torrent[t].

387 Aques[0]t torrent[0] que desemboca[ə] a[ə] s'illot és es torrent[0] de ca
388 n'Amer, que[ə] a[ə]quí s'anomena es[z] riu[w]et. Al llarg[0] dels any[jn]s
389 setanta els[0] silloters hi[i] varen con[n]struir a damunt[t] i en el vuitanta-
390 nou la torrentada s'ho n'ho dugué tot. Després[z] d'aquell[l] malson, els[0]
391 silloters op[t]taren per de[ə]ixar lliure el cau del torrent fins a la seva[ə]
392 a[0]rribada a la platj[dʒ]a.

393 De tot això[ɔ] e[ə]n fa deu[w] any[jn]s. La ràbia[ə] i la[ə] i[j]mpotència[ə]
394 de molta gent[0] que va viure les inundacions[z] de massa[ə] a[0] prop és
395 encara[ə] a[ə] la memòria[ə]. El balanç[z] del dia després[z] va ser molt[0]
396 ne[ə]gatiu, però[ɔ] e[ə]l d'avui, despres[z] de deu[w] any[jn]s, és
397 qua[kwa]si el mateix[j], perquè no s'ha fet pràc[t]ticament[0] res i la
398 torrentada podr[dr]ia tornar.

399 [...]

400 **BP.** I mentres polític[d]s[z] i tèc[n]nic[t]s[0] s'ho pensen, les formigues fan
401 carreró i traginen menjar. Popularment[t] és una senyal de pluja que no vol

402 dir torrentada. Aquesta paraula, de fet ha convertit en ne[ə]gativa
403 l'ex[dz]istència[ə] d'un torrent[t]. Potser hauríem[n] de pensar que[ə:]
404 é[0]s l'home[ə] qui[i] e[ə]ls ha tre[ə]pitjat o els ha ig[n]norat en aquest[t]
405 i[j] e[ə]n el segl[g:l]e passat. Quan[t] el torrent[0] s'enfada[ə] e[ə]ns[z]
406 recorda que[ə] e[ə]x[dz]isteix amb[b] una torrentada.
407 **JZ.** Res[z] més per avui. Moltes[z] gràcie[ə]s per[r] la vostra[ə] a[ə]tenció
408 i fin[n]s[0] dissab[t]te que ve. A[ə]déu.

TEMPS

1 **CM.** La previsi[j]ó me[e]teorològica per a les pròx[ks]imes hores manté
2 l'anunci d'un tem[m]p[0]s, més o manco, com el de les[z] darreres hores.
3 Les temperatures[z] màx[ks]imes s'han mantengut entorn[n] de quinze
4 graus[z] de mitjana. Les mínimes[z] han estat d'uns deu graus. Com veim a
5 la[0] i[i]matge del satèl·l[1]it[t] Me[e]te[e]os[z]at, el cel està una mica[ə]
6 e[ə]nn[n:]igulat. Així i tot, per avui horabaixa, l'I[i]n[n]stitut de
7 Me[e]teorologia no[o] a[ə]nuncia pluges. Les temperatures esz mantendran
8 entorn[n] dels[s] setze graus[z] de màx[ks]ima. El vent[0] serà de
9 ponen[m]t[0] fluix. En el mapa d'is[z]òbares previst es veu[əw] com el
10 tem[m]p[0]s[z] no canvi[i]arà gaire.
11 Per demà dissab[t]te l'I[i]n[n]stitut Nacional de Me[e]teorologia
12 preveu[əw] cel poc enn[n:]igulat i sense risc[g] de pluges. Temperatures[s]
13 sense canvis o una mica més altes. Màx[ts]imes de de[evuit] graus i mínima
14 de deu. Vent[0] de ponent[0] fluix a moderat. Per passat demà, dia quatre i
15 dilluns[z] dia cinc[0] tendrem intervals[z] de níguls i possibilit[t]ats[z] de
16 pluges dèbils. Temperatures sense canvis. Vent[0] de llebeig fluix. El dia
17 dels[z] Reis, el cel estarà poc enn[n:]igulat i les temperatures pod[d]en
18 davalla[a]r u[u]na mica. Es preveu[əw] que[ə] e[ə]l vent[0] serà de
19 component[0] nord[0] fluix.

20 **JB.** El clima sol definir[r]-se[ə] e[ə]n termes de temperatura i
21 possibilitat de pluja. La major o menor proximitat de les zones
22 muntanyes fa que a l'augment o minvin les precipitacions. El
23 1997 no serà un any que destaquï, ni per massa humitat ni per massa
24 sec. Hem de parlar, per tant, d'un any regular.

25 S'acaba d'estrenar l'any, i amb el nou 98 el mes de gener. És,
26 sense cap dubte, la més bona que gaudeix d'un refranyer més ampli i
27 extens de tot el calendari. A tall d'exemple, en recordarem dos
28 o tres. N'hi ha un que precisa que *aigua de gener, tot l'any va bé*.
29 Les pluges de gener són molt importants, fa estona que se sap.
30 Si el primer mes de l'any s'inicia de forma correcta és un clar
31 i excel·lent vaticini. Els tres-centes sifentanta-
32 tres dies que vénen, seran bons i adequats pel camp i la vida rural.
33 *Brusquetes de gener, bon any mos ve*. Aquesta sentència climàtica
34 defineix el temps que s'apropa, que no estarà mancat
35 de les fredors típiques de l'estació i que solen produir-se al voltant
36 dels Reis o de Sant Antoni. Les precipitacions i les pluges haurien
37 de ser suficients. Es tracta de que reguin la terra amb profunditat.
38 No de bades, *gener amarat, mig any assegurat*. Això vol dir que les

39 coll[ʎ]ites seran bones i profitoses pels[s] pagesos. A[ə]cabarem
40 aques[0]t[t] primer pronòstic de l'any, tot recordant[t] una[0] a[a:]ltra dita
41 que[ə:] é[0]s tot una previsi[j]ó popular: *en es[z] gener, tanca sa porta i*
42 *encén es[z] braser.*

43 [...]

44 **JB.** Avui ' e[ə]l dia ha so[u]rtit clar, però a[ə]vi[i]at s'ha tapat. Sense sol el
45 fred aug[0]menta, sobretot si[i] a[ə]questa fredor e[ə]s co[0]mbina
46 amb[b] una[ə] humitat alta, tal com ha suc[k]ceït. Els[z] niguls han
47 co[u]bert[t] el cel i[j] a[ə]ixò és[z] n[n]omés el preàmbul dels[z] dies
48 incert[0]s[s] que tendrem durant[t] una part[0] del cap[b] de set[m]mana. A
49 la tercera desena del gener ' so[u]friran un retrocés[z] les temperatures.
50 Sembl[bl]a que després[z] d'un hivern fred[t] ' ve un estiu calo[0]rós. Avui
51 hem po[u]gut[k] comprovar que[ə:] e[0]l sol de gener té poca durada.
52 Estirat el matí i bastant[0] tapat el cap[v]vespre. Això són els[z] grans[0]
53 trets[s] que més es pod[r]en destacar per avui. L'aug[0]ment de les
54 enn[n:]igulades ha vengut propiciat per l'apropament[0] d'una borrasca
55 moderada, procedent[0] del sud de la pe[e]nínsula. Aquesta depress[s]ió
56 es[z] veu[əw] reforçada per una massa d'aire fred en els[0] seus[z]
57 nivell[ʎ]s més alts. L'anticicló[o] é[ə]s ara[ə] a[ə]l centre[ə] d'Europa, tal
58 com reflex[ts]a[ə] e[ə]l futuresc[k] ' Me[e]teos[s]at. Les[z] boires[z]

59 d'avui matí han donat pas a cels[z] grisos al conjunt[0] de les illes. Les
60 temperatures han ex[s]perimentat[t] canvis a la baixa[ə] ‘ a[ə]l conjunt[0]
61 de les capitals illenques. Demà[a] e[ə]ls valors[z] baixaran prop[b] de
62 dos[z] graus en relació a[0] avui. La previs[z]ió per aquest divend[0]res
63 és[z] de cel tapat, aug[0]mentant[t] a molt[0] tapat a mesura que[ə]
64 a[ə]vanci la jornada. Es produï[i]ran precipitacions[0] dèbils o
65 localment[0] moderades al final del dia a qual[kwal]sevol punt[0] de les
66 illes. Al matí hi[ə] haurà calitges i alguns[s] ‘ ban[n]c[k]s[z] de boira
67 am[n]b[0] temperatures que baixaran lleugerament[t]. Bufaran vent[0]s[z]
68 de lle[e]vant[t] i ta[ə]mbé de xaloc, generalmen[ŋ]t[0] fluixos, enfortint[t]-
69 se gradualment[t] a moderats. A la mar, maror. Vent[t] de força quatre a
70 cinc[k]. En vistes a dissab[b]te, s'espe[e]ren plugetes molt[0] primes i
71 temperatures sembl[bl]ant[0]s a les[z] de demà. Per diumenge la
72 situació[o:] é[0]s[z] gairebé[e] i[i]dèntica. Precipitacions[z] de caràc[t]ter
73 dèbil o moderades. Per dilluns[s] ‘ que ve, dia vint[t]-i-cinc[k], la
74 tendència[ə] i[i]ndica que tornarà el bon tem[n]p[0]s i les[z] boires.

75 Avui[i] é[ə]s Sa[ə]nta[0] I[i]nès i el pronòstic[k] popular vaticina que si du
76 bon tem[n]p[0]s[z] les[z] vinyes a[ə]niran bé. En durà o no. Depèn de com
77 se miri. De totes[r] maneres[z] demà[a] e[ə]l calendari a[ə]rriba[ə] a[ə]
78 Sa[ə]nt[0] Vicenç, que[ə] a[ə]quest sí[i] é[ə]s el patró dels[z] vinaters.

79 Segons[z] la tradició, que[ə] e[ə]l vi surti bo o dolent[t], depèn del
80 tem[n]p[0]s que fac[s]i demà. Si fa bon sol, cada cep[b] valdrà per dos.
81 Hi[əj] hau[əw]rà bona[ə] a[0]nyada, però per altra banda la dita[ə]
82 a[ə]ssegura que *Sa[ə]nt[0] Vicenç[z] banyat, tot es[z] vi e[ə]sgarrat.*
83 Demà[a] ‘ ho[əw] sabrem.

84 [...]

85 **JB.** La segona quinzena de maig no sol ser molt[0] plujosa. Si[i] he[ə]m de
86 fer cas al refranyer, podr[dr]em descartar les precipitacions[0] per una
87 te[ə]mperadeta. Avui, dia quinze, el calendari[i] a[ə]rriba[ə] a[0]
88 Sa[ə]nt[t] Is[z]idre Llaurador, que *se'n du sa pluja i mos[r] du sa calor.* A
89 les imatges[z] del produc[t]tiu Me[e]teos[s]at destaca la presència[ə] d'un
90 front[t] at[l]làntic[k] ‘ molt[0] des[z]gastat a[ə]fec[t]tant[0] les Illes[z]
91 Balears. L'anticicló gairebé s'ha mogut. Demà, un dia més, tendrem
92 te[ə]mperatures que s'avançaran a l'estiu. Tem[n]p[0]s estirat amb[b]
93 a[ə]lguns intervals[0] de níguls. Bo[u]irines i boires matineres
94 co[o]mpletades am[n]b[0] calitges. Podr[dr]ia caure qual[kwal]que gota[ə]
95 i[j] tot. La tendència[ə] per dilluns és[r] de sol, però sense descarta[a]r
96 a[a]lgun petit[r] ruixat dèbil. Per dimarts, bon tem[n]p[0]s[s].

97 [...]

98 **JB.** Demà la previsió par[ra]la d'una situació[] a[]mb[] sol i '
99 a[]lgun nigul decoratiu. El mes[r] de maig ha pres el camí de la primavera
100 am[]b[] poques[z] novet[t]ats. Les temperatures es[z] mantenen sense
101 canvis. Tot seguit ho[]w] repassarem des[z] de cala Carbó, a l'illa
102 d'Eivissa.

103 A poc a poc, les temperatures cada dia pugen un poquet, avui un grau,
104 demà un altre. El calo[]r e[]s manté. A les imatges del treball[]ador
105 Me[]teos[s]at s'observen bandes[z] d'enn[]igulats alts[s] ' procedents de
106 la pe[]nínsula, que[] e[]nteranyinen el cel de les Pitiüses i de Mallorca.

107 La seva forma, en se[]micercle, indica la posició d'una dorsal càlida,
108 que[] e[]ls[z] dies que vénen ens abraçarà de cada vegada més. Més
109 calor, per tant[t]. La baixa, situ[]ada al nord[d]-oest ' d'Algèria[] s'anirà
110 debilitant[t] i es[z] desplaçarà lleuge[]ramen[]t[] cap a l'est[t]. Ho[]
111 tornam a repetir, poc[k]s[s] canvis. Les temperatures màx[]imes han
112 oscil·l[]at entre[] e[]ls[z] vint[t]-i-quatre i els[z] vint[t]-i-sis[z] graus i
113 les[z] mínimes no baixaven de quinze. Al santuari de Lluc, la nit més freda,
114 en deu graus. Demà hi[] haurà sol i[j] e[]stones de niguls.

115 Predominaran, en aques[]t sentit, les enn[]igulades altes. A Menorca
116 hi[i] haurà[a:] a[]lgun banc[k] ' de niguls[z] baixos i bo[]irines, calitges
117 més que res. El vent[t] ' serà de xaloc a Menorca i de lle[]vant a la resta

118 del territori. Temperatures am[n]b[0] lleuger as[t]ce[ɛ]ns. Per divend[d]res
119 predomini de cel estirat am[n]b[0] calitgetes. Temperatures pujant[t]. El
120 cap[b] de set[m]mana[ə] e[ə]s presenta[ə] a[ə]mb[b] estones de niguls,
121 que seran més importants en vistes a diumenge i temperatures altes. I per
122 a[ə]cabar, imatges[z] refrescants. Bon tem[n]p[0]s a cala Carbó, al terme
123 de Sa[ə]nt Jo[u]sep, un racó d'Eivissa de mar tranquil·l[1]a, am[n]b[0] la
124 seva platj[dʒ]a[ə] a[ə]rrecerada i els[s] tradicionals XXX, ben abrigats al
125 mal tem[n]p[0]s[s]. Les aigües[gwəs] tran[0]sparents, encara[0] u[u]na
126 mica fredes[z] de cala Carbó, comencen a convoca[a]r e[ə]ls[s] primers
127 banyistes de la te[ə]mporada.

128 Maig és una me[e]sada clau[w] i dec[s]is[s]iva al món agrícola, ramader, a
129 la marina. I[j] e[ə]ncara[ə] ho[u] hauria d'have[e:]r e[0]stat molt[0] més.
130 Potser la dita d'avui ha perdut una mica de valor, *aigües[goz] d'abril i en*
131 *es maig[r] ros[0v]ades, fan ses anyades*. Demà ' hi[ə] tornarem.

132 [...]

133 **JB.** El tem[n]p[0]s acompanyarà més[z] del que sembl[bl]ava els
134 aficionat[t]s[0] que vag[ʒ]in demà[a] a[0] A[ə]nglaterra. A darrera[0]
135 ho[ɔ]ra d'avui sembl[bl]a que[ə:] e[0]s retiraran els[z] darrers ruixats.
136 Demà[a] e[ə]l dia tindrà cel tapat amb[0] moment[0]s[s] ' que so[u]rtirà[a]

137 e[ə]l sol. A Birmingham no plou[ɹ]rà. Les temperatures a[ə]rribaran fins
138 als[z] vint[t]-i-dos[z] graus i al principi del dia, els[s]
139 te[ə]rmò[ɔ]me[e]tres[z] baixaran devers als[z] deu graus. Farà ve[e]ntet.
140 Els[s] que veg[ʒ]in el partit per televisió podr[dr]an comprova[ə]r-ho
141 amb[b] els[z] banderins[z] de có[o]rne[ə]r[r]. Si no plou, el Mallorca tendrà
142 més oportunit[t]ats[z] de gua[gwə]nyar. Convé du[u] e[ə]l paraigua[gwə],
143 però[ɔ] é[ə]s prob[b]abl[b:l]e que no s'obrin, és a dir, que no s'hag[ʒ]in de
144 desplegar.
145 Una borrasca relativament[0] potent[t] evolucion[ɹ]ona aquest[d]s[z] dies[s]
146 sobre[ə:] e[0]l Reg[n]ne[ə] U[w]nit. Això provocarà durant[0] les
147 pròx[ts]imes hores pluges dèbils, que s'aniran retirant[t] a poc a poc.
148 Demà[a] e[ə]l dia so[u]rtirà am[n]b[0] cel tapat, però s'o[u]briran
149 clari[i]anes. No s'ha de descarta[a]r ' a[a]lgun ruixat. A l'hora del partit[d]
150 no plou[ɹ]rà. Les temperatures a tota l'àrea de Birmingham seran baixes
151 al matí, entre vuit i nou graus i puj[j]aran fins a la vintena de graus al
152 mig[ʒ]dia. El partit es[d] jugarà a[ə] u[w]ns quinze graus, am[n]b[0]
153 tem[n]p[0]s sec i[j] un cert[t] oratge que bufarà del nord[d]-est, gre[ə]gal
154 que deim aquí, dever[r]s els[z] vint[t] o vint[t]-i-cinc[0] quilò[ɔ]me[e]tres
155 per hora. Les condicions atmosfèriques[s] seran bones perquè[ə] e[ə]l
156 Mallorca pugui a[ə]conseguir una victòria[ə].

157 [...]

158 **JB.** Se'n presenta[0] u[u]na de bona. Si les previs[z]ions[z] no fallen
159 tendrem[n] neu durant[0] tot el cap[b] de set[m]mana. Pot[t] començar a
160 ne[e]var durant[t] ‘ la nit de demà, per damunt[t] els[z] 1100 metres
161 aproximadament[t]. Per dissab[t]te la precipitació de neu j[3]a seria
162 més[z] moderada, i per damunt[t] els[0] set-cen[m]t[0]s[0] metres,
163 aproximadament[t]. Diumenge, a més de pluges fortes tendrem neu[w] a
164 partir dels[0] cin[n]c[0]-cent[0]s[z] metres tan sols i dilluns[s] ta[ə]mbé. Es
165 presenta[ə] u[u]n cap[b] de set[m]mana interessant[t],
166 meteorològicament[0] par[r]lant[t].

167 L'hivern, de veres, és a punt[0] d'arribar. Les[z] baixes press[s]ions[0] del
168 nord[0] d'Itàlia han a[ə]nat gua[gwə]nyan[m]t[0] profundit[at] durant[t] el
169 dia d'avui. Tal com es pot[v] veu[əw]re[ə] a[ə] l'ex[t]cep[t]cional
170 Meteorològicament, les enn[n:]igulades compac[k]tes avancen des[z] de
171 l'Atlàntic i ocupen el Cantàbric i tot[f] França. Aques[0]t[0]s niguls[s]
172 corresponen a un front[0] càlid que[ə] a[ə]vança ràpidament[t]. Demà[a]
173 e[ə]s formarà una potent[t] ‘ borrasca[ə] a[ə]l golf[v] de Gènova, al
174 nord[0] de les[z] Balears, mentres a les A[ə]ç[s]ore[ə]s, s'hi troba
175 l'anticicló. Això pel que fa[a] a[ə] la nostra[0] à[a]rea produirà ve[e]ntades
176 de ponent[t] i tramuntana després, de fins a cinquanta quilò[ɔ]me[e]tres per

177 hora i ones[z] de tres a quatre metre[ə]s. Maregassa, per tant[t]. Aquesta nit
178 passada varen[n] caure unes petites pluges, bàs[z]icament[t] a Menorca,
179 quatre litres[s] per metre qua[kwə]drat en es[z] Mercadal, tres al puig[tʃ] ‘
180 del Toro, poc[m] més d’un al castell[ʎ] de la Mola i un litre a Maó i[j] un
181 altre a Ciutadella. Les temperatures a les capitals insulars es mantenen
182 suaus[z] de dia i baixes[z] de nit. Les[z] mínimes han davallat[t] fins[z] al
183 vuit[g] graus. La nit[d] més freda l’han tenguda a sa Pobl[b:l]a, am[n]b[0]
184 quatre graus. Demà, a més[z] del te[ə]mporal a la mar, tendrem un dia tapat
185 am[n]b[0] ruixats ocas[z]ionals que seran dèbils o moderats, com a molt[t].
186 Durant[0] la nit, aquestes pre[e]cipitacions[s] po[u]dr[dr]ien començar a[ə]
187 ser de neu[w] als[s] puj[tʃ]os més alts de la serra de Tramuntana
188 mallo[u]rquina. Farà més fred. Dissab[t]te, previs[z]ió de cel tapat o
189 molt[0] tapat amb[0] ruixats[s] fort[0]s[z] i tempe[ə]stu[u]osos que seran
190 de neu[w] a mitjana[ə] a[ə]ltura, uns[0] set-cen[m]t[0]s[0] metre[ə]s. Per
191 diumenge i dilluns[s], pluges moderades i neu per damunt[t] els[s] cinc[0]
192 cent[0]s[z] metres, tan sols. Temperatures davallant[t] a tota marxa.
193 Tanta[ə:] e[0]x[s]pe[ə]c[t]tació de ruixats, tempestes, fred i ne[e]vades ha
194 de[e]ixat qua[ka]si de banda la pluja d’estels[s] ‘ de la passada nit, que[0]
195 ha[a:] e[0]stat bastant[0] intensa, per cert[t]. Es pot[p] par[r]lar de tempesta
196 de me[e]teorits. L’hora no a[ə]companyava molt[t], però[ɔ] e[ə]ls[s] que

197 l'han vista no se que[e]ixen. Ta[ə]mbé[e] he[ə]m pogut[d] veu[ow]re
198 llam[n]p[0]s[z] al nord[0] de l'arxipè[ɛ]la[ə]g. I[j] a[ə]cabarem amb[b] el
199 refrany, que va de neu, *mu[u]ntanya ne[e]vada, plana ve[e]ntada*. Ara
200 veu[əw]rem si[j] a[ə]rriba.

ENTREVISTES

1 **CR.** Benvenguts a[ə] a[ə]ques[0]t[p] programa[ə] e[ə]spe[e]cial que
2 Televisió[o:] E[0]spanyola[ə] a[ə] les Illes Balears vos ofereix[j] ‘ en
3 motiu de co[u]mplir[r]-se[ə] ‘ e[ə]ls[s] primers cent[0] dies[z] del
4 Gover[r]n ‘ que s’ha definit[t] com[m] ‘ de progrés. Ens[s] trobam a la sala
5 del Consell[j] de Gover[r]n, en el Conso[o]lat de Mar. Am[n]b[0] j[3]o hi
6 ha Mateu Ramonell[ʎ], la persona que[ə] ha[0]bitualment[t] ‘ co[u]breix
7 la[ə] i[i]nformació parlamentària[ə], i que se dedica[ə] a[ə] fe[e:]r e[0]l
8 seguiment[t] ‘ de la[ə] a[ə]c[k]tualit[t]at política. Tots[0] dos[s] ‘
9 conversarem els[0] pròx[ks]ims[z] minuts amb[b] el president[t] ‘ del
10 Gover[0]n[m] balear, el socialista Francesc Antich.

11 President[t] Antich, bon dia.

12 [...]

13 **CR.** En aques[0]t[r] reportatge que[ə] he[0]m vist hem reco[u]ll[0]it e[ə]l
14 que[0] ha[a]n donat de si aques[0]t[p]s[0] primers tres[z] mes[s]os del
15 Gover[0]n[n] que vostè presideix. Un Gover[0]n[n] que va que[e]dar
16 con[n]stituint ara fa a[ə]prox[ks]imadament[t] ‘ ce[ə]nt[0] dies, a partir
17 d’una[ə] e[ə]ntesa de partits, tot i que[ə] e[ə]l Partit[t] Popular va se[ə]r
18 e[ə]l que va resultar més[z] votat a les elec[k]cions[z] del dia tretze de juny
19 passat. Com se li pot ex[s]plica[a]r a[ə]ixò[ɔ:] a[0]l ciutadà? Quina[ə]

20 é[ə]s la l[ɫ]egitimit[at] que té[e] a[0]ques[0]t[g] Govern[n] ‘ que[ə] ‘
21 a[a]ra tenim?

22 [...]

23 **MR.** Es co[u]mpleixen ara[ə] a[ə]ques[0]t[t]s[0] cent[0] dies[z] de gestió
24 des[r] Gover[0]n[n] ‘ progressista, des[r] Gover[0]n[n] de progrés que
25 vostè[ə] e[ə]ncapçala. Vostè, en es[t] seu discurs d’investidura i durant[t]
26 aques[0]t[p] pe[ə]rí[j]ode de negociacions, quan[m] parlava vostè, va[a]
27 a[0]nunciar unes[r] noves formes[z] de governar. Mos pot ex[s]plicar un
28 poc quines[s] són aquestes[z] noves[r] maneres que diferenciaran es[t] seu
29 Gover[r]n[n] ‘ de s’ anterior des Partit[t] Popular.

30 [...]

31 **MR.** Durant[t] aques[0]t[t]s[0] cent[0] dies, durant[t] aquest[t]s[s] ‘ tres[r]
32 mesos d’aques[0]t[g] Gover[0]n[n] que vostè presideix, hi[j] ha[a]
33 ha[0]gut[d] j[ɟ]a fric[t]cions? Hi[j] ha[a] ha[0]gut probl[b:l]emes entre[ə]
34 e[ə]s partits[s] que[0] i[i]ntegren aques[0]t[p] pac[k]te?

35 [...]

36 **MR.** Quan vostè va[a] a[0]rribar en es[t]seu despatx[dɟ] des Conso[o]lat
37 de Mar, e... va trobar papers en es despatx? Sempre se par[r]la que quan[t]
38 hi[i] ha traspàs de poders e... hi[i] pot ha[ə]ver dificultats[s] ‘

39 d'enteniment[t] entre s'anterior Govern i s'ac[t]tu[u]al. Quina[ə:] é[0]s
40 s'herència[0] que[0] ha[a] rebut es ... es Govern[n] ... de que vostè
41 presideix?

42 [...]

43 **CR.** President[t] Antich, fins ara[ə:] he[0]m par[r]lat de l'herència[ə] que
44 s'han trobat, però ara par[r]lem de mesures i d'iniciatives que j[ɜ]a[a]
45 ha[a]n pres o que[0] ha[a]n anunciat, a[ə]lgunes d'elles
46 contradic[t]tòrie[ə]s o confuses. Per ex[dz]emple[ə] aquesta[ə]
47 controvertida[ə] e[0]cotax[ks]a. Se n'ha par[r]lat[m] molt[t], però què...
48 què pod[d]em dir quan fa ja tres[z] mesos que[ə] e[ə]n par[r]lam i quan se
49 diu que serà una[ə] a[0]plicació relativamen[m]t[0] propera?

50 [...]

51 **CR.** Sembl[bl]a que[ə] u[w]n altre dels[s] temes que no té un termini tan
52 pròx[ks]im és el de la soluc[z]ió definitiva per[r] l'eliminació dels[z]
53 res[z]idus[s] sòlids. Com s'entén que[ə] u[u]n Gover[r]n[n] ' que vostè
54 presideix, però que[0] i[i]ntegra ta[ə]mbé[e] e[ə]l partit dels[z] Verds, que
55 sempre[ə] ha[a] sostengut una ... una actitud[d] molt[0] be[ə]l·l[1]ligerant[t]
56 en quant[t] a l'incineradora, en aques[0]t[m]s[0] moment[0]s[0] se
57 planteg[dɜ]i un pla de res[z]idus que preveu[əw] el manteniment[t] en

58 funcionament[0] d'aquesta[0] incineradora[ə] a[ə]l manco[o] e[ə]ls[s]
59 primers any[jn]s.

60 [...].

61 **MR.** Però s'incineradora s'arribarà[a] a[0] tancar? Ho[u] veu[o]ran es[t]
62 ciutadans[z] de Mallorca[ə] ' a[ə]quella gran... aquell[λ] gran edifici
63 que[0] hi[i] ha en[r]mig[d] des Pla tancat definitivament[t] o no[o:] é[0]s
64 possibl[bl]e[ə] a[0]ixò? Siguem realistes.

65 [...]

66 **MR.** Una[0] a[a]ltra de ses[r] mesures que[ə] ha[a] posat en marxa es[t]
67 seu Govern en aques[0]t[t]s[0] cent[0] dies, en aques[0]t[p]s[0]
68 primer[0]s[r] tres[r] mesos, ha[a] e[ə]stat s'apujada de ses pe[ə]nsions, al
69 manco aques[0]t[k] complemen[n]t[0] que se donarà en es pe[ə]nsionistes
70 es[r] mes que ve, si no vaig equivocat. Pareix[f] que no[o:]
71 e[0]spe[e]rareu[w] a la dec[s]is[i]ó des Consell[λ] Consultiu per dona[a]r '
72 a[ə]questa paga[ə] ' e[ə]x[s]traordinària[ə], és així?

73 [...]

74 **MR.** Però ses pe[ə]nsions[0] de cara[ə] ' e[ə]n es press[s]upost[0] de
75 l'any[η] qui ve, sembl[bl]a que no... no[o:] e[0]ls han incorporades,
76 aques[0]t[p] pagament[t].

77 [...]

78 **CR.** Hem iniciat ja... hem començat a par[r]lar del projec[t]te de
79 press[z]uposts[s] ‘ de l’any[ŋ] que ve, de l’any[jn] dos[z] mil, però[ɔ] ‘
80 e[ə]l seu Govern[n] ‘ j[ɜ]a[a] ha[a] a[ə]nunciat, ja ha dit que seran uns[s]
81 press[z]upos[0]t[d]s[z] de trans[z]ició perquè[ə:] e[0]ncara se troben
82 am[n]b[0] ses[z] mans[s] ‘ massa lligades per fe[e]r e[ə]l que
83 veritabl[bl]ement[t] ha[ə]guessin volgut[f] fer, el que respongués a
84 l’acord[0] programàtic[d] del Pac[t]te de Progrés. Com ho[u] ex[s]plica per
85 quan[t] hem d’esper[e]rar un veritabl[bl]e projec[t]te de press[z]uposts[s] ‘
86 que respongui a aquelles... compromisos?

87 [...]

88 **CR.** President[t], ha par[r]lat de pre[ə]mura en el tem[n]p[0]s[s] per
89 elabora[a]r a[ə]ques[0]t[p] projec[t]te de press[z]upos[0]ts i el consell[ʎ]er
90 d’Hisenda ja[a] ha[a] a[ə]d[d]vertit[t] ‘ que durant[0] sa tramitació
91 parlamentària[ə] aques[0]t[p] projec[t]te podr[dr]ia se[ə]r e[ə]s[z]menat.
92 Quin és el marge de mani[i]obra que queda, és a dir, mos trobarem amb[b]
93 uns[s] press[z]upos[0]t[t]s[s] ‘ quan[t] a[ə]rribin en el moment[0] de
94 l’aprovació tan diferent[0]s[z] d’aques[0]t[p] projec[t]te[0] i[i]nicial que[0]
95 a[a]ra coneixem?

96 [...]

97 **MR.** Un des... un altre des probl[b:l]emes que[0] ha[a] tengut es[s] ‘
98 Govern[n] ‘ durant[t] aques[0]t[p] pe[e]rí[j]o[o]de que[ə:] e[0]stam
99 analitz[dz]ant[t] en aquesta[ə] e[ə]ntrevista, ha[a:] e[0]stat am[n]b[0] sos
100 funcionaris interins. E... Es[dz] interins, aquesta[ə] a[0]ssociació d’interins
101 o plataforma que se defineix independent[t], els acusa[ə] a[0] vo[ɔ]stès[z]
102 de persecució política perquè sembl[bl]a que... que que[e]daran en es
103 carrer. Què... què pot dir vo[ɔ]stè sobre[ə] a[0]questa qüestió?

104 [...]

105 **MR.** I... i[j] a[ə]questa situació que s’ha trobat sa consell[ʎ]era Fernanda
106 Caro, que sent[t] interina[ə:] e[0]n es Consell[ʎ] de Mallorca, ha demanat o
107 ha i[j]ntentat tramita[a]r a[ə]questa[ə] e[ə]x[t]cedència[ə:] e[0]spe[ə]cial.
108 Un interí pot[t] ‘ mantenir un lloc[d] de feina?

109 [...]

110 **CR.** President[t] Antich, una des pilars de s’acord[0] programàtic[k] ‘ del
111 Pac[t]te de Progrés és vet[l]lar pel medi ambient[t], per la contenció de
112 la[ə] u[w]rbanitz[dz]ació. Quin és el preu que tindrà aquest... aquesta
113 contenció de la[ə] u[w]rbanitz[dz]ació?

114 [...]

115 **CR.** Són els[0] temes que[ə:] he[0]m tocat en aquesta[ə] ‘ e[ə]ntrevista
116 amb[b] el president[t] Antich, els[0] que probabl[bl]ement[t] ‘ seran

117 abordats ta[ə]mbé[e] e[ə]n el debat sobre l'estat de la Comunit[t]at, que la
118 set[m]mana que ve iniciarà e[ə]l Parlament[t] ' de les Illes[z] Balears.
119 Gràcie[ə]s[z] Mateu per[r] l'entrevista. President[t] Antich, gràcie[ə]s
120 ta[ə]mbé per concedir[r]-n[m]os aquesta[ə:] e[0]ntrevista i[j] a tot[v]s[0]
121 vo[ɔ]stès gràcie[ə]s i[j] a[ə]déu.

122 [...]

123 **JZ.** Bon[m] vespre a to[u]thom. Televisió[o:] E[0]spanyola a les[z] Balears
124 segueix aprofundint[t] en la campanya[ə] e[ə]lec[t]toral entrevistant[t]
125 els[s] candidats[s] ' dels[s] partits[z] més important[0]s. Avui mos
126 acompanyen els[s] candidats[0] del PSM a la presidència[ə] del Govern i a
127 la bat[1]lia de Palma, Pere Sampol i Sebasti[i]à Serra. Bon[m] vespre a
128 tots[0] dos.

129 [...]

130 **JZ.** Lo primer voldríem que mos ex[s]plicassin aques[0]t[1] lema tan
131 rotund[t]: "Sí". Sí a què?

132 [...]

133 **JZ.** Supòs que, com a nacionalistes, el PSM considera que[ə:] e[0]stan[n]
134 'mal dotats[s] finance[ə]rament[t] i de competència[0]s, sa nostra
135 Comunit[t]at Autònoma.

136 [...]

137 **JZ.** Un des[*dz*] eixos bàs[*z*]ic[*k*]s del PSM des[*z*] de sempre[*ə*] ‘ é[*ə*]s es
138 medi ambient[*t*], un tema que[*ə*:] e[*0*]n aquesta campanya[*ə*:] é[*0*]s
139 fonamental, par[*r*]lant de DOT, de[*ə*] o[*o*]rdenació des territori, de defensa
140 de sa natura. Què diu[*w*]en vostès en es[*t*] seu programa?

141 [...]

142 **JZ.** Senyor Serra, com s’aplicarà aques[*0*]t[*p*] programa d’ordenació[*o*]
143 u[*u*]rbanística a sa ciut[*t*]at de Palma?

144 [...]

145 **JZ.** Seguim repassant[*t*] es programa[*ə*] e[*ə*]lec[*t*]toral del PSM. A
146 nivell[*λ*] autonòmic hi[*i*] ha[*a*] un e[*ə*]pígraf que par[*r*]la
147 d’infra[*ə*]e[*ə*]struc[*t*]tures, tran[*n*]sports i[*j*] e[*ə*]nergia. Quines[*t*] SÓN
148 ses[*t*] seves propostes?

149 [...]

150 **JZ.** Vo[*o*]ldria par[*r*]lar d’una qüestió d’ac[*t*]tualit[*t*]at. Vostès ahir
151 varen[*m*] fe[*e*]r e[*ə*]s míting[*0*] central de sa campanya del PSM i varen
152 acusa[*a*]r e[*ə*]n es Partit[*t*] Popular de frau[*w*] elec[*t*]toral a Formentera.

153 [...]

154 **JZ.** Tornant[*t*] en es programa, el PSM sempre[*0*] ha[*a*] defensat sa... sa
155 identit[*t*]at pròpia[*ə*], sa cultura pròpia[*ə*]. Quines[*z*] novet[*t*]ats hi[*ə*]j
156 ha[*a*] en es programa de ses elec[*t*]cions[*0*] d’enguany?

157 [...]

158 **JZ.** En aquesta l[1]egislatura el PSM ha governat en... en es pac[t]te de
159 progrés des Consell[j] Insular de Mallorca. Vostè creu que se pot
160 re[e]e[ə]ditar aques[0]t[p] pac[k]te a nivell[ʎ] autonòmic?

161 [...]

162 **JZ.** Repassarem a partir d'ara més detalladament[t] es programa del PSM a
163 Palma. Senyor Sebasti[i]à Serra, vostè té dotze priorit[t]ats i la primera[ə]
164 é[ə]s un programa global de qua[kwə]lit[t]at de vida. Què vol di[i]r
165 a[0]ixò?

166 [...]

167 **JZ.** I volen[m] fer una[ə] a[ə]valuac[s]ió a[ə]nual des[t] serveis
168 mu[u]nicipals?

169 [...]

170 **JZ.** Vostès prometen fomentar sa participació ciutadana sense control
171 polític. Troba que[ə:] e[0]stà polititz[dz]at?

172 [...]

173 **JZ.** Digau, digau.

174 [...]

175 **JZ.** Tornant[t] en es programa mu[u]nicipal de Palma, vostès[z] volen
176 donar priorit[t]at a sa política social.

177 [...]

178 **JZ.** Se reflex[ks]a[ə] a[0]questa política social en es programa[ə:]

179 a[0]utonòmic[d] del PSM, senyor Sampol?

180 [...]

181 **JZ.** Senyor Serra, tornant[t] a qüestion[m]s[0] mu[u]nicipals, vostès[z]

182 volen defensar sa petita i mitjana[ə] empresa[ə]. De quina manera?

183 [...]

184 **JZ.** Senyor Sampol.

185 [...]

186 **JZ.** Es Pla Mirall[j], no els hi[i] a[0]grada[ə] a[0] vostès.

187 [...]

188 **JZ.** Senyor Serra, per lo que[ə:] he[0]m pogut escolta[a:]r e[0]n aquesta

189 campanya vostè[ə:] e[0]stà molt[0] ‘ preocupat pes[z] deute mu[u]nicipal.

190 [...]

191 **JZ.** En trenta segons, perquè tenim poc[t] tem[n]p[0]s, voldria que mos

192 ex[s]plicàs altre de ses[t] seves curoll[ʎ]es, po[o]dr[dr]íem dir en aquesta

193 l[1]legislatura ses urbanitz[dz]acions il·l[1]e[ə]gals.

194 [...]

195 **JZ.** Moltes[z] gràcie[0]s. Ara tenen un minut[t] ‘ cada un per intentar

196 convènçe[ə:]r e[0]n es[dz] elec[t]tors[z] de per què seran un bon[m]

197 president[0] de Comunit[t]at Autònoma i un bon[m] bat[1]le de Palma. Per
198 què?

199 [...]

200 **JZ.** Senyor Serra, trenta segons.

201 [...]

202 **JZ.** Senyor Serra, senyor Sampol, moltes[z] gràcie[0]s per esta[a]r a[ə]quí
203 a Televisió[o:] E[0]spanyola[ə] a[ə] les[z] Balears. I moltes[z] gràcie[0]s a
204 vostès per[r] la seva[ə] a[ə]tenció. Els espe[e]ram[n] demà[a] a[ə] la
205 mateixa[ə] ho[ɔ]ra amb[0] més entrevistes. Adéu.

206 [...]

207 **JZ.** Prec[s]is[z]ament[t] aquesta política d'ocupació DE sa que vostè
208 par[r]la[ə] ' é[ə]s es prime[e]r a[ə]partat des programa mu[u]nicipal des
209 Partit[p] Popula[a]r a[ə] Palma. Per què?

210 [...]

211 **JZ.** I han creat[v] vostès, recentment[t], una reg[ɜ]ido[u]ria de treball[ʎ]?

212 [...]

213 **JZ.** Repassant[t] ES programa[ə] e[0]lec[t]toral veim que[ə:] e[0]s[t]
214 següen[m]t[0] punt[t] és urbanis[z]me. Par[r]la des[z] nou PGOU i de sa
215 re[ə]cup[ə]ració[o] u[w]rbanística de... des[t] centre[ə] a[ə]ntic. Mos ho

216 ha[a] a[ə]vançat una mica[ə] a[0]bans, però vo[o]ldríem que[ə:] e[0]n
217 par[r]làs[z] més.

218 [...]

219 **JZ.** Par[r]lant d'habitatge, vostès prometen sa... sa con[n]struc[k]ció de
220 dues[z] mil vivendes de protec[k]ció[o] o[o]ficial en es[t] seu programa.

221 [...]

222 **JZ.** Vo[o]ldria que repassàssim amb[0] més[z] detall es programa de[ə]

223 A[ə]c[k]ció Social. Què[ə:] é[0]s lo que vostès ofereixen a sa ciut[t]at?

224 [...]

225 **JZ.** En qüestions[0] d'Ac[k]ció Social, s'oposició mu[u]nicipal, l'acusa de
226 no dedicar suficient[0]s[0] recursos, de no co[u]mplir sa llei d'Ac[k]ció
227 Social que... que diu que s'ha de ... s'han d'aporta[a]r e[ə]s[t] sis per
228 cent[t]. Què té vostè que dir en això?

229 [...]

230 **JZ.** Quines[t] són es projec[t]tes en tran[n]sport[0] públ[bl]ic per
231 aques[0]t[p]s[0] pròx[ts]im[n]s[0] quatre[0] a[a]ny[jn]s[z] des Partit[p]
232 Popula[a]r a[ə] Palma?

233 [...]

234 **JZ.** To[u]thom té cotxe[ə].

235 [...]

236 **JZ.** En tran[n]sport[0] públ[bl]ic creu vostè que s'ha soluc[s]ionat
237 definitivament[t] es probl[bl]ema des torns[z] des tax[ts]is?

238 [...]

239 **JZ.** En es programa[ə] e[0]lec[t]toral par[r]len vostès[z] d'una ciut[t]at
240 simètrica. Què vol di[i]r a[ə]ixò?

241 [...]

242 **JZ.** Ses[z] barriades[z] de Palma TENEN suficient[0]s[z]
243 equipament[0]s[s] culturals, esportius. Què[ə:] é[0]s lo que[ə] o[o]fereix es
244 Partit[p] Popular?

245 [...]

246 **JZ.** Vostè ho[w] ha[a] a[0]vançat una mica, repec[k]te[ə:] e[0]s tema de
247 contaminació[o] a[ə]cústica supòs que par[r]laven de sa barriada de sa
248 Llotja, però s'apartat des programa des PP a Palma, e[t] següent és[t] salut i
249 qua[kwə]lit[t]at mediambiental. Podr[dr]ia dona[a]r[r]-n[m]os més[z]
250 detalls.

251 [...]

252 **JZ.** Senyor Fageda, vo[o]ldríem que mos par[r]làs ara de cultura i
253 política[ə] e[0]ducativa.

254 [...]

255 **JZ.** Senyor Fageda, veig[ɸ] que du[u] ‘ u[u]n pin d’en Siulo, que[ə:] és[t]

256 sa mascota de s’Unive[ə]rsí[j]ada. Com a[ə]nirà aquest esdeveniment[t]

257 esportiu que comença d’aquí ‘ una vintena de dies.

258 [...]

259 **JZ.** Què té a dir[r]-n[m]os[s] ‘ sobre[ə] ‘ e[ə]s programa elec[t]toral en

260 referència[ə] a[0] seguret[t]at ciutadana?

261 [...]

262 **JZ.** Senyor Fageda, què té que dir[r]-n[m]os en qüestions[0] de política

263 come[ə]rcial i de consum?

264 [...]

265 **JZ.** Senyor Fageda, Palma com a capital, necessita[ə] u[u]na compensació

266 de... de la resta de Mallorca, de la resta de Balears?

267 [...]

268 **JZ.** Vostè demana més finançament[t], e... què passa, que s’Ajuntament[0]

269 de Palma fa més[z] de lo que li toca? Té massa competèncie[0]s

270 assumides?

271 [...]

272 **JZ.** Senyor Fageda té un minut[t] per convènç[ə:]r e[0]n e[ə]s elec[t]tors

273 que continuarà sent[t] un bon[m] bat[l]le.

274 [...]

275 **JZ.** Senyor Fageda, candidat des Partit[p] Popula[a]r a[ə] la bat[ɫ]lia de
276 Palma, moltes[z] gràcie[0]s per esta[a:]r a[0]m[n]b[0] Televisió[o:]
277 Espanyola[ə] a[0] les Illes[z] Balears.
278 [...]
279 **JZ.** I res[z] més. Gràcie[ə]s per[r] la vostra[ə] a[ə]tenció. Tornarem
280 demà[a] a[ə] la mateixa[ə] ho[ɔ]ra. Fins aleshores, adéu[w] a tots.

2002

1 **ES.** Bon[m] vespre i benvinguts al 2002, el programa[ə] e[ə]conòmic[g] de
2 la set[0]mana a les Illes[z] Balears. Ben segur que molt[0]s[z] de vostès
3 hauran sentit a xerrar de l'efec[t]te 2000. Es trac[t]ta d'un probl[bl]ema que
4 pod[d]en pati[i]r e[ə]ls ordinadors en fe[e]r e[ə]l canv[v]i de
5 mil·l[1]enn[n]i. El que moltes persones no saben és que no n[n]omés els
6 ordinadors pod[d]en patir probl[bl]emes. Ex[ɜz]isteixen tot un seguit
7 d'apare[e]ll[ʎ]s automatitz[dz]ats[0] que funcionen amb[b] un sistema de
8 dates. Per ex[ɜz]emple[ə] e[ə]ls as[0]censors, les[s] alarmes o un senzill
9 vídeo, el vídeo que tenen vostès a ca[a] seva. Ex[ɜz]isteix una gran
10 confus[z]ió al voltant[0] de tot aquest[0] tema i per això[ə] a[ə]l llarg[k] '
11 d'aquest[0]t[p] programa[ə] i[i]ntentarem esbrinar tots els[0] secrets[0] de
12 l'efec[t]te 2000. I xerrarem d'un altre[ə] a[0]ssum[n]p[0]te que ta[a]mbé[e:]
13 e[0]stà provocant[t] un gran aldarull[j] al carrer. Vostè sap
14 ex[ɜz]ac[0]tamen[n]t[0] com quan i per què li pod[d]en cobrar una
15 comiss[s]ió, les entit[t]ats[s] financeres, els[z] ban[n]c[0]s[s]? Intentarem
16 respondre[ə] a[ə] aquesta pregunta[ə] a[ə]l llarg[k] ' d'aquest[0]t[p]
17 programa. Però comencem amb[b] un assum[n]p[0]te que fa molt[0]s
18 anys[jn]s ' ningú ' s'hagués' im[m]aginat. És[z] l'efec[t]te 2000.

19 **BP.** L'efec[t]te 2000 no[o] és[ə]s un probl[bl]ema que[0] ha[a]gi so[o]rgit
20 de cop i volta, ben al contrari, es troba[ə] e[ə]n el naixement[0] de la[ə]

21 informàtica. En la dècada dels[0] s[0]ixanta, quan[0] van
22 aparèixer e[0]ls[0] primers ordinadors, la memòria[0]
23 s'emmagatzemava e[0]n aquestes targetes perforades. Tenien
24 molt[0] poca capacitat, així que per estalviar volum es[0] va decidir
25 donar només[0] dues[0] xifres a la data. D'aquesta manera el 1978
26 està representat per un '78, el 1988 per un '88, i el 1998 de la mateixa
27 manera. Es posen les[0] dues[0] darreres[0] xifres[0] de la
28 data i l'ordinador pressuposa[0] automàticament[0] ' que
29 par[0]lam[0] del 1900. Però què passarà quan canviem de segle? El
30 2000 està representat en aquests[0] ordinadors pel zero[0] i el
31 sistema informàtic[0] ' traduirà automàticament[0] ' que[0] e[0]ns[0]
32 referim al 1900. A[0]lguns ordinadors tenen la data de referència[0] de
33 l'inici de la sèrie del 1980. Aquests[0] ordinadors traduiran el zero[0]
34 zero com a la seva data d'inici.

35 [...]

36 **BP.** La bomba de rellotgeria[0] e[0]s troba[0] e[0]n el denominat *Real*
37 *Time clock*. Es tracta d'un xip[0] que conté el sistema de dates i que[0]
38 a[0] molt[0]s ordinadors es troba[0] e[0]n el processador, la peça
39 fonamental del sistema. Aquesta part[0] visible[0] de l'ordenador

40 és el que se denomina hardware. Però hi ha una altra part
41 que és pot veure afectada. Els anglesos li diuen
42 software, literalment ‘ la part fluixa i que és en definitiva la
43 part lògica, no física de l’ordinador. Els nostres arxius, els
44 nostres programes poden també incloure dades que a
45 l’any 2000 el nostre ordinador no podrà capaç d’entendre
46 correctament. Però no només els ordinadors que no tinguin
47 actualitzat el seu sistema de dades tendran problemes.
48 Actualment existeixen també tot un seguit d’aparells
49 que contenen xips programats.

50 [...]

51 **BP.** Això pot provocar problemes a importants sectors com
52 a l’energia o el subministrament d’aigua, fins i tot a alguns
53 ‘ petits electrodomèstics es poden veure afectats. Les
54 grans empreses ja han pres mesures per tal d’evitar l’efecte 2000
55 i algunes companyies aèries s’han plantejat la possibilitat de no
56 volar al llarg ‘ de les primeres hores de l’any 2000 per tal
57 d’evitar problemes. Ibèria, de fet, ha invertit mil milions de
58 pessetes en l’adaptació dels seus sistemes informàtics.
59 No és estrany que els parli de xifres

60 des[z]orbitant[0]s[s] per tal de soluc[z]ionar l'efec[t]te 2000. A[ə]
61 E[ə]spanya[ə:] e[0]s preveu[əw] una despesa de 400.000 mil[1]ions[z] de
62 pessetes. Es considera[ə] u[u]n probl[b:l]ema tan important[t], que[ə] a[0]
63 nivell[λ] nacional s'ha creat una comiss[s]ió de seguiment[t] ' participada
64 per cinc[k] ' ministeris i presidida pel ministre d'Economia, Rodrigo Rato.

65 **ES.** A les Illes[z] Balears, diverses entit[t]ats i ins[s]titucions han
66 de[ə]cidit[t] formar una plataforma, per tal d'assessorar de forma més[z]
67 direc[t]te les petites i mitjanes empres[z]es sobre l'efec[t]te 2000. Ens[z]
68 referim a la plataforma *Illes[z] Balears. Euro 2000*, que[ə:] e[0]stà
69 integrada pel Gove[e]r[0]n[m] balear, la Caixa d'Estalvis sa Nostra, la
70 Cambra de Comerç i l'Associació de Joves Empres[z]aris[z] de les Illes[z]
71 Balears. Ens acompanya avui el coordinador d'aquesta plataforma. Ell[λ]
72 és el senyor Gabriel Garcia del Moral.

73 **ES.** Bon[m] vespre i ben[m]vingut.

74 [...]

75 **ES.** Fa n[n]omés uns[z] mesos, de fet, moltes persones pensaven que
76 l'efec[t]te 2000 no a[ə]rribaria[ə] a[ə] ser un probl[bl]ema real. A mida
77 QUE s'atraca[ə:] e[0]l dia D, sembl[bl]a que[ə] a[0]questa[ə] o[o]pinió[o]
78 e[ə]stà canvi[j]ant[t], no?

79 [...]

80 **ES.** Espanya[ə] e[ə]stà cons[0]cienciada? Ho[u] dic[p] perquè[ə] hi[əj] ha
81 diferent[0]s[s] país[z]os, com pot ser Gran Bretanya o[ɔ:] E[0]stats Units
82 que realment[t] han iniciat unes campanyes molt[0] fortes i on es comenta
83 que l'efec[t]te 2000 pot tenir unes conseqüèncie[ə]s dràstiques.

84 [...]

85 **ES.** I va amb[b] ell[ʎ]s, realment[t] aques[0]t[p] probl[bl]ema?

86 [...]

87 **ES.** I qui e[ə]s pot[t] veu[əw]re més afec[t]tat[t] per aques[0]t[p]
88 probl[bl]ema?

89 [...]

90 **ES.** Per ex[ɜz]emple, en es[t] sec[t]tor turístic on hi ha una GRAN
91 interrelació[o] e[ə]ntre diferents empreses, m'im[m]agín que[ə:] é[0]s un
92 des[s] sec[t]tors més sus[0]cep[t]tibl[bl]es, no?

93 [...]

94 **ES.** A[0]nem a posar un cas, perquè les coses així dites sembl[bl]a que
95 no[o:] e[0]ns a[ə]rriben. Vull[j] que[ə] e[ə]ns[s] posem en el cas
96 hipotètic[k] ' d'un empres[ɜ]ari que pot tenir probl[bl]emes ' l'any[jn]
97 2000.

98 **NA.** Im[m]agini's que vostè[ə] é[ə]s propietari d'una petita[ə] e[ə]mpresa,
99 per ex[dɜ]emple[ə] u[u]na[ə] a[ə]gència[ə] de viatges. Té[e] a[ə]l seu

100 càrrec quatre treballadors i du la compatibilitat de l'empresa
101 mitjançant un programa informàtic. Posem per cas que vostè
102 només té dos PCs connectats en xarxa i vol saber si es
103 veurà afectat per l'efecte 2000. Hi ha una forma
104 molt senzilla per saber-ho. Es tracta de canviar la data
105 actual i posar dia 31 de desembre del 1999. A continuació seguit s'apaga
106 l'ordinador i se torna a engegar uns minuts després. Si
107 l'ordinador té ara la data de dia 1 de gener del 2000 és que es troba
108 preparat. Si torna al 1900 o al 1980 significa que no està
109 adaptat a l'efecte 2000. No té els sistemes adaptats al
110 2000, així que en arribar la data fatídica el seu
111 ordinador es pensa que està en l'any 1900. Encara
112 que els sistemes segueixin funcionant, vostè pot tenir
113 molts problemes.

114 [...]

115 **NA.** Si a més vostè pertany a un sector com el turístic, on és
116 primordial saber a quin dia de la setmana ens trobam, es
117 pot veure més perjudicat. Si el seu ordinador torna a
118 1900, canviarà els dies de la setmana perquè l'any

119 2000 va ser un any[η] ‘ de mal pas i el 1900 no[o] ho[o] va ser. Per
120 ex[dʒ]emple, un turista fa una reserva per viatjar a les illes dia 1 de gener
121 del 2000. El bit[0]llet d’a[ə]vi[i]ó li costarà una mica meny[jn]s, perquè dia
122 1 de gene[e]r é[ə]s dissab[b]te i per tan[n]t[0] gaudirà d’una tarifa més
123 econòmica de cap[d] de set[0]mana. Però si el nostre[o] o[o]rdinador no va
124 bé i ha tornat a l’any[jm] 1900, pensarà que dia 1 de gene[e]r é[ə]s dilluns
125 i, per tant[t], no a[ə]plicarà la tarifa[ə] e[ə]conòmica. El turista podr[dr]à
126 presentar una reclamació i, ademés de la despesa que suposa[ə]
127 a[ə]rregl[gl]ar l’ordinador, hauran de fer front[t] a despeses le[ə]gals. Per
128 això, el Gover[0]n[m] balear juntament[t] am[n]b[0] sa Nostra, la Cambra
129 de Comerç i l’Associació de Joves Empres[z]aris de Balear[r]s ha posat en
130 marxa la plataforma *Illes[z] Balears. Euro 2000*, am[n]b[0] la[ə]
131 i[i]ntenció de cons[0]ciencia[a]r e[ə]ls[s] petits empres[z]aris.

132 [...]

133 **NA.** La millor manera de soluc[z]ionar l’efec[0]te 2000 és posar[r]-se[ə]
134 e[ə]n[m] mans[z] d’un ex[s]pert. Posi’s en contac[0]te[ə] a[ə]mb[b] el seu
135 proveïdor o, en cas[z] de dub[p]te, la plataforma *Illes[z] Balears. Euro*
136 *2000* posa[ə] a[ə] la seva disposició un número de te[ə]lè[e]fon. És el
137 902311299.

138 **ES.** Ja[a:] he[0]m vist[t] ‘ que[ə] a[ə]lgunes empreses pod[d]en patir
139 probl[bl]emes, però senyor Gabriel Garcia del Moral, e... És[z] difícil
140 supe[ə]rar l’efec[k]te 2000? Perquè im[m]agín que[ə:] é[0]s
141 po[u]ssibl[bl]e, no?

142 [...]

143 **ES.** I què pot[t] costar? Costa molt[t]?

144 [...]

145 **ES.** I quan[m] mos convé iniciar tot aques[0]t[p] procés per supe[e]rar
146 l’efec[0]te 2000? Ens[s] convé més espe[e]rar un poquet[d] més, per
147 veu[ow]re com està[a:] e[0]l mercat o fer-ho ara?

148 [...]

149 **ES.** Pot ha[ə]ver probl[bl]emes? S’està comentant[0] ta[a]mbé que pot
150 ha[ə]ver probl[bl]emes a... a mida que[ə] e[ə]ns atraquem a la data, per
151 manca de personal infor... preparat, és a dir, persones que[ə:] e[0]stiguin
152 preparades per soluc[s]iona[a]r a[ə]ques[0]t[t]s[s] probl[bl]emes, que ja[a]
153 e[ə]stan ocupades a altres empreses. Realment[t] això[ɔ:] é[0]s un
154 probl[bl]ema real?

155 [...]

156 **ES.** XXX ta[a]mbé hi[ə] ha[a:] a[0]lguns[s] casos que[ə:] e[0]s comenten
157 d’empreses que[ə:] e[0]stan cridant[t] en els[s] SEUS[s] treball[j]adors ja

158 jubilats, que són ex[ks]pert[0]s[z] en llenguatges informàtic[k]s, perquè[ə]
159 e[ə]s[r] re[ə]incorporin i els ajudin A soluc[s]iona[a]r a[ə]ques[0]t[p]
160 probl[bl]ema, no?
161 [...]

162 **ES.** En qual[kwal]sevol cas, tot seguit els oferim un petit de[ə]càle[ə]g[g]
163 del que pod[d]en fer, a[ə]lguns[s] consell[j]s que[ə:] e[0]ls[s] pod[d]en
164 a[ə]judar a supe[e]rar l'efec[k]te 2000.

165 **BP.** Posi's en contac[0]te amb[b] el seu proveïdor. Si a[0]ixò no[o:] é[0]s
166 possibl[bl]e o no li dóna[0] u[u]na resposta satisfac[k]tòria[ə], posi's en
167 contac[t]te am[n]b[0] la plataforma *Illes[z] Balear[r]s Euro 2000*, en el
168 te[ə]lè[ε]fon nou z[z]ero dos 311299. Si ho[w] demana, li facilitaran un
169 llistat d'empreses que pod[d]en soluc[z]iona[a]r e[ə]l seu probl[b:l]ema. És
170 importan[n]t[0] que tengui clar quins[0] sistemes[z] no pod[d]en fallar de
171 cap[m] manera, és a dir, aquell[ʎ]s sistemes que, en cas[z] de fallar, li
172 provocarien perjudicis[z] molt[t] elevats. Són els[s] primers que s'hauran
173 de revisar. Con[n]s[0]cienciï tot el seu[w] equip[p] ' de la[ə]
174 i[i]mportància[ə] del probl[b:l]ema. Hi[i] ha moltes peces que se pod[d]en
175 veu[əw]re[ə] a[ə]fec[t]tades i entre tots[0] se[ə]rà fàcil localitz[dz]ar[r]-
176 les. Nomeni un responsabl[b:l]e de l'adap[p]tació dels[0] sistemes a
177 l'efec[t]te 2000 per coordinar totes[z] les tasques. A continuació faci un

178 inventari dels equip[b]s i dels[s] programes. Analitz[dz]i quines[z]
179 d'aquestes peces se pod[d]en veu[əw]re[ə] a[ə]fec[k]tades i am[n]b[0]
180 l'ajuda d'un professional, si és[r] necessari, redac[k]ti el pla
181 d'ac[t]tu[u]acions. Recordi que[ə:] é[0]s necessari un pe[ə]rí[i]ode de
182 proves per estar ben segurs que res[z] no fallarà. I encara[ə] a[0]ixí és[z]
183 recomanabl[b:l]e que prepari un programa de contingència[ə] per
184 preveu[əw]re qual[kwal]sevol possibl[b:l]e probl[b:l]ema que se pugui
185 produi[i]r e[ə]n fer e[ə]l canvi d'any.

186 **ES.** Això se[i]rà en un futur[r] pròx[ks]im, per ventura més pròx[ks]im[n]
187 del que molt[0]s els a[ə]gradaria. Noltros tornam al presen[m]t[0] per
188 repassar ‘ a[a]lgunes[z] de les[z] notícia[ə]s econòmiques més
189 important[0]s[z] de la set[m]mana.

190 **ME.** Els[z] bij[ɟ]uters de les illes, tot just[t] han to[u]rnat de Milà, on es[t]
191 celebra[ə] u[w]na de les fires euro[u]pees més important[0]s[z] del
192 sec[t]tor[r] amb[b] unes[z] ve[ə]ndes sota[ə:] e[0]l braç inferiors a les
193 e[ə]spe[ə]rades. El sec[t]tor[r] s'ha recupe[ə]rat en els[z] darrers dos o tres
194 any[jn]s[z] de la cap[p]ficada que va patir però a pe[ə]sar dels esforço[u]s
195 fets[s] per millo[u]rar la comercialitz[dz]ació i la qua[kwə]lit[t]at dels[s]

196 pro[u]duc[k]tes fabricats a les illes, és[z] difícil aug[0]mentar quota de
197 mercat i créixer.

198 [...]

199 **ME.** SEVIME agrupa[ə] a[0]c[k]tu[u]alment[t] unes cinquanta[ə:]
200 e[0]mpreses bij[ʒ]uteres[z] de les Bale[e]ar[r]s, la majo[u]ria de les
201 quals[0] s'ubiquen a Menorca. Les fires, com la de Milà, són impo[u]rtants
202 però de cada vegada més insuficients, degut a les[z] noves formes de
203 comercialitz[dz]ació.

204 [...]

205 **ME.** Les ex[s]po[u]rtacions[0] del sec[k]tor[r] són prou important[0]s.
206 L'any[jm] mil nou-cent[0]s[z] no[u]ranta-set dels[z] de[e]sset mil
207 mil[l]ions a[ə]conseguits pels[z] bij[ʒ]uters espanyols, uns[z] vuit[m] mil
208 cinc[0]-cent[0]s, qua[kwa]si bé la meitat, corresponen a[ə] e[ə]mpreses de
209 les illes. A Menorca la bij[ʒ]uteria proporciona cin[n]c[0]-cent[0]s[z]
210 lloc[k]s de fe[ə]ina direc[k]tes i prop[b] de dos[z] mil indirec[t]tes i els[s]
211 fabricant[0]s[z] tenen molt[0] clar què pod[d]en o[u]ferir.

212 [...]

213 **ME.** En els[z] darrers any[jn]s, SEVIME ha a[ə]conseguit unir el sec[t]tor
214 bij[ʒ]ute[e]r e[ə]uropeu i du a Menorca, a la Fira[0] E[e]urobiju, els[z]
215 millors fabricant[0]s i els[s] compradors més important[0]s. Els

216 empres[z]aris són cons[0]cient[0]s[s] que junt[0]s[s] po[u]dr[dr]an
217 co[u]mpetir millor contra[ə] e[ə]ls[s] tigre[ə]s as[z]iàtic[k]s, que
218 pro[u]dueixen a preus[z] més baixo[u]s i que les[t] seves millors armes[s]
219 són la qua[kwə]lit[t]at i el diss[s]e[ə]ny.

220 **CG.** Si 1998 va ser un any històric[k] ‘ per a l’economia balear, ta[ə]mbé
221 ho[w] ha[a:] e[0]stat per a Fires i Congressos, com ho[əw] demostra[ə:]
222 e[0]l balanç[0] que[ə] e[ə]n va fe[e]r e[ə]l president[0] d’aquesta[0]
223 i[i]n[0]stitució firal. L’any[jm] passat va supe[ə]rar el rè[e]cord[0] de
224 visitant[0]s am[n]b[0] quatre-cent[0]s[s] s[ʃ]e[i]ixanta mil per un total de
225 de[e]sset fires organitz[dz]ades. Tot plegat suposa[ə] u[u]n volum[m] ‘ de
226 negocis[s] superio[or] a[ə]ls[0] sis mil dos[0]-cent[0]s[z] mil[l]ions[0] de
227 pessetes. L’èx[dz]it ha obl[bl]ligat a pensar que ja no[o] e[ə]s pot[d] retardar
228 més[z] la con[0]struc[t]ció d’un nou recinte firal, a pe[e]sar que ‘ s’haurà
229 d’espe[e]rar la celebració de les pròx[ts]imes elec[t]cions autonòmiques.

230 [...]

231 **CG.** El president[0] de Fires i Congressos va dir que[ə:] e[0]l nou recinte
232 formarà part[0] del programa[ə] e[0]lec[t]toral del Partit[t] Popular per a la
233 pròx[ks]ima ‘ l[l]egis[z]latura. D’altra banda, i ja més concre[ə]tament[t],
234 va[a] a[ə]nunciar que la fira d’Hàbitat es[z] desdobl[bl]larà[a:] e[0]n dues,

235 una de con[0]struc[t]ció i l'altra d'interioris[z]me, perquè,
236 prec[s]is[z]ament[t], el recinte ac[t]tu[u]al no dona més[z] de sí. Ta[θ]mbé
237 s'ampli[i]arà la de Balears Nàutica al llarg[k] ' del passeig Sagrera de
238 Palma, la qual cosa[θ:] e[0]x[dz]igirà[a] e[θ]l mu[u]ntatge d'un pont[t]' per
239 a visitant[0]s[s], davant[t] el Conso[o]lat de la Mar. I, en canvi, de
240 moment[t], no s'ha pogut[p] preveu[θw]re la Tec[n]noturística per manca
241 d'espai adequat.

242 **BP.** Tot i les tendèncie[θ]s[z] del món finance[e]r e[θ]spanyol, la Banca
243 March manté la seva vocació de banc[k] ' regional i descarta[θ] u[u]na
244 possibl[b:l]e fus[z]ió. Els[s] seus[z] responsabl[b:l]es asseguren que
245 pod[d]en compe[θ]tir am[n]b[0] grans[z] me[e]ga[a]banc[jn]s, com el
246 recent[0] nat Santander[r] C[θ]entral Hispano.

247 [...]

248 **BP.** Això no sig[n]nifica que no hi[θj] hag[ɜ]i canvis a la Banca March.
249 Aquesta[θ:] e[0]ntit[t]at ha iniciat un procés[z] de modernitz[dz]ació de la
250 seva xa[a]rxa d'oficines a les illes, que[0] ha[a] començat[t] per[r] la seu de
251 l'oficina central a Palma.

252 [...]

253 **BP.** La reforma afec[k]ta[θ] e[θ]ls ac[k]cess[s]os i ve[θ]stíbuls[0] de la seu
254 central i ha[a:] e[0]stat dirigida per l'arquitect[t]te, Jaume Garcia Ruiz[θ].

255 **MR.** Avui ha o[0]bert les portes FITUR, la Fira Turística Internacional de
256 Madrid, que[ə:] e[0]nguanys acull més[z] de sis[0]-cent[0]s
257 ex[ks]positor[0]s[r] de cent[0] s[ʃ]e[i]ixanta paï[s]os. La bonança[ə]
258 e[ə]conòmica que viu[w]en els[0] països emiss[s]ors de turis[r]me cap a
259 les[z] z[ɔ]nes turístiques espanyoles, fa que[ə] a[0]questa sigui una[ə]
260 e[ə]dició marcada per[r] la co[0]nfiança, amb[b] una nota[ə:]
261 e[0]spe[ə]cial, l'organitz[ɔ]ció ha centrat bona part[0] del programa en
262 Espanya no com a recep[ɔ]tor de turistes, sinó com a[0] e[ə]miss[s]or. Una
263 qüestió, aquesta, que[ə] i[i]nteressa a la Consell[ɫ]leria de Turis[z]me, que
264 vol promocionar les[z] Balears com a destinació de turis[r]me[ə:]
265 e[0]spanyol, durant[0] la te[ə]mporada baixa. Demà prec[s]is[z]ament[t] a
266 FITUR se celebrarà[a] e[ə]l dia de les[z] Balears amb[b] un cò[0]c[k]te[e]l
267 que[ə:] e[0]l Govern balear oferirà[a] a[ə]l sector turístic. Un dia que,
268 sens[z] dub[t]te, tindrà[a] u[w]n protagonista[ə] i[j]ndiscutibl[b:l]e, la Llei
269 General de Turis[r]me, que[0] ha[a:] e[0]nfrontat els hotelers amb el
270 Govern i sobre la qual hi[i] ha[a] d'haver, ara, negociacions.

271 **ES.** Els anunciava[ə] a[ə] l'inici d'aques[0]t[p] programa[ə] e[ə]ns hem
272 posat en contac[t]te amb XXX del món financer per sobre
273 ex[ʒ]ac[0]tament[t] ' quin tipus[z] de comiss[z]ions ens[s] pod[ɔ]en

274 cobrar les entitats bancàries. Especialment des de
275 l'entrada en vigor de l'euro, s'han donat casos de confusió on
276 els consumidors no saben exactament quina comissió els
277 cobren ni perquè.

278 **NA.** D'ençà de l'entrada en vigor de l'euro, el tipus de
279 conversió entre monedes de la Unió Monetària és únic
280 i irrevocable. Les entitats financeres i les oficines de canvi no
281 poden, en cap cas, alterar aquest tipus. Tot i això, el Banc
282 d'Espanya permet a les agències de canvi cobrar a l client
283 una comissió pel cost que suposa transportar els bitllets
284 als bancs centrals i l'assegurança d'aquest transport. Per
285 això, ha de quedar ben especificat. L'associació d'usuaris de
286 bancs denuncia que algunes entitats estan vulnerant la
287 Llei de publicitat, en anunciar que fan canvi de moneda sense
288 cobrar comissions, quan en realitat, cobren una comissió per
289 manipulació de bitllets.

290 [...]

291 **NA.** L'import de la comissió de la manipulació de bitllets '
292 depèn de cada entitat. Algunes no cobren res i d'altres cobren al
293 voltant d'un dos per cent amb un mínim de cinc-centes pessetes.

294 XXX assegura que[ə] o[o]ficines de canv[b]i de Mallorca[ə] a[ə]rriben a
295 cobrar un dotze per cen[m]t[t] per aques[0]t[k] concep[t]te.

296 [...]

297 **NA.** D'ençà de l'entrada[ə] e[ə]n vigor de l'euro un marc[k] ' val
298 ex[dz]ac[0]tamen[ŋ]t[0] vuitanta-cin[n]c[0] coma z[z]ero set pessetes. Si
299 n[n]omés[z] li donen setanta-cin[m]c[0] pessetes per marc i vostè vol
300 canv[b]i[i]ar mil marc[0]s, obtindrà[a] a[ə]l canv[b]i setanta-cin[m]c[0] mil
301 pessetes. Si li aplicassin el tipus[z] de conversió[o] o[o]ficial rebria més[z]
302 de vuitanta-cin[m]c[0] mil pessetes. Entre[ə] u[u]na i altra[ə] ope[ə]ració
303 pot perdr[r]e deu mil pessetes. Si vostè vol canv[b]i[i]ar divis[z]es d'un
304 país de la z[z]ona euro a[ə] pessetes es pot dirigir al Banc[jn] d'Espanya,
305 on no li cobraran cap[k] comiss[s]ió. Si ha de viatja[a]r a[ə] A[ə]lemanya o
306 França i necessita canv[b]i[j]ar pessetes per marc[0]s o franc[jn]s es
307 podr[dr]à[a] e[ə]stalvi[i]ar la comiss[s]ió si fa[a] e[ə]l canv[b]i de
308 moneda[ə] a[ə]ls[z] banc[jn]s centrals[s] ' d'aquest[t]s[s] països.

309 **ES.** El món de l'euro ha o[u]bert, segurament[t], un món on hi[i] ha[a] que
310 lle[ə]g[dʒ]ir sempre la lletra petita, no senyor Garcia del Moral? Vostè
311 prec[z]is[z]ament[t], a més, a part[0] de coordinador de la plataforma
312 *Illes[z] Balears Euro 2000*, és[z] direc[k]tor de promoció de la Cambra de

313 Comerç[s] ‘ de Mallorca, Eivissa i Formentera, que té un gabinet a
314 disposició dels empres[z]aris sobre l’euro, no?

315 [...]

316 **ES.** Estan informats els empres[z]aris? Demanen a[ə]lguns[z] detall[ʎ]s[s]
317 sobre l’euro? Estan preparat[t]s[s] per a l’entrada[ə] e[ə]n vigor?

318 [...]

319 **ES.** Hi[i] ha[a:] a[0]lguna qües[kə]stió que[ə] e[ə]ll[j]s[s] trobin
320 espe[e]cialment[0] difícil?osa?

321 [...]

322 **ES.** Im[m]aginam que quan a[ə]rribi la te[ə]mporada[ə] a[a]lta,
323 aques[0]t[p] prob[bl]ema realment[t] es[z] veu[o]rà al carrer, perquè moltes
324 persones, efec[t]tivament[t], a[ə]rribaran des[z] d’Alemanya, per
325 ex[ʒ]emple, amb[b] una targeta I demanaran ‘ paga[a]r ‘ e[ə]n euros tots
326 els[s] produc[t]tes que[ə:] A[0]D[k]QUI[ə]REIXIN a les Illes[z] Balears.

327 Senyor Garcia del Moral, moltes[z] gràcie[0]s per esser avui am[n]b[0]
328 noltros i bona nit.

329 [...]

330 **ES.** Noltros a[ə]cabam aquí. Com[n] sempre tornarem[n] dimecres que ve
331 a partir de les[s] set i mitja de l’horabaixa amb[0] més informacions

332 econòmiques[z] de les Illes[z] Balears. Fins aleshores, que passin una
333 felicitat setmana. Bona nit.

334 [...]

335 **ES.** Bon vespre i benvinguts al 2002, el programa econòmic de la
336 setmana. Ja és aquí. Ja ha nascut l'euro. Hi ha via
337 molt de niris, molta d'expectació i tampoc és
338 estrany ' perquè ens trobam amb una de les notícies
339 econòmiques més importants del segle. Ja sé que alguns
340 de vostès ' pensaran que tampoc hi ha tant per tant, que
341 d'euros encara no n'hem vist i que falten encara alguns anys
342 perquè els trobem a les nostres butxaques. Al llarg dels
343 pròxims minuts els podrè convèncer de que això
344 no és del tot cert. Sap que, per exemple, ben aviat podrà
345 comprar euros, als comerços de davall casa seva e...
346 mitjançant una targeta? Podrà comprar la roba, el menjar, en els
347 comerços que ja estiguin adaptats. Aquesta és UNA
348 informació ben interessant per a les persones que viatgen
349 amb freqüència a països de la Unió Monetària,
350 com per... com pot esser Alemanya o França, que no han de

351 passar per[r] l'oficina de canv[v]i de moneda per fer ' les compres als[s]
352 comerços que ja[a] e[ə]stiguin adap[p]tats. Així que s'obri un món nou,
353 amb[b] una nova moneda i ta[a]mbé pot esser amb[b] un es[t]cenari
354 diferen[n]t[0] que[ə] e[ə]ns[s] pot[k] co[u]mplicar les coses. Perquè no[o:]
355 e[0]s perdin en aquest[t] ' món de tantes[s] x[ɟ]ifres i de tantes monedes[z]
356 diferents, avui els oferim un programa[ə] e[ə]spe[ə]cial per no perdr[r]e's
357 ' el món de l'euro. Començam ' amb[b] el seu naixement[t].

358 **MR.** Hora z[z]ero de l'era de l'euro. Va ser el 31 de desembre de 1998,
359 quan els[z] ministres d'Economia de la[0] U[u]nió E[0]u[w]ropea donaren
360 llum[ɱ] verda[ə:] a[0]l naixement[0] de la moneda[ə] ú[u]nica, l'euro.
361 Jacque Santer, com a president[0] de la comiss[s]ió, va desco[u]brir la
362 cotitz[z]ació[o] a[ə]m[n]b[0] la qual ca[a]dascuna de les[r] monedes
363 estatals[s] que[e]dava aparell[ʎ]ada, respec[k]te[ə] a[0] la moneda europea.

364 En el cas[z] de la pesseta va ser de cent[t] ' s[ɟ]e[i]ixanta-sis coma tres[z]
365 vuitanta-sis, una mica meny[jn]s[s] ' que les apostes inicials[0] que[ə]
366 a[0]puntaven cap a les[s] cent[t] ' s[ɟ]e[i]ixanta-set pessetes, i fins i tot,
367 les[s] cent[t] ' s[ɟ]e[i]ixanta-vuit pessetes per euro. Això vol dir, per
368 ex[dz]emple, que[ə] a[0] partir d'ara un marc alemany[ɲ] ' val vuitanta-
369 cin[m]c[0] pessetes, un franc[k] ' francès vint[t]-i-cinc[k] am[n]b[0] tres,
370 cent[t] escuts[s] portuguesos[z] vuitanta dues am[n]b[0] nou i cent[0]

371 lliures italianes, vuit i mig. Un valor que se mantindrà invari[i]abl[bl]e fins
372 a la desaparició de totes[z] les[r] monedes de l'euro, el jul[li]ol de l'any[η]‘
373 2002. A la solem[m]ne sessió, tots els[0] ministres[z] destacaren la[θ]
374 i[j]mportància[θ] de l'euro per estabilitz[dz]ar les economies i per crear
375 lloc[k]s[z] de feina, un tema que destacà de forma[θ:] e[0]spe[θ]cial el
376 ministre[θ:] e[0]spanyol, Rodrigo Rato.

377 [...]

378 **MR.** Els[z] ministres[z] brindaren am[n]b[0] xa[a]mpany. A partir
379 d'aques[0]t[m] momen[n]t[0] començava la nova[θ] e[e]ra. L'euro va
380 comença[a]r a[0] caminar tot sol am[n]b[0] competència[θ] direc[k]te[θ]
381 a[θ]mb[b] el dò[ɔ]la[θ]r[r] ‘ a[θ]mericà i[j] e[θ]l ien japonès. Els[z] dies
382 que[0] ha[a]n tran[n]scorregut des[r] de llavor[r]s han estat de gran
383 intensit[t]at. Tots els[z] banc[jn]s europeus han treball[ʎ]at per fer les
384 darreres adap[p]tacions i la Borsa, el primer dia de cotitz[dz]ació, donava la
385 benvinguda[θ] a[θ] l'euro amb[b] alces històriques. L'euro ja[a] é[θ]s aquí.
386 De la fàbrica de moneda ja[a:] ha[0]n començat a so[o]rtir els[s] primers
387 euros, encara que no podr[dr]an a[θ]rribar a les[r] nostres butxa[ε]ques fins
388 el primer de gener del 2002. De moment[t], s'emm[m:]agatzemaran. En
389 total, Espanya, en fabricarà qua[ko]ranta-nou coma set mil[l]ions. Uns[z]
390 vuit mil tres[0]-cent[0]s[z] mil[l]ions[z] de pessetes, que[θ] é[θ]s per dir-ho

391 de qual[kɔl]que manera els[z] do[ɔ]bl[b:l]ers de butxa[ɛ]ca, que
392 s'utilitz[z]en a tot[t] l'estat[t] per fe[e:r] e[0]ls[s] pagament[0]s en
393 me[ə]tàl·l[ɪ]ic.

394 **ES.** La moneda[ə] ú[u]nica tendrà i ha tengut ja repercuss[z]ions
395 important[0]s en l'economia de les illes. Avui ens acompanya per
396 interpretar, per a[ə]judar[r]-n[m]os a interpretar aquest[k]s[0] canvis, un
397 economista de reconegut[t] prestigi a les Illes[z] Balears i un referent[t]
398 ineludibl[bl]e quan xerram dels[z] nostre[o]s com[m]p[0]tes. Es trac[k]ta
399 del senyor Miquel Alenyà. Senyor Alenyà, bon[m] vespre i benvingut.

400 [...]

401 **ES.** Ja sabem què val un euro, que[ə] e[ə]ns[s] co[o]sta[ə] u[u]n euro. Què
402 li sembl[bl]a[ə] a[ə]ques[0]t tipus[z] de conversió?

403 [...]

404 **ES.** El món financer viu[w] amb[b] entusias[z]ias[z]me el naixement[0] de la
405 nova moneda, però la veritat és que la gent[0] del carre[e]r e[ə]ncara
406 veu[əw] l'euro com una cosa molt[0] llunyana. Aquesta[ə] ha[a] e[ə]stat la
407 reac[k]ció dels[0] ciutadans[z] de les Illes[z] Balears.

408 **BP.** Tot i l'eufòria[ə] que viu el mercat de valor[r]s, els[0] ciutadans[0] del
409 carrer gairebé no s'han adonat[t] que l'euro ha nascut. Ho ve[ə]u[w]en a la

410 televisió i ho[u] senten a la ràdio, però segueixen tenint[t] ‘ les[z] mateixes
411 pessetes a la butxa[ɛ]ca.

412 [...]

413 **BP.** I què li pareix això de s’euro?

414 [...]

415 **BP.** Però ara, però ara ja vostès pod[r]en demanar que li fac[s]in es
416 ab[0]strac[t]tes...

417 [...]

418 **BP.** Bé, per mig no. Vull[j] dir que ja[a:] e[0]stan en es com[n]p[0]tes...

419 [...]

420 **BP.** Tot i que la moneda no començarà[a] a[ə] circular fins al dos[r] mil
421 dos, podr[dr]em emprar l’euro per pagar les[z] nostres compres. Ho[u]
422 podr[dr]em fer ben avi[i]at am[n]b[0] les targetes. Els
423 establ[b:l]iment[0]s[s] come[ə]rcials adap[p]taran, els[s] pròx[ts]im[m]s[0]
424 mesos, els[0] seus[s] terminals[s], per pod[d]e[ə]r a[ə]c[t]cep[p]tar
425 pagaments en euros, am[n]b[0] targeta. Es preveu[əw] que[ə] a[ə] l’estiu,
426 això ja sigui possibl[b:l]e a gran part[0] dels[s] comerços de les Balears. De
427 fet, en els estanc[jn]s podr[dr]íem comprar tabac amb[b] euros[z] d’aquí
428 a[ə] quinze dies. Tabacalera in[n]stal·l[1]arà[a] e[ə]n les pròx[ts]imes[t]

429 set[m]manes un sistema de pagament[t] am[n]b[0] targeta, que ja[a] e[ə]stà

430 adap[p]tat a l'euro, en els estanc[jn]s de les[z] Balears.

431 [...]

432 **BP.** A[ə]lguns[s] s'ho prenen com un joc. A[ə]gafen el com[m]p[0]te del

433 supe[ə]rmercat i comproven si el canvi virtu[w]al a l'euro del que s'han

434 gastat avui matí és correc[t]te. Uns altres es ve[ə]u[w]en més afec[t]tats, a

435 causa de la seva feina.

436 [...]

437 **BP.** Però é[ə]s, sens[z] dub[t]te, al mercat de valor[r]s on la[ə]

438 i[i]ntroduc[t]ció de l'euro ha tingut[t] ' més impac[k]te. A les illes hi[i]

439 ha[a] prop[p]' de trenta mil petits inversor[r]s, que[ə] e[ə]n un primer

440 moment[t] ' se varen trobar desorientats[s] ' am[n]b[0] la nova moneda.

441 [...]

442 **BP.** I[j] a[ə]ixò n[n]omés és el començament[0] del que[ə:] e[0]ns espera.

443 Convé comença[a]r a[ə] fer com[m]p[0]tes i[j] a[ə]prendr[r]e[ə] e[ə]l que

444 val un euro.

445 Tu sap[k]s què[ə:] é[0]s un euro?

446 [...]

447 **ES.** La qüestió é[ə]s que[ə:] he[0]m de comença[a]r a[ə] fer
448 com[n]p[0]tes. Senyor Alenyà, vostè ja s'ha fet amb[b] una[0]
449 e[e]urocalculadora?

450 [...]

451 **ES.** Com veim en el reportatge, a[ə]lgunes persones s'han a[ə]gafat el
452 com[n]p[0]te de la tenda on van a comprar cada dia, per veu[əw]re si[i]
453 e[ə]l resultat en pessetes i en euros els[s] coi[0]ncideix. I comentaven que,
454 en a[ə]lgunes ocasions, en fe[e]r e[ə]l canvi des[dz] euros a resultants, no
455 els hi dóna el resultat del com[n]p[0]te que[ə] e[e]ll[j]s tenien de... de la
456 tenda. Això m'im[m]agín que[ə] e[ə]s deu[w] a l'arro[o]doniment[t], no?

457 [...]

458 **ES.** El fet que[ə] a[0] les Illes[z] Balears el sec[t]tor turístic[k] tengui un
459 pes[z] molt[t] important[0] damunt[t] el produc[t]te[ə] i[i]nterior brut, farà
460 que[ə] e[ə]n aquesta Comunit[t]at s'hag[ɜ]i de d'adap[p]tar una mica més
461 avi[i]at que[0] a[0] a[a]ltres[z] regions?

462 [...]

463 **ES.** El mercat[t] financer ha viscut amb[b] entus[z]ias[z]me el naixement[t]
464 ' de l'euro. Seria[0] u[u]n perill[ʎ] ' la revaloritz[dz]ació[o]
465 e[ə]x[k]cessiva de la moneda[ə] ú[u]nica?

466 [...]

467 **ES.** Quins[0] tipus[z] de conseqüència[ə]s ens estam[n] referint[t]?

468 [...]

469 **ES.** SÓN previs[z]ions e... d'un futur[r] pròx[ks]im, però la veritat és
470 que[ə] a[ə]vui per avui la realit[t]at de les Illes[z] Balears, la realit[t]at
471 econòmica s'escriu[w] en pos[z]itiu. In[n]stitucions i diverses entit[t]ats e...
472 financeres coi[i]ncideixen en valorar com a molt[0] bona la situació
473 econòmica que viu[w]en les Illes[z] Balears.

474 **SV.** Mil nou-cent[0]s[0] noranta-vuit va ser l'any[η] ' més important[t] ' de
475 la[ə] hi[j]stòria[ə] recent[0] de les[z] Balears. Així ho[w] va dir el
476 consell[j]er d'Economia[ə] ' e[ə]n fer el balanç econòmic, ja[a] a[0] les
477 acaball[j]les de l'any, i mostrar les[t] x[j]ifres[z] de creixement[t] ' del
478 produc[t]te[ə] i[i]nterior brut a tots[z] els[0] sec[t]tors.

479 [...]

480 **SV.** Les[t] x[s]ifres[s] són espe[ə]c[t]taculars i mostren un dels[s]
481 pe[e]rí[j]odes d'ex[s]pansió més ll[j]arg[0]s[s] ' de les[z] darreres dècades.
482 En concret, les[z] Balears han registrat enguany, un creixement[t] ' del
483 cin[n]c[0] coma vuit[t] per cent[0] del produc[t]te[ə] i[i]nterior brut, que[0]
484 ha[a] e[ə]stat espe[e]cialment[t] important[t] en els[0] serveis, que s'han
485 incrementat un cinc[0] coma set[t] ' per cent[t] i[j] a[ə] la con[0]struc[t]ció.
486 La con[0]struc[t]ció, amb[b] un nou coma nou per cent[t], s'ha vist empesa

487 per la forta demanda[ə] i[i]mm[m:]obiliària[ə] i les inversions[s]
488 públ[b:l]iques, que com el pla Mirall[j], han provocat un incremen[m]t[0]
489 mai no vist[t] ‘ de l’ocupació. Les[z] Balears han registrat el major nombre
490 de ll[j]oc[t]s de feina de la seva[0] hi[i]stòria[ə], amb[b] un total de tres[0]-
491 cent[0]s[0] vint[t]-i-cin[m]c[0] mil, un set[t] ‘ coma u per cent[t] ‘ més
492 que[ə] a[0] l’any anterior.

493 [...]

494 **SV.** Segons els empres[z]aris, mil nou-cent[0]s[0] noranta-nou seguirà
495 am[n]b[0] les[z] mateixes pautes[r] de l’any[jm] passat, tot i que[ə:] é[0]s
496 possibl[b:l]e una certa ralentitz[z]ació. Les previs[z]ions[z] del govern[n]
497 són de créixer un quatre coma nou per cent[t]. El consell[j]er d’Economia
498 mostra[0] u[u]na certa preocupació per l’escalfament[0] de la
499 con[0]struc[t]ció, però creu que no hi ha motiu per pensa[a]r e[ə]n una
500 rec[s]ess[s]ió del sec[t]tor a curt[0] termini.

501 [...]

502 **SV.** No[o] o[o]b[0]stant[t], a pe[e]sar de l’ex[t]cel·l[ent[0] conjuntura[0]
503 e[ə]conòmica, l’any[jm] passat els[0] sindicats es[z] varen manifestar per
504 demanar la jornada de trenta-cinc[k] hores set[m]manals, contra la reforma
505 fiscal i per mostrar la seva inquietud davant[t] un mercat laboral que[ə:]
506 é[0]s[z] molt[0] pre[ə]cari.

507 [...]

508 **SV.** D'altra banda, mil nou-cent[0]s[0] noranta-vuit, ha[a] e[ə]stat[t] per a
509 les[z] Balears l'any en què[ə] e[ə]s[z] va produir la venda d'una de les
510 empreses més embl[bl]emàtiques, Perles Majòrica al grup Alpha
511 Investment que no ob[0]stant[t] ha manifestat[d] la voluntat de mantenir la
512 fabricació a Manacor i invertir en mill[j]ores[z] de la produc[t]ció i
513 comercialitz[z]ació. Igualment[t], va ser l'any en què[ə:] e[0]ls[0] Reis
514 varen inaugura[a]r e[ə]l centre VIP[p] ' del Raiguer, obra de l'arquitect[t]e
515 Campo Baeza, i que s'ha convertit, en una[ə] a[ə]vançada del futur[r]
516 parc[0] VIP, que s'aixe[e]carà a Son Espanyol, la marxa dels[0] plans[0]
517 del qual, ta[ə]mbé va ser presentat[t] ' pel seu autor, l'arquitect[t]e
518 britànic[k] ' Richard Rogers.

519 Quant[0] al turis[z]me, mil nou-cent[0]s[0] noranta-vuit va comença[a:]r
520 a[0]m[n]b[0] la moratòria[ə] que[0] obl[b:l]igava a canvi[i]ar places[z]
521 vell[j]es per noves per pod[d]er fer nous hotels i va[a] a[ə]cabar am[n]b[0]
522 l'aprovació inicial de la Ll[j]ei general de turis[z]me, que[0] ha[a] de
523 possibilitar la renovació de tot el sec[t]tor. Un sec[t]tor, el turístic, que
524 l'any[jm] passat va registrar un increment[0] dels ingressos de l'onze per
525 cent[t], situant[0]-se per sobre dels[0] dos[z] bil[l]ions[0] de pessetes, és a
526 dir, dels[0] dotze mil mil[l]ions[z] d'euros.

527 **ES.** Aquestes són les[z] dades del noranta-vuit i les previs[z]ions[s] per
528 enguany. E... senyor Alenyà, des[z] de sa Nostra com es[z] veu[əw] el
529 noranta-nou?

530 [...]

531 **ES.** I[j] el sec[t]tor de la con[n]struc[k]ció? Perquè[ə:] e[0]l sec[t]tor de la
532 con[n]struc[k]ció va pujar molt[t] a l'any[jn] noranta-vuit. Es pot[d]
533 mantenir aques[0]t[r] ritme ' de creixement[t]?

534 [...]

535 **ES.** Segons els analistes, segons a[ə]lguns analistes, e... la[ə]
536 i[j]ntroduc[k]ció de l'euro ha fet que[ə:] e[0]s DES[z]VIASSIN capitals en
537 dobl[b:l]ers negres cap al sec[t]tor de la con[n]struc[k]ció, e... què passarà
538 quan l'euro comenci a circular com a moneda i s'acabi am[n]b[0] sa
539 pesseta?

540 [...]

541 **ES.** Encara QUE l'estre[e]lla del futur[r] pròxi[ks]m és[z] l'euro, tot seguit
542 els oferim un petit de[e]càle[ə]g[g] de consell[j]s per tal de funciona[a]r
543 a[ə]m[n]b[0] l'euro sense perdr[0]e dobl[b:l]ers.

544 **SV.** El primer que[ə:] he[0]m de fer per no perdr[r]e[r]-n[m]os entre
545 tantes[s] x[s]ifres és a[ə]conseguir una calculadora i tenir ben
546 memoritz[z]at el tipus[r] de conversió. Un euro val cent[0] s[s]e[ə]ixanta-

547 sis coma tres[0]-centes[z] vuitanta-tres pessetes. Vigili bé[e:] e[0]ls[z]
548 de[ə]cimals, perquè si[i] e[0]s[z] descuida, de mica[ə:] e[0]n mica, pot[t]
549 perdre[r]e molt[0]s[0] de dobl[bl]ers. Si ja disposa d'una calculadora, li
550 recomanem que vag[ɜ]i prac[t]ticant[t] amb[0] produc[t]tes us[s]als[0] de
551 consum. Aquí té u[w]n ll[j]istat d'ex[dz]emples. Una barra de pa de
552 noranta pessetes valdrà z[s]ero cinquanta-quatre[ə] e[e]uros. Una camiseta
553 de dues[z] mil pessetes val dotze coma z[s]ero dos euros. I si compra[0]
554 u[u]n telé[e]fono mòb[b]il de de[e]nou mil vuit[0]-centes pessetes ha de
555 saber que la conversió[o] e[ə]s tradueix en cent[0] de[e]nou euros. El fet[t]
556 ' que[ə:] e[0]ls[0] preus es tradueixin en una moneda[ə] única, ens[s]
557 permetrà compara[a]r e[ə]ls[0] preus[z] dels[0] produc[t]tes en la z[s]ona
558 euro. Segons un estudi de l'Organitz[z]ació Europea de Consumidors,
559 ex[dz]isteixen grans[0] diferèncie[0]s. Unes[s] sabates per fer esport, per
560 ex[dz]emple, costen un trenta per cen[m]t[0] més a Itàlia que[ə] a[ə]
561 Portugal. Recordi que podr[dr]à paga[a:]r e[0]n euros[z] mitjançant[0] la
562 targeta en els establ[bl]iment[0]s[s] que ja[a] ha[a]g[ɜ]in adap[t]tat els[0]
563 seus[s] terminals. Si vol fer ús d'aquest servei, li convé teni[i:]r e[0]l
564 com[n]p[0]te bancari[i:] e[0]n euros perquè[ə] a[0]ixí no li cobraran cap[k]
565 comiss[z]ió. On ta[a]mbé pot trobar probl[b:l]emes és a l'hora de fe[e:]r
566 e[0]l canv[v]i de moneda. Sabi que[ə:] e[0]x[dz]isteix un tipus[z] de canvi

567 que s'ha de respec[0]tar dins[z] la z[s]ona[0] e[e]uro. Així, per un marc[k]
568 ' li han de donar un poc[m] més[z] de vuitanta-cin[m]c[0] pessetes. Una
569 ll[j]iura[0] i[i]r[r]landes[z]a val dos[0]-centes onze coma dues pessetes. Per
570 un fran[m]c[0] francès ha de rebre pot[m] més[z] de vint[t]-i-cin[m]c[0]
571 pessetes. Si no li donen aques[0]t tipus[z] de canvi té dret a presenta[a]r
572 u[w]na reclamació am[n]b[0] tota regl[g:l]a. És evident[t] ' que les oficines
573 de canvi res[s]ultaran pe[ə]rjudicades per la[0] i[i]ntroduc[0]ció de l'euro,
574 però[ɔ:] e[0]l Ban[n]c[0] d'Espanya ja[a:] ha[0] a[0]d[v]vertit[t] ' que les
575 entit[d]at[f]s[0] financeres i les oficines de canvi han de cercar via
576 comiss[z]ions la rendibilitat d'aques[0]t tipus[z] d'operacions.

577 **ES.** Com[n] tots els inicis, el naixement[0] de l'euro ta[ə]mbé ha provocat
578 certa des[z]orientació, fins i tot, entre[ə] e[ə]ls[s] propis professionals. Fins
579 aquí[i] e[ə]l programa d'avui. Senyor Alenyà, moltes[z] gràcie[0]s per
580 esser avui am[n]b[0] noltros i ajudar[r]-n[m]os a interpretar un poc els[s]
581 canvis de la moneda[ə] única. Bona nit.

582 [...]

583 **ES.** Noltros tornarem, com sempre, la set[m]mana que ve, dimecres a partir
584 de les[s] set i mitja de l'horabaixa PER estu[u]di[i]ar amb vostès els[s]
585 com[m]p[0]tes[z] de les Illes[z] Balears. Bona nit.

PANORÀMIC

1 **MB.** .Molt[0] bon[ɾ] vespre i benvenguts en aques[0]t[p] primer
2 *Panoràmic[k]* d'aquest[t] any ‘ noranta-nou. Tal vegada voltros heu
3 tengu[m] més[t] sort[0] que noltros, que no[o:] e[0]ns ha tocat[d] ni cap
4 pessigadeta ni de la grossa de Nadal ni ta[ə]mpoc en es[t] sorteig[dʒ] del
5 Nin. Però[ɔ] a[0]ixí i tot[d] no mos pod[r]em que[e]ixar perquè[ə:]
6 e[0]l[1]s[0] Reis mos han duit molta[ə] i[j]l·l[1]usió per compartir
7 am[ɾ]b[0] voltros cada dia aques[0]t tem[n]p[0]s[z] de *Panoràmic* en
8 direc[t]te. Del[1]s[z] Reis, però, par[r]larem més[z] endavant[t]. Ara mos
9 posam al dia perquè[ə] a[0]vui mateix[ʒ] han començat, com ja sabeu,
10 les[r] rebaixes. Molta gent[t] espera ta[ə]mbé[e] a[ə]mb[b] il·l[1]usió i a
11 vegades amb[b] ansiet[t]at aquesta[0] è[ɛ]poca, tot i les aglomeracions, les
12 coes i la resta d'incon[ɾ]venient[0]s habitu[u]als perquè sembl[bl]a que[ə]
13 e[ə]ns[s] pesa més[z] la satisfac[t]ció d'ad[k]quirir produc[k]tes am[ɾ]b[0]
14 preu més[r] reduït[t] que cap altre d'aques[0]t[d]s incon[ɾ]venients. La[0]
15 hi[i]stòria[ə] de cada[0] a[a]ny es[r] repeteix[j] com veu[o]reu[w] a
16 continuació

17 **KA.** A les portes d'a[ə]lguns[s] centres come[ə]rcials, s'han a[ə]rribat a
18 congre[ə]gar un centenar de persones que feien coa des[z] de les[z] nou i
19 mitja del matí per a[ə]conseguir els[z] millors preus. Però tot i aquestes

20 aglome[e]racions, els hàbits[s] ‘ dels[0] consumidors estan canvi[i]ant[t].
21 Enfora queden im[m]atges com aquestes, quan hi[i] ha[ə]via corregudes i
22 fins i tot a[a]lgunes picabarall[j]es per a[ə]conseguir la ja[ə]queta somiada.
23 Ara, els[s] consumidors saben que les[r] rebaixes duraran fins[z] dia
24 vint[t]-i-vuit de febrer, encara hi[əj] ha tem[n]p[0]s[s] per comprar i a mida
25 que passin els[z] dies, els[s] preus[s] ‘ baixaran.

26 [...]

27 **KA.** Els[z] descom[m]p[0]tes os[t]cil·l[1]en entre[ə] e[ə]l deu[w] i el
28 cinquanta per cent[0]. Moltes persones tenen ja ull[j]at el produc[t]te que
29 volen i[j] esperen fins avui per comprar[r]-lo a un preu ‘ més
30 assequibl[bl]e.

31 [...]

32 **KA.** Però, comprar de rebaixes, no[o] é[ə]s tan fàcil. Qui vag[ɜ]i de
33 rebaixes ha de pensar que a més[s] ‘ de preus[z] baixos hi[i] trobarà moltes
34 coes. Coes per entrar, coes als[s] prov[v]adors i coes, fins i tot, per pagar.
35 Els[s] come[ə]rciant[0]s[s] consideren en general que[ə] hi[i] ha[a] un bon
36 ambient[0] de compra. A[ə]lguns establ[bl]iment[0]s han tancat la
37 te[ə]mporada de Nadal amb[b] un aug[0]ment[0] de vendes del deu per
38 cent[0] i[j] esperen un comportament[0] similar al llarg[0] de la
39 te[ə]mporada de rebaixes, tot i[j] això, per al petit[k] comerciant[t], les[r]

40 rebaixes són tot un rep[p]te. És[z] difícil supe[ə]rar les ofertes de les[z]
41 grans[0] superfície[0]s.

42 [...]

43 **KA.** Un clàssic que[ə] e[ə]ns[s] permet[t] passa[a:]r e[0]l gener sense
44 tantes estretors econòmiques. Les[r] rebaixes a[ə]cabaran dia vint[t]-i vuit
45 de febrer.

46 **MB.** Pilar[r] Iglesias és[z] la vocal de la[ə] U[u]NAE, la vocal de consum
47 de la[ə] U[u]NAE, que[ə:] és[0]s una de les associacions[0] de consumidors
48 de Mallorca més[s] ‘representatives. Pilar[r], bon[ŋ] vespre.

49 [...]

50 **MB.** Moltes gràcie[0]s per se[ə]r a[ə]vui am[n]b[0] noltros, que[ə:] és[0]
51 un dia[ə] a[0]vui important[t].

52 [...]

53 **MB.** Realment[t], totes aquestes a[ə]vantages que supos[z]adament[t]
54 impliquen ses[r] rebaixes[s] són reals[s], o és una cosa ja més...?

55 [...]

56 **MB.** Mmm. La llista. Ex[dz]ac[t]te.

57 [...]

58 **MB.** ARA se par[r]la ta[ə]mbé molt[0] d'aquesta progressiva[ə]
59 i[i]mplantació de l'euro que d'a[ə]lguna forma sembl[bl]a que no[o:]

60 e[0]ns afec[k]tarà massa, tot i que ho[u] veu[o]rem a continuació,
61 perquè[ə] a[ə] més[z] de na Pilar[r], ta[ə]mbé[e:] he[0]m par[r]lat avui
62 amb[b] el direc[t]tor general de consum del Gover[0]n[m] balear, Jo[u]an
63 Morell, que, per aquesta banda, mos tranquil·l[ɪ]itz[dz]ava[ə] e[ə]n relació
64 en aquesta[0] i[i]mplantació progressiva de l'euro i la seva[ə]
65 i[i]ncidència[ə] en aquestes[s] 'rebaixes.

66 [...]

67 **MB.** Això[ɔ:] é[0]s[r] vera, no? QUE[ə] ' a[ə]quest[ə] i[j]mplantació
68 se[i]rà lenta. De moment[0] no mos afec[t]ta, però d'[ə]lguna forma sí
69 que[ə:] e[0]ls[s] consumidors mos hem de comença[a]r a[0] a[0]costumar.

70 [...]

71 **MB.** De fet, voltros ' a la[ə] U[u]NAE estau programan[m]t[0] moltes[t]
72 xerrades, conferèncie[ə]s per dona[a]r a[ə] conèixer...

73 [...]

74 **MB.** No n[n]omés aquí, sinó per tot evidentment[0] se fa molt[0] popular
75 tot això que té[e] a[0] veu[ow]re[ə:] a[0]m[n]b[0] l'euro i amb[b] aquestes
76 e... amb[b] aquestes implantacions[0] de sa nova moneda. PERÒ[ɔ] a[ə]l
77 marge d'això, és evident[t]... que[ə] e[ə]ls[z] drets[z] dels[s] consumidors,
78 continuen se[e]nt[t] els[z] mateixos com ta[ə]mbé avui mos a[ə]clarava[ə:]
79 e[0]l direc[t]tor general de consum.

80 [...]

81 **MB.** Això ta[ə]mbé... ta[ə]mbé[e] é[ə]s[t] cert[t], no? Quins[0] són
82 aques[0]t[d]s[0] dret[t]s[s] ‘ que pod[r]em ex[dʒ]igir i[j] a[ə] més hem
83 d'ex[dʒ]igir?

84 [...]

85 **MB.** No to[u]thom està obl[bl]igat, com ta[ə]mbé[e] a[ə]vui mos
86 ex[s]plicava, perquè[ə] u[u]n a vegades[t] se precipita, passa pena que[ə:]
87 a[0]lgú altre li llevi allò que[0] ha[a] vist[t] i que tant[0] li a[0]grada i
88 que[ə:] e[0]stà regalat, però QUE, en fin, encara dub[t]te, moltes[z]
89 vegades[s] s'ho[o:] e[0]nduu i llavor[0]s[0] ho[u] vol tornar, però no
90 to[u]thom, de fet, els[s] come[ə]rciant[0]s[z] no[o:] e[0]stan obl[bl]igats a
91 donar a[ə]questa garantia durant[0] ses[0] rebaixes.

92 [...]

93 **MB.** I[j] e[ə]scolta Pilar[r], normalment[0] durant[0] ses[0] rebaixes, sa
94 gent[0] sol fer més[z] reclamacions[z] de l' habitu[u]al?

95 [...]

96 **MB.** Se pot, no? Se pot demanar? Sí.

97 [...]

98 **MB.** Perquè sí que...

99 **MB.** Si[i] hi[0] ha[a] gran[n]s[z] magatzems[s] que sí que s'ho pod[r]en
100 permetre, ALTRES[s] comerços més petits[z] no, no?

101 [...]

102 **MB.** Clar que sí. E... què[ə:] he[0]m de fer quan[t] ‘ volem reclamar? És
103 una paperassa molt[0] complicada. Fa peres[s]a, realment[t] ‘ e... du a
104 terme totes... totes aquestes[z] reclamacions, no?

105 [...]

106 **MB.** Per altra banda, sembl[bl]a que[ə] u[u]na... una de les fó[o]rmules que
107 millor funcionen és[z] la me[e]diació que[ə:] e[0]s fa servi[i]r a[ə]bans[z]
108 de qua[kwal]sevol altre litigi.

109 [...]

110 **MB.** Com hem vist[t] és una... evidentment[0] sempre, i sembl[bl]a que sa
111 me[ə]diació té un alt[0] percentatge d'èx[ts]it, no?

112 [...]

113 **MB.** I aquí, a ses[z] Balears, sa gent[0] té... té aques[0]t[k] costum de
114 protestar quan no[o:] e[0]stà d'acord[t] amb[b] es[t] servei que[0] ha[a]
115 rebut?

116 [...]

117 **MB.** Què més[z] necessitam a més[z] de sa fac[k]tura? N[n]omés[t] sa
118 fac[k]tura?

119 [...]

120 **MB.** Tenim ta[a]mbé una[0] a[a]ltra referència[ə] perquè[ə] e[0]ls[s]
121 probl[bl]emes que mos po[o]gués ocasiona[a]r a[ə]questa compra
122 pre[ə]cipitada durant[0] ses[r] rebaixes, tenen ta[ə]mbé, com dèiem,
123 soluc[s]ió[o] a[ə] través[s] ‘ de totes aquestes propostes. Hem par[r]lat
124 amb[b] a[ə]lgunes persones que[0] ha[a]n tengut[p] probl[bl]emes.
125 A[ə]lgunes protesten, altres[z] no.

126 [...]

127 **MB.** Hi[j] ha[a] gen[n]t[0] que[ə] ho[w] considera qua[ka]si malatís, això
128 d’ana[a]r a[ə] comprar a ses[r] rebaixes. E... al cap i a la fi, què[ə:] é[0]s el
129 que podr[dr]íem fer, perquè[ə] e[0]videntment[t], com[ɾ] veim, a vegades
130 costa més es[r] viatge i sa... tot el que[0] i[i]mplica[ə] a[0]na[a]r a[0]
131 canvi[j]ar una... un produc[t]te que no... És un risc[k].

132 [...]

133 **MB.** Això[ɔ:] e[0]sta[i]ria molt[0] bé com a ... com a mida de precaució a
134 més a més[z] del que tu deies al principi, Pilar, que[ə:] é[0]s fe[e]r u[w]na
135 llista, per no comprar molta cosa més[s] ‘ de[ə]... [ə]allò que necessitam,
136 realment[t].

137 [...]

138 **MB.** Com[n] que[ə:] e[0]stà tan... tan econòmic, pues evidentment[t] és
139 una.. és una tem[n]p[0]tació, ara que[ə:] he[0]m gastat tan[m]t[0] per[r]
140 REIS i Nadal i tot això.

141 [...]

142 **MB.** No mos ho recordis. Pilar[r] Iglesias, vocal de consum de sa[ə]
143 U[w]NAE, una de ses associacions de consumidors més representant[0]s[z]
144 de... representatives, perdona, de Mallorca, moltes[z] gràcie[0]s per
145 ha[0]ver[r]-n[m]os a[ə]companyat avui.

146 [...]

147 **MB.** Gràcie[0]s.

148 **MB.** Els[z] Reis[0] d'Orient[0] ta[ə]mbé han a[ə]rribat enguany[ŋ] ‘
149 puntualíssims a la seva cita amb[b] els infant[0]s[z] de les[z] Balears. No
150 de bades, entre les[z] moltes habilit[t]ats i virtuts[s] ‘ des[z]envolupades al
151 llarg[0] dels[z] dos[z] mil any[jn]s que[ə:] e[0]ls[z] Reis[z] duen am[n]b[0]
152 noltros, destaca[ə] e[ə]l seu do[ɔ] de la ubiqüit[t]at, una mostra més[z] de
153 la seva màgia. L'equip[d] de *Panoràmic*, els[z] va[a] a[0]na[a]r a[ə] rebre
154 ben igual que[ə:] e[0]ls[z] nins[z] i pares a diferent[0]s[z] localit[t]ats[z] de
155 les illes.

156 **KA.** Més puntu[u]als[s] que[0] u[u]n rellotge su[w]ís, Melsion, Gaspar i
157 Baltas[z]ar ‘ a[ə]rribaren al port[0] de Palma[ə] a[ə] bord[t] ‘ del Far[r] de

158 Portopi. Milers de nins acudiren a rebre'ls, cosa que[ə:] e[0]ls[0] Reis i la
159 comitiva de més[r] de cin[n]c[0]-centes persones agrairen
160 ob[p]sequia[a]nt[0]-los amb[0] més[z] de tres[z] mil quilos de caramels.
161 Vint[t]-i-quatre carrosses, catorze comparses i set[d] bandes[z] de música
162 a[ə]nimaren les[s] cen[n]t[0] cinquanta mil persones que seguiren la
163 cavalcada[ə] e[ə]n direc[k]te[ə] a[ə]l centre de Palma. Entre les carrosses
164 més[z] vistoses trobam ' les[z] referides a la[ə] U[u]niversiada 99, amb[b]
165 els[0] S[s]iulos, l'esportista robò[ɔ]tic i[j] una bona representació dels[z]
166 voluntaris dels[z] Joc[t]s[0] Mundials Universitaris[z] de Palma 99. El
167 bat[l]le de Palma, Jo[u]an Fageda, va rebre[ə] e[ə]ls[z] Reis a
168 l'Ajuntament[t] i junt[0]s[s] saludaren des[z] del balcó, moment[0]s[s]
169 que[ə] e[ə]l bat[l]le[ə] a[0]profità per entregar personalment[0] la seva
170 carta[ə] a[ə]ls[0] Reis[0] d'Orient[t].

171 [...]

172 **KA.** Li han dit si han duit[m] molt[0] de carbó pe[r] nins[0] de Palma o...?

173 [...]

174 **KA.** I[j] a[ə]l senyor bat[l]le, què li duran?

175 [...]

176 **KA.** Entre caramel i caramel, els[s] protagonistes[z] de la nit dels[0]
177 Reis[z] repassaren am[n]b[0] nosaltres[z] la llista dels[z] regals[s] ‘ que[ə]
178 ha[0]vien demanat.
179 [...]

180 **KA.** I tu què[ə:] e[0]ls hi[i] demanes?
181 [...]

182 **KA.** Per a[ə]rriba[a]r a[ə] Inca, els[0] Reis[0] feren servir un altre mitjà de
183 tran[0]sport[d] més acord[t] als[0] seus hàbits, els[s] camell[ʎ]s. Els[z] nins
184 espe[e]raven impacient[0]s a Melsion, Gaspar i Baltas[z]ar i el primer que
185 veren[ŋ] va se[ə]r e[ə]l carbó reial, seguit de la carrossa plena de regals.
186 Aquí ja varen[n] canvi[i]ar les cares, que[ə:] e[0]s tornaren amb[b]
187 ad[d]miració quan[t] els[z] Reis[z] d’Orient[t] a[ə]rribaren damunt[t] els[s]
188 seus[s] camell[ʎ]s, repartin[m]t[0] primer caramel·l[l:]os i il·l[l]usió i
189 després els[0] regals[s] que tots[z] ell[ʎ]s lis ha[0]vien demanat[t]
190 prèviament[t].
191 [...]

192 **KA.** Quines coses?
193 [...]

194 **KA.** Has escrit sa carta, però o no?
195 [...]

196 **KA.** Has estat bona[ə] a[0]l·l[1:]ota?
197 [...]
198 **KA.** A Sa[ə]nta Eugènia[ə] els infant[0]s estaven més impacient[0]s[z] i no
199 era per meny[jn]s ja que les[z] Majestats[0] d'Orient[0] lis ha[ə]vien
200 d'entrega[a]r e[ə]ls[z] regals en mà. Els[0] Reis a[ə]rribaren darrere la
201 comitiva, i a cavall, es[z] dirigiren a la plaça de l'Ajuntament[t]. Allà,
202 els[s] petits[0] ta[ə]ujans[z] ja[a:] e[0]ls espe[e]raven. Després[z] de fer
203 les[t] seves ofrenes al Bon Jesús, Melsi[i]on, Gaspar i Baltas[z]ar ocuparen
204 el seu lloc als[s] trons[0] reials[s], per comença[a:]r e[0]l repartiment[0] de
205 regals. Tots espe[e]raven n[n]irvi[i]osos el seu torn i amb[0] molt[0]
206 d'ordre, quan[t] el patge reial deia[ə] e[ə]l seu nom, pujaven a cerca[a:]r
207 e[0]ls[z] regals. Els[z] més petits ho[u] feren acompanyats[z] dels[s]
208 seus[s] pares i molt[0]s[z] no pod[d]ien ni am[n]b[0] les cap[t]ses dels[0]
209 regals. N'hi va[a] ha[0]ver per tots. I és que[ə:] e[0]ls[z] nins[z] de les illes
210 han estat[d] molt[0] bons al·l[1:]ots enguany. A Ciutadella, Ses[z] Majestats
211 a[ə]rribaren a les[t] set i vint[0] del vespre, acompanyats[s] per[r]
212 l'Agrupació Musical de Ciutadella. La carav[v]ana reial va partir del camí
213 de Maó, passen[m]t[0] per la contramurada, per acaba[a]r e[ə]l seu
214 recorregut a la plaça des[z] Born. Un cop allà, la corporació mu[u]nicipal
215 els[z] va rebre a l'Ajuntament[t], des[z] d'on la comitiva continuà[a] e[ə]l

216 seu trajec[k]te cap a la catedral de Menorca, on va tenir lloc[k] ‘ l’adoració
217 al Bon[n] Jesús. De fons, que millor que les[z] veus de l’escolania de la
218 capella de lírica, per ame[e]nitz[s]ar una nit tan màgica.

219 Tots els pobl[bl]es[z] de les Pitiüses han rebut ta[ə]mbé la visita dels[s]
220 tres[z] Mag[g]s[z] d’Orient[t]. La majoria de cavalcades es feren el
221 dimarts, dia cinc[k], però ta[ə]mbé[e] e[ə]l dia sis es[z] varen pod[r]er
222 veu[əw]re[ə] e[0]ls[0] Reis a nou parròquie[ə]s[z] d’Eivissa. Aquestes
223 imatges són de la desfilada dels[z] Reis[s] per la ciut[t]at d’Eivissa, on
224 varen ser rebuts[s] per milers de ne[e]ns de tota l’illa, que sortiren al carrer
225 per veu[əw]re de prop[b] Melsi[i]on, Gaspar i Baltas[z]ar. Les tres
226 carrosses a[ə]naren acompanyades dels[s] tradic[z]ionals[s] patges reials,
227 que[ə] a[0]companyaren Ses[z] Majestats en el seu recorregut pels[s]
228 principals[s] carrers del centre de la ciutat, fins a[ə]rribar en el passeig[dʒ]
229 Vara de Rei. A[0] molt[0]s pobl[bl]es[z] d’Eivissa[ə] e[ə]ncara continua la
230 costum de reparti[i]r e[ə]ls[0] regals el mateix[ʒ] dia cinc[k], a la tarda,
231 coi[i]ncidint[t] am[n]b[0] la visita reial.

232 **MB.** Però molt[0]s de nins[s] ‘ no varen pod[r]e[ə]r a[ə]ssistir a cap[b]
233 d’aquestes cavalcades convocades a les illes, perquè[ə:] E[0]STAN
234 hospitalitz[dz]ats. Afortunadament[t], els[0] Reis[z] d’Orient[0] no
235 s’obl[bl]iden de cap[b] ni un i si no és a cas[s]a seva aquest al·l[!:]ot saben

236 perfec[t]tament[t] a[ə] [v]on troba[a]r[r]-lo per deixa[a]r[r]-li regals[s],
237 que[ə] ha[a]n demanat[t] cada[ə] un d'ell[ʎ]s a la seva carta. AQUESTA
238 referència[ə] mos ubica, aquesta vegada, a Son Dureta.

239 **ES.** Na Carme n[n]omés té set any[jn]s. És[z] de Mè[ɛ]rida, però ha vengut
240 a Mallorca per passar les[z] vacances de Nadal. Justament[t] el vespre de
241 dia cinc[k] es[z] va posar malalta i va[a] ha[0]ver d'ingressar a l'hospital
242 Son Dureta per co[o]mplicacions d'una malaltia vírica. Pensava que[ə:]
243 e[0]ls[z] Reis[z] d'Orient[0] no la trobarien a casa i no li de[e]ixarien els[0]
244 seus[z] regals, però s'equivocava. Els[0] Reis[0] d'Orient[0] no se'n deixen
245 mai cap[b] d'infant[t].

246 [...]

247 **ES.** En Tomeu[w] ha passat quatre dies a l'hospital per mor d'una malaltia
248 inte[ə]stinal, però, sabia ben cert[t] ' que tot i estar malalt[t] ' els[0] Reis[0]
249 no s'obl[bl]idarien d'ell. Ha[a:] e[0]stat bon[m] minyó, així que[ə:]
250 e[0]ls[0] Reis, enguany han a[ə]rribat[b] ben carregats.

251 [...]

252 **ES.** I tu te pensaves que[ə] ' e[ə]stant[t] a Son Dureta no a[0]rribarien
253 els[0] Reis? Tenies por?

254 [...]

255 **ES.** Ningú no va que[e]dar sense regal. Melsi[i]on, Gaspar i Baltas[s]ar
256 varen a[ə]rribar ben carregats a l'hospital Son Dureta. En duien tant[0]s[z]
257 de regals[s] que[ə:] e[0]ls[z] varen ha[ə]ver de du[u]r e[ə]n tren. I és que
258 després[z] de tota[ə] u[u]na nit de feina, els[s] camell[j]s, ha[ə]vien de
259 descansar, encara que[ə:] a[0]lguns[0] regals[z] no pesen gens.
260 Al[ə]guns[z] nins[z] n[n]omés han demanat a[0]ls[0] Reis, cura[ə]r[r]-
261 se[ə] i[j] com els[0] Reis són màgic[g]s ben segur que[ə:] e[0]ls[z] donaran
262 salut.

263 **MB.** En tren, en vaixell, en camell i ta[ə]mbé[e] e[ə]n tram[ŋ]via[ə] ‘ a[ə]
264 Sóller varen a[ə]rribar els[0] Reis. Com veis, a totes[z] les[z]
265 localit[t]ats[z] de les illes i ta[ə]mbé[e] a[ə]ls[0] diferent[0]s[0] centres
266 hospitalaris. I ta[ə]mbé propi del dia de Reis és[z] ja la tradicional
267 representació de l'*Adoració dels[0] Reis[z]* de Llorenç[z] Moyà, que[ə:]
268 e[0]nguany[ŋ] es[z] va pod[r]er fe[e]r a[ə]m[n]b[0] tota normalit[t]at a
269 l'es[t]cenari de ses[z] Voltes. Recordau que[ə:] e[0]n any[jn]s anteriors, la
270 pluja ho[u] va dificulta[a]r u[w]na mica. Entre[ə] e[ə]ls ac[t]tors
271 ac[k]cidentalment, hi[j] ha[ə]via, com[n] sempre, moltes cares conegudes.

272 **KA.** La tradic[z]ional interpretació de l'obra de Llorenç[z] Moyà, que[ə:]
273 e[0]nguany[jn] realitzaren el nacionalista, Mateu Morro, com a rei

274 Baltas[s]ar, el regidor popular, Sebast[i]à Barceló, com a rei Melsi[i]on, i el
275 socialista[ə] A[ə]ndreu Crespí, com a rei Gaspar, en els[s] papers
276 principals va[a] a[ə]ssoli[i]r e[ə]l reconeixement[0] del públ[bl]ic,
277 entus[s]ias[z]mat, sobretot, am[n]b[0] les[z] referèncie[ə]s a
278 l'ac[k]tualit[t]at política, que[ə] i[i]ntroduïren els[s] tex[ks]tes. Com a
279 Jesuset, Elisabet Sales, fill[0]a de la delegada del Gover[0]n, Catalina
280 Cirer, va fe[e]r u[w]na tranquil·l[ll]a[ə] a[ə]parició en els[z] braços de la
281 soprano, Maria Pau Jo[u]an, que[0] i[i]nterpretava la Mare de Déu, al
282 costat d'Aurelio Torrente, de la Fundació Miró, en el paper
283 pràc[t]ticament[0] sense paraules, de Sa[ə]nt[0] Jo[u]sep. La més[z]
284 divertida[ə] e[ə]n el seu personatge va se[e]r la pe[e]riodista, Elena Pipó,
285 que no va de[ə]ixar d'empipa[a]r e[ə]l públ[bl]ic, com li ex[dʒ]igia el
286 guió. Molt[0] reconeguda ha[a] e[ə]stat[t] la memòria[ə] del pianista
287 Miquel Estelrich, que no va trabucar ni una sola fras[z]e[e] del guió,
288 pro[o]e[ɛ]z[s]a que no va[a] a[ə]conseguir cap altre dels ac[k]tors.

289 **MB.** De[e]ixam JA[a] a[ə]questa[0] hi[i]stòria[ə] dels[0] Reis, ha[a]
290 a[ə]cabat ta[ə]mbé tot el Nadal i començam am[n]b[0] sa nostra rutina
291 pura i dura. Al Centre Cultural de sa Nostra, a Palma, pod[r]eu
292 veu[əw]re[ə:] e[0]ncara[ə] u[u]na curiosa[ə] e[ə]x[ks]posició. Quatre

293 joves artistes han treballat a la recerca de tot el relacionat amb la
294 vida d'un personatge i imaginari, en Juan Tabique. A partir del seu
295 equipatge, la Fundación Juan Tabique, que es com se fan dir
296 aquestes joves, recreen els viatges fets pel seu
297 protagonista. Per variar, aquesta exposició és per tocar i per
298 integrar tu a ar amb els baguls que hi trobareu.

299 **MB.** Avui a les deu s'estrena a l'Auditori de Palma *Rumor*, una
300 comèdia de Neil Simon, dirigida per Sergi Belbel. Només fins al
301 diumenge podré veure ' aquesta comèdia amb un
302 repartiment molt popular gràcies a les sèries dramàtiques de
303 TV3. D'això en parlarem demà a l' *Panoràmic* que vos
304 espera a partir de les vuit i mitja de la nit. Adéu.

305 [...]

306 **MB.** Molt bon vespre. Tot és a punt pel partit ' més esperat
307 de la temporada. El Reial Madrid intentarà llevar el diumenge
308 el liderat al Reial Mallorca, que l'espera amb el suport
309 de tota l'afició. Pràcticament ' no queden entrades. Fa només uns
310 minuts mos deien que quedaven només sis-centes. Aquestes
311 imatges preses ahir a la plaça Barcelona són, però, una bona mostra

312 d'aquesta gran ex[s]pe[ə]c[t]tació que[ə:] e[0]s[z] viu entre[ə:] e[0]ls
313 aficionats[z] de cara[ə] e[ə]n aques[0]t[p] partit de diumenge.
314 Segurament[t] els[s] ' sis[z] mil incondicional[z] del Mallorca, que li[j] han
315 fet costat als[z] moment[0]s[z] més[z] difícils[z] mai se pod[d]ien
316 im[m]aginar, mai pod[d]ien preveu[əw]re que[ə] a[0]quí[i:] e[0]s[z]
317 viurien aquestes imatges, aquestes coes i que ta[ə]mbé se podr[dr]ien
318 veu[ow]re a la plaça Barcelona aques[0]ts[s] cartell[1]s de[ə]
319 e[ə]sgotades[z] les entrades.

320 **MB.** Si teniu una[ə:] e[0]ntrada ja sabem que[ə] a[0]nireu diumenge ben
321 prest a[ə] a[ə]gafar puesto i[j] a[ə] gaudir d'aques[0]t[p] partit, com faran
322 ta[ə]mbé[e:] e[0]ls[z] nostre[ə]s co[o]nvidats[s] ' d'avui, que són
323 d'a[ə]lguna forma representant[0]s[z] d'una pe[e]nya i d'una altra. Per una
324 banda, mos a[ə]companya[ə] e[ə]n Jo[u]an Ramon Ribes, que[ə:] é[0]s es
325 president[0] de sa pe[e]nya[ə:] e[0]s Fortí, evidentment[t] '
326 mallo[o]rquinista, militant[t] ac[t]tiu.

327 [...]

328 **MB.** Sí senyor. I ta[ə]mbé[e:] e[0]stà[a] a[0]m[n]b[0] noltros en G[x]inés
329 Hernàndez[θ], que[ə:] é[0]s es president[0] de sa Fe[ə]de[ə]ració de
330 Pe[e]nyes[z] Madridistes a Mallorca.

331 [...]

332 **MB.** Secretari. I G[x]inés, tu no ets[0] gens[s] ‘ mallo[o]rquinista?

333 [...]

334 **MB.** Però[ɔ] a[0]ixí[i] i[j] tot, es partit de diumenge[ə:] e[0]stà clar com

335 a[ə]nirà, no? Jo[u]an Ramon?

336 [...]

337 **MB.** Perquè[0] a[a]ra com està[a:] e[0]l Madrid que mos[s] falten

338 Mijatovic....? Hi[ə] ha[a] un parell[j] de...

339 [...]

340 **MB.** Sí. Això veu[o]rem perquè sembl[bl]a que fa molt[0]s any[jn]s

341 sempre que venia[ə:] e[0]l Madrid o venia[ə:] e[0]l Barça pues hi[əj]

342 ha[0]via moltes[z] banderes[z] d'aques[0]t[d]s[0] dos partits,

343 d'aques[0]ts[0] dos equip[b]s i molt[0] poques[z] del Mallorca, cosa que[ə]

344 a[ə] partir d'ara, s'està canvi[j]ant[t] aquesta proporció, no? Recentment[t].

345 [...]

346 **MB.** I quanta de gent[t] hi[əj] ha[a] en aquestes[z] de[e]sset[t] pe[e]nyes?

347 [...]

348 **MB.** Va tenir...

349 [...]

350 **MB.** Veu[o]rem aquesta foto d'aquí[j] a[ə] un moment[t]. Tenim ta[ə]mbé
351 ‘ unes imatges[s] que corresponen a[ə] a[ə]lguns es[z]deveniments i a[0]
352 a[ə]lguns altres partits. Per ex[dz]emple, no sé si des[z] de control tendran
353 preparada sa referència[ə] a sa te[ə]mporada passada, un partit[t] ‘ QUE
354 comentava d'a[ə]lguna forma en Jo[u]an Ramon, a[ə] [v]on h[i] va
355 ha[0]ve[ə]r u[u]na sèrie d'incident[0]s[s], hi[i] va[a] ha[0]ver una, un... en
356 fin hi[i] va ha[0]ver polèmica , que[ə:] é[0]s el que[ə] hi[j] ha[a] en es
357 fut[b]bol i que[ə] a[0] més interessa i[j] a[ə] vegades a[ə]grada. Un
358 partit[k] que va[a] a[0]cabar e... sense llum, que va tenir molt[0]s[z] de
359 probl[bl]emes[z] de... de pluja. Es pe[e]nalt[0] que dèiem abans[s]
360 ta[ə]mbé, no?

361 [...]

362 **MB.** Veu[o]rem aquestes imatges, idò[o] i[i] tot d'una les comentam o de
363 fet[l] les pod[r]em a[ə]nar comentant[t] ‘ tot d'una que[ə] ‘ e[ə]stiguin
364 preparades. Així[i] i[j] tot, això s'espera que no passi diumenge, no? I que
365 pu[o]guem remu[o]ntar, perquè sembl[bl]a que[ə:] e[0]l Mallorca[ə] ‘
366 e[ə]n partit de Lliga no gua[go]nyava[ə:] e[0]l Madrid des[z] del vuitanta-
367 set o una cosa[ə] a[0]ixí.

368 [...]

369 **MB.** I per què?

370 [...]

371 **MB.** I quin àrbit hi[0] ha[ə]urà diumenge?

372 [...]

373 **MB.** Aquestes... aquestes són ses im[m]atges, que comentàvem abans.

374 Podr[dr]íeu comenta[a]r a[0]questa jugada polèmica, o no? Bueno cadascú

375 tendrà una[0] o[o]pinió, no?

376 [...]

377 **MB.** Home[ə:] e[0]l que[ə:] e[0]stà clar per ventura[ə] é[ə]s que no

378 s'enfronten dos equip[p]s de... de... que se puguin comparar, que[ə:]

379 e[0]stiguin en el mateix[ɜ] nivell[λ], no. Perquè realment[t] el Madrid que

380 té[e] u[u]n press[z]upost de més[z] de deu mil mil[l]ions[0] de pessetes...

381 i[j] e[ə]l MALLORCA que tres[r] mil o una cosa[ə] a[0]ixí.

382 [...]

383 **MB.** Perquè a[0] partir d'ara mos po[o]dr[dr]ien canvi[j]ar molt[0] ses

384 coses, diguéssim. Si[j] a[a]ra[ə:] e[0]l Madrid[t]' gua[go]nyàs amb[b] un

385 supòs[s]it, amb[b] un supos[z]at...

386 [...]

387 **MB.** Mem, què[ə:] é[0]s aquesta foto que dèiem abans?

388 [...]

389 **MB.** Se pot[v] veu[ow]re?

390 [...]

391 **MB.** Espera, la mostraré jo per aquí, millor.

392 [...]

393 **MB.** Que[ə:] é[0]s amic[k] seu, en Sanz[θ], en Lorenzo Sanz[θ]?

394 [...]

395 **MB.** I aquesta copa[ə], é[ə]s[r] ben xula, eh?

396 [...]

397 **MB.** Però[ɔ:] e[0]l Mallorca[ə:] e[0]stà fen[m]t[0] molt[0] de... molt[0]s de
398 progressos i[j] e[ə]stà pujant[t] ‘ moltíssim, no?

399 [...]

400 **MB.** Però noltros hem de comença[a:]r a[0]lguna forma. En ses
401 compe[e]ticions europees estam entrant[t] ara ta[ə]mbé, no? I...

402 [...]

403 **MB.** Bueno, pod[r]em XXX pod[r]em avançar un resultat aprox[ks]imat,
404 Jo[u]an Ramon?

405 [...]

406 **MB.** Home[o]. És[s] s’equip[p] ‘ meny[jn]s golej[ɜ]at d’Europa, dèiem,
407 no?

408 [...]

409 **MB.** Quant[t] és?

410 [...]

411 **MB.** Z[s]ero-dos. I... és[r] nostre[o] u a z[s]ero.

412 [...]

413 **MB.** Bueno[o] a[0]nem a recordar, a[0]nem a recordar èpoques[z] millors,

414 perquè PER trobar una victòria[ə] e[ə]n Lliga del Mallorca contra[ə:] e[0]l

415 Madrid, mos hem ha[ə]gut de remu[o]ntar a l'any[ŋ] ' vuitanta-set.

416 Aquestes imatges, les pod[r]em comentar ta[ə]mbé, ara?

417 [...]

418 **MB.** I se comentava ta[ə]mbé a[a]lguna cosa d'en Dani am[n]b[0] relació

419 amb[b] el Madrid o...?

420 [...]

421 **MB.** E... Jo[u]an Ramon, a partir d'ara tendrem ta[ə]mbé uns altres

422 partits[0] sembl[bl]a que difícils, perquè[ə] hi[j] ha[a] e[ə]l Celta, el

423 València[ə], que són els[s] que ta[ə]mbé[e] e[ə]stan a...

424 [...]

425 **MB.** I què més[z] volem?

426 [...]

427 **MB.** I[j] a[ə] partir d'ara[ə] a[0]nirem vegent[t], per tant[t], meny[jn]s

428 banderes[z] dels[0] par... dels equip[p]s que vénen de fora, dels[z]

429 visitant[0]s?

430 [...]

431 **MB.** Bé, està molt[0] bé, en... que G[x]inés, un tengui ses idees clares,
432 sigui ferm i no canviï d'idees, però mem, es[z] mallorquins[s] que sou
433 madridistes no teniu un poquet de sentimentalism[0]e, no vos toca sa fibra
434 ni una miqueta, això del Mallorca, que[ə:] E[0]STIGUI
435 modestamen[m]t[0] pujant[0] tant[t]?

436 [...]

437 **MB.** N[d]omés[z] mira per ell.

438 [...]

439 **MB.** DILLUNS, dilluns[0] veu[o]rem mem què[ə:] é[0]s el que[0] ha[a]
440 passat aquest[d] diumenge[ə:] e[0]n aquest[t] ‘ històric[k] partit[t] que
441 començarà[a] a[ə]l voltant[0] de les[t] cin[n]c[0] de s’horabaixa[ə] e[ə]n el
442 Lluís[d] Sitjar, Reial Mallorca, Reial Madrid. Els[z] nostre[ə]s convidats,
443 representant[0]s[z] de ses[z] diferent[0]s pe[e]nyes, sa Fede[ə]ració de
444 Pe[e]nyes Madridistes, en G[x]inés Hernández[θ], per una banda, i en
445 Jo[u]an Ramon Ribes, sa pe[e]nya es Fortí, pues[z] ja veu[o]rem cap a[ə]
446 [v]on tiren, ja veu[o]rem d’a[ə]lguna manera quin de ses[z] dues[z]
447 resultats aprox[ks]imats, que mos heu donat, z[s]ero-dos, u a z[s]ero,
448 se[i]rà[a:] e[0]s[z] definitiu. Noltros[z] mos que[e]dam amb[b] es[t] seu,
449 no?

450 [...]

451 **MB.** Que guanyi[i:] e[0]s[r] millor. Ex[dz]ac[t]te.

452 [...]

453 **MB.** Moltíssimes[z] gràcie[ə]s a tot[t]s[0] dos i molta sort[t].

454 [...]

455 **MB.** DE[e]IXAM l'esport[0] de banda. Nascuda l'estiu passat, l'Orquestra
456 de Cambra Illa de Menorca, s'està consolidan[n]t[0] com la primera
457 formació mus[z]ical professional d'aquesta[0] i[i]lla. Aques[0]t[k] cap[b]
458 de set[m]mana, oferiran els[0] primers concert[0]s[z] de l'any. Serà
459 demà[a] a[0] Maó i diumenge a Ciutadella. El seu direc[t]tor titular,
460 Fernando Marina, és[z] mallorquí d'adop[t]ció i tant[t] a Catalunya com a
461 les illes està molt[0] ben considerat.

462 **KA.** Fernando Marina dirigirà demà[a] i[j] dissab[p]te[ə] e[ə]ls[s]
463 concert[0]s d'Any[jn] Nou de l'Orquestra de Cambra de l'Illa de Menorca.
464 El programa que s'oferirà serà molt[0] vari[i]at i[j] a[ə]barcarà des[z] des
465 concert[0]s barrocs[s] per oboè[e] i[j] o[0]rquestra d'Albinoni fins a
466 l'espe[ə]c[t]acular música contemporània[ə] de Benjamin Priten.
467 Fernando Marina compagina la direc[k]ció d'aquesta jove[0]
468 o[0]rquestra[ə] a[ə]m[n]b[0] la de l'aula de cant[0] del Conservatori del
469 Lic[z]eu de Barcelona, a més[z] de des[z]envolupar una[ə] i[j]ntensa[ə]

470 a[ə]c[t]tivit[at] musical ‘ molt[0] valorada[ə] a[ə] Catalunya. Però tot i[j]
471 a[ə]ixò els oríge[ə]ns[s] ‘ de Marina estan molt[0] lligats a les[z] Balears.
472 [...]

473 **KA.** Fernando Marina dirigirà[a] e[ə]ls[s] concert[0]s[0] d’Any[jn] Nou de
474 l’Orquestra de Cambra Illa de Menorca, que[ə:] e[0]s faran demà
475 dissab[t]te[ə] a[ə] Maó, a l’esglé[ə]s[z]ia[ə] Sa[ə]nta Maria[ə] a[ə] les[z]
476 nou de la nit i[j] e[ə]l diumenge[ə] a[ə]l teatre des[z] Born de Ciutadella, a
477 les[z] vuit del cap[v]vespre. El preu de les entrades és[z] de mil cinc[k]-
478 centes pessetes.

479 **MB.** Vos par[r]lam ARA no de música sinó de teatre. Aquesta[ə]
480 e[ə]ntrevista[ə] a[ə]mb[b] en Fernando Marina l’ampliarem la set[m]mana
481 que ve, quan tenguem ta[ə]mbé[e] e[ə]s[r] resultat d’aquest[0]s[0] dos[z]
482 grans[s] concert[0]s[s] que[ə:] e[0]s faran a Menorca, sota sa coordiació de
483 Jo[u]ventut[d]s[0] Mus[z]icals. Ara vos par[r]lam de teatre. Ahir mateix[ɜ]
484 ho[əw] comentàvem. Se va[a:] e[0]stre[ə]nar a l’Auditori[um] de Palma
485 *Rumor[r]s*, una[ə] o[ɔ]bra de Neil Simon, que segurament[t] recordau[w] o
486 relacionau[w] a[ə]mb[b] altres[z] de gran èx[ks]it com ara *La extraña*
487 *pareja*. Aques[0]t[m] mu[u]ntatge se va[a:] e[0]stre[ə]nar a[0] Palma a... i
488 va ser l’estrena de tot[d] l’Estat espanyol, tot i que després[z] de diumenge,

489 n[n]omés[z] estaran aquí fins[z] diumenge, a[ə]niran a representar
490 *Rumor[r]s*, aquesta companyia a diferent[0]s[s] teatres[z] de Catalunya. Els
491 ac[t]tors que[ə] hi[i] participen a més[s] són molt[0] coneguts i
492 segurament[t] els[z][ə] podr[dr]eu reconèixer, perquè són cares
493 televis[z]ives[z] de Catalunya.

494 [...]

495 **MB.** Eren imatges. Era pràc[t]ticament[t] el principi, com aquell[ʎ] que
496 diu, de *Rumor[r]s*, que[ə] a[0]hir s'estre[ə]nava[ə] a[ə] l'Auditori[ɲ] de
497 Palma. Sergi Belbel és el seu direc[t]tor. És autor de teatre. És traduc[t]tor,
498 moltíssimes coses i a més a més ha[a] e[ə]stat el responsabl[bl]e
499 d'aques[0]t[m] mu[o]ntatge. Bon[ɲ] vespre.

500 [...]

501 **MB.** Gràcie[ə]s per ser a[ə]quí, Sergi. E... per què[ə] he[ə]u de[ə]cidit
502 estre[ə]na[a]r a[ə] Mallorca, a Palma?

503 [...]

504 **MB.** Està molt[0] bé, però, sembl[bl]a que se fa bastant[0] sovint[t]. Hi[i]
505 ha[a] moltes companyies catalanes que s'estimen més fer sa prova de foc a
506 les illes, no?

507 ...]

508 **MB.** Què mos conta *Rumor[r]s*? És UN v[v]odev[v]il tradicional?

509 [...]

510 **MB.** AQUESTA[ə] hi[i]stòria[ə:] e[0]stà[a] u[w]bicada[ə] e[ə]n principi a

511 Nova Yo[o]rk, me sembl[bl]a[ə] a[ə] una gran mansió, am[n]b[0] gent[t] ‘

512 bé, no?

513 [...]

514 **MB.** Professions[z] l[λ]iberals i gen[m]t[0] molt[0] moderna, no?

515 [...]

516 **MB.** I com és que[0] a[ə]vui en dia[ə] e[ə]ncara ven un v[v]odev[v]il o

517 com és que[ə] a[0]vui en dia[ə:] e[0]ncara funciona tan bé? Heu de[ə]cidit

518 adap[p]ta[a]r a[0]quest en concret?

519 [...]

520 **MB.** Tu Sergi vares[z] gua[gwə]nya[a]r e[ə]l Premi Nacional de

521 L[l]iteratura Dramàtica del Ministeri de Cultura fa dos any[jn]s amb[0]

522 *Morir*, que a més a més[s] ta[ə]mbé va gua[gwə]nya[a]r e[ə]s Premi Born

523 de... de Ciutadella, no?

524 [...]

525 **MB.** Avi[i]at tendrem ta[ə]mbé ALTRES[z] referèncie[ə]s de Sergi Belbel

526 a Manacor, concre[e]tament[t] està molt[0] bé perquè ta[ə]mbé mos[z]

527 des[t]centralitz[dz]am del que[ə:] é[0]s Palma, amb[b] aques[0]t[k] cas,

528 perquè vendran ses T de Teatre, amb[b] un.... am[n]b[0] *Cri[i]atures*.

529 [...]
530 MB. Ah, sí?
531 [...]
532 MB. I per què?
533 [...]
534 MB. Sí de fet és ... és amb[0] molta qua[kwə]lit[t]at s'estan fent[0] ja[a]
535 a[0]questes... fires[z] de teatre.
536 [...]
537 MB. No? Està molt[0] bé. Després am[n]b[0] Rumor[r]s, que[ə:] é[0]s
538 divertidíssim per riure tot es tem[n]p[0]s o per n[n]omés[t] som[n]riure,
539 com és la cosa?
540 [...]
541 MB. I[j] e[ə]l fet de... d'incloure[ə:] a[0]l repartiment[t] ac[t]tors tan
542 coneguts o tan[m] populars gràcie[ə]s a les[t] sèries[z] de televisió[o] '
543 a[ə]juda que la gen[ŋ]t[0] vag[0]i més al teatre?
544 [...]
545 MB. Sí. Ex[dz]ac[t]te. Se donen su[u]port[t]. E... per a[ə]cabar Sergi estàs
546 fen[ŋ]t[0] feina amb[b] a[ə]lgun tex[s]t propi[i] a[a]ra?
547 [...]
548 MB. I la veu[əw]rem a[ə]quí a les illes ta[ə]mbé?

549 [...]

550 **MB.** Molt[0] bé. E... mos que[e]dam am[b] aquestes... Demà dissab[p]te
551 hi[j] ha[0]urà dues funcions[s], i diumenge s'acaba... Avui evidentment[0]
552 ta[ə]mbé trobarem *Rumor[r]s* a l'Auditori[n] de Palma, dirigida per
553 Sergi Belbel. Moltíssimes[z] gràcie[ə]s per ha[ə]ver[r]-te atracat avui
554 aquí.

555 [...]

556 **MB.** Gràcie[0]s.

557 **MB.** Abans[z] d'acaba[a]r a[ə]quest[t] ‘ darrer *Panoràmic[k]* ‘ de la
558 set[m]mana, d'aquesta primera set[m]mana de l'any[ŋ] ‘ noranta-nou,
559 mos[0] n'anam d'ex[s]posicions i[j] a[ə]nam a veu[ow]re... a fer una petita
560 volta per Palma.

561 [...]

562 **MB.** Obra d'Antoni Jordi, que pod[r]eu veu[ow]re a ses[z] Galeries Costa
563 de Palma. Una de moltes més ex[s]posicions[0] que trobareu ta[ə]mbé no
564 n[n]omés a Mallorca sinó ta[ə]mbé[e] a la resta d'illes, perquè a[0]ixò no
565 està gens[z] malament[t] a[ə]na[a]r a[0] veu[ow]re mem que[ə:] é[0]s el
566 que mos[z] mostra, b[m]aldament[0] no tenguem dobl[b:l]ers per
567 ad[k]quirir aquestes peces d'art[t]. Dilluns[z] vos par[r]larem de moltes[z]

568 més coses en aquest *Panoràmic*, que vos esperarà al voltant de
569 les vuit i mitja. Bona nit i bon cap de setmana.

PROGRAMA ESPECIAL

1 **JM.** Senyores i senyors, molt[0] bon[m] vespre. Set[t] ‘ minut[p]s[0] per[r]
2 les onze. Aquí comença[ə] e[ə]l programa[ə:] e[ə]spe[e]cial *la Final*, que
3 Televisió[o:] E[0]spanyola[ə] a[ə] les[z] Balears vos ofereix[ɜ] des[z]
4 d’aques[0]t[d]s[z] in[0]stan[n]t[0]s i fins a les[z] dotze[ə] i mitja[ə], e[ə]n
5 motiu d’aquesta gran final que[ə] e[ə]l Mallorca ha gua[ɡwə]nyat, tot i el
6 resultat el simple fet d’haver disputat[l] la final de la Recopa d’Europa
7 contra la Societ[t]at Esportiva Lazio és ja una vic[t]tòria[ə]. El Mallorca[0]
8 ha[a] sabut esta[a]r a[ə] l’altura la seva cita am[n]b[0] la[ə] hi[i]stòria[ə]
9 disputant[t] aques[z]t[d] gran partit. Més enllà del resultat el Mallorca
10 ha[a:] e[0]scrit aques[0]t[d]s[z] dies, ha fet[l] la matèria[ə] dels[z]
11 nostre[ə]s som[m]nis, la matèria[ə] dels[0] som[m]nis[z] del[l]s[0]
12 mallo[o]rquinistes. Tot i la des[z]olació momentània[ə] que pot
13 afec[t]ta[a]r a[ə] jugadors i seguidors, lo cert i segu[u]r é[ə]s que
14 després[z] d’aques[0]t[d]s[z] in[n]stan[n]t[0]s[s] que[e]darà[a] a[0] la
15 cons[0]ciència[ə] de la[0] i[i]mportància[ə] de l’ob[d]jec[0]tiu, de la
16 meta[ə] a[ə]llà on ha[a] a[0]rribat el Mallorca: disputar la final de la
17 Recopa d’Europa, contra[ə] u[u]n dels[0] gran[n]s equip[p]s europeus,
18 vint[t]-i-cin[m]c[0] mil mil[l]ions[z] de press[s]upost[t] i un equip[p]
19 que[ə] é[ə]s tota[0] una con[n]stel·l[0]lació d’estrelles. A partir

20 d'aques[0]t[d]s in[0]stan[n]t[0]s[s] tendrem ‘ ocasió de recordar com ha[a:]
21 e[0]stat el partit, els[0] diferen[n]t[0]s[z] momen[n]t[0]s[z] d'aquesta gran
22 nit de fut[d]bol, protagonitz[dz]ada[ə] u[u]na vegada més pel Mallorca i[j]
23 ho[u] farem a través[z] de diferent[0]s[s] pun[n]t[0]s[z] de conn[n]ex[ks]ió.
24 El primer d'ell[ʎ]s és... e... un lloc embl[bl]emàtic[d] de la ciut[t]at, un lloc
25 embl[bl]emàtic[p] pel mallo[o]rquinis[z]me com és[z] la plaça de les
26 Tortugues. Tot i que e... la festa no deu[w] esser la que[ə] ha[0]gués estat
27 en cas[z] de vic[k]tòria[ə] del Mallorca, en cas[z] d'un altre resultat, lo cert
28 i segu[u]r és[ə]s que molta de gent[t] ‘ s'ha[a] a[0]plegat a ses Tortugues i
29 allà hi[ə] ha[a:] e[0]l nostre[o] company[ŋ] ’ Mateu Ramonell.

30 **MR.** Hola. Bon[m] vespre des[z] de la plaça de les Tortugues de Palma.
31 Des[z] de la plaça de Jo[u]an Carles I, un punt[0] de trobada obl[b:l]ligat de
32 l'afició mallo[o]rquinista, quan gua[gwa]nya i quan perd[t]. Avui hem
33 perdut, no ha pogut esse[ə]r a[ə]questa vic[t]tòria[ə] tan espe[e]rada del
34 mallo[o]rquinis[z]me. Després[z] de vuitanta-tres any[jn]s d'història[ə] ‘
35 e[e]ra[ə] e[ə]l moment[t] ‘ de gua[go]nya[a]r ‘ a[ə]ques[0]t[p] primer
36 trofeu[w] europeu. E... no sé si me veis en aques[0]t[m] moment[t]. Mos
37 hem posat una bufanda per alegrar UNA mica[ə:] e[0]s[r] vespre, però
38 darrere noltros[d] sí que tenim gent[0] que[ə:] e[0]stà molt[0] contenta.
39 Bon[m] vespre. Bon[m] vespre. Què nom[n]s?

40 [...]

41 **MR.** Què t'ha paregut aquets[0]t[p] partit?

42 [...]

43 **MR.** Gràcie[0]s. Aquesta[ə:] é[0]s una primera[ə] i[j]mpress[zió] del
44 que[ə] ' a[a]ra mateix es[s] respira[ə] a[0] sa plaça de ses Tortugues, a la
45 plaça de Jo[u]an Car[r]les ' I de Palma. No ha pogut esser, finalment[t].
46 S'il·l[1]us[zió] que tenia[ə] ' a[ə]ques[0]t[m]s[0] milers de persones s'ha
47 que[ə]dat en no-res. Podr[dr]íem dir ' que[ə] ha[a] vençut es[t] sentit
48 comú. Sembl[bl]a que la Lazio era millor, tenia millor[0]s[d] jugadors,
49 tenia un press[s]upost[t] ' molt[0] més elevat. Més tard[0] podr[dr]em
50 conèixer més opinions[0] de tota[ə] a[0]questa gent[t] ' que[ə:] e[0]stà[a]
51 a[0]quí am[n]b[0] noltros. Fins[0] després.

52 **JM.** Gràcie[ə]s Mateu Ramonell per AQUESTA primera conn[n]ex[ks]ió
53 amb[b] un lloc com dèiem embl[bl]emàtic[d] del mallo[o]rquis[zi]me, la
54 plaça de les Tortugues, que[0] ha[a:] e[0]stat un del[ʎ]s[0] lloc[g]s on avui,
55 durant[t] el partit s'ha fet una festa, igual que[ə] ho[w] ha[a:] e[0]stat el
56 mític Aston Villa, el... el mític[g] Villa Park, el camp[p] ' de l'Aston Villa,
57 un dels estadis cinc[k] estrelles desig[ʒ]nats per[r] la UE[e]FA[a], per
58 disputa[a]r a[ə]questa final de la Recopa d'Europa. Hi[ə] ha[a] ha[0]gut
59 altres[z] lloc[k]s a Palma a[ə] on ta[a]mbé tota[ə] a[0]quella gent[t] ' que

60 no ha pogut[f] formar part[0] del[l]s[s] sis[z] mil privilegiats[0] que[ə]
61 ha[a]n a[ə]companyat el Mallorca[ə] e[ə]n aquest gran partit, en aquesta
62 gran nit de fut[d]bol han seguit en direc[k]te gràcie[ə]s a la senyal de
63 Televisió[o:] E[0]spanyola i convocats[0] per diferent[0]s[z] mitjans[z] de
64 comunicació de la ciut[t]at, han seguit en direc[k]te el
65 des[z]envolupament[0] del partit. Un d'aques[0]t[λ]s[0] lloc[k]s[z] era[ə]
66 e[ə]l poli[i]e[ə]sportiu de Son Moix. Aquestes[t] són les im[m:]atges
67 que[ə:] he[0]m enregistrat durant[t] el partit.

68 Molta de gent[t] ‘ s’ha[a] a[0]plegat en el poli[j]e[ə]sportiu de Son Moix
69 per segui[i]r e[ə]n una pantalla ge[ə]gant[t] el partit[k] que Televisió[o:]
70 E[0]spanyola, que la primera de Televisió[o:] E[0]spanyola[ə] ha[a]
71 retran[0]smès en direc[k]te des[z] de Birmingham. Eren els[0]
72 momen[n]t[0]s en què[ə] e[ə]l resultat encara[ə] e[e]ra incert e... encara
73 no[o] hi[j] ha[0]via res[z] de[ə]cidit i pod[d]ia e... seguir, els aficionats[0]
74 pod[d]ien seguir a[ə]spirant[t] a tot allò que[ə:] e[0]l Mallorca, a totes
75 aquelles ex[s]pe[e]c[k]tatives que[ə:] e[0]l Mallorca[ə] ha[ə]via[ə]
76 a[0]ixe[e]cat.

77 [...]

78 **JM.** Eren im[m:]atges enregistrades fa tan sols uns in[n]stant[0]s[0] al
79 poli[j]e[ə]sportiu de Son Moix i ta[a]mbé[e] a[ə] la plaça de Toros[z] de
80 Palma, lloc[k]s[s] ‘ de concentració de milers[z] d’aficionats, aquell[ʎ]s
81 que no han pogut viatjar A... a Birmingham i que[0] ha[a]n seguit a
82 través[z] de la televisió bé[e] a[ə] ca[ə] seva, bé, en aques[0]t[t] cas,
83 compartint[t] ‘ la festa d’un sub[k]campeonato de la Recopa d’Europa,
84 que[ə] é[ə]s un dels ob[d]jec[t]tius assolits[0] fins ara pel Mallorca.
85 Durant[0] tot el dia la ciut[t]at[t] Palma i en general tot[m] Mallorca[ə]
86 ha[a] respirat ambien[m]t[0] mallorquinista. Hem pogut[v] veu[ow]re
87 durant[0] tot el dia com han recoll[0]it les[z] diferents... les[z] diferent[0]s
88 edicions[0] d’*Informatiu balear*, hem pogut[v] veu[ow]re com autobus[z]os
89 que lluien pedaços vermell[j]s, en molt[0]s[z] de... en molt[0]s[z] de locals,
90 en molt[0]s[z] de balcons[z] de cases particulars banderes i[i] ‘ u[u]n
91 ambient[0] de mallo[o]rquis[z]me que se concentrava després, com veim
92 ara en aques[0]t[d]s in[0]stant[0]s, a la plaça de Toros[z] de Palma, per
93 seguir[i]r e[ə]l partit i fer d’avui vespre, fer d’aques[0]t[v] vespre un gran
94 vespre de mallo[o]rquis[z]me. Eren im[m:]atges aquestes de la plaça de
95 les Tortugues durant[0] la disputa del partit. Eren evidentment[t] ‘
96 moment[0]s[z] després[z] de que[ə:] e[0]l Mallorca[ə] ha[ə]gués[s]
97 a[0]conseguit el gol de l’empat i tot feia pensar que[ə:] e[0]l resultat[f]

98 final seria[ə] e[ə]l que tots havíem espe[e]rat durant[0] tot aques[0]t
99 tem[n]p[0]s[s]. Una vic[t]tòria[ə], que no ha pogut esser, tot i que, com
100 deim, el simple fet d'haver disputat aquesta final de la Recopa d'Europa,
101 davant[t] un equip[p] de la[0] i[i]mportància[ə] del Lazio fa més que
102 satisfac[k]tòria[ə] a[ə]questa trajec[k]tòria[ə] e[0]uropea del Mallorca.
103 Durant[t] els[0] pròx[ks]ims[0] minuts[s] ' continuarem amb[b]
104 im[m:]atges i amb[b] informacions[z] des[z] de les Tortugues, des[z] de la
105 plaça de les Tortugues de Palma i ta[a]mbé[e] ho[w] farem des[z] de
106 l'estadi de l'Aston Villa, des[z] del Villa Park en direc[k]te[ə] a[ə]mb[b]
107 els[0] company[jn]s desplaçats allà. Serà després[z] d'uns[0] minuts,
108 que[ə:] é[0]s el que dura[ə] a[ə]questa paus[z]a de publ[bl]icit[at].

109 [...]

110 **JM.** Senyores i senyors, bon[m] vespre de bell[ʎ] nou. Aquest és el
111 programa espe[e]cial *la Final* que Televisió[o:] E[0]spanyola[ə] a[ə] les[z]
112 Balears vos ofereix en motiu d'aquesta gran final de la Recopa d'Europa.
113 Setanta-cin[m]c[0] mil[l]ions[0] d'espe[e]c[k]tadors a tot el món, sis[z] mil
114 mallo[o]rquins[z] desplaçats a Birmingham, a dos[0]-cent[0]s
115 quilò[o]me[e]tre[ə]s de Londre[e]s, en el Villa Park, per assistir e[ə]n
116 direc[k]te[ə:] e[0]n aques[0]t[p] partit que[0] a[a:] e[0]nfrontat el Mallorca
117 am[n]b[0] la Societ[at] Esportiva Lazio. I si Mallorca ha[a:] e[0]stat tot

118 una festa, hi[i] ha[a] un punt[0] de referència[0] inevitabl[bl]e i
119 important[t], de primer ordre. És prec[s]is[z]ament[t] el mític[v] Villa Park,
120 el cam[n]p[0] de l'Aston Villa, allà on el Mallorca[0] ha[a] disputat aquesta
121 Recopa d'Europa. Allà hi[əj] ha, al cap[b]davant[0] de l'equip[p] que[0]
122 ha[a] desplaçat ' Televisió[o:] E[0]spanyola[ə] a[ə] les[z] Balears, el
123 nostre[ə] company[ŋ] ' Ricard Pla. Ricard, endavant[t].

124 **RP.** Senyores i senyors, bon[ŋ] vespre. En direc[t]te des[z] de l'estadi
125 Villa Park, Televisió[o:] E[0]spanyola[ə] i[i]ntentarà acostar[r]-vos una
126 nova derrota del Reial Mallorca, la tercera final que perd[t] ' l'equip[p] '
127 mallorquinista a tota la seva[0] hi[i]stòria[ə]. Primer va se[ə]r a[ə]l
128 noranta-u, a l'estadi Vic[ə]nte Calderón, davant[0] l'At[l]lètic[d] de
129 Madrid, aquella final de la Copa del Rei, l'any[jm] passat contra[ə] e[ə]l
130 Barça[ə] a[ə] Me[e]stalla[a], una final emotiva, heroica i enguany, avui, en
131 el Villa Park[g] de Birmingham, davant[0] trenta-tres[z] mil
132 espe[e]c[k]tadors el Mallorca[ə] ha[a] cai[i]gut, però a[ə]m[n]b[0] tots els
133 honors. Michel, buenas noches.

134 [...]

135 **RP.** Passarem la conn[n]ex[ks]ió[o] a[ə]l nostre[ə] company[ŋ] ' Jordi
136 Callej[x]a que té[e] e[ə]n direc[k]te l'entrenador del Reial Mallorca,
137 Héc[t]tor Raul Cúper. Endavant[0] Jordi.

138 **JC.** Bon[m] vespre Ricard. Som aquí en z[z]ona de vestidors amb[b]

139 Héc[t]tor Cúper que[ə:] està amb[b] una cara de decep[p]ció.

140 [...]

141 **RP.** Eren les paraules d'Héc[t]tor Cúper, un home[o] evidentment[t] ‘

142 molt[t] afec[k]tat[t] ‘ perquè[ə] és[ə]s la segona final que perd[t], tot i que

143 n'ha gua[go]nyat una, e... un títo[o]l a la Supe[e]rcopa davant[t] EL

144 Barcelona. Supòs que[0] u[u]n home[o] a[ə]fec[t]tat ta[a]mbé[e] és[ə]s el

145 president[t] ‘ del Govern balear, Jaume Matas. Amb[b] ell s'hi troba

146 Jo[u]an Manuel Z[ə]a[a]ldíva[a]r, a la z[z]ona VIP[p]S.

147 **JZ.** Efec[t]tivament[0] Ricard[0] suposam que[ə] e[ə]l president[t], com

148 totes[z] les autorit[at]s[0] que[0] ha[a]n vist[t] el partit des[z] d'aquí

149 des[z] de la llotja d'autorit[at]s, estan afec[t]tats. Però[ɔ] e[ə]l

150 presiden[m]t[0] Matas ha tengut s'oportunit[dat] de visita[a]r e[ə]s[d]

151 jugadors després es partit i mos podr[dr]ia conta[a]r u[w]na mica com

152 estan.

153 [...]

154 **JZ.** Moltes GRÀCIE[0]S president[t]. Endavant[0] Ricard.

155 **RP.** Gràcie[0]s al president[t] ‘ Jaume Matas i[i] u[u]n dels[0]

156 protagonistes, un dels[z] nou protagonistes[z] d'avui que[0] ha[a] su[at allò

157 que se'n diu la camis[z]eta, ha[a:] e[0]stat el central MARC[ə]ELINO

158 Helena. Marc[θ]elino Helena, jo li demanaria primer a en Jordi si primer
159 ta[a]mbé li pot demanar a ell[λ] ‘ si... supòs que no[o:] e[0]stà satisfet,
160 però[ɔ] a[θ]ixò s’ha de pos[z]itivar. Jo crec que s’ha de pos[z]itivar. I[j]
161 he[θ]m de pensar i hem de par[r]lar que[θ] e[θ]l Mallorca[θ] é[θ]s ‘
162 sub[k]ca[θ]mpi[i]ó de la Recopa d’Europa, de la darrera[θ] e[θ]dició de la
163 Recopa d’Europa, quan fa dos any[jn]s, com deia Míchel, que después en
164 par[l]larem, el Mallorca[θ] e[e]ra[θ] a[θ] segona. Endavan[n]t[0] Jordi.

165 **JC.** Som aquí a[θ]mb Marc[θ]elino Helena.

166 [...]

167 **JC.** Això[ɔ:] é[0]s tot[r] Ricard[0] des[z] d’aquí.

168 **RP.** Gràcie[0]s a Marc[θ]elino. Gràcie[0]s a Jordi.

169 [...]

170 **RP.** Tenim[n] tem[n]p[0]s ara per par[r]la[a]r a[θ]mb[b] un altre dels[0]
171 protagonistes, un home[o] que[0] ha[a] fet una[θ] e[0]x[t]cel·l[en]t[0]
172 campanya, que està fent[t] una[θ] e[θ]x[t]c[s]el·l[ent]0 campanya. És[z]
173 l’internacional argentí Car[r]los Roa. Endavant[0] Jordi.

174 [...]

175 **RP.** Tenim ara un altre[0] home[o] afec[t]tat, Guill[0]em Reiners, el
176 president[t] ‘ mallo[o]rquinista que torna[θ] a[θ] viure[θ] u[u]na final que

177 se'n va. Però[ɔ] i[i]nsistim, jo crec que s'ha de par[r]lar d'un Mallorca
178 sub[p]ca[ə]mpi[i]ó d'Europa. Jordi[i:] e[0]ndavant[t].

179 **JC.** Bon[m] vespre Ricard[t]. Som ex[dz]ac[t]tament[t] amb[b] el
180 president[0] del Reial Mallorca, un Guill[0]em Reiners
181 vis[z]ibl[bl]ement[t] afec[t]tat[t] per aquesta derrota.

182 [...]

183 **JC.** S'ha d'agrair en aquesta plantill[j]a i ta[ə]mbé[e] e[ə]n aquesta[ə]
184 a[0]fició que... que mos fagin viure moment[0]s com es[r] d'avui, no?
185 Perquè[ə] a[a]ra mos[l] lamentarem durant[0] tota sa set[m]mana per
186 ha[ə]ver perdut sa Recopa, però realment[0] s'ha viscut algo que s'ha de
187 disfrutar i[j] a[a]ra mos estan comentant[t], per ex[dz]emple[ə], a Palma
188 s'està celebran[n]t[0] ga[a]irebé com si s'hagués[z] gua[go]nyat aquesta
189 Recopa.

190 [...]

191 **JC.** Gràcie[0]s ta[ə]mbé president[t]. Passam la conn[n]ex[ts]ió a un altre
192 punt[0] del camp[p] on es troba[ə] e[ə]l nostre[ə] company[ŋ] ' Jo[u]an
193 Manuel Z[s]a[ə]ldíva[a]r. Un altre... amb[b] un altre dels[0] membres[z] de
194 la ... Consell[j] d'Administració del Reial Mall[ʎ]orca.

195 **JZ.** Efec[t]tivamen[n]t[0] Jordi tenim am[n]b[0] noltros el senyor Vicenç
196 Rotger, que[ə:] é[0]s el vic[s]epresident[t]... suposam trist, PERÒ[ɔ]

197 he[ə]m d'animar sa gent[0], no? Hem a[ə]rribat a una final europea. Hem
198 perdut amb[b] un gran equip i com[n] comentava[ə] e[ə]n Jordi hi ha
199 gent[t] en es carrer. Mos hem[n] d'animar i hem[n] de dir que[ə] e[ə]ncara
200 tenim la Champions League a l'abast[t].

201 [...]

202 **JZ.** Moltes gràcie[0]s senyor Rotger. Endavant[0] Ricard[0] Pla.

203 [...]

204 **RP.** I ara tem[n]p[0]s[s] PER possibl[b:l]ement[t] un dels home[ə]s més
205 destacats[s] ‘ del partit i del Reial Mallorca. Com sempre Vic[θ]ente[e:]
206 E[0]ngonga[a] ha[a] donat[l] la gran talla ‘de jugador internacional que[ə:]
207 é[0]s.

208 [...]

209 **RP.** GRÀCIE[ə]S a[ə] e[ə]n Vic[θ]ente[e:] E[0]ngonga i ta[ə]mbé
210 gràcie[ə]s als[0] nostre[ə]s company[jn]s Jo[u]an Manuel Z[θ]a[a]ldíva[a]r
211 i Jordi Callej[x]a. Aquest és[z] l'espe[e]cial o una part[t] ‘ de l'espe[e]cial
212 que vos hem ofert[t] ‘ en direc[t]te des[z] del Villa Park[d] de l'Aston
213 Villa, des[z] del Villa Park[d] de Birmingham. No ha pogut ser. Es ...
214 Ha[a:] e[0]stat... una[ə] a[0]utèntica llàstima, però[ɔ] e[ə]l Mallorca ha[a]
215 cai[i]gut am[n]b[0] tots els honors, com ho[u] va fer fa u[w]n any, més o
216 manco, a València[ə] davant[t] el Barcelona. Però[ɔ:] e[0]l Mallorca és[z]

217 viu i sobretot és[z] viva la seva[ə] a[ə]fició. Gràcie[ə]s per la vostra[ə]
218 a[ə]tenció i donar ta[ə]mbé les[z] gràcie[0]s a tot[t] ‘ l’equi[p] ‘
219 tèc[n]nic[k] ‘ de re[ə]alitz[dz]ació ‘ de Televisió[o] E[ə]spanyola que[ə]
220 e[ə]ns ha donat su[u]port i co[o]bertura per fer aquest espe[e]cial i aquest
221 important[t] esforç[s] per a[ə]costa[a]r[r]-vos aquesta gran final que[ə:]
222 a[0]l cap i a la fi ha[a:] e[0]stat un ex[t]cel·l[1]en[m]t[0] partit[t] ‘ jugat[p]
223 pel Mallorca i la Lazio. I des[z] d’aquí, des[z] de Birmingham adéu, salut i
224 força Mallorca.

225 **JM.** Gràcie[ə]s Ricard[t] i jo diria[ə:] a[0]ls[0] company[jn]s[s] que
226 continuïn, allò que se’n deia[ə] e[ə]n castellà *Continuen atentos a la*
227 *pantalla*, perquè per ventura aquesta des[z]olac[s]ió momentània[ə] que..
228 que s’ha[a] a[0]nat[r] reflec[k]tint[t] a través[z] dels[0] comentaris i de...
229 les converses am[n]b[0] diferent[0]s[0] jugadors contrasta[0]
230 à[a]mpliament[t] am[n]b[0] la festa que[ə:] e[0]s viu a Palma,
231 concretament[t] a ses Tortugues, celebrant[t] el sub[k]ca[ə]mpi[i]onat de la
232 Recopa d’Europa per part[0] del Mallorca. És el que[ə:] he[0]m dit en
233 qual[kɔl]que moment[t]. Aquesta des[z]olació momentània[ə]
234 segurament[t], en tota seguret[t]at ha de de[e]ixar pas a la cons[0]ciència[ə]
235 realment[t] ‘ de que[ə:] e[0]l Mallorca[ə] ha[a] fet història[ə]. El

236 Mallorca[ə] ha[a] disputat una gran final que, no obl[bl]idem per ser-hi...
237 per jugar la final s'hi ha d'arribar i s'hi ha d'esser i el Mallorca[ə] hi[əj]
238 ha[a:] e[0]stat. I a la plaça de ses Tortugues s'està[a] e[ə]ncara celebrant[t]
239 i molt[t] intensament[t] aques[0]t sub... sub[k]campeonato de la Recopa
240 d'Europa. Allà hi ha[a:] e[0]l nostre[o] company[ŋ] ‘ Mateu Ramonell.
241 Mateu, endavant[t].
242 **MR.** Hola. Bon[ŋ] vespre des[r] de sa plaça de les Tortugues de Palma,
243 des[r] de la plaça de Jo[u]an Car[r]les I. No sé si heu VIST[T] que[ə] a[ə]
244 Birmingham hi ha cares[z] molt[0] llargues. Aquí no. Aquí hi[j] ha[a] cara
245 d'alegria. Aquí hi[j] ha[a] cara de satisfac[t]ció. Pareix[f] que no han
246 perdut. Pareix[f] que[ə:] e[0]l Mallorca[0] ha[a] gua[go]nyat. Són
247 sub[k]ca[a]mpeons[0] de la Recopa. Pareix[f] que[0] ha[a]n a[0]conseguit
248 un títo[o]l europeu. No[o:] é[0]s així, però s'alegria que se viu en aquesta
249 plaça[ə] ‘ é[ə]s ind[r]escrip[t]tibl[b:l]e. És pràc[t]ticament[t]
250 impossibl[bl]e par[r]la[a]r a[0]m[n]b[0] n[n]ingú. Ho[u] intentarem .
251 Tenim entre noltros a[ə]lguns[0] dels aficionat[t]s[s] ‘més menut[t]s[s] ‘
252 que no s'han volgut[p] perdr[r]e[ə] a[0]questa festa. Què nom[n]s[s] tu?
253 [...]

254 **MR.** Què te pareix aquesta derrota del Mallorca? Però pareix[ʃ] que[0]
255 ha[a] gua[go]nyat el Mallorca?
256 [...]
257 **MR.** Escolta Jo[u]an, tu trobes que demà[a] e[ə]s[r] mallo[o]rquinistes han
258 d'ana[a:]r a[0] e[0]spe[e]ra[a:]r e[0]n el Mallorca?
259 [...]
260 **MR.** Gràcie[0]s. Tenim am[n]b[0] noltros un altre nin. Què nom[n]s[0] tu?
261 [...]
262 **MR.** Què trobes d'aquesta derrota del Mallorca?
263 [...]
264 **MR.** Dolenta. Però aquí hi[j] ha[a] u[w]na festa[0] i[i]mpress[z]ionant[t].
265 [...]
266 **MR.** Una pena. I[j] a[ə]questa nina tan petita, què nom?
267 [...]
268 **MR.** Marina, tu sap[t]s[0] que[ə] e[0]l Mallorca[ə] ha[a] perdut[t] ‘ però
269 QUE podr[dr]ia ser que[ə:] e[0]n es futur[r] tornàs[r] gua[go]nyar u[w]na
270 copa o jugàs una final i tu a lo millo[o]r hi[j] seràs. Què te pareix?
271 [...]

272 **MR.** Un beso Marina. Bona nit. Na Marina[ə] é[ə]s un des[dz]
273 aficionat[t]s[s]' més[d] joves que tenim am[n]b[0] noltros. En tenim
274 d'altres, mem per ex[dz]emple, què nom[m] vostè?

275 [...]

276 **MR.** Què nom[m] vostè?

277 [...]

278 **MR.** Què te pareix a[ə]questa festa del Mallorca d'avui?

279 [...]

280 **MR.** Molt[0] bé, gràcie[ə]s. Aquesta festa del Mallorca[ə] é[ə]s molt[t]
281 emocionant[t]. No hi[j] ha aquelles cares[z] llargues[z] de Birmingham.
282 Hi[i] ha una mús[z]ica tronadora que mos ha[a] a[0]companyat durant[0]
283 tot[0] lo vespre. Ha[a:] a[0]c[t]tu[u]at en Tomeu Pe[e]nya. Han
284 ac[t]tu[u]at[t] ' molt[0]s[0] de grup[m]s[0] mus[z]icals. Jo no sé si é[ə]s
285 convenien[n]t[0] continu[u]a[a]r a[0]quí. A[ə]comiadam un segon sa
286 conn[n]ex[ts]ió i tornarem més tard[t].

287 **JM.** D'acord[0] Mateu. Gràcie[ə]s. Segur que seguirem tenin[n]t[0] com a
288 punt[0] de referència[0] a[ə]questa festa a sa plaça de ses Tortugues,
289 que[ə:] e[0]stam[n] segurs continuarà demà[a] a[ə] l'aeroport[t] ' de Son
290 Santjo[u]an tot espe[e]rant[t] ' l'arribada dels[0] jugadors[0] que[0] ha[a]n
291 escrit aquest[t] ' capítol tan destacat i tan important[t] a la[ə]

292 hi[j]stòria[ə] del mallo[o]rquis[z]me ‘ha[ə]vent[t] a[ə]ssolit, ha[ə]vent[t]
293 a[ə]conseguit aques[0]t sub[p]campeonat de la Recopa d’Europa.
294 Continuem aques[0]t[p] programa[ə] e[ə]spe[e]cial *la Final* de
295 Televisió[o:] E[0]spanyola[ə] a[ə] les[z] Balears, continuarà però serà
296 d’aquí[j] a[0] u[u]ns in[0]stant[0]s[0] després[z] d’uns[z] minuts[z] de
297 publ[b:l]icit[at].

298 [...]

299 **JM.** Catorze minut[t]s[s] per les dotze. Això[ɔ] é[ə]s *la Final*, el
300 programa[ə:] e[0]spe[e]cial de Televisió[o:] E[0]spanyola[ə] a[ə] les[z]
301 Balears que vos ofereix en motiu d’aques[0]t[g] gran partit[t] que[0] ha[a]
302 disputat avui vespre[ə] e[ə]l Mallorca en el mític[g] V[v]illa Park[k] ‘ a
303 Birmingham. I és ara bon moment[t] ‘ per recorda[a]r e[ə]ls aspec[t]tes,
304 els[z] moment[0]s més interessant[0]s i més[z] destacats[0] d’un partit
305 que[0] ha[a] e[ə]nfrontat el Mallorca contra[ə] u[u]n dels[z]
306 ge[ə]gant[0]s[z] del fut[d]bol europeu, la Societ[at] Esportiva Lazio. El
307 resum l’ha preparat el nostre[o] company[η] ‘ Jo[u]an Car[r]les Muntaner
308 [...]

309 **JM.** Ja ho[0] heu[əw] vist. Aques[0]t[r] resum ens ha permès comprova[a]r
310 u[w]na vegada més, recorda[a]r u[w]na vegada més que[ə:] e[0]l rigor, la
311 seri[i]e[0]t[at] i el joc[d] d’equip[p] ‘ del Mallorca ha permès trac[t]tar de

312 tu a un dels equip[p]s[s] que reuneix una de les concentracions[z]
313 d'estrelles del fut[d]bol europeu més important[0]s[z] del continent[t]. Un
314 partit de tu a tu am[n]b[0] la Lazio que fa que la festa a la plaça de ses
315 Tortugues sigui el punt[0] de referència[0] que[ə] e[ə]ns[s] fa.... torna[a]r
316 A[ə]MB[b] els[0] comentaris[z] del nostre[o] company[ŋ] ‘ Mateu
317 Ramonell, que[ə] é[ə]s a peu de festa. Mateu Ramonell, endavant[0] de
318 bell[ʎ] nou.

319 **MR.** Hola. Bon[m] vespre. S'anterior conn[n]ex[ts]ió l'hem ha[ə]guda
320 d'acomiar per evitar QUE sa gent[t] a[ə]rribàs a sa nostra[0] u[u]nit[d]at
321 mòb[v]il perquè perillava sa nostra[ə] i[i]ntegrit[d]at fís[z]ica. Però, en
322 aques[0]t[m] moment[t], vull[j] entrevista[a]r a[ə] tres persones que
323 ta[ə]mbé perilla sa seva[ə] i[i]ntegrit[d]at física perquè s'han tirat a sa
324 font[0] de ses Tortugues i[j] estan gelats. Mem si me deixen.

325 **MR.** Què nom[n]s ‘ tu?

326 [...]

327 **MR.** I què[ə:] é[0]s[z] a[ə]ixò de tira[ə]r[r]-se [ə] a[0] sa font[t]?

328 [...]

329 **MR.** Però i què trobau d'aques[0]t[p] partidasso que[0] ha[a] fet el
330 Mallorca?

331 [...]

332 **MR.** I[j] a tu què t'ha paregut?

333 [...]

334 **MR.** I demà ' quan[t] a[ə]rribi[j] e[ə]l Mallorca, què fareu?

335 [...]

336 **MR.** Jo no ho[w] sé a quina[0] ho[ɔ]ra[ə] a[0]rriba, però quan... tot d'una
337 que ho[w] sàpiga vos ho diré.

338 [...]

339 **MR.** Molt[0] bé. Què nom[n]s[0] tu?

340 [...]

341 **MR.** Què t'ha paregut aques[s]t[t] ' partit del Mallorca?

342 [...]

343 **MR.** Venga. Mem, aquestes tres al·l[ɪ:]otes fa més[z] d'una[0] hora que[ə:]

344 e[0]speren. Mem què nom[n]s[0] tu? Què nom[n]s[0] tu?

345 [...]

346 **MR.** Què te pareix aques[s]t[t] ambient[0] que[ə] hi[j] ha[a] a[ə] sa plaça
347 de ses Tortugues?

348 [...]

349 **MR.** Massa bé. Demà[a] a[0]nireu a[ə:] e[0]spe[e]ra[a]r e[0]n el Mallorca?

350 [...]

351 **MR.** A ses im[m]atges que[ə:] he[0]m vist allà a[0] Birmingham hem
352 vis[0]t[k] que S'AFICIÓ i es[d] jugadors estan una mica tristos. Què[ə:]
353 e[0]ls hi diríeu voltros a[ə] e[ə]n Roa, a[ə] e[ə]n Marc[θ]elino, a[ə] e[ə]n
354 Dani...?

355 [...]

356 **MR.** Aquestes són ses paraules ‘ de s’afició mallo[o]rquinista, una[0]
357 a[ə]fició que[0] ha[a] a[0]guan[gon]tat de tot ‘ perquè com sabeu i com han
358 vis[0]t tots es[r] mallo[o]rquins ha diluviat avui, aquí, a[ə] sa plaça de ses
359 Tortugues sobretot durant[t] es primer quart[0] d’hora, quan s’han marcat
360 es[z] dos[s] primer[0]s[r] gols, el gol del Lazio i el gol de Mallorca. Han
361 a[ə]guan[gon]tat de tot. I ja s’estan animant[t] i j[3]a s’estan
362 organitz[z]an[m]t[0] per a[ə]nar demà dematí o demà quan[t] arribi[i] e[ə]l
363 Mallorca a s’aeroport. Acomiadam aquesta conn[n]ex[ts]ió i tornarem més
364 tard. Fins[0] després.

365 **JM.** Gràcie[ə]s[r] Mateu. Con[n]stitueix[j] tot un estímulo el veu[əw]re[ə]
366 A[ə]QUESTA[ə] i[j]ntensit[t]at am[n]b[0] que[ə:] e[0]s viu[w] el partit[t]
367 que[0] ha[a] jugat el Mallorca contra la Lazio, el partit que[ə] ha[a] fet el
368 Mallorca sub[p]ca[a]mpi[i]ó de la Recopa d’Europa. Una festa que estam
369 ben segurs continuarà demà[a] a[ə] l’aeroport[0] de Son Santjo[u]an, a

370 l'aeroport[0] de Mallorca. L'hora prevista, si no hi[0] ha[a] ha[0]gut[t]
371 canvis, s'espera l'arribada de l'a[ə]vi[i]ó que durà[a] e[ə]ls integrant[0]s[0]
372 de l'equip, que[ə] ' ho[əw] recordam una vegada més, de l'equip[p] '
373 que[0] ha[a] fet història[ə]. Continuarem encara u... una[ə:] e[0]stona més
374 amb[b] aques[s]t[t] ' programa[ə:] e[0]spe[e]cial, *la Final* de Televisió[o:]
375 E[0]spanyola[ə] a[ə] les[z] Balears. Serà, però, després[z] d'aquell[ʎ]s
376 obl[b:l]igats IN[n]STANT[0]S[z] de publ[bl]icit[t]at.

FUTBOL

1 **RP.** Bon[m] vespre des[z] DEL Cam[m]p[0] Nou, des[z] de l'estadi del
2 Fut[b]bol Club Barcelona quan FALTEN pel rell[l]otge, pel rell[ʎ]otge del
3 camp[p] ex[dz]ac[t]tament[t] ‘ sis[z] minuts[s] perquè comenci[i] E[ə]L
4 partit. Encara no han so[o]rtit els[0] jugadors al terreny[jn] de joc,
5 ta[a]mpoc el trio[o] a[ə]rbitral, que per cert[t], no sé si ho[w] he[ə]m dit
6 abans[s], però, és[z] l'asturià Díaz[θ] Vega. I a[ə]quí hi[ə] ha[a] un
7 ambient[t] ‘ relativament[t] ... relativament[0] fred o calent[t] ‘ depèn com
8 es[z] vulgui mira[a]r a[ə]llò, des tassó mig[dʒ] buit o mig[tʃ] ple. Pareix[ʃ]
9 que... fins i tot hi[i] ha[ə]uria més aficionat[d]s[0] dels[0] previs[0]ts[z] a
10 PE[e]SAR dels[0] comentaris que[ə] h[e]m a[ə]nat sentint[0] durant[t] tot
11 l'horabaixa[ə] i[i] minut[d]s abans[z] de que començàs el partit.
12 Podr[dr]ia[ə] a[0]rriba[a]r a[ə] mitja[ə:] e[0]ntrada. Clar mitja[ə:]
13 e[0]ntrada[ə:] e[0]n el Cam[m]p[0] Nou són s[ʃ]e[i]ixanta mil persones,
14 que evidentment[0] no caben, per ex[dz]emple, en el[ʎ] Lluís[t] Sitjar. Ja sé
15 que[ə] ‘ é[ə]s una[0] o[o]b[v]vietat, però[ɔ] é[ə]s[z] així. Però[ɔ]
16 a[0]quí[i:] e[0]stam, PER conta[ə]r[r]-vos i conta[a]r a[ə] l'afició de
17 Balears, mallo[o]rquinista sobretot, aquest[t] ‘ partit de tornada de la Copa
18 del Rei, amb[b] aques[s]t[d] gol d'or que du[u] e[ə]l Mallorca d'avantatge
19 davant[t] aques[0]t[t], aques[s]t[b] Barça QUE presentarà canvis[t]

20 sub[0]stancials, sobretot UN importantíssim. Jordi Callej[x]a, bon[m]

21 vespre.

22 **JC.** Bon[m] vespre. L'alineació a l'alineació inicial, sobretot[t] repec[t]te

23 la plantil[j]a am[n]b[0] la que podr[dr]à[a] a[0]guan[gon]tar Louis Van

24 Gaal per enfronta[a]r[r]-se[ə] a[ə]l Reial Mallorca. L'alineació[o:] é[0]s[z]

25 la següent: Hesp a la porteria, Okunowo lateral dret, Nadal i Reiziger com a

26 centrals, Ro[u]ger al lateral esquerre, Cocu com a organitz[z]ador, per

27 davant[0] d'ell[j] Rivaldo i Giovanni i una línia de tres[z] realment[0]

28 temibl[bl]e[ə] a[ə] la davantera, Z[s]enden, aquesta vegada sí a l'ex[s]trem

29 esquerre, Luis Enrique com a[0] home[o] més avançat, davanter centre[ə], i

30 la novet[t]at[d] més[z] destacada, el portuguès Luís Figo, que[ə:] e[0]ntra

31 al ll[3]oc[k] ' del j[j]ove Xavi, l'autor del gol del Fut[b]bol Club

32 Barcelona[ə] e[ə]n el partit d'anada. Luís Figo, el capità del Barça, que no

33 ha j[3]ugat el Mundial i que[ə:] é[0]s un dels[z] fut[b]bolistes més en

34 forma del conjunt[t] ' blaugrana que prepara Louis Van Gaal. Un Louis

35 Van Gaal que va mostra[a]r[r]-se molt[0] dis[z]gustat després[z] del

36 rendiment[t] ' dels[0] seus fut[b]bolistes a l'estadi Lluís[t] Sitjar. I

37 aquesta[ə:] é[0]s[z] l'alineació del Reial Mallorca. Cúpe[e]r repeteix[3]

38 alineació. Roa a la porteria, Miquel Soler, Siviero, Marc[θ]elino, Dani,

39 Ibagaz[θ]a, Stankovic, Lauren, Soler, Frances[t]c[0] Soler, Engonga i Ariel
40 Chupa López[θ]. La distribució[o:] é[0]s[l] la següent: un quatre-quatre-
41 dos, Roa sota[ə:] e[0]ls pals, Lauren lateral dret, Miquel Soler lateral
42 esquerre, centrals[z] Marc[θ]elino i Siviero, Engonga i Ibagaz[θ]a[a] a[θ]l
43 centre del camp[p], Stankovic per l'esquerra, Soler per la dreta, Dani i
44 Ariel López[θ], a la davantera.

45 **RP.** I canvis important[0]s[0] ta[θ]mbé[e] a[θ] la banqueta de suplent[0]s.
46 En el Barça, Vítor Baia, Abelardo, Óscar, C[θ]e[e]lade[e]s o
47 C[s]e[θ]lade[θ]s i Sergi. Óscar i C[s]e[θ]lades[s] són nous, recupe[e]rats[0]
48 j[ɜ]a de les[t] seves[z] les[z]ions. I ta[a]mbé[e] u[u]n canvi
49 sub[0]s[s]tancial o important[t] o atrac[t]tiu com... si més[z] no canvi, al
50 cap i a la fi, a la banqueta ‘ mallo[o]rquinista, Óscar Arpón
51 sub[0]s[s]titueix Paunovic en relació als[0] convocats[s] ‘ per Héc[t]tor
52 Cúpe[e]r dimart[0]s[s] passat. Per tant[t], C[θ]esar Gálvez[θ] se[θ]rà[a]
53 e[θ]l porter suplent[t], Ca[θ]rrere[θ]s amb[b] el número set, setze Óscar
54 Arpón, vint[t] ‘ Fernando Niño i vint[t]-i-dos Leo Biagini. L'argentí que
55 VA tenir uns[z] minuts a la part[0] final del partit d'anada A l'estadi
56 Lluís[t] Sitjar i que va... va fer, aquí[i:] e[0]l tenen prec[z]is[z]ament[t] ‘
57 d'esquena[θ] a[θ] Leo Biagini, que li va robar una pilota mag[n]nífica[θ]
58 e[θ]n el manacorí Miquel Àngel Nadal i que va sig[n]nifica[a]r una[θ]

59 e[ə]x[t]cel·l[ɪ]ent[0] rematada de Dani que[ə] He[e]sp, possibl[bl]ement[t]
60 el millor del Barça, va[a] e[ə]vitar. Aquí tenen l'equip[p] ‘
61 mallo[o]rquinista quan salta[ə] a[ə] la gespa del Cam[n]p[0] Nou, no rebut
62 prec[z]is[z]ament[t] am[n]b[0] cap ovació, més[z] bé amb[b] una[ə]
63 e[ə]spe[ə]c[t]tacular pitada. Però bé, això[ɔ] é[ə]s habitu[u]al. Aquesta[ə]
64 é[ə]s ta[a]mbé[e] é[ə]s[z] la v[v]estimenta[ə] ha[ə]bitu[u]al de l'equi[p] ‘
65 del Reial Mallorca, quan juga contra[0] u[u]n equip[k] ‘ que té e...
66 sembl[bl]ant[0]s colors. Aquest[t] és[z] Lauren, un dels home[ə]s destacats
67 en el partit d'anada, com tots. I aquí Héc[t]tor Cúpe[e]r[r], que l'any[jm]
68 passat[k] quan[m] va venir ‘ en aquest[t] estadi va... es va impress[z]ionar i
69 va destacar la mag[n]nificència[ə].

70 Supòs que no hi[jə:] i[0]mporta dir res. To[u]thom ‘ ja coneix aquest
71 him[m]ne i to[u]thom coneix[j] què passa quan surt[t] el Fut[b]bol Club
72 Barcelona[ə] a[ə] la gespa. A pe[e]s[z]sar de que hi[j] ha poc[g]s
73 aficionats, però ta[a]mbé[e] e[ə]s[r] deixen notar.

74 **JC.** A poc a poc va[a] a[ə]gafant[t] ambient[t] aques[s]t[t] estadi del
75 Fut[b]bol Club Barcelona[ə] e[ə]n la presentació[o] o[o]ficial del
76 conjun[m]t[0] blaugrana, el segon proj[j]ec[0]te de Louis Van Gaal a la
77 banqueta del Fut[t]bol Club Barcelona, l'any[ŋ] ‘ del centenari del Club

78 Blaugrana. Avui, canvi de capità. L'altre dia vàrem pod[er] veu[əw]re[ə]
79 u[w]na imatge gairebé insòlita am[ɱ]b[0] Frances[t]c[0] Soler i Miquel
80 Àngel Nadal sortej[dʒ]ant[0]-se[ə:] e[0]ls[0] cam[n]p[0]s[s]. Avui seran
81 Luís Figo i Frances[t]c[0] Soler.

82 **RP.** Aquí tenen els[0] suplent[0]s[z] del Fut[b]bol Club Barcelona: Vítor
83 Baia, Abelardo, Óscar, Ce[ə]lade[ə]s i Sergi. I prec[s]is[z]ament[t] en
84 aques[0]t[m]s[0] moment[0]s[s] se retirava[0] u[u]na gran pancarta que[ə]
85 hi[j] ha[0]via[ə:] e[0]n el cercle central recordant[t] el centenari[i] a[ə] què
86 feia referència[ə] e[ə]n Jordi Callej[x]a. Aquest és... l'him[m]n[n]e del
87 Barça, cantat i corej[dʒ]at[t] PELS[s] ‘ seguidors incondicionals. I[j]
88 a[ə]quí tenim un Héc[t]tor Cúpe[e]r relax[ks]at, en J[x]uan Manuel Alfano,
89 Dami[i]à[a] A[ə]mer, Jo[u]an A[ə]ntoni Martorell i el metge Jo[u]an Roig
90 i la banqueta de suplent[0]s, C[ə]ésar Gálvez[ə], Fernando Niño,
91 Ca[ə]rrere[ə]s, Óscar Arpón, Leo Biagini i l'utiller Luís. I aquesta[ə] é[ə]s
92 la banqueta de[ə:] e[0]l Fut[b]bol Club Barcelona am[n]b[0] Tintín,
93 Koeman, Louis Van Gaal, Mourinho i la resta de jugadors que j[a] he[ə]m
94 comentat. L'àrbitre[ə] del partit, Manolo Díaz[ə] Vega, del col·l[1]legi[i:]
95 a[0]sturià ja[a] e[ə]stà sortej[dʒ]an[m]t[0] prop[p] ‘ de la líni[j]a[ə] de

96 banda. Aquí tenen el moment[t] entre[ə] e[ə]ls[z] dos capitans, Luís Figo i
97 Frances[s]c[k] Soler.

98 **JC.** Una de les incògn[n]ites era sobre si el Fut[b]bol Club Barcelona es[z]
99 de[ə]cidiria per fer j[j]ugar jugadors que no varen pod[d]e[ə:]r
100 a[0]c[t]tu[u]ar en el darrer partit[t] ‘ com Óscar, C[θ]e[e]lade[e]s o Sergi.
101 Finalment[0] Louis Van Gaal ha de[ə]cidit res[s]erva[a]r
102 a[0]ques[0]t[d]s[0] jugadors que surten de respec[t]tives[z] les[z]ions,
103 Óscar surt[t] d’unes[z] angines, C[θ]e[e]ade[e]s i Sergi per probl[bl]emes
104 als[0] ge[ə]noll[j]s, per pod[d]er teni[i]r a[ə]lternatives, en cas[z] de
105 que[ə:] e[0]l Barça tengui probl[bl]emes a l’hora de desfer l’ordre defensiu
106 que segur tindrà[a] e[ə]l Reial Mallorca. Héc[t]tor Cúper, com sempre,
107 plantej[dʒ]arà un equip organitz[z]at, en el qual j[ʒ]ugadors com Miquel
108 Soler tendran una tasca fonamental, la d’aturar la novet[t]at principal
109 d’aques[0]t[p] partit, Luís Figo.

110 **RP.** A punt[0] de comença[a]r e[ə]l partit. L’àrbitre[ə] Díaz[θ] Vega[a]
111 e[ə]spera que[ə]... a[ə]cabi de canta[a]r[r]-se l’alineació del Barça per la
112 me[ə]gafonia de l’estadi i hem de recordar que[ə] e[ə]l Mallorca, en el
113 Mallorca, en aquet[m]s[0] momen[m]t[0]s[0] presenta tres
114 e[e]x[gz]jugadors del Barça com són Miquel Soler, com és Óscar Arpón,
115 Rufete, en realit[d]at quatre, i Lluís Ca[a]rre... i Lluís[s] Ca[ə]rrere[ə]s.

116 Comença[ə] e[ə]l partit, la posa[ə:] e[0]n mov[v]iment[t] el Mallorca.
117 Ha[a:] e[0]stat Frances[t]c[0] Soler i no ha[a:] e[0]stat[n] ni dos[t] segons
118 la pilota[ə:] e[0]n poder de l'equip[p] ' de Cúpe[e]r. RIVALDO, Reiziger...
119 un dels[0] centrals, un home[ə] que[ə] ha[a] de jugar ' en diferents[z]
120 demarcacions, Okunowo, Figo que toca per primera vegada la pilota,
121 endarrereix[ʒ] a Okunowo, Nadal. Nadal canvia[ə] e[ə]l joc e...
122 **JC.** Una circum[0]s[s]tància[0] que se va REPETIR bastantes[z] vegades al
123 camp[n]p[0] del Reial Mallorca. Héc[t]tor Cúpe[e]r té molt[0] clar que
124 Miquel Àngel Nadal és[z] l'home[o] que XXX perquè no li falta tèc[n]nica
125 sinó perquè hi[əj] ha[a] jugadors molt[0] perill[j]osos que no, que no han
126 d'arriba[a]r a[ə] tenir la pilota am[n]b[0] comodit[t]at, sobretot al centre
127 del camp[0] ' que[ə:] é[0]s[z] all[j]à on el Barça comença[ə] a[0] entrenar el
128 seu j[ʒ]oc ' ofensiu.
129 **RP.** Estam a punt[0] d'arriba[a]r e[ə]n el primer minut i curiosament[t] el
130 Mallorca[ə:] é[0]s el qui... el primer que s'acosta a l'àrea, a les
131 imm[m:]e[ə]diacions[z] de l'àrea d'Hesp i que provoca[ə] e[ə]l primer
132 córne[ə]r. Primer córne[ə]r favorabl[bl]e a l'equip[m] mallorquinista, a
133 l'esquerra de l'holandès i internacional Ruud Hesp. En curt[t] Jovan

134 Stankovic. Mal tirat, sembl[bl]a ser que[ə] ‘ e[ə]l jutge de línia[ə:]
135 a[0]ux[s]iliar farà repetir la treta de córne[ə]r d’Stankovic.

136 **JC.** La pilota no[o:] e[0]stava ben situ[uada pareix[f] que[0] ha[a] i[j]ndicat
137 el linierman a l’hora de fer la tre[ə]ta de cantonada.

138 **RP.** És important[t], evidentment[t], manteni[i]r e[ə]l control de la pilota o
139 aguan[gon]tar sobretot els[z] minuts inicials[z] d’aques[0]t[b] Barça
140 QUE[ə] a[ə] vegades pot escarrufar, sobretot[d] la categoria dels[0] seus
141 home[o]s. Stankovic, al segon pal! Hesp! I segon córne[ə]r
142 favorabl[bl]e[ə] ‘ e[ə]n el Mallorca. Quan són dos[r] minuts.

143 **JC.** Córne[ə]r perill[j]ós de Jovan Stankovic que juntament[t] am[n]b[0]
144 l’home[o] que traurà el... la següent[0] tre[ε]ta de cantonada, Ariel
145 Ibagaz[θ]a, seran els encarregats[s] ‘ de treure totes[z] les faltes[z] del
146 Reial Mall[j]orca.

147 **RP.** Aquesta vegada ha op[t]tat per... atenció, Hesp! A punt[0] de
148 marca[a:]r e[0]l Mallorca! Ha tret[d] Ro[o]ger. I atenció al
149 contra[ə]a[0]tac, que tall[j]a mag[n]níficamen[m]t[0] Miquel Soler. La
150 gran oportunit[t]at en el minut dos i quart[0] ‘ d’aquesta primera part[t],
151 pilota que[0] ha[a] tret[g] gairebé de damunt[0] de la línia[ə] de gol
152 Ro[u]ger.

153 El Barça QUE... per primera vegada[ə] a[ə]rriba[ə] a[ə]l camp[0]
154 mallorquinista. Rivaldo, endarrereix[ʃ] per Nadal. Aquest Okunowo. Són
155 els[0] minuts inicials i ... no se pot dir gaires coses encara ni d'un ni de
156 l'altre[ə] e[0]quip. Ro[o]ger que[0] ha[a] cedit aquesta pilota, atenció a
157 Ibagaz[θ]a! Se'n va Ibagaz[θ]a, retall[j]a. Pot[p] perdr[0]e. Ha perdut
158 davant[t] ' Luís Enrique, un home[ə]... perdó de Cocu. Am[n]b[0]dós[d]
159 jugadors de sem... de parecudes, de sembl[bl]ant[0]s[0]
160 carac[t]erístiques[s] fís[z]iques. Stankovic, la gran figura de DImart[0]s[s]
161 passat en el Lluís[t] Sitjar. Perd[t] ' Stankovic ara davant[0] Giovanni.
162 Una[a:] a[0]ltra vegada a punt[0] de perdr[0]e[ə:] e[0]l Barça. Soler no
163 ha[a] e[ə]stat gaire atent[t]. Z[s]enden té davant[0] Lauren. Atenció,
164 PILOTA passada. I[j] a[ə]questa que se perdr[r]à per[r] la línia de fons,
165 favorabl[bl]e ' a l'equip ' blaugrana.
166 **JC.** Marc[θ]elino no ha[a:] e[0]ncertat a rebutjar la primera passada de
167 Z[s]enden, avui sí, situ[u]at a l'ex[s]trem esquerre, la seva posició all[j]à on
168 ha destacat sempre aques[0]t[d] jugador de vint[t]-i-dos any[jn]s, fitxat pel
169 FCB, procedent[t] ' del PSV a Eindhoven holandès.
170 **RP.** MOU[w] e[ə]l Barça per l'esquerra. Rivaldo en posició te[e]òrica
171 d'interior. Giovanni, va tenir una primera part[t] ' mag[n]nífica Giovanni.
172 Atenció en aquest[t] home[o]. Aquest[t] és el des[z]equilibrant[t]. Ha tret

173 Figo... Pilota finalment[t] ‘ per Roa, que juga ràpidamen[m]t[0] per Lauren.
174 Lauren per Dani. Perd[0] Dani davant[0] Nadal. Figo, marcat[t] per Miquel
175 Soler, per Luís Enrique, perseguit[p] per Siviero. Tall[j]a Siviero.
176 Recupera, no[o:] o[0]b[0]stant[t], Luís Enrique. Juga per Figo. A punt[0]
177 de tall[j]ar pilota. Encara[ə] a[0]vantage per Roa, que rebutja no gaire bé...
178 Ro[o]ger, Rivaldo. Rivaldo... una jugada[ə:] e[0]stranya, endarrerint[t] o
179 volguent[t] a[ə]ssegurar la posició de la pilota.

180 **JC.** El Fut[b]bol Club Barcelona no pareix[j] ta[ə]mpoc que[0] ha[a]g[0]i
181 sortit molt[t] ac[t]celerat a j[j]ugar. Quan[t] hi[i] ha[a] j[j]ugada de perill[j]
182 de G[j]iovanni.

183 **RP.** Sembl[bl]ava que[ə] hi[j] ha[0]via fora de joc, però finalment[t] ha tret
184 Marc[θ]elino. Rivaldo. Ro[u]ger, molt[0] malament[t],
185 direc[t]tamen[m]t[0] fora. Ja[a] he[ə]m vist un moment[t] a Héc[t]tor
186 Cúpe[e]r, donant[t] ordres des[z] de la seva z[s]ona ‘ tèc[n]nica. De fet, no
187 s’ha mogut, no s’ha[a] a[0]ssegut[n] ni tan sols[s] ‘ un moment[t] des[z] de
188 que[0] ha[a] començat el partit. Quan ja som[n] gairebé sis[z] minuts.
189 Soler, ha[a:] e[0]ntrat en falta per Z[s]enden.

190 **JC.** Héc[t]tor Cúpe[e]r sap[k] que[ə:] e[0]l Mallorca no ha de tenir pressa,
191 sobretot[d] no ha de perdr[r]e la pilota[ə] ‘ e[ə]n posicions[0]

192 compromeses. Per això[ə] i[j]ntentarà que sigui sempre, a ser possibl[bl]e,
193 al cam[n]p[0] del Fut[b]bol Club Barcelona com en aquesta jugada.

194 **RP.** I[i] ha[0]via bona[ə] i[i]ntenció[o] e[ə]n aquesta passada d'Engonga,
195 que[0] ha[a] tornat toca[a]r i[i]ntentant[t] ‘ desbaratar l'ac[t]ció de
196 contra[ə]a[0]tac[k] ‘ del Barça. Okunowo, té davan[m]t[0] Miquel Soler.
197 Deixa per Giovanni. Canvi de joc[d] de Giovanni molt[0] compromès per
198 Z[θ]enden, pilota fora. Aquí tenen Héc[t]or Cúpe[e]r que com dèiem, no
199 s'ha[a] a[0]ssegut[n] ni un sol moment[t], ni de fet ni s'asseurà
200 m'im[m:]agín, durant[0] tot el partit. Pilotada de Z[z]enden cap a[0]
201 e[ə]ndarrere. Corre Nadal, corre Ariel Chupa López[θ]. Ha d'endarrerir
202 Nadal a Hesp i Hesp am[n]b[0] tranquil·l[il]it[t]at a la demarcació de Luís
203 Enrique que toca de cap per Siviero ta[ə]mbé un poc compromesa[0]
204 a[ə]questa pilota. Roa, fort[t] ‘ cercant[t] Stankovic. Molt[0] bé Stankovic
205 de cap. Un poc embull[j]at es[d] joc. No hi[j] ha[a] continuï[j]t[t]at a cap[d]
206 dels[0] dos equip[0]s[r] realment[t].

207 **JC.** Encara ningú ha[a] a[ə]gafat el seu ll[j]oc[k] ‘ sobre[ə:] e[0]l
208 terreny[jn] de j[j]oc. El que sí sembl[bl]a[ə:] é[0]s que Louis Van Gaal vol
209 tenir més home[o]s capaços de des[z]equilibrar j[j]a que Philip Cocu ocupa
210 la posició que tenia Xavi[i] e[ə]n el partit d'anada i Rivaldo i Giovanni són
211 els encarregats[s] ‘ de retrasa[a]r[r]-se una mica cap al centre del camp[p] i

212 començar les[d] jugades[z] de perill[j] ja pugui ser per[r] la banda[ə:]
213 e[0]squerra[ə:] a[0]m[n]b[0] Z[θ]enden, pel centre per[r] Luís[z] Enrique o
214 per[r] la dreta per[r] Luís Figo.

215 **RP.** S'han sentit els[s] primers ' xiulos en aquesta pilota que[0] ha[a:]
216 e[0]ndarrerit Reiziger. Atenció Giovanni per Luís Figo. Aquí[i] é[ə]s on fa
217 molt[0] de mal. Soler, molt[0] bé Soler. De moment[0] l'aguanta bé. Ha
218 d'endarrerir Figo per Okunowo i[j] a[ə]ixò[ɔ] é[ə]s[l] lo que li convé[e]
219 e[ə]n el Mallorca, realment[t]. Pilota mag[n]nífica robada per Ibagaz[θ]a.
220 Llàstima que no hag[ɜ]i tengut[k] continuï[j]t[t]at. L'havia robada Paco
221 Soler. Ara s'ha que[e]dat en mitja so[ɔ]rtida Lauren. Z[θ]enden. Atenció
222 Z[θ]enden, ha de centra[a:]r a[0]m[n]b[0] la dreta... Soler ha tocat[d]
223 mag[n]níficamen[m]t[0] perquè[ə:] e[0]ntrava Giovanni com una bala i
224 ademés marcant[t] el tem[n]p[0]s per fer una bona rematada. La pilota
225 finalment[t] és pel ' Mallorca.

226 **JC.** Tornam a veu[ow]re un Mall[j]orca que, com el de la te[ə]mporada
227 passada, se retrassa[ə] a[ə]mb[0] moltíssima ve[e]locit[t]at
228 de[e]ixan[m]t[0] pràc[t]ticament[0] n[n]omés a Dani i Ariel Chupa
229 López[θ] en posicions[0] de possibil[bl]e co[ɔ]ntra[ə]a[0]tac i reduint[t] '
230 moltíssim els espais al Fut[b]bol Club Barcelona.

231 **RP.** Díaz[θ] Vega[a] a[ə]ssenyalala falta de Cocu. I fa calor, com se pot
232 apre[ə]ci[i]ar. Hi[əj] ha[a] set i a Barcelona ta[a]mbé fa molta de calor,
233 igual que[ə] a[0] Palma, m'im[m]agín. Nou minuts i mig. Continua[ə:]
234 e[0]l z[z]ero-z[z]ero... i realment[t] ' no hi[j] ha[a] ha[0]gut[r] res
235 destacabl[bl]e si llevam aquella[0] o[o]portunit[t]at en es[z] dos quinze que
236 Ro[o]ger ha tret de damunt[0] la línia de go[o]l. Atenció. Nadal lluitant[t].
237 Pilota per Dani. És[s] ' sig[n]nificatiu veu[əw]re que[ə:] e[0]l Mallorca
238 se... s'acosta per l'àrea d'Hesp. Com més acostat estigui[i] e[ə]l Mallorca
239 per[r] l'àrea del Barça, molt[0] millor pels interessos del grup[d] de
240 Cúpe[e]r.

241 **JC.** Ta[ə]mbé veim un Mall[j]orca més[z] motivat. Sembl[bl]a sobretot en
242 aques[0]t[p]s[0] primers minuts[s] que[ə:] e[0]l Fut[b]bol Club Barcelona
243 am[n]b[0] j[3]ugadors que tot i[j] ha[ə]ver xerrat am[m]b[0] Van Gaal tota
244 la set[m]mana després[z] del partit de dimart[0]s[z] no han començat
245 amb[b]... am[n]b[0] tota l'empenta que pod[r]íem espe[e]rar.

246 **RP.** Luís Enrique pot tirar... Cercava posició de tir. Luís Figo... Té
247 Okunowo a la dreta... Centrarà Okunowo... atenció molt[0] de perill[ʎ].
248 Molt[0] bé, Carlos Roa. Mag[n]nífica la so[0]rtida de l'argentí, quan[t] eren
249 deu minuts i mig ' d'aquesta ' primera part[t].

250 **JC.** Primera[ə] i[j]ntervenció de Car[r]los Roa, l'únic[p] porter que[0]
251 ha[a] a[0]conseguit sortir am[n]b[0] la porteria a z[s]ero en els[0] darrers[s]
252 tres any[jn]s del Nou Camp[p]. Una data ta[ə]mbé molt[t] interessant[t].
253 Una data que mos[z] dóna espe[e]rances per pensar que[ə:] e[0]l Reial
254 Mall[j]orca que ja[a:] e[0]n té més[z] de mitja a[0] sa butxa[a]ca se
255 podr[dr]à fe[e]r a[0]mb[b] aquesta Supe[e]copa d'Espanya.

256 **RP.** Veim la repetició de l'ac[k]ció. Estam ja en direc[t]te... Juga Rivaldo...
257 per Reiziger. Canvi de joc[p] per Okunowo. Pilota que toca Giovanni.
258 Ta[a]mbé toca[0] E[e]ngonga. Molt[0] bé per Stankovic. Stankovic
259 mag[n]nífic, amb[b] unes[z] ganes increïbl[bl]es, marcat 'per Luis Figo i
260 falta que[ə] a[0]ssenyalat Díaz[θ] Vega. Esportivit[t]at al cen[m]t[0] per
261 cent[t]. Luís Figo s'ha disculpat. Stankovic ha[a:] a[0]d[m]mès[z] les[z]
262 disculpes i[j] a[ə]quí tenen l'ac[t]ció repetida, com[n] Luís Figo, li fa falta
263 clara vàries[z] vegades. Estam en viu. La pilota[ə:] e[0]n poder
264 d'Ibagaz[θ]a. Stankovic. En dos tem[n]p[0]s se n'ha[a] a[0]nat. Quan[t] un
265 jugador té ganes, fins i tot els[0] rebots[0] són bons. Falta clara de Miquel
266 Àngel Nadal, claríssima falta de Miquel Àngel Nadal a[ə] A[a]riel Chupa
267 López[θ], quan se n'anava... Tenia... li[i] ha[0]via[ə] a[0]gafat[l] la posició
268 l'argentí i Miquel Àngel Nadal ha fet[f] falta.

269 **JC.** Molt[t] intel·l[ɪ]igent[t] Ariel Chupa López[θ] en aquesta jugada, com
270 veu[əw]rem si nos ofereixen una repetició. Ha demostrat[t] ‘ que la
271 rapidesa serà una de les[t] seves eines i Miquel Àngel Nadal que deixa[ə]
272 e[ə]l seu braç esquerre per fre[e]nar Ariel Maximiliano López[θ], un
273 davanter que[ə] a[0]rriba per fer go[o]ls en aques[0]t[r] Reial Mallorca.

274 **RP.** Atenció que[ə] a[0]questa[ə] é[ə]s una[ə] a[ə]c[k]ció important[t] ‘
275 m’im[m]agín que tots es[z] números són per Jovan Stankovic, pel
276 llançament[t] ‘ d’aquesta falta. Posició mag[n]nífica. Aquí tenim Ariel
277 Chupa López[θ] que se recupera. Falta. Ibagaz[θ]a, devora la pilota[ə],
278 o[ɔ] de[e]ixarà en curt[t]. En qual[kwal]sevol cas és[s] ‘ lliure direc[t]te.
279 Atenció Stankovic! Tira Stankovic! Malament[t]. Ha volgut[k] col·l[ɪ]ocar i
280 la pilota[ə] ha[a] so[o]rtit fora, sense co[o]mplicacions[0] per[r] l’holandès.

281 **JC.** Esteim v[b]eient[t] un inici de partit[d] ben diferent[0] del que vàrem
282 veu[əw]re a l’estadi Lluís[t] Sitjar. Ara[ə:] e[0]l que sembl[bl]a més[z]
283 motivat, més crescut és el Reial Mallorca, mentre[ə:] e[0]l Barça pareix[ʃ]
284 que[ə:] e[0]stà[a] ‘ e[ə]x[spe[e]c[t]tatiu i confi[i]ant[t] en que com sempre,
285 les individualit[t]ats[0] puguin ser suficient[0]s per supe[e]ra[a]r ‘
286 a[ə]ques[0]t[p] partit de tornada de la Supe[e]rcopa.

287 **RP.** A pe[e]sar de que l'aficionat se queixi d'aquesta falta, hi[əj] ha[a]
288 ha[0]gut[f] falta claríssima[ə] a[a]ra. Una[0] a[a]ltra vegada damunt[t] ‘
289 aquest[t] home[o], damunt[t] Ariel Chupa López[θ], quan tenia[ə]
290 a[ə]vantage[ə] e[ə]n a[ə]consegui[i]r e[ə]l control de la pilota. Ibagaz[θ]a.
291 Intentarà retall[j]ar. Passe[e:] a[0]m[m]b[0] profundit[at]. Atenció! Soler!
292 Molt[0] malament[t] ara ‘ Paco Soler. Però[ɔ] i[i]nsistim, el Mallorca quan
293 som[n] catorze minuts[z] de la primera part[0] z[s]ero-z[s]ero[o] e[0]n el
294 Cam[n]p[0] Nou, s'acosta més[z] de l'espe[e]rat, en principi, a l'àrea ‘
295 barcelonista.

296 **JC.** Frances[t]c[0] Soler, el capità del Reial Mallorca, que no[o]
297 ha[0]via[ə:] e[0]ntrat en els[s] primers partits de la pre[ə]te[ə]mporada,
298 però que finalment[t] ‘ va ser l'home[o] e[0]legit[t] per Cúpe[e]r per
299 juga[a]r a[ə]questa Supe[e]rcopa i que[ə:] e[0]stà rendint[t] a un nivell[j]
300 important[t], sobretot en tasques[z] de recolzar la tasca de Vicente[e:]
301 E[0]ngong[a:] a[0]l centre del camp[p].

302 **RP.** El Mallorca[ə:] e[0]stà jugant[t] ‘ a ràfegues bé en el centre del
303 camp[p]. Hi[i] ha[a] concentració. Quan[t] ‘ Vicente[e:] E[0]ngonga
304 torni[i] a[0] a[0]gafar un[m] poc es fil de la creació de joc, pot[t] funcionar
305 molt[0] millor i el qui[i:] e[0]s torna... i el qui pareix[j] que torna[ə] a[0]
306 néixer o tenir una jo[o]ventut una[0] a[a]ltra vegada[ə] ‘ é[ə]s Miquel

307 Soler, que[ə:] e[0]stà ta[a]mbé molt[0] centrat. Un e[e]x[gz]barcelonista,
308 on des[z] d'aquí va passar, a partir d'aquí va passar per tots els[s] ‘
309 club[b]s[0] grans[z] de la Lliga[ə:] E[0]spanyola. Ro[o]ger. Z[s]enden. Ben
310 davant[t]... Rivaldo[o]. Ha d'o[o]brir Rivaldo[o] per Cocu. Aquest[t] ara[ə]
311 e[ə]ncara ha d'endarrerir. Molt[t] endavant[0] la defensa del Mallorca.
312 Miquel Àngel Nadal. Mal sim[n]p[0]toma[ə] a[0]quest... Ha de tirar
313 d'enfora. És[z] molt[t] important[0] tenir... Aquí veim l'ac[t]ció
314 repetida[ə:] a[0]nteriorment[t]. És[z] molt[t] importan[m]t[0] mantenir
315 evidentment[t] aques[s]t[t] control de la ... del joc[k] ‘ durant[t]
316 aques[0]t[t]s[s] primers quinze[0] o[ɔ] vin[m]t[0] minuts, tots els
317 equip[p]s, òb[v]viament[t]. Recordem que[ə:] e[0]l BARÇA du[u] u[u]n
318 go[o]l en contra del partit d'anada, per tant[t] ha de cercar ‘ com a mínim
319 empatar l'eliminatòria[ə]. Amb[b] un u a z[s]ero evidentment[0] se
320 classifica[ə:] e[0]l Barça. Cinc[k] home[o]s en el Mallorca[ə]
321 i[i]ntentant[t] aquest[t] atac. Atenció! No ha[a] a[0]rribat[p] Paco Soler.
322 No[o] é[ə]s un home[o]... No[o:] é[0]s un home[o] d'àrea
323 prec[s]is[z]amen[m]t[0] Paco Soler, però aquesta[ə] a[ə]rribada[0] ha[a:]
324 e[0]stat ex[s]traordinària[0]. Això un altre jugador amb[b] unes altres[s]
325 condicions[z] més, de més[z] matador hagués po[o]gut[f] fer molt[0]
326 més[z] de mal. Mag[n]nífica la passada de Dani i Paco Soler, realment[t]

327 era córne[ə]r. Ro[o]ge[e]r ha[0]via tocat[p] però no l'ha cregut oportú
328 Díaz[θ] Vega.

329 **JC.** I a les banquetes Héc[t]tor Cúpe[e]r dret, que tot i que[ə:] e[0]l
330 Mall[j]orca té la pilota sap[p] QUE s'ha d'estar concentrat al cen[m]t[0]
331 per cent[t] i Louis Van Gaal que no[o:] e[0]stà fen[n]t[0] cap[ɜ] gest. Ja
332 ho[w] va fer a la primera part[t], a l'estadi Lluís[t] Sitjar.

333 **RP.** Figo, Luís Enrique. Control mag[n]nífic a la defensiva del Mallorca.
334 Ha tret Soler. Molt[t] enfora. Aquí tenim un dels[s] ' debutant[0]s en el
335 Barça, avui davant[0] la seva[ə] a[0]fició, Cocu. Giovanni, toca ' pel seu
336 país[z]à Rivaldo. No sap ex[dz]ac[t]tamen[n]t[0] què[0] ha[a] de fer
337 Rivaldo. Apareix[ɜ] Luís Enrique. Falta clara[ə] a[a]ra ... de Siviero ' a
338 Luís Enrique. Falta clara i[j] a[ə]demés perill[ʎ]osa.

339 **JC.** El Barça té grans[0] ll[j]ançadors, sobretot ' se distingeix[ɜ] el
340 bras[z]iler Rivaldo, que va[a] a[0]conseguir vint[t]-i-cin[n]c[0] gols[z] la
341 passada te[ə]mporada, a[ə]lguns[0] d'ell[j]s amb[0] pilotes[t] situades en
342 aquesta[ə:] a[0]lçada..

343 **RP.** La falta ha[a:] e[0]stat[k] clara de Siviero a Luís Enrique. L'ha[a]
344 a[0]gafat i sembl[bl]a que Díaz[θ] Vega no ha cregut oportú ta[ə]mpoc[k] '
345 mostrar targeta groga com[n] l'anterior ac[t]c[s]ió de Nadal damunt[t] '
346 Chupa López[θ]. Roa. De[e]vuit[m] minuts. Falta perill[ʎ]osíssima.

347 POSICIÓ molt[0] bona per un esquerrà com és[s] ‘ Rivaldo[o] i Lauren
348 ha[a:] e[0]stat amonestat.

349 **JC.** Possibl[bl]emen[m]t[0] per protestar MENTRE Díaz[θ] Vega
350 situ[u]ava la barrera pel ll[j]ançament[0] de Rivaldo.

351 **RP.** Lauren no deu recordar que[ə:] é[0]s un home[o] de molt[0] de
352 caràc[t]ter Díaz[θ] Vega. Atenció Rivaldo[o]. Toca bé! Ha cercat el pal on
353 hi[əj] ha[0]via Roa, però la pilota se n’ha[a] a[0]nat fregant[t] el travesser.
354 Direc[t]tamen[m]t[0] fora. Aquí tenen l’ac[t]ció repetida, molt[t] amunt[t],
355 i possibl[bl]ement[0] Roa[a] ha[0]gués pogut a[ə]rribar ‘ en el
356 ll[λ]ançament[t]. Nadal treu[w] aquesta pilota, per Giovanni. Okunowo.
357 Més endarrere per Nadal. Rivaldo. Reiziger. Reiziger cercant[t] amb[0]
358 profundit[t]at pilo... una pilota molt[0] difícil per Z[z]enden. Hem de
359 comenta[a]r u[w]n petit detall[λ] QUE passades[z] les[z] nou els... els[0]
360 grifos[z] d’aigua[go] de... han començat a funcionar i[i] ha[a]n re[e]gat es
361 camp[p]. Jo no sé si és[z] un detall[λ]. Mos han comentat[k] que no era
362 gaire le[e]gal, però[ɔ:] e[0]n qual[kwal]sevol cas ‘ l’aspersió ha funcionat,
363 all[λ]ò que dèiem hi[əj] ha[a] ha[0]gut[m] manguerada, però bé, no crec
364 que pe[ə]rjudiqui a cap[b] dels[z] dos equip[p]s. En qual[kwal]sevol cas en
365 aquesta[ə] a[0]c[k]ció que[ə:] he[0]m comentat abans ha[a:] e[0]stat una
366 pilota molt[0] llarga i molt[0] difícil de controlar. Luís Enrique té a

367 l'esquerra[ə] a[ə] Ro[u]ger. Pot centrar Ro[o]ger. Atenció.
368 Perill[ʎ]o[o]síssima la pilota... Rivaldo[o]! Tira Rivaldo[o]! Mag[n]nífica ‘
369 l'ac[t]ció de Rivaldo[o] i ta[a]mbé de la defensiva del Reial Mallorca. La
370 primera[0] oportunitat clara, l'ha TENGUDA aquest[t] home[o].
371 **JC.** Començarà la segona part[t] ‘ d'aques[0]t[p] partit de to[o]rnada de la
372 Supe[er]copa d'Espanya. El Mall[j]orca, en aques[0]t[m]s[0]
373 momen[n]t[0]s[0] guanya per tres[z] go[o]ls a un al Fut[b]bol Club
374 Barcelona.
375 **RP.** Comença a[0]questa segona part[t], el darrer ac[k]te i ta[a]mbé
376 pod[d]em apre[ə]ci[i]ar com Rivaldo[o] s'aferrarà, segurament[0]
377 s'aferrarà a la línia de banda, con[n]stituit com un ex[s]trem esquerre.
378 Evidentment[t] e... Louis Van Gaal no[o:] é[0]s[r] beneit i... supòs que[ə] ‘
379 é[ə]s cons[0]cient[0] de que la banda dreta, la defensiva, la part[0]
380 defensiva de la banda dreta del Mallorca, possibl[bl]ement[0] sigui més
381 fe[b:l]le que l'esquerra, on té[e] a[ə] Jovan Stankovic i Miquel Soler per
382 Lauren i Paco Soler. Evidentment[t] e... aquestes són les qüestions
383 tàc[t]tiques. Juga Soler. Ta[a]mbé[e] ho[w] fa Ibagaz[ə]a, molt[0] bé per
384 Lauren que s'incorpo[ɔ]ra[ə] a[0] l'atac. Continua Lauren. Jugant[t] en el
385 Mallorca en el cam[n]p[0] del Barça. Dani[j] a[ə]guan[gwən]tant[0] la
386 pilota i provocant[t] el primer có[o]rne[ə]r d'aquesta segona part[t].

387 Reiziger ha[a:] e[0]stat el que[0] ha[a] envi[i]at[1] la pilota, que[0] ha[a]
388 tocat[f] finalment[t]... I això comença[ə] i[j]gual que la primera. No duim
389 ni tan sols un minut. Ara s'acaba de co[u]mplir, aquí el tenen, el primer
390 minut ' de joc[d] d'aquesta segona part[t] i a la primera ja s'havia provocat
391 un có[o]rne[ə]r favorabl[bl]e[ə] a[ə] l'equip[p] ' de Cúpe[e]r. Serà Jovan
392 Stankovic. Els[0] dos equip[p]s en el terreny[jn] de joc[k] ' del Barça.
393 Stankovic. Atenció a Hesp, amb[b] autorit[d]at... controla[ə] a[ə]questa
394 pilota. Aquí[i:] e[0]l tenen. Juga[ə:] e[0]n curt[0] per Sergi Ba[a]rjuan, que
395 tocarà per primera vegada. Rivaldo. Figo a l'esquerra, ta[ə]mbé. Rep[f]
396 Figo. Rep[p] ' malament[t].

397 **JC.** Óscar Ga[ə]rcia[ə] s'ha situ[u]at[t] ' com a davanter centre i ha
398 retrassat[l] la seva posició Luís Enrique, que[ə:] a[0]c[t]tu[w]arà
399 juntament[t] am[n]b[0] Giovanni per davant[0] de Philip Cocu.

400 **RP.** És clara la demarcació de Luís Enrique, mitja punta, juntament[t]
401 am[n]b[0] Cocu ta[ə]mbé[e] é[ə]s eviden[n]t[0] que reforça[ə:] e[0]l centre
402 del camp[0] i que[e]darà Óscar, que ta[ə]mbé[e:] é[0]s un comodí, un
403 home[o] amb[b] un fort[0] xut, gran[m] potència[0] e[ə]n els[0] seus[0]
404 llançament[0]s. Lauren, traurà de banda. Ho[u] FA intentant[0] cerca[a]r
405 A[a]riel López[θ]. Pilota que controla[0] E[e]ngonga, amb[0] molta
406 veterania, amb[0] molta vista[0] E[e]ngonga, endarrerin[m]t[0] PER

407 Miquel Soler. Aques[0]t[p] per Paco Soler. Els[0] dos[t] Solers del
408 Mallorca. El català i el mallorquí. Dani, ui! Dani tenia les idees clares.
409 Recupera Dani, am[ɾ]b[0] falta. Se n'anava Figo, però ha fet[f] falta.
410 Aquí[i:] e[0]l tenen, el jugador ta[a]mbé ' format. Català i
411 e[e]x[gz]madridista. Un jugador que va[a:] a[0]c[t]tu[u]a[a:]r e[0]n el
412 Saragossa. Rivaldo, de primeres. Envia perquè Marc[θ]elino, sense
413 complicacions, sense voler controlar la pilota. Envia[θ] a[0] có[o]rne[θ]r.
414 Aquí tenen la banqueta del Reial Mallorca, tots els[z] jugadors, fent[t]
415 ex[dz]ercicis d'escalfament[t].

416 **JC.** Juntament[t] amb[b] Albert[0] C[θ]e[e]lade[e]s, que ta[θ]mbé
417 podr[dr]ia[θ:] e[0]ntra[a:]r a[0]l Barça.

418 **RP.** Atenció en aques[0]t[k] có[o]rne[θ]r! Ha rebutjat[d] molt[0] bé Dani,
419 que, insistim, creim que fa les funcions[s] ' tàc[t]tiques que feia Gabi
420 Amato, sobretot en aques[0]t[ʎ]s[0] llançament[0]s[z] de có[o]rne[θ]rs.
421 Gabi Amato sempre se posava[θ:] a[0]l primer pal i ha rebutjat molt[0] bé
422 Dani. Atenció a Figo... Retall[j]a[θ] ' e[θ]n Miquel Soler per dues[r]
423 vegades... Però no pot. En Paco Soler, que[0] ha[a] rebutjat aquesta pilota.
424 Okunowo, que[0] ha[a] d'endarrerir per Hesp. Aquest A Sergi Ba[a]rjuan.
425 Ja tenen a Dani molestant[t] a Sergi. Intenta Sergi. Tall[j]a molt[0] bé.
426 Pilota per Dani... Joga per Ibagaz[θ]a. Paco Soler, el veim bastan[m]t[0]

427 més[t] centrat que dimart[0]s[0] passat en el Lluís[t] Sitjar. Se'n va
428 Ibagaz[θ]a o al manco ho[w] intentava. Pilota que tocarà Stankovic. Ho[u]
429 fa[a] e[θ]n curt[t] ‘ per Ariel López[θ]. Un poc[g] lent[0] López[θ]. Perd[t]
430 ‘ Chupa López[θ] aquesta possibilit[at] d'atac i Sergi que no a[θ]riba a
431 una pilotada que li ha[a:] e[0]nvi[i]at[l] Luís Enrique.

432 **JC.** Comença ta[θ]mbé[e] a[θ]m[n]b[0] la mateixa tònica de la primera
433 part[t] el Barça, amb[0] probl[bl]emes per treure la pilota des[z] de la seva
434 línia defensiva.

435 **RP.** Quatre minuts i mig. Continua[θ] e[θ]l z[s]ero a un en el Cam[n]p[0]
436 Nou. Lauren. No se n'ha[a] a[0]nat de Sergi, co[ɔ]ntra[θ]a[0]tac de Luís
437 Enrique. Rivaldo. Sergi per Cocu, que canvia el joc[k] ‘ per Okunowo. I
438 Héc[t]tor Cúpe[e]r, com sempre... Pilota per Dani. No l'ha controlada
439 Giovanni. És Stankovic. Intenta[0] u[u]na passada llarga... Amb[b]
440 a[θ]vantage per Reiziger, que cedeix en aquest[t] home[o]. Z[z]enden ha[a]
441 e[θ]stat el sacrificat en aquesta segona part. Aquí[i:] e[0]l tenen. Z[z]enden
442 no[o:] e[0]stà gens[0] content[t].

443 **JC.** No ha tengut una[θ:] a[0]c[t]tu[w]ació destacada, prec[z]is[s]ament[t]
444 en el seu debut a la Lliga[θ:] E[0]spanyola[θ] e[θ]n compe[e]tició[o]
445 o[o]ficial en aquesta Supe[e]rcopa.

446 **RP.** La passada[ə] ha[ə]via[ə:] e[0]stat[b] bona de Rivaldo. Ara[ə:] e[0]l
447 Barça[ə:] e[0]mpeny, òb[v]viament[t]. Pilota per Okunowo, amb[0]
448 probl[bl]emes. A punt[0] de robar la pilota Dani. Endarrereix[j] per Nadal.
449 Nadal a Cocu. Luís Enrique. Atenció a la ve[ə]locit[t]at d'aquest home[o].
450 Per Rivaldo clarament[t] i descaradament[t] a[ə]ferrat a la banda. Cocu,
451 canvia de joc[p] per Okunowo. Té[e] a[0] davant[t] Stankovic, gran ' labor
452 defensiva d'Stankovic. Retall[j]a molt[0] bé. Aquí tenen Stankovic,
453 mag[n]nífic. Mag[n]nífica l'ac[t]itud d'aques[0]t[d] jugador.
454 Ex[s]traordinària[0] la capacitat que té ' de so[u]friment[t], tant[t] en atac
455 com en defensa, Jovan Stankovic. Sergi. Rivaldo[o]. Tenia davant[0]
456 Lauren... Ha centrat[r] Rivaldo, però molt[0] bé ha rebutjat Marc[ə]elino.
457 De moment[t] ' concentració 'a la defensiva mallo[o]rquinista. Luís
458 Enrique. Sergi totalment[0] tot sol. Se n'ha duit to[u]thom. La passada de
459 Sergi[i:] a[0]l segon pal... Fora! Venia molt[0] forçat, però venia molt[0] bé
460 Luís Enrique[e] ' e[ə]n aquesta[ə] a[ə]c[t]ció ' aplaudida per[r]
461 l'aficionat[b] bla[a]ugrana.

462 **JC.** Im[m]ag[j]inam que Louis Van Gaal cercarà[a] a[0]ixò amb[b]
463 aques[0]t[k] canv[b]i de posicions, les possibil[bl]es entrades[z] de Luis
464 Enrique des[z] de darrere, un home[o] ' que sempre[0] ha[a] duit[m] més
465 perill[j] quan[t] entrava des[z] del centre del camp[p], sorprenent[t] i[j]

466 a[ə]gafant[0] l'esquena[ə] a[ə] la defensiva rival. El Reial Mallorca
467 demostrant[t] una condició física molt[t] important[t] en els[0] dos
468 partits[0] de la Supe[e]rcopa... a l'atac.

469 **RP.** Atenció a Dani que pot tirar. Tira Dani. Fora! Dani que se que[e]ixava.
470 Supòs[s] que Ibagaz[θ]a, a lo millor veim l'ac[t]ció repetida, com
471 ha[0]via[ə:] e[0]ntrat[m] molt[0] BÉ Luís Enrique. Pilota[θ] u[u]na vegada
472 més pel... pel Mallorca, controlada des[r] de darrere per Car[r]los Roa.
473 Dani XXX que ve[e] a[0] defensar. Toca per Ariel López[θ]. Intenta Chupa
474 López[θ] una cosa gairebé impossibl[bl]e, davant[t] ' la qua[kwə]lit[t]at
475 d'aquest home[o], l'holandès Hesp. De moment[0] són vuit[m]
476 minut[d]s[0] ja , continua[ə:] [0]l z[s]ero[o] a[0] un en el marcador.
477 Recordem que[ə:] e[0]l Barça[0] ha[a] de fer tres[z] go[o]ls[s] per
478 A[ə]CONSEGUIR la Supe[e]rcopa.

479 **JC.** I el Mall[j]orca que[ə:] e[0]spera i que cada vegada, cada minut[k] que
480 passi tindrà més espais[s] per sorprendre[ə:] e[0]l Barça[ə:] a[0]l
481 co[o]ntra[ə]a[0]tac.

482 **RP.** Així supòs que[ə] ho[w] entén Héc[t]tor Cúpe[e]r, que fa[a]
483 e[ə]ncalentir a to[u]thom i además[s] prepara ja[a:] e[0]l primer canvi, que

484 serà Leo Biagini. Surt[0] Roa mag[n]nífic[g] davant[0] l'entrada de Figo[o]
485 i de... d'Ósca[a]r[r]. Aquí tenen.

486 **JC.** Possibl[bl]emen[m]t[0] Biagini[i:] e[0]ntrarà per Ariel Chupa
487 López[θ]. És el canvi que va fer Cúpe[e]r ja[a:] e[0]n el primer partit de la
488 Supe[e]rcopa i Biagini va tenir un parell[j] d'ac[ks]cions[z] de mèrit en les
489 quals[0] l'afició mall[λ]o[o]rquinista va pod[d]er comprovar la rapidesa
490 d'aques[0]t[d] jugado[o:]r argentí, nacionalitz[z]at espanyol, que pot se[θ]r
491 u[w]n fitxatge[0] i[i]mportant[0] per aques[0]t[r] Reial Mallorca.

492 **RP.** Jo crec QUE[θ] A[a]riel Chupa López[θ] ha donat tot el que duia
493 dedins. Ha lluitat[m] molt[t]. Ha corregut[m] molt[t]. Això[ɔ] ' é[θ]s[r]
494 molt[0] gran. Aques[0]t[k] camp[p] és[r] molt[0] gran i supòs[s] que[θ]
495 e[θ]l jugado[o:]r e[0]stà reb[b]entat o al manco aquesta sembl[bl]a que[θ:]
496 é[0]s[z] la seva[0] [i]imatge, no? Ja se prepara Biagini, mentres el joc
497 continua. El Barça canvia de joc con[0]stantment[0] de banda a banda.
498 Aquí tenen una[0] a[a]ltra vegada Luís Enrique per Okunowo, que
499 controla, atenció! Serà per Figo aquesta pilota. Efec[t]tivament[t], té a
500 davant[t] Stankovic. Pilota perill[λ]osa. Ha tocat[t] ' Rivaldo. Recupera[θ]
501 a[θ]quest[t] home[o], Luís Enrique, l'asturià. Entra Sergi. Perill[λ]ós[t]
502 Sergi, però molt[0] malament[0] Sergi i atenció en el co[ɔ]ntra[θ]a[0]tac.
503 Hi[əj] podr[dr]ia[θ] ha[0]ver perill[λ], però, Sergi s'ha refet[m] molt[0] bé.

504 Està molt[0] bé[e:] e[0]l català. Se desespera Héc[t]tor Cúper i torna la
505 pilota[ə] e[ə]n poder del Barça. Però tall[j]a molt[0] bé Miquel Soler,
506 endevinant[t] ‘ les intencions[0] de... atenció, de Luís Enrique. Miquel
507 Soler tot sol, molt[0] tot sol, molt[0] marcat[p] per devers tres[d]
508 j[ɜ]ugadors. Se’n podr[dr]ia[ə] a[0]nar. Ja SERIA[ə] u[u]na cosa[ə:]
509 e[0]x[s]traordinària[0], però com a mínim ha[a] a[0]guan[gwə]n[tat[m]
510 mag[n]níficamen[m]t[0] bé la pilota i ha provocat aquesta tre[ɛ]ta de banda
511 molt[t] a prop del banderí de có[o]rne[ə]r, quan[n] efec[t]tivament[t] ‘ el
512 canvi ‘ ja se produeix. Se’n v[a] A[a]riel Chupa López[θ] i entrarà Biagini,
513 un home[o] molt[0] ràpid[t] ‘ que podr[dr]ia fer molt[0] de mal en el
514 co[ɔ]ntra[ə]a[0]tac, en aques[0]ts espais, que deixa[ə:] e[0]l Barça, com
515 comentava Jordi Callej[x]a.

516 **JC.** I un fut[b]bolista que va[a] a[0]rrib[a:]r e[0]n el Reial Mall[j]orca
517 sense ser demanat[t] ‘ per Héc[t]tor Cúpe[e]r però que sembl[bl]a que[0]
518 ha[a] convençut el tèc[n]nic argentí am[n]b[0] les[t] set[m]manes que du
519 entrenant[t] amb[b] el club[m] mall[j]orquinista i que pareix[j] que serà un
520 dels home[o]s que tindrà més op[t]cions[0] de juga[a]r a[ə] la davantera
521 titular del Reial Mallorca, sempre contant[0] ta[ə]mbé[e] a[ə]mb[b] el
522 darrer fitxatge, el se[ə]vill[ʎ]à Car[r]litos i cen[m]t[0] mil[l]ions[0] de
523 pessetes que torna[ə] a[ə]l Reial Mall[j]orca.

524 **RP.** Stankovic, Soler. Soler molt[0] marcat ara per Figo[o]. Treu la pilota
525 bé[e] e[ə]l Barça des[z] de darrere, jugant[t] en curt[t], mostrant[0] la seva
526 capacitat tèc[n]nica[ə:] e[0]ls[0] jugadors, sobretot Giovanni en
527 aquesta[ə] a[0]c[k]ció. El joc, però ha d'endarrerir encara... Escoltin els[0]
528 xiulos, perquè continua sense tenir idees[r] massa clares, idees[r] massa
529 clares de conjunt[t], el Barça. Biagini, massa fort[t]. Stankovic. Li ha passat
530 una pilotada Biagini ara[ə] a[ə] Ibagaz[θ]a. L'ha tomat. És[r] molt[0] petit,
531 Ibagaz[θ]a. I la pilota[ə:] e[0]n poder una[0] a[a]ltra vegada del Barcelona.
532 Rivaldo[o] ' per Luis Enrique. A punt[0] de perdr[r]e. Cocu i Luis Enrique
533 han de fer malabaris[z]mes per treure[ə] a[0]questa pilota, per no perdr[r]e-
534 la i op[p]ció pel capità, Figo[o]. No perd[0] Figo[o], per Giovanni que
535 canvi[i]rà[a:] e[0]l joc. Aquí tenen a Sergi, que s'ha de tapar perquè no hi
536 veu[əw]. Molt[0] bé, Miquel. Paco Soler mag[n]nífic. Atenció[o:] e[0]n el
537 co[ɔ]ntra[ə]a[0]tac[d] del Mallorca. És[z] Dani, perseguit[p] per Giovanni.
538 Falta clara de Giovanni. Falta tàc[t]tica, naturalment[t]. Se'n va Dani en
539 terra i aquest home[o] a[ə]ssenyalala la posició de la falta[ə] e[ə]n una
540 nova[ə] a[ə]c[k]ció que[0] ha[a] tall[j]at[t] perfec[k]tament[t]. Aquí ara
541 Paco Soler que[ə:] e[0]stà molt[0] més[r] bé que[ə:] e[0]n el partit d'anada.
542 No hi[j] ha[a] ha[0]gut ab[t]solutament[0] res[z] a l'àrea del Mallorca[ə]

543 e[0]n a[ə]questa o[o]portunit[at]. Stankovic, per Biagini, per Dani, perdó.
544 Molt[0] bé Dani, molt[0] bé Biagini, atenció! Poca gent[t] a l'àrea!
545 Perill[ʎ]! I[j] ha[a] tret ara mag[n]níficamen[n]t[0] Cocu. Però[ɔ:] e[0]l
546 Mallorca[ə] a[ə]rriba, quan són tretze minuts[0] d'aquesta pri ... d'aquesta
547 segona part[t]. De cada vegada més[z] a prop[d] de la Supe[e]rcopa.
548 **JC.** No n[n]omés a[ə]rriba sinó que[ə:] é[0]s el Mall[j]orca l'equip[k]
549 que[ə:] e[0]stà fent[0] córre[ə:]r e[0]l Barça. Tot el partit el Fut[b]bol Club
550 Barcelona està correguent[0] darrere jugadors del Reial Mall[j]orca i està
551 j[j]ugant[t] ‘ sobretot[p] patin[m]t[0] molt[0] les[z] baixes d'Albert[0]
552 C[θ]e[e]lades i J[j]o[u]sep[g] Guardiola, sense patró de j[j]oc ‘ al centre del
553 camp[p].
554 **RP.** Aquesta falta li ha regalat Díaz[θ] Vega[a] ‘ e[ə]n el Barça. Giovanni.
555 Ara per[r] la dreta[ə] ‘ a[ə]m[m]b[0] profundit[at]t per Figo[o].
556 Siviero[o] a[0]guanta molt[0] bé, mag[n]níficament[t] ‘ l'argentí, i una
557 vegada més[z] la pilota[ə] e[ə]n poder del Mallorca. I Héc[t]tor Cúpe[e]r,
558 que no descansa.
559 **JC.** Quan Van Gaal crida C[θ]e[e]lade[e]s, que podr[dr]ia[ə] e[ə]ntrar[a]
560 a[ə]l centre del camp[p] ‘ del Barça.
561 **RP.** Atenció en aques[0]t[r] rebot. Reiziger ha d'op[p]tar per enviar a Ruud
562 Hesp, perseguit[p] per Biagini. Toca Miquel Soler. Toca[0] E[e]ngonga

563 molt[0] bé. Engonga mag[n]nífic. Atenció a Ibagaz[θ]a.
564 Ex[s]traordinària[0] la passada per Dani. Ui, quina llàstima de rebot!
565 **JC.** Han marcat[f] fora de j[j]oc, quan sembl[bl]ava correc[t]ta la posició
566 de so[o]rtida de Dani Ga[a]rcia[a], el davanter del Reial Mall[j]orca. Aquí
567 veim la repetició i era correc[t]ta.
568 **RP.** Correc[t]tíssima.
569 **JC.** Gran passada d'Ibagaz[θ]a.
570 **RP.** Sí, sí, sí. És una jugada molt[0] ràpida. Això ta[a]mbé s'ha d'entendre.
571 És una[θ] a[0]c[t]ció rapidíssima i això, els... els aux[s]iliars ho[u] tenen
572 molt[0] co[o]mplicat. Falta favorabl[bl]e[θ:] e[0]n el Barça, quan són
573 quinze minuts[s] ' d'aques[s]t[t] segon tem[m]p[0]s. Serà Figo[o] que
574 pe[e]njarà, atenció tot el Mallorca dins[s] sa seva[0] à[a]rea, per Óscar,
575 rematada d'Óscar! Rebots! A[θ]rriba Os... Car[r]los Roa, atenció pot
576 ha[θ]ver perill[λ]! Fora! Rivaldo[o]! Encara la pilota! A[0]ssenyalen fora
577 de joc[k] ' de Rivaldo. Tanta sort[t]. XXX A mi no m'ho ha sembl[bl]at,
578 però ta[a]mbé ha[a:] e[0]stat una jugada molt[0] ràpida i Cúpe[e]r que se
579 n'ha d'anar de la ... que[0] ha[a] so[u]rtit de la seva línia de demarcació.
580 **JC.** És[z] la primera[0] o[o]casió de perill[j] real del Fut[b]bol Club
581 Barcelona. En aquesta segona part[t] ' Car[r]los Roa ha[a:] e[0]stat molt[0]
582 atent[t] a la j[j]ugada i finalment[0] s'ha[a] a[0]ssenyalat el fora de j[j]oc[d]

583 de Rivaldo[o]. Aquest és el xut potent[t], sec d'Óscar i el moment[t] en què
584 s'havia[ə] a[0]ssenyalat[d] ja[a] e[ə]l fora de j[j]oc, per tant[t] ' la
585 j[j]ugada[ə:] e[0]stava[0] i[i]nvalidada.

586 **RP.** Està claríssim el fora de joc[k] ' del jugador bras[z]iler. Atenció.
587 J[ʒ]uga Rivaldo[o]. El dobl[b:l]e Sergi. Bona passada de Rivaldo per Sergi,
588 però tall[j]a molt[0] bé, mag[n]níficamen[m]t[0] Marc[θ]elino, que
589 j[ʒ]ugarà, direc[t]tament[t], llàstima, per Rivaldo[o]. Pilota finalment[0]
590 rebutjada per Miquel Soler. Ara sí que[ə:] e[0]mpeny[jm] més el Barça i
591 ara[ə:] é[0]s qüestió d'estar molt[0] més concentrats, quan ' s'anuncia[ə:]
592 e[0]l canv[v]i.

593 **JC.** Entrarà C[θ]e[e]lade[e]s ' PEL lateral nigerià Okunowo, un
594 fut[b]bolista que ta[ə]mpoc[v] va j[j]uga[a:]r e[0]ls[0] noranta minuts[0]
595 del partit d'anada, en el canv[v]i més aplaudit del Nou Camp[p].
596 C[θ]e[e]lade[e]s ocuparà la posició que fins ara[0] o[0]cupava Cocu i serà
597 l'encarregat de dirig[ʒ]ir l'atac[k] ' del Fut[b]bol Club Barcelona, que
598 passarà[a] a[ə] j[j]uga[a:]r a[a]ra pràc[t]ticament[t] ' n[n]omés am[n]b[0]
599 Nadal i Reiziger com a defenses. Sembl[bl]a que Luis Enrique se situ[u]arà
600 ta[ə]mbé[e:] a[0]l carril dret.

601 **RP.** Ex[dz]ac[t]te. Efec[t]tivament[t] això[ɔ] o[o]b[t]servàvem com Luís
602 Enrique, aques[0]t[t] sí que[ə:] é[0]s polivalent[t], pobre[ə:] a[0]l·l[1:]ot, el
603 fan jugar de tot i[j] é[ə]s un gran jugador, evidentment[t]. És[s] s’home[o]
604 que més ad[m]mira[0] Hé[e]c[t]tor Cúpe[e]r. És[z] un gran jugador i
605 aquí[i:] e[0]l tenen ara, marcant[t] ‘ Stankovic o devora[ə] e[e]ll. A la
606 part[t] esquerra de les[t] seves pantalles, Luís Enrique situ[u]at a la
607 demarcació d’Okunowo.

608 **JC.** El partit[t] ‘ número cent[0] del jugado[o]r a[ə]sturià[a] a[ə]m[n]b[0]
609 la samarreta del Fut[b]bol Club Barcelona. Un fut[b]bolista que va[a]
610 a[0]rribar del Reial Madrid i que[0] ha[a] donat un rendiment[t]
611 espe[ə]c[t]tacula[a]r ‘ a[ə]l club bla[a]ugrana.

612 **RP.** Pilota PER Cocu. No a[ə]caba d’estar aparentment[t] ‘ lo fi que se’l
613 suposa[ə:] e[0]n aques[0]t[d] jugador, tenint[t] en com[n]p[0]te que[ə]
614 a[ə]vui és el seu debut davant[t] ‘ l’afició bla[au]grana. Molt[0] bé Giovanni
615 per Figo[o]. Atenció que té Figo[o] a[ə] davant[t] ‘ Miquel Soler. Giovanni
616 tirarà, fora. Era molt[0] difícil pod[d]e[ə:]r e[0]ngaltar un bon xut aquí.
617 Giovanni ta[a]mbé[e] e[ə]n vol. Figo[o] molt[0] marcat. Sembl[bl]a que no
618 s’atreveix a, a l’u contra u. Aquí tenen Miquel Soler i de fet[t] ‘ li ha fuit
619 una vegada com a molt[t] ‘ i sense gaire, gaire perill[ʎ]. De[e]vuit[0]

620 minuts. Continua[ə] e[ə]l z[s]ero a un, aquí, a l'estadi del Fut[b]bol Club
621 Barcelona. En Miquel Àngel Nadal rebutja[ə] a[0]questa bolla per
622 Engonga. No a[ə]rriba Biagini. Engonga torna[ə:] a[0] e[0]star fet ' un
623 ex[s]traordinari jugador, donant[t] un rendimen[m]t[0] mag[n]nífic. Treta
624 de banda. A pe[e]sar de les que[e]ixes de l'afició bla[a]ugrana, l'aux[s]iliar
625 dóna treta de banda a favor del Mallorca. Lauren, malament[t] ara.
626 [θ]e[e]lade[e]s per Giovanni, obrin[m]t[0] per Luís Enrique. Luís Enrique
627 que té[e] a[0] davant[t] Stankovic. Ta[ə]mbé s'obri Figo[o]. Endarrereix[ʃ]
628 per C[θ]e[e]lade[e]s. C[θ]e[e]lade[e]s molt[0] marcat ara. Rivaldo, Cocu,
629 Cocu e[ə]n curt[t]. Molt[0] bé Soler. Intentava la paret. Poques idees[r]
630 realment[t]. Pot[v] venir qual[kwal]sevol cosa[ə] e[ə]videntmen[m]t[0]
631 perquè[ə:] e[0]l Barça té home[o]s que des[z]equilibren en qual[kwal]sevol
632 moment[t], però[ɔ] ' e[ə]l joc col·l[1]ec[0]tiu, deixa molt[0] que desitjar.
633 Nadal, canvi[i]an[m]t[0] per Rivaldo[o]. Devora té Sergi. Davant[0] TÉ
634 Paco Soler, que[0] ha[a] fet un ex[t]cel·l[1]en[m]t[0] partit, molt[0] millor
635 que[ə:] e[0]l jugat a Palma. C[s]e[ə]lade[ə]s canvia[ə:] e[0]l joc[p] per
636 Figo[o]. Ex[t]cel·l[1]ent[0] control de Figo[o]. Aquest és el Figo[o] que
637 to[u]thom coneix. Però no, no s'acaba d'atrevir. Finalment[0] sí, però[ɔ]
638 E[e]ngonga. Tota l'avantatge per Vicente[e:] E[0]ngonga que surt[t]
639 am[n]b[0] la pilota controlada per Dani. Dani XXX té[ə] a[ə] davant[t] a

640 Luís Enrique, un home[o] molt[0] ràpid. Se'n va Dani de Luís Enrique.
641 Continua Dani. Mag[n]nífica jugada de Dani. Atenció, per Paco Soler!
642 Paco Soler per Biagini que[ə] a[0]rriba. T[a]mbé[e] a[0]rriba Nadal.
643 Ta[a]mbé Biagini. Tots[0] dos[z] lluitant[t] ‘ per aquesta pilota.
644 **JC.** Està fent[t] un partit ex[s]traordinari Dani Garcia, un fut[b]bolista
645 que[ə:] e[0]stà demostran[n]t[0] que[ə:] é[0]s capaç[z] de recórrer
646 molt[0]s[z] de metres am[n]b[0] la pilota[ə:] a[0]ls[s] peus, de passar la
647 pilota ta[ə]mbé[e] a[ə] la primera, de provocar faltes i de fer rematades
648 com la que[ə:] e[0]stà suposant[t] ‘ l’únic go[o]l del partit, el que dóna la
649 victòria[0] ‘ a[ə]l Mall[j]orca[ə:] a[0]l Nou Camp[p].
650 **RP.** Quan pod[d]eu[w] ESCOLTAR la bronca que[ə] ‘ els aficionats[z]
651 manifesten en aquest[t] ‘ partit quan ja són vin[m]t[0] minuts[z] de la
652 segona part[t], vin[m]t[0] minuts i mig, i el marcador continua[ə]
653 a[ə]m[n]b[0] ‘ l’avantatge de l’equip[d] de Cúper. Giovanni que la demana.
654 Giovanni que rep, de cap, malament[t], per cert[t]. Stankovic. Atenció que
655 pot a[0]rribar Biagini. Nadal, am[m]b[0] tota l’avantatge del món se fa[a:]
656 a[0]m[n]b[0] la pilota.Vint[t]-i-un minuts[s], s’acaben de co[u]mplir
657 d’aquesta segona part[t]. Empeny[ɲ] ‘ la gradaria, els[z] més
658 incondicionals, Barça, Barça. Però[ɔ] a[0]ques[0]t[b] Barça, de moment[t],
659 perd[t]. Sergi. Continua Sergi ‘ per Rivaldo. Penjarà Rivaldo! A[0]vantatge

660 per Siviero. Ta[a]mbé per Lauren que controla mag[n]níficament[t]. És
661 ob[d]jec[t]te de falta. Claríssima, claríssima la falta de Sergi, que[ə]
662 a[0]demés ho[u] sap perfec[t]tament[t], damunt[0] Lauren.

663 **JC.** Destacabl[bl]e l'equilibri defensiu d'aques[0]t[n] nou Reial Mallorca,
664 am[n]b[0] tres[d] jugadors nous, Lauren per la dreta, un fut[b]bolista
665 que[ə] ha[a] com[n]p[0]tat am[n]b[0] la co[o]nfiança de Cúpe[e]r per
666 sup[b]lir Javier Olaiz[θ]ola, Gustavo Siviero, cada vegada, cada minut[k]
667 que passa més[z] acoplat amb[0] Marc[θ]elino Helena i Miquel Soler, un
668 jugador de molta[ə:] e[0]x[s]periència[ə], que[ə:] e[0]stà demostrant[t] una
669 gran veterania[ə:] a[0]l carril esquerre. Sembl[bl]a que[ə] u[u]n altre
670 fut[b]bolista[ə:] é[0]s[z] a punt[0] d'entrar, Óscar Arpón, que debutaria[ə:]
671 a[0]m[n]b[0] la samarreta del Reial Mall[j]orca.

672 **RP.** Pilotada de Sergi. Pilotada de Sergi, am[n]b[0] qui te demostra que[ə]
673 a[0]ixò no rut[d]lla, no funciona, on Luís Enrique no hi[j] ha[a] a[ə]rribat.
674 Aquest és el canv[v]i que[ə] a[ə]nunciava Jordi Callej[x]a. Se'n va Miquel
675 Soler. Dos[s] ' jugadors, ah no, perdó, perdó. És que veia que Miquel Soler
676 se n'anava d'Ibagaz[θ]a XXX cansadíssim m'im[m]agín. Ta[a]mbé
677 m'im[m]agín que li ve molt[0] gros aques[0]t[k] camp[p], però bé s'ha
678 d'acostumar i és una manera de fer-ho. Óscar Arpón, un... com[n] de... com
679 Miquel Soler, dos[d] jugadors de la pe[ə]drera del Barça, fets aquí. Biagini.

680 Se fa un petit embull[j] Biagini. Atenció[o:] e[0]n el co[ɔ]ntra[ə]a[0]tac[d]
681 del Barça. Pareix[j] que vol imprimir més[r] ve[e]locit[t]at però no
682 a[ə]caba de... de fer-ho Rivaldo[o], que se veu[əw] supe[e]rat en
683 aquesta[0] o[o]portunit[d]at[p] per Lauren que cedeix[j] fora de banda.
684 Óscar Arpon, jugador del Betis, que va juga[a:]r e[0]n el
685 Sa[a]nta[a]nde[e]r. I la pilota, en aquesta[ə:] a[0]c[t]ció rebotada per
686 Lauren, ha pe[e]gat a Cocu i una[0] a[a]ltra vegada favorabl[bl]e a
687 l'equip[p] ' mallo[o]rquinista. Aquí tenen Lauren, ta[a]mbé que[ə:] e[0]stà
688 co[u]mplin[m]t[0] perfec[k]tament[t] amb[b] el seu paper. Ara li ha tirat
689 malament[t] a Paco Soler. Giovanni per[r] Luís Enrique, atenció. Tocant[t]
690 ' suament[t] ' per[r] Rivaldo[o]! Pilota rebota[ə:] e[0]n Marc[θ]elino!
691 Molt[0]s[0] de rebots! I finalment[t] Albert[t] ' C[s]e[ə]lade[ə]s que[ə]
692 a[ə] la desesperada ho[u] prova de molt[t] enfora. Aquí tenen l'andorrà,
693 que no ha[a:] e[0]stat gens afortunat en aquest[t] ' llançament[t] a la
694 porteria 'de Car[r]los Àng[x]el Roa.
695 **JC.** No ha[a] a[0]conseguit en cap ac[t]ció el Fut[b]bol Club Barcelona, en
696 tot el que duim de partit, a[ə]rriba[a:]r a[0]m[n]b[0] la pilota controlada
697 dins[z] l'àrea de Roa i encara[a:]r e[0]l porter del Reial Mall[j]orca.
698 **RP.** Aquí tenen l'ac[t]ció repetida, com[n] li pega molt[0] malament[t].
699 Ja[a] e[ə]n viu. Óscar, damun[m]t[0] Figo. A[0]vantage, a[0]vantage per...

700 Figo. Mag[n]nífica la qua[kwə]lit[t]at tèc[n]nica d'aquest[d] jugador, però
701 Miquel Soler am[m]b[0] veterania li ha lle[e]vat[1] la pilota i a damunt[0]
702 li... provoca[ə] a[ə]ques[0]t[f] fora de banda.

703 **JC.** I si durant[0] tota la set[m]mana s'ha par[r]lat ' dels[s] probl[bl]emes
704 que tendria Cúpe[e]r per acoplar tant[0]s[0] de jugadors nous a la
705 plantill[j]a, pod[r]em dir que[0] ha[a]n debutat[v] vuit[t] ' jugadors fixats
706 durant[0] l'estiu pel Reial Mall[j]orca i n[n]omés tres al Fut[b]bol Club
707 Barcelona. I si un dels[z] dos conjunt[0]s[s], que[ə:] e[0]stan
708 ac[t]tu[u]ant[t] al Nou Camp[p], està donant[0] sensació de bloc, sensació
709 d'equip, aquest és el Reial Mall[j]orca d'Héc[t]tor Cúpe[e]r.

710 **RP.** Primera[0] i[i]ntervenció d'Óscar Arpón. Se n'anava de dos a tres[d]
711 jugadors i ha rebut aquesta falta que[ə] e[ə]ncara ' refreda més ' les
712 possibilit[0]ats atacants[z] del Barcelona. Fora de joc, a[0]ssenyalen ara[ə] '
713 a[ə] Biagini. Aquest és el tem[n]p[0]s[s], vint[t]-i-cin[m]c[0] minut[d]s[0]
714 d'aquesta segona part[t], a vin[m]t[0] minuts[s] ' del final ' del partit.

DEBAT

1 **FB.** Bon[m] vespre. Qual[kwal]cú se'n recorda des programa *Xiu-Xiu*? I de
2 j[ʒ]o? Qual[kwal]cú se'n recorda? Jo vaig[dʒ] esser un des presentadors
3 d'aques[0]t[p] programa, que[ə:] e[0]s[z] nostre[o] centre va[a] e[ə]metre
4 fa ... una quinzena d'any[jn]s[s], poc[m] més pot[m] manco. Idò bé, avui
5 recordarem, d'entrada, un... una presentació que vàrem[m] fer dia 4 de
6 gener de l'any[jm] 1985.
7 [...]
8 Pod[r]eu[w] estar ben segurs, que no mos im[m:]aginàvem mai, quinze[0]
9 a[a]ny[jn]s després, pod[r]e[ə:]r e[0]star de bell[ʎ] nou am[n]b[0]
10 tot[v]s[0] voltros presentant[t] ' aques[0]t[p] programa, dedicat[p],
11 prec[z]isament[t], en es[z] vin[m]t[0] primers any[jn]s[z] de sa nostra
12 televisió. Quan celebrem s'aniversari de sa tele[e], ens hem[n] de referir, en
13 primer lloc, a ses persones que[0] ha[a]n fet[p] possibl[bl]e i que[ə:]
14 a[0]c[t]tualment[t] ' estan fen[m]t[0] possibl[bl]e aques[0]t[k]
15 creix[ʒ]ement[t], perquè[ə:] e[0]stà molt[0] bé par[l]lar de televisió, de que
16 si buu ha canvi[i]at[m] molt[t], que si sa tèc[n]nica[a] ha[0] a[0]vançat, que
17 si per amunt[t], que si per avall. Però mem, darrera sa televisió, qui[i] hi[0]
18 ha[a]? Persones, un col·l[1]ec[t]tiu de persones que[ə:] a[0]mb[b] el seu[w]
19 esforç, ho[əw] fan possibl[bl]e. Record[t] ' quan[t] en es començament[t] '
20 se feia ... enviàvem[m] ' ses[t] cintes a Madrid[t] ' perquè[ə:] e[0]ls[ə]

21 revelassin i els emetíem des[z] d'allà o ara que tenim ordinadors[z]
22 digitals[0] de[ə] ' alta tèc[n]nica... S'essència[0] ' es[t] sa mateixa:
23 darrere[ə] ' u[u]n ordinador digital i darrere[0] u[u]na càmera de c[s]ine[e]
24 hi[əj] ha[a] ' una persona. Per lo tant[t], gràcie[0]s a totes aquestes
25 persones, noltros ' pod[r]em disfrutar ' d'aques[0]t tem[n]p[0]s[0] de
26 televisió, d'entreteniment[t], d'informació etc, etc. I... abans[s] ' DE[ə]
27 a[ə]rribar a pod[r]er[r]-se[ə] e[ə]metre aquestes totes aquestes emiss[s]ions
28 aquí es[r] nostre[o] centre territorial sempre ' s'ha ' caracteritz[s]at per una
29 cosa: per du[u]r e[ə]ndavant[t] un ferm ' compromís am[n]b[0] la nostra
30 llengua[go], am[n]b[0] la nostra cultura, am[n]b[0] les[z] nostres a[ə]rrels i
31 am[n]b[0] sa nostra[ə] i[j]dentit[t]at. I tot això ha tengut un premi molt[0]
32 gros, perquè gràcie[0]s a tot[v]s[0] vltros hem pogut a[ə]rribar
33 dig[ɜ]nament[t] en aques[0]ts[s] primers vint[t] any[jn]s. Ara, i per
34 començar aques[0]t[p] primer programa, tornarem a veu[ow]re[ə] u[u]na
35 presentació, que va fer na Teresa, sa nostra convidada d'Eivissa, durant[t]
36 aques[0]t *Xiu-Xiu* que vàrem[n] dedica[a]r e[ə]n els[0] Reis[s] '
37 d'Orient[t].
38 [...]

39 Supòs, que vos im[m:]aginau, que tenim am[n]b[0] noltros a na Teresa.
40 Tenia deu[w] any[jn]s, estu[o]di[i]ava quint[t] ‘ d’en... d’educació general
41 bàs[s]ica, i[j] a[a]ra, després[r] d’estu[o]di[i]ar molt[t], perquè[0] ha[a]
42 ha[0]gut de fer molt[0]s[0] de deures, ha[a] ha[0]gut d’estu[u]di[i]ar
43 molt[t], ha[a] a[0]rribat a ser llicenciada en P[0]sicologia. Act[t]ualment[t]
44 ‘ està fent[t] un Màste[e]r[r] a s’Universit[t]at[d] Ramon Llull de Barcelona
45 i ha vengut, espe[e]cialment[t], per celebrar aques[0]t[v]s[0] vint[t]
46 any[jn]s, ha vengut a posta de Barcelona per esta[a:]r a[0]m[n]b[0] noltros.
47 Teresa, bon dia.

48 [...]

49 Estàs[z] n[n]irvi[i]osa?

50 [...]

51 Un po[o]quet, eh? Escolta, FA quinze[0] a[a]ny[jn]s, quan férem
52 aques[p]t[0] programa, que tu tenies deu[w] any[jn]s, hi[əj] e[ə]staves
53 n[n]i[i]rviosa?

54 [...]

55 Bé Teresa. Mira, ara te pot[p]s[0] posar ben tranquil·l[1]a. Jo te diré[e:]
56 e[0]s perquè: perquè[ə:] e[0]ncara que[ə] hi[j] hag[g]i molta de gent[0] que
57 mos[r] mira, mos[t] sabran perdonar si feim qual[kwal]que malifeta. Per lo
58 tant[t], estam ‘ en família[ə], eh? En aques[0]t[p] pro... mateix[j] programa,

59 que va participar na Teresa hi[əj] varen participar altres[z] nins i nines,
60 com heu vist[t]. Bé, escoltau, ara, vos[z] diré[e:] e[0]s[t] secret. Vàrem[n]
61 dir, farem un programa dedicat en es[r] nins. Ei, com el feim? Hem
62 d'o[0]mpli[i:]r e[0]s plató, hem de dur nins... i en aquí... com farem...ah.
63 Ja[a:] e[0]stà, sí. E... sa gen[n]t[0] que fa feina am[n]b[0] noltros... pues
64 mem en Ricard[t], sa teva fill[0]a, pot venir? Na Sílvia? Sí. En aquell[ʎ]
65 tem[n]p[0]s[0] feia feina[ə:] e[0]n Guill[0]em Frontera, na Tànit, que
66 vengui. Na Margalida, sa fill[0]a d'en Dami[i]à Febrer. I així a poc a poc
67 vàrem o[0]mpli[i]r a[ə]quell[ʎ] plató, que tu vares ser sa presentadora.
68 Ta[ə]mbé, durant[t] aques[0]ts any[jn]s, d'aques[0]ts[z] vint[t] any[jn]s,
69 concretament[t] a finals[0] de l'any[jm] 1989, i l'any[jn] 90, se va[a]
70 e[ə]metre un programa[ə] i[i]nfantil, que va tenir un èx[ts]it...bono, que
71 ni[j] e[ə]s[r] mateixos que[ə] e[ə]l varen fer s'ho im[m]aginen. Se deia
72 *Trencaclosques* i[i] ' un dels[0] seus[0] cre[e]a[ə]dors, d'aquesta sèrie, va
73 se[ə:]r e[0]n Francesc Aguiló, que[ə:] el tenim aquí[i] a[ə] s'estudi.
74 Bon[m] vespre Xesc.
75 [...]
76 A tu sí que t'agraim molt[t] ' sa teva presència[0], i te diré[e:] e[0]s perquè.
77 Perquè[ə] u[u]na persona que té[e:] e[0]s[r] grip i que fa s'esforç[s] ' de
78 venir des[z] de Muro fins aquí, jo crec que val la pena agrair[r]-li.

79 [...]
80 Ten[m]s[0] bon record[t] ‘ DES *Trencaclosques*?
81 [...]
82 Molt[0] bé.
83 [...]
84 Molt[0] bé, Xesc. Moltes[z] gràcie[0]s. Ta[ə]mbé dir[r]-vos, que[ə]
85 a[0]questa veu[əw] de cassalla que té no[o] é[ə]s[t] sa seva[ə:]
86 a[0]utèntica. Bueno, es[t] sa seva PERQUÈ la man[n]ej[dʒ]a[ə] a[a]ra,
87 però[o:] é[0]s[z] deg[b]ut en aques[s]t[t] ‘ grip, que, repetesc[k], té[e] e[ə]n
88 aques[0]t[m]s[0] moment[0]s. I[j] a[a]ra j[ʒ]o crec que mos[s] convendria ‘
89 veu[əw]re un *Trencaclosques*, perquè[ə] a[0]que[e]s[0]t[t]s[0]
90 *Trencaclosques* varen tenir aques[0]t[d]s[z] èx[ts]its[0] tan[n] gros i jo
91 trob[k] que val la pena repetir-ho. Per tant[t], mos[0] n’anam a veu[ow]re
92 es[z] darrer *Trencaclosques* que vàrem[m] fer i tot d’una que[ə] a[0]cabi,
93 aprox[ts]imadament[0] d’aquí VINT[T]-I-SET, vint[t]-i-vuit[m] minuts,
94 tornarem a[ə:] e[0]star a[0]quí i farem una tertúlia[ə] ‘ amb[b]
95 aques[0]t[d]s[0] dos convidat[k]s[0] que tenim. Moltes gràcie[0]s i fins ara.
96 [...]

97 Quina meravella. Quin[m] programa tan guapo Xesc. Supòs que[ə:]
98 e[0]ncara, any[jn]s[z] després, encara[ə] hi[əj] veu[əw]s qual[kwal]que
99 defec[t]te?
100 [...]
101 Sí. Jo s'essència[0] ' des[s] programa, es[r] missatge, tot m'ha[a:]
102 e[0]ncantat. Tu , e... Teresa miraves *Trencaclosques* en aquell[j]
103 tem[n]p[0]s?
104 [...]
105 No miraves[t] sa tele[e]?
106 [...]
107 I sa tele[e] ba[a]lear, la miraves?
108 [...]
109 Què passava, però? Perquè[ə] E[ə]STAVES a classe[e] XXX?
110 [...]
111 Sí. Se feia de dues a dues i mitja, no? O s'emetia en aquest[t] horari, més o
112 manco, entre les[z] dues i les quatre.
113 [...]
114 Molt[0] bé. En aquell[j] tem[n]p[0]s[s], quines crítiques, quins[0]
115 comentaris ' rebereu de *Trencaclosques*?
116 [...]

117 O sigui... O sigui que[ə:] e[0]s[z] missatge[ə] é[ə]s es[z] mateix... Vull[j]
118 dir es[z] missatge[ə] é[ə]s[z] vigent[t], això[ɔ] é[ə]s[z] lo que[ə]
119 a[0]nava[ə] a[0] dir.
120 [...]
121 I... na Teresa, a[ə] E[0]ivissa, jo no sé si és que[ə] a[0]llà e... miraves[z]
122 menos[t] sa tele[e] o[ɔ] a[0]ixò no ho[w] sé, però tu quan[t] eres petita te
123 limitaven un poquet es consum de televisió?
124 [...]
125 Xesc, eh, en aques[0]t[p] programa, en aques[0]t *Trencaclosques*, tu[u:]
126 e[0]stàs par[r]lant[t] ‘ de... prec[z]is[z]ament[0] d’apagar sa televisió i
127 d’anar a juga[a:]r e[0]n es carrer... Vull[j] di[i:]r é[0]s un poc un contrast[t]
128 això, no?
129 [...]
130 Hi[əj] ha ta[ə]mbé un... diguéssim un[m]s[0] programes que se feien un
131 tem[n]p[0]s[s], com record[t], jo què sé, *Bonanz[θ]a*, *H[x]eidi*, *Pipi*
132 *Calz[θ]as Largas*... Creis[s] ‘ que[ə] a[0]ques[0]t[t]s e... encara tenen es[r]
133 mateix... Vull[j] dir, a un nin li pot a[ə]treure[ə] u[u]n programa com
134 aques[0]ts o s’estimen més es... es[z] missatge que du, per ex[dz]emple, jo
135 què sé, pues en Hacutaque, que[ə] é[ə]s, és... es dibuixos animats[s] ‘
136 que[ə] e[0]met sa Televisió[o:] E[0]spanyola.

137 [...]
138 Ah sí. N'Oliver.
139 [...]
140 En Hacutaque[e] é[ə]s ecologista, pacifista... Vull[j] dir, que[ə] hi[j] ha[a]
141 ha[0]gut un canvi, no? Hi[əj] ha[a] ha[0]gut una[ə] e[0]voluc[s]ió per dir-
142 ho de qual[kwal]que manera. Així com abans[0] se bas[s]ava
143 bàs[s]icament[0] tot en s'impac[t]te de... de sa violència[0], avui pareix[ʃ] ‘
144 que[ə], e[ə]ncara que siguin es[d] japonesos, es[d] japonesos van en es[r]
145 duro, i si ara ven s'ecologia i ven es[s] pacifis[z]me, pues fan fan això, no?
146 [...]
147 Bueno[o] ‘ ara[ə] ‘ he[ə]m situat un poc[t] ses coses, estam j[ʒ]a més
148 tranquils. Ha[a:] e[0]stat sa primera ... es primer quart[0] d'hora d'estar
149 davant[t] es[z] nostre[o]s espe[e]c[t]tadors i jo crec que[0] a[a]ra[ə] he[ə]m
150 de par[l]lar de coses una mica més[t] serioses. Na Teresa està[a] a[0] s'edat
151 ide[e]al de tenir novio... i[j] e[ə]n té. Té u[w]n novio que[ə:] é[0]s
152 eivissenc[k], en Sergio, que[ə:] e[0]stà estu[o]di[i]ant[t], e ... vol esser
153 notari, està[a:] e[0]stu[o]di[i]ant[0] per notari, una carrera difícilíssima. I jo
154 te deman això Teresa, no per... per fisgonar a dins[0] sa teua vida privada,
155 sinó ‘ per introdui[i]r e[ə]s tema de sa[0] independència[0], un poquet.

156 Tu[w] ha[a]s pensat en independitz[z]ar[r]-te per cre[e]ar es teu propi... sa
157 teua pròpia[ə] llar, sa teva pròpia[ə] casa?
158 [...]
159 Dic això ta[ə]mbé perquè e... molt[0]s[0] de pares diu[w]en que[ə:] e[0]s[t]
160 seus[0] fill[ʎ]s[z] ‘ no se’n van de ca[a] seva. Estàs[z] d’acord Xesc?
161 [...]
162 Tu[u:] e[0]stàs d’acord[t], Teresa?
163 [...]
164 Quant[0]s[0] de fill[ʎ]s[s] ‘ tens[s], Xesc[k]?
165 [...]
166 Quina[ə] e[0]dat tenen?
167 [...]
168 Tu creus[s] que realment[t] ha canvi[i]at tant[t] en vint[t] any[jn]s?
169 [...]
170 Sí?
171 [...]
172 Com te dus am[n]b[0] sos teus[0] fill[j]s?
173 [...]

174 Evidentment[t], això[ɔ:] é[0]s lo que val, estimar[r]-se. I tu Teresa supòs
175 que j[ʒ]a[a:] ha[0]s passat s'etapa[ə] a[ə]questa de... d'arriba[a]r a[ə] les...
176 en a quina[0] ho[ɔ]ra s'arriba[ə] a[a]ra[ə:] e[0]s[z] vespre?
177 [...]
178 No? S'arriba a...
179 [...]
180 És[z] vera? S'arriba a sa.... realment[t] és[z] veritat això?
181 [...]
182 Però vaj[j]a. Es teus[s] pares... ara j[ʒ]a no tens[0] límits, vull[j] dir ara
183 j[ʒ]a pots a[ə]rriba[a]r a[0] s'hora que vols.
184 [...]
185 Vint[t]-i-cinc[k] any[jn]s. Però tu[u] a[a]ra deus esta[a]r a[ə] s'etapa[ə]
186 a[ə]questa.
187 [...]
188 Negociar.
189 [...]
190 Quina[ə:] é[0]s[t] s'hora[ə:] establ[b:l]erta com a normal, diguéssim,
191 d'a[ə]rribar d'un dissab[t]te, pe[ə]r[0] e[0]x[dz]emple.
192 [...]

193 Tu Teresa creus[0] que[ə] ‘ ho[əw] entens, en això que diu en... en
194 Xesc[k]? Ho[əw] entens? Vull[j] dir, has passat aquesta[ə] e[0]tapa o
195 hi[əj] estàs encara?
196 [...]
197 J[j]a l’has[t] supe[ə]rada, no?
198 [...]
199 Però[ɔ:] e[0]ncara[ə] a[0]rribes tard[t].
200 [...]
201 No
202 [...]
203 Idò jo crec que[0] a[a]ra podr[ɔ]ia ser per ventura[ə] u[u]n bon moment[t],
204 ara que[ə:] he[0]m par[ɫ]lat de... de sorti[i:]r e[0]s[z] vespre i de... i de
205 s’activit[d]at[d] noc[t]turna, de veu[ow]re[ə] ‘ u[u]n trosset d’una gravació
206 que va fe[e]r e[ə]n Xesc[k] durant[t], bueno en Xesc i[j] e[ə]l seu[w]
207 equip[d] de Cucorba, prec[z]is[z]ament[t] a un *Trencaclosques*. Mem,
208 a[ə]nem a veu[o]re’l.
209 [...]
210 Xesc, què diran es teus fill[j]s si veu[əw]en això, mem? Conta-lis. Tu
211 que[ə:] e[0]ls a[ə]tures. Mem, a[ə]ixò què?
212 [...]

213 Jo volia par[ɫ]lar un poquet ara ‘ de sa feina, queda molt[0] poc[t]
214 tem[n]p[0]s[s] per a[ə]cabar, però u[w]n poc[d] des tema de sa feina.
215 Ac[t]tualment[t] e... molt[0]s[0] d’al·l[ɫ:]ots han d’abandonar sa[0]
216 u[u]niversit[t]at, prec[z]is[z]ament[t], perquè[ə] e[ə]ls[ə] demanen, no
217 pod[r]en a[ə]cabar sa carrera perquè[ə] hi[ə] ha una demanda de feina.
218 Vull[j] dir que[ə] e[ə]stan passant[t] un momen[n]t[0] com a de que...
219 tu[w] ha[a]s fet[f] feina Teresa?
220 [...]
221 Aha. Quina feina[0] ha[a:]s fet, mem?
222 [...]
223 Per... per gua[go]nyar[r]-te quatre sous i ... Trobau que[ə] ‘ e[ə]s fet de...
224 de que[ə:] e[0]s[d] joves tenguin ac[k]cés a sa feina ‘ prest[t] ’ pot esser
225 una... una mesura[0] i[i]mportant[t] ‘ per sa seva[0] i[i]ndependència[0],
226 per[l] lo que[ə:] he[0]m par[l]lat, Xesc?
227 [...]
228 J[ɜ]a. Teresa tu penses ac[t]tu[u]ar. Ac[t]tu[u]ar? XXX Penses fer de
229 p[0]sicòlo[o]ga[ə:] a[0] E[0]ivissa?
230 [...]
231 O no ho[w] has pensat?
232 [...]

233 Tu creus[0] que trobaràs feina[ə] a[0]llà?

234 [...]

235 A[ə] E[0]ivissa, sí?

236 [...]

237 Jo ta[ə]mbé vo[o]llia fer u[u]n comentari... per.. per ex[s]plicar, per

238 ex[s]plicar que na Teresa va fe[e]r a[ə]ques[0]t[p] programa, de *Vint[t]*

239 *any[jn]s*, noltros que[ə] a[0]quí duim aquesta paperassa, tots, XXX. Idò na

240 Teresa, en es[t] seus[0] deu[w] any[jn]s, va fer aques[0]t[p] programa sense

241 cap[t] tipus de guió. Se va posa[a]r a[0]llà. Ademés jo no li vaig[j] donar

242 cap orde de res. Bueno, xerra un poquet. Va demana[a]r e[ə]n es[r] nins ...

243 Per cert[0] Teresa, se m'ha olvidat una cosa, en es començament[0] t'he

244 dit: que t'han de dur moltes[z] de coses els[0] Reis? I tu m'has dit: joc[g]s

245 màgic[k]s... Te varen dur tot això els[0] Reis o no te'n recordes?

246 [...]

247 Encara[ə:] e[0]l tens[z] es[z] monopoli?

248 [...]

249 T'agrada juga[a:]r e[0]s[z] monopoli?

250 [...]

251 Tu te'n recordes, Xesc, de quan[t] els[0] Reis[0] te duien coses?

252 [...]

253 Mem, digues[0]-me'n una.
254 [...]
255 Tota[ə] a[0]questa gran creativitat que des[z]bordes, el grup[k] Cucorba
256 desbordau de cara[ə:] e[0]n es[z] nins, d'[ə] [v]on, d'[ə] [v]on e... vull[j]
257 dir ses[r] rels, d'això ha[a:] e[0]stat un poc prec[z]is[z]ament[t] un poc ' sa
258 teua[0] i[i]nfància[0], ho[u] pots agrair a sa teua[0] i[i]nfància[ə]?
259 [...]
260 I[j] has[r] dit[k] que[ə:] e[0]s[r] nom[n] de Cucorba[ə] e[ə]s[r] de quan[t]
261 eres petit.
262 [...]
263 Què vol dir Cucorba?
264 [...]
265 Bon[m] vespre. Benvenguts al *Vint[t] any[jn]s*, aques[0]t[p] programa que
266 tenim per celebrar prec[z]is[z]ament[t] aques[0]t[p]s[0] primers vint[t]
267 any[jn]s[0] del nostre[ə] centre territorial de Televisió[o:] E[0]spanyola a
268 Ba[a]le[e]a[a]r[r]s. Ja sabeu sa fó[o]rmula: a[0]nam a s'arxiu, a[ə]gafam
269 una cinta de ses ' que[ə] he[ə]m emès durant[t] aques[0]t[v]s[0] vint[t]
270 any[jn]s, la vos passam a voltros i llavonces feim una tertúlia[ə] damunt[t]
271 es tema que[ə:] he[0]m triat set[m]mana a set[m]mana. Avui hem triat,
272 com que[ə] a[0]hir era[ə:] e[0]s[r] dia de sa festa de sa dona

273 treball[j]adora, aleshores, hem triat una cinta que va fer na Gina Garcias i
274 na Cris Martín, va ser sa realitz[z]adora, que se va[a] e[ə] metre dins una
275 sèrie, que se deia *l'Ull[ʎ] de vidre*, se va[a] e[0] metre dia quatre de
276 desembre de l'any[jm] 1987. I[j] hem convidat a s'estudi a na Catalina
277 Cirer, que[ə:] é[0]s una... una dona molt[0] coneguda a ses[r] nostres illes
278 per sa seva sincerit[d]at, per sa seva[ə:] e[0]spontaneï[j]t[t]at i ta[a]mbé per
279 ses[t] seves aficions. És una gran aficionada[ə:] e[0]n el Mallorca.
280 Ta[ə]mbé gran aficionada en es[r] ball de bot i és[t] sa delegada des[r]
281 Govern. Bon[ŋ] vespre.

282 [...]

283 Idò moltes[z] gràcie[ə]s per venir lo primer de tot[k] Catalina i ta[ə]mbé
284 vo[u]líem[n] sobre a veu[əw]re si has ha[0]gut de fer molt[0]s[0]
285 d'arregl[g:l]os per dir-ho de qual[kwal]que manera, a sa teva[ə] a[0]genda,
286 per tenir aques[0]t tem[n]p[0]s[s] per esta[a:]r a[0]m[n]b[0] noltros?

287 [...]

288 Idò t'ho agraim, una[0] a[a]ltra vegada més, que[0] ha[a]g[g]is pogut tenir
289 aques[s]t[t] espai per esta[a:]r a[0]m[n]b[0] noltros. Na Miquela Lladó[o:]
290 é[0]s professora D'ANGLÈS i des[z] de fa de[e]vuit any[jn]s[s] canta[ə]
291 a[ə]m[m]b[0] Música Nostra. Tu ta[ə]mbé t'ha costat molt[t] '
292 combina[a]r-ho per venir, Miquela?

293 [...]

294 Idò gràcie[0]s[z] Miquela. I[j] ara ta[ə]mbé s'altra convidada, com
295 voltros[z] m'im[m]agín que ja pensàveu, és[z] na Gina Garcias. És
296 pe[e]riodista. Treball[j]a en es[r] nostre[o] centre des[z] de l'any[jm] 1987.
297 I ella[0] ha[a] tengut[m] més[t] sort, perquè lo únic que[0] ha[a] ha[0]gut
298 de fer ha[a:] e[0]stat canvi[i]ar. XXX enlloc[d] d'esta[a]r a[0] sa
299 redac[k]ció, ha vengut en es plató i ha[a:] e[0]stat[m] més[t] senzill. E... de
300 totes[z] maneres, gràcie[0]s[d] Gina per venir. I ja que tu feres es[z] guió,
301 mos pots ex[s]plica[a]r u[u]n poc[k] ' de... lo que[ə] a[0]nam a veu[əw]re,
302 Gina.

303 [...]

304 Molt[0] bé. Idò si vos[s] pareix[j], amic[k]s i amigues, a[ə]nem a
305 veu[əw]re aques[s]t[t] ' reportatge que repetim va fer na Gina, realitz[z]at
306 per na Cris Martín i d'aquí a[0] A[ə]PROX[TS]IMADAMENT[t] uns[0]
307 vint[t] i pico de minuts[s] ' mos tornarem a veu[əw]re i par[l]larem, farem
308 una tertúlia[ə] a[ə]mb[b] aquestes convidades.

309 [...]

310 Tornam a ser a[0]quí am[n]b[0] tot[v]s[0] voltros, després[z] d'aques[s]t[d]
311 reportatge. Gina[ə] e[0]nhorabona perquè[ə] e[ə]stà molt[0] bé.

312 [...]

313 Si s'hagués de fer ara, tu creus[s] que s'haurien de tocar moltes coses o ...?
314 [...]
315 Sa teua feina, Miquela, com a mestra ta[ə]mbé ha canvi[j]at, en dotze[0]
316 a[a]ny[jn]s?
317 [...]
318 Tal volta, sa que més hag[g]i canvi[j]at de totes ha[a:] e[0]stat[n] na
319 Catalina Cirer, perquè fa deu[w] any[jn]s estava fen[ɱ]t[0] feina[ə] a[ə] un
320 banc[k]. Avui en dia segueix[t] tenint[0] sa responsabilit[d]at de sa
321 delegació de Gover[r]n[n]. Això implica moltes coses, des[z] de tenir un
322 xò[o]fe[e]r[r] fins a rebre autorit[t]ats. Vull[j] dir, estar reunida
323 moltíssimes[r] de vegades am[n]b[0] gent[t], am[n]b[0]... altes esferes
324 militar[r]s etc etc. Vull[j] dir que[ə] ' é[ə]s a[ə]llà[a] a[ə] [v]on s'ha notat,
325 s'ha notat[m] més es canvi per dir-ho de qual[kwal]que manera, no?
326 [...]
327 Amb[b] això na Catalina vol dir que no li han pujat es fum[n]s. Que[ə:]
328 e[0]stà a[0]llà mateix, que és[t] sa mateixa d'abans...
329 [...]
330 I que no pes fet, i que no pes fet de ser sa delegada des[r] Gover[r]n[m]
331 pues ja vas en cotxe[o] o[0]ficial així. Ella pot a[ə]nar am[n]b[0] cotxe[o]

332 o[0]ficial, però hi[əj] va pensant[t] amb[b] això. Pensan[n]t[0] que demà

333 pot torna[a]r a[0] fer feina.

334 [...]

335 De totes[z] maneres, jo pens[s] ‘ que lo que fa realmen[n]t[0] canvi[i]ar ses

336 persones[t] són es fill[ʎ]s. Estàs[z] d’acord[t] ‘ Miquela?

337 [...]

338 Mem, na Gina té dues fill[0]es[z] grans, per ventura mos pot donar sa

339 seva[ə:] [0]ex[s]periència[0]. A tu t’ha[a:] e[0]stat difícil, Gina, compartir

340 sa teua feina professional am[n]b[0] sa... am[n]b[0] sa feina de sa teva

341 responsabilitat din[n]s[0] ca[a] teva?

342 [...]

343 Na Miquela té tres fill[ʎ]s, un de vint[t]-i-cinc[k], vint[t]-i-quatre i vint[t]-i-

344 tres any[jn]s i fa moltes coses. És[z] mestra ... Mús[z]ica Nostra i a part[0]

345 d’això tens e... tem[n]p[0]s[s], tens[0] tem[n]p[0]s[z] encara per altres

346 ac[t]tivit[at]at[k]s[0] com[n] són col·l[1]aboracions a ràdio etc, etc. Sa meua

347 pregunta concreta[ə] é[ə]s[z] d’on treus es tem[n]p[0]s[s]?

348 [...]

349 A[ə]na[a:]r e[0]n es[t] c[s]ine[e].

350 [...]

351 Na Catalina jo crec que és[t] sa que té, no ho[w] sé, però crec que és[t] sa
352 que té més[t] sort[0] perquè té es[t] sogres i té ses... to[o]n pare[ə] i ta mare
353 que t'ajuden, vull[j] dir que col·l[1]aboren am[n]b[0] sa ... a ca[a] teva, o bé
354 am[n]b[0] sos[z] menjars o bé te guarden es[dz] al·l[1:]ots...Quin xollo que
355 tens!

356 [...]

357 Jo... jo vull[j] di[i]r a[ə]mb[b] aques[s]t[t] aspec[t]te que
358 prec[z]is[z]ament[t] es[dz] home[o]s ta[ə]mbé[e:] he[0]m evoluc[s]ionat
359 molt[t], perquè e... recor[r]d[t] que fa, lo que tu dius, vint[t] any[jn]s donar
360 b[v]ib[v]erons, encara mira, però[ɔ:] e[0]scurar... És que[ə:] e[0]s teus[0]
361 propis pares o[ɔ:] e[0]s teus[0] p[r]adr[0]ins[0] se'n reien de tu. Te deien
362 “es[dz] home[o]s no[o:] e[0]scuren”. Vull[j] dir que[ə:] e[0]s[dz]
363 home[o]s, no[o:] é[0]s que vulgui defensar ta[ə]mpoc es[dz] home[o]s, ni
364 molt[0] manco, però sí dir, que mos hem ha[ə]gut... No[o:] he[0]m
365 tengut[m] models. Així com ses[r] dones més o manco han tengut es[r]
366 models a ca[a] seva de veu[ow]re sa mare i veu[ow]re lo que feia, es[z]
367 dinar, escurar... Es[dz] home[o]s no. Al contrari, hem estat[t] ‘ moltes[r] de
368 vegades a[ə]turats i insultats, per dir-ho de qual[kwal]que manera. Vull[j]
369 dir que aques[0]t[t]s[s] ‘ darrers any[jn]s, ara ses parell[j]es[d] joves, hi[ə]

370 ha un canv[v]i total. Vull[j] dir, parell[j]es de trenta[ə] a[0]ny[jn]s
371 am[m]b[0] fill[ʎ]s, cada un fa es[t] seu... Comparteixen totalmen[m]t[0]
372 vull[j] dir. No[o] é[ə]s a[ə]ixò que[ə:] he[0]m dit abans[0] d'ajudar, que[0]
373 e[e]ra sa part[0] de fa vint[t] any[jn]s[0] d'ana[ə]r[r]-se integrant[t],
374 s'home[o]. Vull[j] dir...
375 [...]
376 Ex[dz]ac[t]te. Evoluc[s]ionar plegats. S'altre dia m'ho deia n'Esperança.
377 Deia que, que s'home[o], el necessitam, deia ella, per canv[v]i[j]ar, per
378 evoluc[s]ionar cap a una societ[d]at millor, que[ə:] é[0]s de lo que se
379 trac[t]ta. Això[ɔ:] é[0]s evident[t].
380 [...]
381 Jo ara demanaria, què[ə:] é[0]s més important[t], sa família[0] o sa feina.
382 [...]
383 Mem, Catalina, per tu. Xerrem des[r] de cada un. Des[z] de sa seva[ə:]
384 e[0]x[s]periència[0].

BIBLIOGRAFIA

BIBLIOGRAFIA

ALCOVER, A.M. (1909). “Una mica de dialectologia catalana”. A: *Bolletí del Diccionari de la Llengua Catalana*, vol. 4, pàg. 194-303.

-----; MOLL, F. de B. (1930-1962). *Diccionari català-valencià-balear*. Palma: Moll.

ALOMAR, A. I.; MELIÀ, J. (1999). *Proposta de model de llengua per a l'escola de les illes Balears*. Palma: COFUC, Editorial Moll.

----- et al. (1999). *La llengua catalana a Mallorca. Propostes per a l'ús públic*. Palma: Consell de Mallorca.

AMENGUAL, J.J. (1836). *Gramática de la lengua mallorquina*. Palma.

ARAGONÈS, A. (1994). *La llengua del Baix Ebre i del Montsià. Un model de llengua estàndard oral*. Tortosa: Centre de Normalització de les Terres de l'Ebre.

BADIA I MARGARIT, A.M. (1994). *Gramàtica de la llengua catalana: descriptiva, normativa, diatòpica, diastràtica*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

BARNILS, P. (1914). “De fonètica balear”. A: *Butlletí de Dialectologia Catalana*, vol. 2, pàg. 45-49.

BASSOLS, M.; RICO, A.; TORRENT, A.M. eds. (1997). *La llengua de TV3*.
Barcelona: Empúries.

BELTRAN J. S. (1986). *L'estàndard occidental. Una proposta sobre l'estàndard català a les terres del darrer tram de l'Ebre*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

----- (1992) "L'estàndard català a les terres del darrer tram de l'Ebre". A: *Segon Congrés Internacional de la Llengua Catalana, IV, àrea 3, Lingüística social*. Palma: Universitat de les Illes Balears.

BIBER, D. (1990). "Methodological Issues Regarded Corpus-based Analyses of Linguistic Variation" A: *Literary and Linguistic Computing*, núm. 5, pàg. 257-269.

BIBILONI, G. (1983a). *La llengua dels mallorquins. Anàlisi sociolingüística*. Tesi doctoral. Barcelona: Universitat de Barcelona.

----- (1983b): *Criteris lingüístics proposats pel Departament de Filologia Catalana per a les emissions de TVE a les Illes Balears* (exemplar mecanografiat).

----- (1997). *Llengua estàndard i variació lingüística*. València: Eliseu Climent (ed.).

----- (1998). "La e àtona en el català de Mallorca". A: *Estudis de llengua i literatura catalanes en honor de Joan Veny*, vol. 2. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

-----; CORBERA, J. (1984). “La llengua normativa a les Illes Balears”. A: *Problemàtica de la normativa del català. Actes de les Primeres Jornades d’Estudi de la Llengua Normativa*. Barcelona: Publicacions de l’Abadia de Montserrat.

----- et al. (1992): “El procés d’estandardització del català”. A: *Segon Congrés Internacional de la Llengua Catalana, IV, àrea 3, Lingüística social*. Palma: Universitat de les Illes Balears.

BONET, S. (1984). “Els manuals de gramàtica i la llengua normativa”. A: *Problemàtica de la normativa del català. Actes de les Primeres Jornades d’Estudi de la Llengua Normativa*. Barcelona: Publicacions de l’Abadia de Montserrat.

BRUGUERA, J. (1990): *Diccionari ortogràfic i de pronúncia*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

BUSQUETS, J. (1931). *Curs pràctic d’ortografia i elements de gramàtica catalana*. Palma.

CAIMARI, F. (1983). “El vocalisme de Sineu” A: *Maina*, núm. 8, pàg. 36-45.

CASALS, D. (1997). “La llengua normativa a Catalunya Ràdio”. A: *Escola Catalana*, núm. 343, pàg. 11-16.

----- (2001a). “Contribució dels media orals en la construcció d’un estàndard de masses plural: presència del dialecte nord-occidental en el llibre d’estil de

les emissores radiofòniques de la CCRTV “. A: *Zeitschrift Für Katalanistik*, vol. 14, pàg. 151-161.

----- (2001b). “Les polèmiques entre lights i heavies i les seves repercussions en l’elaboració dels models lingüístics per als mitjans de comunicació de massa”. A: M.A. Pradilla (ed.). *Societat, llengua i norma. A l’entorn de la normativització de la llengua catalana*. Benicarló: Alambor.

CASTELLANOS, C. (2000). *Llengua, dialectes i estandardització*. Barcelona: Octaedro.

CASTELLANOS, J. A. (1985). “La llengua dels locutors de la ràdio i la televisió francòfones del Quebec” A: *COM ensenyar català als adults*, núm. 9, pàg. 26-29.

----- (1990a). “La configuració dels models orals de llengua” A: *Cultura*, núm. 13, pàg. 29-31.

----- (1990b). “L’ortoèpia segons Fabra” A: *Els Marges*, núm. 42, pàg. 83-92.

----- (1993). *Manual de pronunciació*. Vic: Eumo.

----- (2001). *Contribució al model d’ortologia del català central. Modificacions de la proposta de l’Institut d’Estudis Catalans sobre l’estàndard oral de la llengua catalana en fonètica i en morfologia*. Bellaterra: Institut de Ciències de l’Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona.

-----; TORRENT, A. M. (1984). “Observacions sobre la fixació d’uns criteris d’elocució formal”. A: *Primeres Jornades sobre la mesocomunicació a Catalunya*. Bellaterra.

CIFUENTES, C. (1999). “La interferència lingüística en les emissores de Televisió de Palma”. A: I. Creus; Joan Julià; Sílvia Romero (eds.). *Llengua i mitjans de comunicació*. Lleida: Pagès editors.

COLOM, B. (1987). *Els principis de la Llei de Normalització Lingüística a les illes Balears*. Palma: Obra Cultural Balear.

COMISSIÓ DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA (1997). *Criteris lingüístics sobre traducció i doblatge*. Barcelona: Edicions 62.

CORBERA, J. (1988). *Proposició per una normativa estàndard unitària de la llengua catalana* (exemplar mecanografiat).

----- (1989). “Verinosa manipulació”. A: *Escola Catalana*, núm. 263, pàg. 2-3.

----- (1990a) “Verinosa manipulació (i II)”. A: *Escola Catalana*, núm. 264, pàg. 5-6.

----- (1990b). “Verinosa manipulació (i III)”. A: *Escola Catalana*, núm. 265, pàg. 5-7.

COROMINES, J. (1971). “Sobre l’elocució catalana en el teatre i en la recitació” A: *Lleures i converses d’un filòleg*. Barcelona: Club Editor (edició citada: 1983).

----- (1980-1988): *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*. Barcelona: Curial.

CREUS, I.; ROMERO, S. (1999). “Els mitjans de comunicació orals a Lleida”. A: *Llengua i ús*, núm. 14, pàg. 31-36.

DÍAZ FOUCES, O. (1994). *Sobre ortografia gallega. Materials per a una lectura de la polèmica normativa*. Tesi doctoral llegida al Departament de Filologia Romànica de la Universitat de Barcelona.

FABRA, P. (1903). “La representació de la *l* palatal” A: *Bolletí del Diccionari de la Llengua catalana*, vol. 10, pàg. 568-571.

----- (1918). *Gramàtica catalana*. Barcelona: Institut d’Estudis Catalans (facsimil de la setena edició: octubre 1995).

----- (1932). *Diccionari general de la llengua catalana*. Barcelona: Edhasa (edició citada: 1978).

----- (1956). *Gramàtica catalana*. Barcelona: Teide.

----- (1983). *Converses filològiques*. Edició crítica a càrrec de Joaquim Rafel. Barcelona: Edhasa.

FALCON, X. (1992). “La llengua estàndard: models de definició”. A: *Segon Congrés Internacional de la Llengua Catalana, IV, àrea 3, Lingüística social*. Palma: Universitat de les Illes Balears.

FAURA, N.; PALOMA, D.; TORRENT, A.M. eds. (1998). *La llengua de Televisió de Catalunya. Materials per a l'anàlisi*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.

FERRANDO, A. (1990). *La llengua als mitjans de comunicació*. València: Institut de Filologia Valenciana.

FERRATER, G. (1981) "Les gramàtiques de Pompeu Fabra". A: *Sobre el llenguatge*. Barcelona: Quaderns Crema.

FITÉ, R. (1992). "Incidència dels mitjans de comunicació audiovisuals en el procés d'estandardització. Relació entre els usos estàndards i la normativa vigent ". A: *Segon Congrés Internacional de la Llengua Catalana, IV, àrea 3, Lingüística social*. Palma: Universitat de les Illes Balears.

FLORENSA, A. (1968). *Un curset de fonètica catalana*. Barcelona: Col·legi Oficial d'Arquitectes de Barcelona (edició facsímil d'uns apunts d'un curset professat per Fabra el 1933).

FORTEZA, T. (1915). *Gramàtica de la llengua catalana*. Palma.

GARCIES, M. (1994). "15 anys de TVE a les Illes Balears". A: *Lluc*, núm. 783, pàg. 3-4.

GARVIN, P. (1992). "La langue standard. Concepts et processus". A: *Segon Congrés Internacional de la Llengua Catalana, IV, àrea 3, Lingüística social*. Palma: Universitat de les Illes Balears.

GOMIS, L. (1989). *Teoria dels gèneres periodístics*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

GREGORY, M.; CARROLL, S. (1978). *Language and Situation. Language Varieties and their Social Contexts*. Londres: Routledge&Kegan Paul.

GRIERA, A. (1917-1918). “El dialecte baleàric”. A: *Butlletí de Dialectologia Catalana*, vol. 5, pàg. 1-33.

GRIMALT, J. (1972). “El vocalisme de Felanitx”. A: *Mayurca*, núm. 8, pàg. 57-63.

GULSOY, J. (1993). *Estudis de gramàtica històrica*. València, Barcelona: Biblioteca Sanchis Guarner, Institut Universitari de Filologia Valenciana, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

HAUGEN, E. (1983). “The Implementation of Corpus Planning”. A: J. Covarrubias i J. A. Fishman (ed.). *Progress in Language Planning. International Perspectives*. Berlín, Nova York, Amsterdam: Mouton.

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS (1986). “La llengua catalana en els mitjans de comunicació de massa i especialment en la televisió”. A: *Documents de la Secció Filològica I*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

----- (1990). *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. I Fonètica*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, Secció Filològica (edició citada: 1996).

- (1991). "La llengua i els mitjans de comunicació de massa". A: *Documents de la Secció Filològica II*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- (1992). *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. II Morfologia*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, Secció Filològica (edició citada: 1996).
- (1995). *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona, Palma, València: Eds. 3 i 4, Eds. 62, Moll, Enciclopèdia Catalana.
- (1999). *Aplicació al català dels principis de transcripció de l'Associació Fonètica Internacional*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- JOAN, B. (1993). *Llengua estàndard a l'ensenyament*. Barcelona: Oikos-tau.
- JULIÀ, J. ed. (2000). *Llengua i ràdio*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- LACREU, J. (1990). *Manual d'ús de l'estàndard oral*. València: Universitat de València.
- (1992). "L'elaboració d'un estàndard català: problemes i perspectives". A: *I Jornades de Sociolingüística. La llengua estàndard*. Alcoi: Ajuntament d'Alcoi.
- (2001). *Diccionari valencià de la pronúncia*. Alzira: Bromera.
- (2002). "Els models de llengua del valencià". A: *Estudis del valencià d'ara. Actes del IV Congrés de Filologia Valenciana en homenatge al doctor Joan Veny*. València: Demes editorial.

-----; CHULIÀ C.; MARTÍNEZ N. (1995). *Gramàtica valenciana*. València: Bromera.

LAMUELA, X. (1982). “La llengua estàndard entre la codificació i l'estandardització”. A: *Els Marges*, núm. 25, pàg. 11-22.

----- (1984). “Fixació i funcionament de la gramàtica normativa en el procés d'estandardització de la llengua catalana”. A: *Problemàtica de la normativa del català. Actes de les Primeres Jornades d'Estudi de la Llengua Normativa*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

----- (1987). *Català, occità, friülà: llengües subordinades i planificació lingüística*. Barcelona: Quaderns Crema.

----- (1994). *Estandardització i establiment de llengües*. Barcelona: Edicions 62.

-----; MURGADES, J. (1984). *Teoria de la llengua literària segons Fabra*. Barcelona: Quaderns Crema.

LÓPEZ CASANOVAS, J. F. (1981). “La lengua de los menorquines”. A: *Geografía e historia de Menorca*, vol. 2, pàg. 567-587.

LOPEZ del CASTILLO, Ll. (1976). *Llengua standard i nivells de llenguatge*. Barcelona: Laia.

----- (1999). *Gramàtica del català actual*. Barcelona: Edicions 62.

----- (2000). *Qüestions bàsiques del català actual*. Barcelona: Edicions 62.

- LUNA, X. (1994). “El registre i el gènere en la lingüística sistèmica”. A: *Llengua i Literatura*, núm. 6, pàg. 253-276.
- MARÍ, I. (1987). “Varietats i registres en la llengua dels mitjans de comunicació de masses”. A: *Actes de les Segones Jornades d’Estudi de la Llengua Normativa*. Barcelona: Publicacions de l’Abadia de Montserrat.
- (1992). *Un horitzó per a la llengua. Aspectes de planificació lingüística*. Barcelona: Empúries.
- (1998). “Variació diafàsica i diastràtica: registres i dialectes.”. A: M. A. Pradilla (ed.). *Ecosistema comunicatiu. Llengua i variació*. Benicarló: Alambor.
- MASCARÓ, I. (1987). “Ciutadella-Maó. Greu vs. Agut en dos parlars menorquins. Plantejaments de la qüestió”. A: *Randa*, núm. 21, pàg. 187-211.
- MASCARÓ, J.; RAFEL, J. (1981) “La e intervocàlica baleàrica”. A: *Randa*, núm. 11, pàg. 37-44.
- MAS, C. (1960). *El habla del valle de Sóller*. Barcelona: Universitat de Barcelona (Memòria de llicenciatura).
- MASSOT I MUNTANER, J. (1972). *Els mallorquins i la llengua autòctona*. Barcelona: Curial.
- MELIÀ, J. (2001). “El model de llengua a les Illes Balears i Pitiüses”. A: M.A. Pradilla (ed.). *Societat, llengua i norma. A l’entorn de la normativització de la llengua catalana*. Benicarló: Alambor.

MIRALLES, J. (1994). “L’estàndard oral des de les Illes Balears”. A: *Jornades de la Secció Filològica de l’Institut d’Estudis Catalans a Menorca*. Barcelona: Institut d’Estudis Catalans.

----- (2000). “Fabra i les Illes Balears”. A: *Simposi Pompeu Fabra: Jornades Científiques de l’Institut d’Estudis Catalans*. Barcelona: Institut d’Estudis Catalans.

MIRAVITLLES, J. (1971). *Curs superior de català (1934-1935) professat per Pompeu Fabra*. Andorra la Vella: Erosa.

MOLL, F. de B. (1932). “Estudi fonètic i lexical del dialecte de Ciutadella”. A: *Randa*, núm. 8, pàg. 5-48.

----- (1955): “Els parlars baleàrics”. A: *Actas del VII Congreso Internacional de Lingüística Romànica*, vol. 1, pàg. 127-136. Barcelona.

----- (1960): “Estática y dinámica del catalán en Mallorca”. A: *Papeles de Son Armadans*, vol. 1, pàg. 161-175.

----- (1968): *Gramàtica catalana referida especialment a les Illes Balears*, Mallorca: Raixa (edició citada: 1983).

----- (1981). “Rallant en pla (anotacions sobre el menorquí)”. A: *Publicacions menorquines*, núm. 2, pàg. 13-18. Menorca: Consell Insular de Menorca.

----- (1990): *El parlar de Mallorca*. Palma: Moll.

----- (1991). *Gramàtica històrica catalana*. València: Universtat de València.

MOLL, A. (1980). "Problemàtica del català estàndard". A: *Actes del V Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

MOLLÀ, T. (1990). *La llengua dels mitjans de comunicació*. Alzira: Bromera.

----- (1992). "El paper dels mitjans de comunicació en la formació de l'estàndard". A: *I Jornades de Sociolingüística. La llengua estàndard*. Alcoi: Ajuntament d'Alcoi.

MOREY, J.; MELIÀ, J; CORBERA, J. (1995). *Alfa. Mètode d'autocorrecció gramatical assistida*. Palma: Universitat de les Illes Balears.

PALOMA, D. (1997). *El català col·loquial a les sèries de Televisió de Catalunya*. Tesi doctoral inèdita llegida al Departament de Filologia Catalana de la Universitat Autònoma de Barcelona.

PAYRATÓ, LI. (1988). *Català col·loquial. Aspectes de l'ús corrent de la llengua catalana*. València: Universitat de València.

----- ed. (1998). *Oralment. Estudis de variació funcional*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

PEREA, P. (1999). *Compleció i ordenació de La flexió verbal en els dialectes catalans (A. M. Alcover i F. de B. Moll)*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

PERICAY, X. (1997). *Un model de llengua pels mitjans de comunicació. Llibre d'estil del Diari de Barcelona*. Barcelona: Empúries.

PICÓ, N. (1997). "L'aplicació de la Proposta per a un estàndard oral als mitjans de comunicació; el cas de TVE a les Balears". A: *Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Mallorca*. Barcelona, Palma: Institut d'Estudis Catalans, Universitat de les Illes Balears.

PITARCH, V. (1996). *Control lingüístic o casos*. Alzira: Bromera.

PLAZA, C. (1992). "Fonètica dialectal i fonètica estàndard. Els factors sociolingüístics del canvi" A: *Segon Congrés Internacional de la Llengua Catalana, IV, àrea 3, Lingüística social*. Palma: Universitat de les Illes Balears.

POLANCO, L. B. (1984): "La normativa al País Valencià. Problemàtica i perspectives". A: *Problemàtica de la normativa del català. Actes de les Primeres Jornades d'Estudi de la Llengua Normativa*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

PRADILLA, M. A. (2001). "La norma ortològica de la llengua catalana: establiment i discussió". A: M.A. Pradilla (ed.). *Societat, llengua i norma. A l'entorn de la normativització de la llengua catalana*. Benicarló: Alambor.

----- (1997). "El paper de les comarques del nord del País Valencià en el procés d'estandardització". A: *Revista de Catalunya*, núm. 115, pàg. 49-63.

----- (2002). “La planificació del corpus i l’establiment de límits dialectals: el contínuum tortosí / valencià”. A: *Estudis del valencià d’ara. Actes del IV Congrés de Filologia Valenciana en homenatge al doctor Joan Veny*. València: Demes editorial.

PUIGRÒS, M. A. (1998). “Estudi fonètic del parlar de Manacor”. A: *Randa*, núm. 41, pàg. 129-144.

----- (2001a). “Algunes característiques del sistema fonètic consonàntic manacorí”. A: *I Jornades d’estudis locals de Manacor*. Manacor: Ajuntament de Manacor.

----- (2001b). “El sistema vocàlic balear”. A: *Llengua i Literatura*, núm. 12, pàg. 105-125.

----- (2003). “La llengua estàndard oral a Mallorca”. A: *II Jornades d’estudis locals de Manacor*. Manacor: Ajuntament de Manacor (en premsa).

RASICO, P. (1982). *Estudis sobre la fonologia del català preliterari*. Barcelona: Curial, Publicacions de l’Abadia de Montserrat.

RECASENS, D.(1971-75). “Notes entorn del rendiment fonològic de l’oposició /b/-/v/ al tarragonès. Estat actual”. A: *Estudis romànics*, núm. 16, pàg. 163-183.

----- (1984). “Bases per a una fonètica normativa del català estàndard”. A: *Problemàtica de la normativa del català. Actes de les Primeres Jornades*

d'Estudi de la Llengua Normativa. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

----- (1991). *Fonètica descriptiva del català (Assaig de caracterització de la pronúncia del vocalisme i consonantisme del català al segle XX)*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

----- (1998). "Factors històrics d'algunes característiques fonètiques i fonològiques del mallorquí". A: *Estudis de llengua i literatura catalanes en honor de Joan Veny*, vol. 2. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

RICO, A.; PALOMA, D. (2000). *Diccionari de pronunciació en català*. Barcelona: Edicions 62.

RUAIX I VINYET, J. (1989). *Punts conflictius del català. Deu estudis sobre normativa lingüística*. Barcelona: Barcanova.

SEGARRA, M. (1985a). *Història de la normativa catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

----- (1985b): *Història de l'ortografia catalana*. Barcelona: Empúries.

----- (1998). *Pompeu Fabra. L'enginy al servei de la llengua*. Barcelona: Empúries.

----- (1999). "Una llengua plural i rica per a una comunitat forta i cohesionada". A: M. A. Cano; J. Martínez; V. Martínez; J. Ponsoda (ed.).

Bescanvi i identitat: Interculturalitat i construcció de la llengua. Alacant: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana.

----- (2000). *Anàlisi de la normativa catalana.* Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya.

-----; FARRENY, D. (1996). “Estàndard nord-occidental: fonaments històrics i descripció del model”. A: *Actes de les Jornades d’estudi del nord-occidental.* Lleida: Institut d’Estudis Ilerdencs.

SEGUÍ, G. (1993). *Iniciació a la morfosintaxi catalana.* Palma: Documenta Balear.

SISTAC, R. (1987). “El vocalisme del català occidental en la dicció estàndard”. Ponència inèdita de les *Jornades sobre l’Estàndard Occidental.* Lleida.

SOLÀ, J. (1987). *L’obra de Pompeu Fabra.* Barcelona: Teide.

-----; MARCET, P. (1998). *Homenatge a Pompeu Fabra 1868-1948.* Barcelona: Generalitat de Catalunya.

----- et al. (2002). *Gramàtica del català contemporani.* Barcelona: Empúries.

TELEVISIÓ DE CATALUNYA (1995). *El català a TV3. Llibre d’estil.* Barcelona: Edicions 62.

TERUEL, E. (1992). “L’adequació de la llengua als registres periodístics”. A: *Segon Congrés Internacional de la Llengua Catalana, IV, àrea 3, Lingüística social.* Palma: Universitat de les Illes Balears.

- TORRENT, A. M. (1999). *La llengua de la publicitat*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- TURULL, A. (1987). "Pronúncia: consonantisme". Ponència inèdita de les *Jornades sobre l'Estàndard Occidental*. Lleida.
- (1992). "La substandardització". A: *Segon Congrés Internacional de la Llengua Catalana, IV, àrea 3, Lingüística social*. Palma: Universitat de les Illes Balears.
- VALLVERDÚ, F. (1985). "El model de llengua als mitjans de comunicació". A: *Actes de les Segones Jornades d'Estudi de la Llengua Normativa*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- (1986). *Elocució i ortologia catalanes*. Barcelona: Jonc.
- (2000). *El català estàndard i els mitjans audiovisuals*. Barcelona: Edicions 62.
- VAZQUEZ, G. (1996). "Aproximació del model de llengua als mitjans de comunicació de les Terres de Ponent". A: *Actes de les Jornades d'estudi del nord-occidental*. Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs.
- VENY, J. (1962). "Notes phonétiques sur le parler de Campos (Majorque)". A: *Boletim de Filologia*, núm. 20, pàg. 323-340.
- (1977). "Aproximació a l'estudi del dialecte eivissenc". A: *Randa*, núm. 5, pàg. 5-41.

- (1978a). *Els parlars catalans. Síntesi de dialectologia*. Palma: Moll (edició citada 1993).
- (1978b). *Estudis de geolingüística catalana*. Barcelona: Edicions 62.
- (1991). “Les varietats geogràfiques i la normativa de la llengua catalana”. A: J. Martí Castell (ed.). *Processos de normalització lingüística: l’extensió d’ús social i la normativització*. Barcelona: Columna.
- (1993). “El valencià en la proposta de català estàndard”. A: *Jornades de la Secció Filològica de l’Institut d’Estudis Catalans a Castelló*. Barcelona: Institut d’Estudis Catalans.
- (1999). *Aproximació al dialecte eivissenc*. Palma: Moll.
- (2001). “Diatopia i llengua estàndard”. A: M.A. Pradilla (ed.). *Societat, llengua i norma. A l’entorn de la normativització de la llengua catalana*. Benicarló: Alambor.
- ; PONS, L. (1998). *Atlas Lingüístic del Domini Català. Etnotextos del català oriental*. Barcelona: Institut d’Estudis Catalans.
- VILLANGÓMEZ, M. (1972). *Curs d’iniciació a la llengua*. Eivissa: Institut d’Estudis Eivissencs.